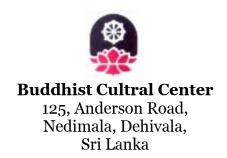

TAM TẠNG SONG NGỮ PĀĻI - VIỆT VESAK 2550

Sabbadānam dhammadānam jināti. Sự bố thí Pháp vượt trên tất cả các sự bố thí.

Thí Chủ:	
	_
Dâng đến:	-
	-
Ước Nguyện:	
Hồi hướng đến:	-

SUTTANTAPIŢAKE KHUDDAKANIKĀYE

APADĀNAPĀĻI (THERĪ APADĀNAM)

TATIYO BHĀGO

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

THÁNH NHÂN KÝ SỰ (TRƯỞNG LÃO NI KÝ SỰ)

TẬP BA

In lần thứ nhất: PL 2552 - DL 2008

Số Lượng 600 cuốn

ISBN: 978-955-1604-92-9

@Buddhist Cultural Centre

125 Anderson Road Nedimala, Dehiwala - Sri Lanka

Tel: 94-11-2734256, 2728468

Fax: 94-11-2736737 Email: bcc@sri.lanka.net Website www.buddhistcc.com

Piyasiri Printing Systems

No 21 Sri Soratha Mawatha, Gangodawila, Nugegoda - Sri Lanka

Tel: 94-11-2801885

MỤC LỤC TỔNG QUÁT

Mục Lục Tổng Quát	iii
Lời Tựa - Sinhala và Việt ngữ	v - xiv
Văn Bản của Bộ Tôn Giáo - Anh và Việt ngữ	xv - xvi
Thành Phần Nhân Sự	xvii
Lược Đồ Tam Tạng	xviii - xix
Lời Giới Thiệu	xxiii - xxv
Các Chữ Viết Tắt	xxvii
Mẫu Tự Pāḷi - Sinhala	xxviii - xxix
Mục Lục Thánh Nhân Ký Sự - Tập Ba	xxxi - xxxiii
Văn Bản Pāḷi và Văn Bản Tiếng Việt	2 - 219
Thư Mục Câu Kệ Pāḷi	221 - 235
Thư Mục Danh Từ Riêng	237 - 239
Thư Mục Từ Đặc Biệt	241 - 254
Phương Danh Thí Chủ	255 - 260

--00000--

"Tathāgatappavedito dhammavinayo, bhikkhave, vivaţo virocati, no paţicchanno."

"Này các tỳ khưu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai là bộc lộ, chói sáng, không che giấu."

(Anguttaranikāya Tikanipātapāļi Kusinaravagga Paṭichannasutta, Parivārapāļi Ekuttarikanaya Tikavāra - Bộ Tăng Chi, Chương Ba Pháp, Phẩm Kusinārā, Kinh Được Che Giấu; Luật Tập Yếu, Chương Tăng Theo Từng Bậc, Nhóm Ba).

පුස්තාවතා

සතා සංඛාා කල්ප ලක්ෂයක් මනෝ පුණිධාන පුරා, නවාසංඛාෳ කල්ප ලඤයක් වාක් පුණිධාන පුරා, සාරාසංඛා කල්ප ලඤයක් කාය වාක් පුණීධාන පුරා, සම්මා සම්බුදුවරුන් විසි හතර නමකගෙන් නියත විවරණ ලබා කිු.පූ. 623 දී පමණ බුද්ධත්වයට පත්ව, බරණැස මිගදායේ දී ධර්ම චකුය පැවැත් වූ තැන් පටන් පන්සාලිස් වසක් තුළ දේශනා කරන ලද ධර්මය තථාගත ධර්මය නම් වෙයි. ඒ තථාගත ධර්මය ධමම-ධමමඞකක- සදධමම ධමමවිනය, බුහ්මචරිය. සාන- පාවචන - ආදී නාමයනගෙන් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම සද්ධර්මයම ආනන්දය මාගේ ඇවැමෙන් තොපගේ ශාස්තෘ වන්නේ යයි තථාගතයන් වහන්සේ විසින්ම පරිතිර්වාණයේ දී වදාරා ඇත. එයින් පෙනෙන්නේ බුදුන් වදාළ ධර්මයම භිකුත් ගේ මර්ගෝපදේශකයා වූ වගයි. එසේ තිබියදීත් බුද්ධ පරිතිර්වාණයෙන් පසුව සුභදු නම් භිඤුවගේ මතය වූයේ තථාගතයන් වහන්සේ නැති නිසා තම තමන්ට වුවමනා පරිදි භිඤුන්ට ජීවත්වීමට පුළුවන් බවයි. සුභදු භිඤුව තථාගත පරිනිර්වාණය ගැන සිතා ඇත්තේ කරදරයකින් මිදුණු අවස්ථාවක් ලෙසයි. සමහර විට වෙනත් මත පුකට නුවූවද තවත් භිඤුන් අතර මෙවැනි විනාශකාරී මති මතාන්තර පවතින්නට ඇත. සර්වඥයන් වහන්සේ ජිවත් ව සිටියදීම දේවදත්ත සුනක්ඛත්ත, අරිටඨ, සාති, ආදී භීඤුහු මෙවැනි මත උපදවන ලදහ.

ධර්මය සම්බන්ධව ගැටලුවක් මතුවූයේ කලතුරකින් වූවද, බුද්ධ ධර්මයේ පිරිසිදු බව ඒ අයුරින්ම රැක ගැනීමේ අවශාතාවය, බුද්ධ පරිතිර්වාණයෙන් පසුව ශාසන භාරධාරී වූ මහා කාශාප, උපාලි ආදී මහරහතන් වහන්සේලාට පැහැදිලි විය. උන්වහන්සේලා බුද්ධ පරිතිර්වාණයේන සිවුවන මස දෙවනදා රජගහනුවර වෙහාර පර්වත පාන්තයේ සප්ත පර්ණී ගුහාද්වාරයෙහි. අජාසත් රජු විසින් තරවන ලද මණ්ඩපයට රැස් වූ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පළමුවන ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වූහ.

ධර්ම විනයධර අනුබද්ධ මහාකාශාප, ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද, අගු විනයධර උපාලි ආදී සිව්පිළිසිඹියා පත් මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පවත්වන ලද මෙම සංගායනාව සෙසු සියලු සංගායනාවන්ට පාදක වූ බවත. සමස්ත බෞද්ධ භිඤු සංඝයා විසින්ම පිළිගන්නා ලද බවත් අට්ඨකථාවන්හි සඳහන් වෙයි. මෙම පුථම සංගායනාව කප්පියා කප්පිය සිකාපද පැනවීමත් බුදදානු බුදදක ශිඤාපද විනිශ්චයත් නිදානකොට පවත්වන ලද බැවින් පඤචසතික විනය සංගීති යන නමින් එය හඳුන්වයි. බුද්ධ වචනය නැතිනම් ශී සද්ධර්මය පිටක වසයෙන්. බෙදුවේත ඒ ඒ පිටක එක් එක් සඞඝ පරම්පරාවලට දුන්නේත් මෙම සංගායනාවේ දීය.

පුථම ධර්ම සංගායනාවෙන් වසර සියයක් ඉක්ම ගිය පසු කලාශොක රජු දවස විශාල මහනුවර වැසි වජ්ජි භිඤුන් විසින් විනය විරෝධී වස්තු දහයක් විනයානුකූල කිරීමට උත්සාහයක් ගත්හ. මෙම දස වස්තු පිළිවෙත නීතියට පටහැනි මෙන්ම සදාචාරාත්මක නොවන බවද පුකාශිතයහ. වජ්ජි භිකුසුන්ගේ මෙම විනය විරෝධී උත්සාහයෙන් බුද්ධ ධර්මය රැක ගැනීම සඳහා දෙවැනි සංගායනාව පැවැත්වීමි.

කාකණ්ඩ පුතත යස නම් මහරහතන් වහන්සේ, සබ්බකාමී, රේවත, සාළ්හ, බුජ්ජ සෝහිත වාසභගාමී, සුමන, සාණවාසී සම්භූත යන රහතන් වහන්සේලා සාකඡාකර මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදි. සත් සියයක් රහතන් වහන්සේලා විසින් මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදහ. සතත සතත විනය සංගීති නමින් යන නමින් හඳුන්වන මෙම සංගායනාවේදී චුල්ලවග්ගයේ සංගීති බනධ දෙක, මුණඩරාජ සූතුය, සෙරිස්සක විමාන කථා උත්තරවාද, පේතවත්වු ආදිය පික පාලියට කතු කළහ.

විවිධ නිකායන් හට ගැනීමත් ඒ ඒ නිකායයන්වල අයිතිවාසිකම්, ඉගැන්වීම්, හා වත් පිළිවෙත් මගින් බුදු දහම කිලිටිවීමත්. දුශ්ශීලයන් වැඩි වීමත්, ඒ නිසාම සිල්වතුන් විනය කර්ම සිදු නොකර සිටීමත්. විනයධර බහුශුැත සුපේශල හිඤාකාමී රහතන් වහන්සේලා ගම් දනව අතහැර වනවාසී වීමත් යන අවස්ථා බුදුන් පිරිතිවී දෙසියපන්තිස් වසර වන විට දක්නට ලැබුනි. මෙම තත්වයෙන් සම්බුද්ධ ධර්මය ආරඤාකර ගැනීම සඳහා බුද්ධ වර්ෂ දෙසිය පන්තිස් වැන්නේ දී අශෝක අධිරාජයාගේ දායකත්වයෙන් පැළලුප් නුවර දී තුන්වන සංගායතාව පැවැත්වීය. මෙම සංගායතාව පවත්වන ලද්දේ මොග්ගලි පුතත තිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ පුධානත්වයෙන් රහතුන් වහන්සේලා දාහක් සම්බන්ද වෙමිත්, අශෝකරාම යේදීය. කථා වත්වුපපකරණය මෙහිදී සංගීති විය. කථාවත්වුපපකරණය සංගායතා කර ඇත්තේ සම්මිතිය, ගෝකුලික ආදී නිකායයන් විසින් වැරදි කරුණු ගෙන විගුහ කරන ලද ධර්ම කරුණු නිවැරදි කොට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගනු සඳහාය. නව මසකින් නිම වූ මෙම සංගායනාව සාහස්සි ක නමින් හඳුන්වයි.

උපාලි රහතන් වහන්සේගේ ශිෂා පරම්පරාව විසින් විනය පිටකය ද, ආනන්ද පරපුරෙහි දීඝභාණක, සාරිපුතත පරපුරෙහි මජ්ඣිම භාණක, මහාකාශාප පරපුරෙහි සංයුතත භාණක අනුරුද්ධ පරපුරෙහි අංගුත්තර භාක ආදීන් විසින් සූතු පිට කය ද, ශාරිපුතු ශිෂා පරපුරින් අභිධර්ම පිටකයද මෙම සංගායනාව වෙත පවත්වාගෙන ආහ.

භාණකයන්ගේ පුභවය -

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසකට පසු මහා කාශාප මහ රහතන්ගේ පුධානත්වයෙන් රජගහනුවර දී පවත්වන ලද පුථම සංගායනාවේදී ධර්මය කියාව පිටකවලට කොටස්වලට බෙදූහ. ඒ එක් එක් ධර්ම කොට්ඨාශයක් එක් එක් භිඤු පිරිසකට භාර කීරීම උචිත යයි මෙහි දි කල්පනා කර ඇත. කට පාඩමනේ තථාගත ධර්මය ආරඤා කිරීමේ අවශාතාවය නිසා මෙලෙස වැඩ බෙදාගැනීමේ උවමනාව ඇතිවිය. ඒ ඒ ධර්ම කොටස් භාරදෙන ලද්දේ ඒ ඒ කොටස් පිළිබඳව පුවීනත්වයක් දක් වූ භිඤු පිරිස් වලටය. උදාහරණ වසයෙන් විනය පිටකය භාරදෙන ලද්දේ විනය පිළිබඳ අගුස්ථානය හෙබ වූ උපාලි රහතන් වහන්සේ පුමුඛ පරපුරටය. සූතු පිටකය භාරදී ඇත්තේ ධර්ම

භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද රහතන් වහන්සේගේ පිරිසටය. අභිධර්මය භාර දී ඇත්තේ ධර්ම සේනාපති සැරියුත් රහතන් වහන්සේගේ පරපුරටය.

දීඝ භාණක - මජඣිම භාණක - සංයුක්ත භාණක - අංගුත්තර භාණකා ජාතක

භාණක, ධමමපද භාණක, උභතෝ විභඞග භානක, මහා අරියවංස භාණක ආදී වසයෙන් මෙම ශිෂා පරම්පරා දිගින් දිගටම පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගෙන ආහ. මෙම භාණක පරම්පරාවල අවසාන පුරුක් ලංකාවේ විසූහ. භාණක වසයෙන් තිපිටක බුද්ධ වචනය කට පාඩමින් රැකගෙන ආ මෙම පිරිස් අතර සුතතනතිකා - විනයධරා - අභිධමවිකා -ධමමධරා අටඨකථිකා - තිපිටකා - චතුනිකායිකා ආදී වශයෙන්ද ඒ ඒ ධර්ම කොටස් කට පාඩමින් ගෙන ආ භිඤුන් වහන්සේලා වූහ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව. දඹදිව ථේරවාදාචරිය පරම්පරාවේ අවසාන පුරුක වූ මොගගලි පුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ පාදාවනත අගු ශිෂායා වූ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් සංගාහිත ථෙරවාදී බුද්ධ ධර්මය ලක්දිවට ගෙන ආහ.

ථෙරවාද -

ෙරර යනුවේන හැඳින්වෙන පිරිස වැඩිමහල්ලන් ස්ථවීරයන් වසයෙන් ගැනේ. එනම් වැඩිමහල්ලන්ගේ ආයතනයට ථෙරවාදයට අයත් සාමාජිකයෝය. මෙහි රේර යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ පුථම ද්විතීය, සංගායනාවලට සහභාගි වූ මහා කාශාප, උපාලි - යස, ආදී වූ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කළ පාලි ධර්මය ථේරවාද නම් වේ. "දෙව සඞගීතයෝ ආරුළහ පාලියේ වෙළු ථෙරවාදො-ති බෙදිතබබං - සාහිමහා කසසප භූතීතං මහා ථෙරානං වාදතතා ථෙරවාදකොති වුවවති" යනුවෙන් සරුප් දීපනී ටීකාවෙහි එයි. ථෙරිකා යනුවෙන් හඳුන්වන ථේරවාදීහු මගධා සහ ජජයිනිය මූලස්ථාන කර ගත්හ. මෙයින් ලංකාවට පැමිණියේ උජජයිනී ශාඛාවයි. ථෙරවාද ශාසනයේ පීතෲවරු වූවෝ පෝරාණයෝ වෙති. පෝරාණයෝ වූකලි සම්භාවනීය ආචාර්ය පිරිසක් වූ අතර ථෙරවාද ශාසනය ඇතිවීමේදී හා තහවුරු කිරීමෙහි දී වැදගත් තැනක් ගත් බව පෙනේ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව මිහිඳු හරහතන් වහන්සේ විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද්දේ රේරවාදී තිපිටකයයිී මහින්දාගමනයෙන් පසුව ලංකාවේ ශ්‍රී ලාංකික හිසු පිරිසක් ඇති වූහ. උන්වහන්සේලා ඒ තිපිටකය හදාළහ. සිංහලෙන් අටුවා උයූහ. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ පධාන අමාතායකු වූ අරිටඨ පැවිදි වී රහත්වැ උන්වහන්සේගේ පධානත්වයෙන් දේවානම් පියතිස්ස රාජ සමයේ (කිු.පූ. 247-207) දී ලංකාවේ පළමුවන සංගායනාව කර ඇත. මෙම සංගායනාවට සැටදහසක් රහතන් වහන්සේලා සහභාගී වූ බව සඳහන්ය. සත්දෙනෙකුගේ යුත් ශිෂානු ශිෂා පරම්පරාවට අනුව මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ පුථම ශිෂායා වූයේ අරිටඨ තෙරුන්ය. අනුරාධපුරයෙහි, ථූපාරාමයේ මෙම සංගායනාව පවත්වා ඇත.

ධර්මශෝක රජුගේ මෙහෙයවීමෙන් ලංකාවට බුදු සමය ගෙන ආ මිහිඳු හිමියන් උදෙසා අනුරාධ පුරයෙහි ඉදි වූ ඉතා වැදගත් වූද ඉතා විශාල වූද ආරාමය මහා විහාරයයි. මෙම විහාරයෙහි වැඩ සිටි භික්ෂූන් වහන්සේලා සමාක් දෘෂ්ටික රේරවාදීහු වූහ. රේරවාදය ආරක්ෂා වූයේ මෙම විහාරයේදීය.

ථෙරවාදී බුදධශාසනයට ආ බලපෑම් -

ථෙරවාදී බුද්ධශාසනය කෙරෙහි වරින්වර යම් යම් මතවාදිවල බලපෑම් ද ඇතිවිය. එයින් එකක් නම් බුදුන් අතිමානුෂිකයයි විශ්වාස කළ ලෝකෝත්තර වාදයයි. ශේෂ්ඨ ශාස්තෘවරුන්ගේ අභාවයෙන් පසුව අනුගාමිකයන් විසින් ඔහුගේ මිනිස් බව අමතක කොට ඔහු දේවත්වයෙන් සැලකීම ස්වාභාවිකය. ඔවුන් එසේ කරන්නේ ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි දුඩි භක්තිය නිසාය. එහෙත් ථේරවාදීහු ඒ අතින් වැඩිදුර ගියේ නැත. ඔවුන් බුද්ධ කාය දෙස යථා තත්වයෙන් බැලු බව පෙනේ. එයට අමතරව වෛතුලාවාද, නීලපට දර්ශන, ශූළහවාද ආදී නම්වලින් ථේරවාද තුිපිටකයට අයත් නොවූ විශේෂාංග බිහි වූවද ජේරවාද බුදු සමය විසින් ඒවා බැහැර කරන ලදි. මේ ආදී වසයෙන් වෛතුලා වාදීන්ගෙන් බලවත් දුෂ්කරතා මැද ආරකෂා කරන ලදි. අනාාවාදී ධර්මයන් රේරවාදයට ඇතුල්වනු වළක්වනු සඳහා රේර වාදීහු හැම අයුරින්ම සටන් කළහ. මහාසේන රාජා සමයේදී මෙම සටහන පුකටව කෙරුණු විට ථෙරවාදීහු ජය ගත්හ. මෙම මහා විහාරය පිළිබඳව කීර්තිරාවය හැම තැනම පැතිර පැවතිණ. නිර්මල ධර්මය ලබා ගැනීම සඳහා විදේශිකයෝ ලංකාවට ආහ. විශාඛ පීතිමල්ල, බුද්ධ ඝොෂ යන අය ඉන් සමහරෙකි.

පොණුක සංගීතිය -

මිහිඳු හිමියන් විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද තිුපිටක ධර්මය වසර හාරසියයක් පමණ කට පාඩමින් පැමිණි මහා විහාරික භිඤුන් වහන්සේලා ඒ පිරිසිදු රේරවාදය පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනයාමේ උදාර වූ ද පවිතු වූද ඓතනාවෙන් බුද්ධ වර්ෂ 440-454 අතර කාලයේ වළගම්බා රජු දවස පොත්වල ලියවීය. වළගම්බා රජු දවස ලේඛනාරූඪ කළේ රජගහ - ඓසාලී - පාටලී පුතු - නගරවල පැවැත් වූ ධර්ම සංගායනාවන් හි දී තෝරා බේරාගෙන සංගුහ කළ තිුපිටකයයි. ලෝකයේ පුථම වරට සිංහල රහතුන් විසින් කරන ලද මෙම පොහෙක සංගීතියෙන් පසුව, බුද්ධ ශාවකයන් අතුරෙන් ඉතා උසස් විනය ධරයා වූ උපාලි තෙරුන්ගෙන් පැවත එන්නේ යයි සළකන රේරවාදී පාලි තිුපිටකය සියම්, කාම්බෝජ, බුරුම ආදී දකුණු දිග රටවල පැතිර ගියහ.

චම්පා (වියට්නාමය) -

ඉන්දු චීන අර්ධ ද්වීපයේ නැගෙනහිර පුාන්තයේ දකුණු කොටස වන වත්මන් වියට්නාමය ඇත. අතීතයේ චම්පා නමින් හඳුන්වා ඇත. බුදු සමය කිු.ව. 3 වැනිසිය වසේදී පමණ මෙහි තහවුරු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. කිු.ව. 605 දී චම්පා අග නගරය චීනුත් විසින් ආකුමණය කොට බෞද්ධ වස්තූන් චීනයට ගෙනගිය බව චීන ලියවිලි වල සඳහන්ව ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ කිු.ව. 7 වන සියවස ට පෙර වර්තමාන වියට් නාමයේ බුදු දහම පුචලිතව පැවති බවයි. චම්පානි බෞද්ධයන් පොදු වසයෙන් ආර්ය සම්මිතිය නිකායට අයත් වූ අතර සර්වාස්ති නිකායේ ස්වල්ප දෙනකු ද සිටි බවයි. කි.ව. 8 වැනි සියවසේ ශිලා ලේඛනයකින් පෙනී යන්නේ චම්පානි මහායාන බුදු දහම බලවත්ව පැවැති බවත්, සමහර රජවරුන්ගේ ද ආශිර්වාදය ලද බවත්ය. පසු කාලයක දී මහායානයෙන් කැඩී ආ තන්තුයානය ද එහි වු බව පැහැදිලිය.

කි.ව. 15 වන සියවසේදී උතුරේ අන්නම්වරුන් විසින් රට අල්ලා ගන්නාතෙක් මහායාන ස්වරූපයේ බුද්ධාගම චම්පානි (වියට්නාමයේ) ජීවමාන බලවේගයක් විය. පසුව චම්පානි පැරණි ආගම වෙනුවට චීන ස්වරූපයෙන් යුත් බුදු සමය එහි බලපවත්වා ඇත.

වියට්නාම ජාතික භිකඛු ඉන්දචන්ද -

වියට්නාම ජාතික ඉන්දවන්ද භිඤුන් වහන්සේ වසර කීපයකට පෙර ලංකාවට වැඩමවා, කෝට්ටේ සිරි ජයවර්ධනාරාමයේ වැඩ සිටිමින් සිංහල භාෂාව කියවීමටද පාළිභාෂාවද හදාරා ඇත. බෞද්ධ සංස්කෘතික මධෳස්ථානය මගින් මුදිත බුද්ධජයන්ති තිුපිටක ගුන්ථ සමූහය පරිශීලනය කළ මෙම හාමුදුරුවෝ පාලියෙන් ඇති තිුපිටකය සිංහලෙන් හදාරා වියට්නාම භාසාවට පරිවර්තනය කර ඇත. ව්යට්නාම ඉතිහාසය දෙසත් තිුපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් තිුපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් බැලූ විට එය ඉතා වැදගත් පාතිහාර්යමය කටයුත්තකි. මුළු ථේරවාදී තිුපිටකයම වියට්නාම බසට පරිවර්තනය කිරීම උන්වහන්සේගේ උත්සාහයයි. බලාපොරොත්තුවයි. එය එසේ වූ විට එය වර්තමාන වියට් නාමයේ සමෳක් දෘෂ්ටිය ථේරවාදී තිුපිටකය පුවලිත වී ථේරවාදී බෞද්ධයන් ඇති වීමට හේතුවක් වනු ඇත. ඒ අනුව වියට්නාම දේශයට ථේරවාදී තිුපිටකය ගෙන ගිය ධර්මදූතයා ඉන්දවන්ද භිඤුව වසයෙන් වියට්නාම ඉතිහාසයේත් ලංකා ඉතිහාසයේත් ඉතිහාස ගතවනු නියතය.

උන්වහන්සේ ගේ චේතනාව උදාරතරය. අපුතිහත ධෛර්යය විශ්මය ජනකය. උන්වහන්සේගේ මෙම සත් කිුිිියාවට ලංකාවේත් -වියට්නාමයේත් බෞද්ධයෝ සහයෝගය දක්විය යුතුය. වියට්නාමයට ථෙරවාදය ගෙනයන ධර්ම දූතයා උන්වහන්සේ වන බැවිනි.

උන්වහන්සේ ඉටාගත් කාර්යය නිරුප්දිතව ඉටු කරන්නට ආරෝගා සුවයත්, ආර්ථික සම්පතත් ලැබේවායි ! ඉති සිතින් පත්ම්හ.

කිරම විමලජෝති ස්ථවිර අධාකෘ බෞද්ධ සංස්කෘතික මධාස්ථානය නැදිමාල දෙහිවල 2550 නිකිණි මස

LÒI TỰA

(Lời dịch Việt của bản tiếng Sinhala)

--00000--

Đức Phật của chúng ta sau khi trải qua vô số kiếp thực hành các pháp toàn hảo và lần lượt tiếp nhận sự thọ ký của hai mươi bốn vị Phật tiền nhiệm rồi đã chứng quả Toàn Giác vào năm 623 trước Tây Lịch. Ngài đã thuyết giảng bài Pháp đầu tiên, tức là bài Kinh Chuyển Pháp Luân, ở tại Migadāya thành Bārāṇasī. Lời giảng dạy của đức Phật được biết đến với nhiều tên gọi: Giáo Pháp, Chánh Pháp, Pháp và Luật, Phạm Hạnh là một số tên gọi đã được nói đến. Đức Phật đã nói với vị trưởng lão Ānanda rằng: "Sau khi ta Niết Bàn, chính các Pháp và Luật đã được ta giảng dạy sẽ là thầy của các ngươi." Điều ấy có nghĩa là Giáo Pháp của đức Phật sẽ là kim chỉ nam cho các vị tỳ khưu tu tập. Tuy nhiên, ngay sau sự ra đi của đức Phật vị tỳ khưu tên Subhadda đã có quan điểm rằng: "Bởi vì đức Phật đã không còn, các đệ tử của Ngài có thể sống cuộc sống theo như ước muốn của mình." Và còn có những vị tỳ khưu khác như Devadatta, Sunakkhatta, Arittha ngay lúc đức Phật còn tại tiền cũng đã có các suy nghĩ như vị tỳ khưu Subhadda.

Tuy nhiên, khi vấn đề liên quan đến Giáo Pháp của đấng Toàn Giác vừa mới nảy sinh, các vị A-la-hán hộ trì Giáo Pháp như Ngài Mahā Kassapa và Ngài Upāli đã nghĩ đến sự cần thiết của việc bảo vệ tính chất thuần khiết của Giáo Pháp. Do đó, vào ngày thứ hai của tháng thứ tư sau khi đức Phật Niết Bàn, cuộc Kết Tập lần thứ nhất đã được thực hiện với sự tham dự của năm trăm vị A-la-hán tại hang động Sattapaṇṇī dưới sự bảo trợ của đức vua Ajātasattu (A-xà-thế). Cuộc Kết Tập Giáo Pháp được tiến hành bởi các vị tỳ khưu Mahā-kassapa, Ānanda, Upāli, và các vị Thánh A-la-hán khác đã là nền tảng cho các cuộc kết tập về sau. Chú Giải đề cập rằng cuộc Kết Tập Giáo Pháp này đã được tất cả các vị tỳ khưu thừa nhận. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của năm trăm vị vì có liên quan đến các điều học nhỏ nhặt và ít quan trọng (khuddānukhuddakasikkhā). Giáo Pháp của đức Phật đã được phân chia thành Tạng (Piṭaka) trong cuộc kết tập này.

Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tổ chức vào khoảng một trăm năm sau lần thứ nhất vào thời trị vì của đức vua Kālasoka. Cuộc kết tập này dựa trên nền tảng của "Mười sự việc không được phép." Các vị tỳ khưu xứ Vajjī đã ra sức vận động để hợp thức hóa mười sự việc xét ra có bản chất không đúng với Luật. Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã

được tiến hành bằng hình thức hội thảo giữa các vị tỳ khưu A-la-hán Sabbakāmī, Revata, Sāḥa, Ujjasobhita, Vāsabhagāmika, Sambhūta Sāṇavāsī, Yasa Kākaṇḍakaputta, và Sumana. Bảy trăm vị A-la-hán đã tham dự cuộc Kết Tập này. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhì này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của bảy trăm vị. Trong cuộc Kết Tập này, hai chương về Kết Tập ở Cullavagga (Luật Tiểu Phẩm), bài kinh Muṇḍarājasutta, Serissaka Vimānakathā Uttaravāda, Petavatthu, v.v... đã được công nhận vào Chánh Tạng Pāli.

Do sự xuất hiện của nhiều bộ phái, tính chất đúng đắn về giáo lý và sở hành của các bộ phái chính bị suy giảm, các vị tỳ khưu chân chánh đều lui vào rừng ở ẩn. Nhằm bảo vệ phẩm chất của Giáo Pháp đức Phật trong tình trạng này, vào khoảng hai trăm ba mươi năm sau thời kỳ đức Phật Niết Bàn cuộc Kết Tập lần thứ ba đã được tổ chức ở tại Āsokārāma do đức vua Asoka. Cuộc Kết Tập này đã được tiến hành bởi vị tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa cùng với một ngàn vị A-la-hán. Đặc biệt bộ Kathāvatthupakaraṇa đã được trùng tụng nhằm chính đốn những sai lầm đang được thực hành bởi các bộ phái. Cuộc Kết Tập này đã hoàn tất sau chín tháng và đã được gọi là cuộc Kết Tập của một ngàn vị.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Tạng Luật đã được duy trì do các vị tỳ khưu thuộc nhóm của vị Thánh A-la-hán Upāli, Tạng Kinh gồm có Trường Bộ do nhóm của ngài Ānanda, Trung Bộ do nhóm của ngài Sāriputta, Tương Ưng do nhóm của ngài Kassapa, Tăng Chi do nhóm của ngài Anuruddha, và Tạng Vi Diệu Pháp do nhóm của ngài Sāriputta.

Sự thành lập các nhóm trì tụng (bhāṇaka):

Sau Cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Giáo Pháp đã được phân chia thành nhiều phần và các phần chính yếu đã được giao cho các vị tỳ khưu tinh thông về lãnh vực ấy có nhiệm vụ duy trì và phổ biến. Một nhóm trì tụng chính là nhóm Trì Tụng Trường (Dīghabhānaka), nhóm Trì Tụng Trung Bộ (Majjhimabhānaka), nhóm Trì Tụng Tương Ưng (Saṃyuttabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tăng Chi (Anguttarabhānaka), nhóm Trì Tung Kinh Bổn Sanh (Jātakabhānaka), nhóm Trì Kinh Pháp Tung (Dhammapadabhāṇaka), nhóm Trì Tụng hai Bộ Luật (Ubhato Vibhangabhāṇaka), nhóm Trì Tụng bộ Đại Sử về Thánh Nhân (Mahā Ariyavamsa), v.v... Các vị đệ tử này đã làm phong phú và gìn giữ Giáo Pháp bằng phương tiện trùng tung bằng trí nhớ. Nhóm cuối cùng của các vị trì tụng này đã sống tại Sri Lanka. Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, Giáo Pháp của đức Phật đã được truyền sang Sri Lanka do

công của Trưởng Lão Mahinda là vị đệ tử của ngài tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa.

Theravāda: Ý nghĩa của từ "Thera" là "Trưởng Lão." Các thành viên của Theravāda là các vị trưởng lão. Các vị tỳ khưu Mahākassapa, Upāli, Yasa, v.v... đã tham dự cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất và thứ nhì đã trùng tung Chánh Tang, và các lời trùng tung ấy được gọi là Theravāda. Sớ giải tên Sāratthadīpanī Tikā có đề cập rằng: "Sabbam theravādanti dve saṅgītiyo ārulhā pāliyevettha "theravādo"ti veditabbā. Sā hi mahākassapapabhutīnam mahātherānam vādattā "theravādo"ti vuccati." Các vị Theravāda còn được gọi là Therika (thuộc về các vị Trưởng Lão). Các vị này sống chủ yếu ở Magadhya và Ujjayini. Trong số các vị này, nhóm Ujjayinī đã đến Sri Lankā. Các vị trưởng thượng "Porāṇa" của Giáo Hội Theravāda là những vị thầy lỗi lạc và đã đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thành lập Giáo Hội Theravāda.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, ngài tỳ khưu Mahinda đã đem Tam Tạng của Theravāda đến xứ sở Sri Lanka và đã chuyển hóa được rất đông người xuất gia theo Phật Giáo. Các vị ấy đã học tập Tam Tạng và đã viết Chú Giải bằng tiếng Sinhala. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp đầu tiên ở Sri Lanka đã được thực hiện bởi vị tỳ khưu A-la-hán Ariṭṭha trước đây là vị quan đại thần của đức vua Devānampiya Tissa (247-207 trước Tây Lịch). Đã có sáu mươi ngàn vị A-la-hán tham dự. Tỳ khưu Ariṭṭha chính là vị đệ tử đầu tiên của ngài Mahinda. Cuộc Kết Tập đã được tổ chức tại tu viện Thūpārāma ở Anurādhapura.

Tu viện Mahā Vihāra đã được xây dựng cho ngài Mahinda và đã có một vị trí vô cùng lớn lao và quan trọng đối với Giáo Hội Theravāda. Lúc bấy giờ đã xảy ra nhiều sự kiện có liên quan đến lời Giáo Huấn của đức Phật, sự kiện Lokuttaravāda là một. Mặc dầu có nhiều khó khăn phải đối phó nhưng các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã bảo vệ được sự thuần khiết của Giáo Pháp và đã được khắp nơi biết tiếng. Do đó, nhiều người ngoại quốc đã đến Sri Lanka để tiếp thâu Phật Giáo, trong đó có Viśākha, Pītimalla, Buddhaghosa, v.v...

Sự Kết Tập thành sách:

Tam Tạng Giáo Pháp do Ngài Mahinda đem đến và giảng dạy cho các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã được duy trì bằng trí nhớ trong bốn trăm năm. Vào thời trị vì của đức vua Valagamba (440-454 theo Phật Lịch), Tam Tạng đã được ghi lại thành các tập sách. Sau đó, Tam Tạng Pāḷi này đã được truyền sang các nước như là Thái Lan, Cambodia, và Miến Điện.

Champa (Việt Nam):

Được biết Champa là vùng đất ở về phía đông nam của bán đảo Đông Dương, hiện nay là Việt Nam. Điều được phỏng đoán là triết học Phật Giáo đã được thiết lập tại xứ này vào khoảng thế kỷ thứ 3 sau Tây Lịch. Vào khoảng năm 605 sau Tây Lịch, thủ đô Champa đã bị chiếm đóng bởi người Trung Quốc và họ đã du nhập Phật Giáo vào Trung Quốc; điều này được ghi lại trong văn kiện của Trung Quốc. Điều rõ rệt là Phật Giáo đã được phổ biến tại Việt Nam trước thế kỷ thứ bảy sau Tây Lịch và Phật Giáo Champa là chánh yếu và được liệt kê vào bộ phái Arya Sammiti là một nhóm nhỏ thuộc bộ phái Sravasti. Tư liệu của thế kỷ thứ tám sau Tây Lịch được ghi lại trên bia đá chứng tỏ rằng Phật Giáo Mahāyāna đã hiện diện ở Việt Nam và Tantrayāna phát xuất từ Mahāyāna cũng có mặt.

Vào thế kỷ thứ 15 sau Tây Lịch, người Annam ở phía bắc đã kiểm soát xứ sở và Phật Giáo mang đặc điểm của Mahāyāna đã có sự tác động. Về sau, Phật Giáo mang đặc điểm của Trung Quốc đã tác động đến xứ sở này thay vì Phật Giáo Champa trước đây.

Vị tỳ khưu Indacanda người Việt Nam đã đến Sri Lanka trong những năm gần đây và đang ngụ tại tu viện Sri Jayawardhanaramaya khu vực Kotte. Vị này đã học Pāli và đã sử dụng Tam Tạng Pāḷi ấn bản Buddha Jayanti do Buddhist Cultural Centre ấn hành. Vị này đã học Tam Tạng và sau đó dịch sang tiếng Việt Nam. Khi xem xét đến lịch sử của nước Việt Nam và lịch sử của Tam Tạng, chúng tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực và ước nguyện thực hiện Tam Tạng Song Ngữ của vị này thật là phi thường. Nếu việc làm ấy được thành tựu thì sự hiểu biết về Tam Tạng của Theravāda ở Việt Nam sẽ được phổ biến và Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam sẽ thêm phần phát triển. Khi ấy, vị tỳ khưu Indacanda sẽ là người sứ giả có công đóng góp cho sự hoằng Pháp của Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam và điều này sẽ được ghi nhận bởi lịch sử của hai nước, Việt Nam cũng như của Sri Lanka.

Ý định của vị tỳ khưu này thật lớn lao, và sự nỗ lực của vị này thật đáng khâm phục. Chư Phật tử sống ở Sri Lanka và Việt Nam hãy nên hỗ trợ tỳ khưu Indacanda trong công việc dấn thân này.

Chúng tôi phúc chúc cho tỳ khưu Indacanda được sức khỏe, sống lâu, và đạt đến sự thành công đối với điều ước nguyện của mình.

Venerable Kirama Wimalajothi

Giám Đốc Buddhist Cultural Centre Nedimala, Dehiwala, Sri Lanka Tháng Nikini 2550.

ආගමික කටගුතු අමාතසංශය மத விவகார அமைச்சு MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS

24th May, 2006

This is to certify that the bilingual Tripitaka in Pali and Sinhala in connection with the 2550th Buddha Jayanthi Commemoration is the correct version of the Pali Text. The Pali text in Roman Characters has its equivalence in content and validity to the original in Sinhala characters.

B.N.Jinasena 24.01-2008

Secretary

Ministry of Religious Affairs

115, Росков влеть, опосва 07, 🐧 восков. 115, «МСдутти потаціянд», Оканциіц 07, げ вобіжн. 115. Wijerama Mawatha, Colombo 07. Sri Lanka.

Ministry of Religious Affairs

--00000--

Ngày 24 tháng 05 năm 2006

Xác nhận rằng Tam Tạng song ngữ Pali và Sinhala ấn tống vào dịp lễ kỷ niệm Buddha Jayanthi lần thứ 2550 là chính xác về phần Pali văn. Phần Pali văn được phiên âm sang mẫu tự Roman có giá trị tương đương về nội dung so với văn bản gốc bằng mẫu tự Sinhala.

B. N. Jinasena Thư Ký Chánh văn phòng

Địa Chỉ: 115 Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka

Office: 94-11-2690896 Fax: 94-11-2690897

Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898

Secretary: 94-11-2690736

THÀNH PHẦN NHÂN SỰ:

CỐ VẤN DANH DỰ:

Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera President of the Thimbirigasyaya Religious Association "Sasana Arakshaka Mandalaya" Tu Viện Trưởng Tu Viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo

CỐ VẤN THỰC HIỆN:

Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera Giám Đốc nhà xuất bản Buddhist Cultural Centre

CỐ VẤN PHIÊN DỊCH:

Ven. Kadurupokune Nandaratana Mahāthera Cựu Giảng Viên Đại Học Phật Học Anurādhapura - Sri Lanka Hiệu Trưởng Trường Siri Nandana Tipiṭaka Dhammāyatana Malegoḍa, Payāgala - Sri Lanka

CỐ VẪN VI TÍNH:

Ven. Mettāvihārī (Đan Mạch) Ban điều hành Mettānet Foundation

ĐIỀU HÀNH TỔNG QUÁT:

Tỳ Khưu Indacanda

PHŲ TRÁCH PHIÊN DỊCH:

- Tỳ Khưu Indacanda (Trương Đình Dũng)

PHŲ TRÁCH PHIÊN ÂM:

- Ven. CandraBangsha (Bangladesh)

PHŲ TRÁCH VI TÍNH:

- Tỳ Khưu Đức Hiền (Nguyễn Đăng Khoa)

TIPIŢAKAPĀĻI - TAM TẠNG PĀĻI

Piṭaka	Tạng	Tên Pāļi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
V I N A Y A	L U Â T	Pārājikapāļi Pācittiyapāļi bhikkhu Pācittiyapāļi bhikkhunī Mahāvaggapāļi I Mahāvaggapāļi II Cullavaggapāļi I Cullavaggapāļi I Parivārapāļi I Parivārapāļi I	Phân Tích Giới Tỳ Khưu I Phân Tích Giới Tỳ Khưu II Phân Tích Giới Tỳ Khưu Ni Đại Phẩm I Đại Phẩm II Tiểu Phẩm I Tiểu Phẩm II Tập Yếu I	01 02 03 04 05 06 07 08 09
S U T A N T A	K I N H	Dīghanikāya I Dīghanikāya II Dīghanikāya III Majjhimanikāya I Majjhimanikāya II Majjhimanikāya III Saṃyuttanikāya II Saṃyuttanikāya II Saṃyuttanikāya II Saṃyuttanikāya IV Saṃyuttanikāya V (1) Saṃyuttanikāya V (2) Aṅguttaranikāya I Aṅguttaranikāya II Aṅguttaranikāya II Aṅguttaranikāya III Aṅguttaranikāya IV Aṅguttaranikāya IV Aṅguttaranikāya V Aṅguttaranikāya V	Trường Bộ I Trường Bộ II Trường Bộ III Trung Bộ II Tương Ưng Bộ II Tương Ưng Bộ II Tương Ưng Bộ IV Tương Ưng Bộ V (1) Tương Ưng Bộ V (2) Tặng Chi Bộ I Tặng Chi Bộ II Tặng Chi Bộ IV Tặng Chi Bộ V Tặng Chi Bộ V Tặng Chi Bộ VI	10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27

Piṭaka	Tạng	Tên Pāļi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
S U T A N T A	K I N H	K Khuddakapāṭha H Dhammapadapāṭi U Udānapāṭi D Itivuttakapāṭi D Suttanipātapāṭi A Vimānavatthupāṭi K Petavatthupāṭi K Petavatthupāṭi I Jātakapāṭi II Jātakapāṭi II Jātakapāṭi III Y Mahāniddesapāṭi Paṭisambhidāmagga I Paṭisambhidāmagga II Apadānapāṭi II I Apadānapāṭi II I Apadānapāṭi II E Buddhavaṃsapāṭi U Cariyāpiṭakapāṭi Nettipakaraṇa Peṭakopadesa Ŋ Milindapañhāpāṭi	Tiểu Tụng Pháp Cú Phật Tự Thuyết Phật Thuyết Như Vậy Kinh Tập Chuyện Thiên Cung Chuyện Ngạ Quỷ Trưởng Lão Kệ Trưởng Lão Ni Kệ Bổn Sanh II Bổn Sanh II (chưa dịch) (chưa dịch) Phân Tích Đạo I Phân Tích Đạo II Thánh Nhân Ký Sự II Thánh Nhân Ký Sự II Thánh Nhân Ký Sự II Thánh Tạng (chưa dịch) (chưa dịch) (chưa dịch) Mi Tiên Vấn Đáp	28 29 30 - 31 - 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 - 43 44 45
A B H I D H A M M A	V I D I È U P H Á P	Dhammasanganipakarana Vibhangapakarana I Vibhangapakarana II Kathāvatthu I Kathāvatthu II Kathāvatthu III Dhātukathā Puggalapaññattipāļi Yamakapakarana I Yamakapakarana III Patthānapakarana II Patthānapakarana III	Bộ Pháp Tụ Bộ Phân Tích I Bộ Phân Tích II Bộ Ngữ Tông I Bộ Ngữ Tông II Bộ Ngữ Tông III Bộ Chất Ngữ Bộ Chất Ngữ Bộ Nhân Chế Định Bộ Song Đối I Bộ Song Đối II Bộ Song Đối III Bộ Vị Trí I Bộ Vị Trí II	46 47 48 49 50 51 - 52 53 54 55 56 57 58

SUTTANTAPIŢAKE KHUDDAKANIKĀYE

APADĀNAPĀĻI (THERĪ APADĀNAM) TATIYO BHĀGO

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

THÁNH NHÂN KÝ SỰ (TRƯỞNG LÃO NI KÝ SỰ)
TẬP BA

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: 'Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahitan'ti.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thời điều kết luận có thể rút ra ở đây là: "Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thâu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LÒI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Apadānapāli là tựa đề của tập Kinh thứ mười ba thuộc Tiểu Bộ. Chúng tôi đề nghị tựa đề tiếng Việt là *Thánh Nhân Ký* Sự. Sự chọn lựa tựa đề của chúng tôi được căn cứ vào lời giảng của Ngài Chú Giải Sư Dhammapāla ở Cariyāpiṭaka-Aṭṭhakathā (Chú Giải Hạnh Tạng) rằng: "Buddhāpadāniyam là đề tài được thuyết giảng, là đề tài được trình bày có liên quan đến công hạnh khó làm thuộc thời xa xưa nghĩa là việc làm quá khứ của chư Phật" (335). Về ý nghĩa của từ apadāna, có nhiều tài liệu nghiên cứu tiếng Anh thảo luận về ý nghĩa của từ này và từ tương đương của Sanskrit là avadāna, nhưng vẫn chưa có được câu trả lời xác định và hợp lý về phương diện ngôn ngữ học. Từ điển A Dictionary of Pali, Part I của Margaret Cone do nhà xuất bản Pali Text Society phát hành năm 2001 ghi nghĩa rằng: "— 2. a person's "reaping", (the result of) one's action," và "-3. the story of a person's actions and their result;" tuy nhiên, các ý nghĩa này cũng chỉ là những kết luận được rút ra từ các ngữ cảnh có liên quan ở các văn bản Pāli.

Apadānapāli gồm có bốn phần:

- Buddhāpadāna (liên quan đến Phật Toàn Giác)
- Paccekabuddhāpadāna (liên quan đến Phật Độc Giác)
- Therāpadāna (559 câu chuyện về các vị trưởng lão)
- và *Therī-apadāna* (40 câu chuyện về các vị trưởng lão ni).

Tập Kinh được trình bày ở đây là phần thứ tư, *Therī-apadāna*, chúng tôi đề nghị tựa đề tiếng Việt là *Trưởng Lão Ni Ký Sự*. Chú giải của tập Kinh *Apadānapāḷi* có tên là *Visuddhajanavilāsinī* chỉ đề cập đến ba phần đầu, còn phần chú giải liên quan đến các vị tỳ khưu ni lại không được đề cập đến, có thể đã không được thực hiện.

Về nội dung, Therī-apadāna - Trưởng Lão Ni Ký Sự được trình bày thành bốn phẩm (vagga), mỗi phẩm gồm có 10 ký sự, tổng cộng là 40 câu chuyện được kể lại bởi các vị tỳ khưu ni đã sống, tu tập, và thành Đạo dưới sự hướng dẫn của đức Phật Gotama, tức là đức Phật Thích Ca đang được chúng ta thờ phụng hiện nay. Các câu chuyện này có chủ đề liên quan đến những hành động cúng dường thù thắng của các vị tỳ khưu ni này ở trong quá khứ. Những thiện nghiệp này đã đem lại phước báu cho các vị ấy trong nhiều kiếp, cuối cùng vào kiếp chót các vị này đã xuất gia trở thành tỳ khưu ni, được chứng quả vị A-la-hán, thành tựu tam minh, đắc chứng bốn tuệ phân tích, tám

giải thoát, và sáu thắng trí. Một số nghiệp bất thiện cũng đã được đề cập đến và nghiệp quả xấu phải gánh chịu do những hành động ấy đem lại cũng không phải là nhỏ. Các chi tiết được trình bày ở mỗi ký sự đã được đích thân các vị tỳ khưu ni đích thân thuật lại, dài ngắn cũng không chùng đổi, đôi lúc có xen lẫn một vài dòng kệ chú thích của người sưu tập. Tên của một số vị trưởng lão ni đã được ghi nhận theo hành động, ví dụ vị ni Mekhalādāyikā có tên gọi theo hành động cúng dường sợi dây thắt lưng (mekhala), Maṇḍapadāyikā do việc cúng dường mái che (maṇḍapa), v.v... Tên của nhiều vị trưởng lão ni được thấy ở Therīgāthā - Trưởng Lão Ni Kệ, nhưng không phải là tất cả. Ngược lại tên của một số vị trưởng lão ni có ở Therīgāthā nhưng không được tìm thấy ở Apadāna. So sánh giữa hai văn bản, một vài vị ni có tên gọi không giống nhau nhưng chi tiết trình bày lại tương đồng. Nói chung, có một số tư liệu xét ra là mới lạ đối với hàng học Phật người Việt được chứa đựng trong tập Kinh này.

Vê hình thức, *Therī-apadāna - Trưởng Lão Ni Ký Sự* được viết theo thể kệ thơ (*gāthā*), mỗi câu kệ gồm có bốn *pāda* được trình bày thành hai dòng. Đa số các câu kệ của tập Kinh này làm theo thể thông thường gồm có tám âm cho mỗi *pāda*. Chúng tôi chủ trương ghi lại lời dịch Việt theo lối văn xuôi hầu ý nghĩa chuyển dịch được phần trọn vẹn. Đôi chỗ hai câu kệ được dịch chung thành một đoạn dựa theo tính chất hoàn chỉnh về văn phạm hoặc về ý nghĩa của chúng. Cũng cần nói thêm về văn bản *Pāḷi* được trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāḷi – Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, có một số điều cần lưu ý như sau: Mặc đầu toàn bộ văn bản là các lời tự thuật, tuy nhiên chúng tôi chỉ trình bày ở dạng *chữ nghiêng* cho những đoạn có tính chất đối thoại trực tiếp hoặc những điều ước nguyện, suy nghĩ. Về từ xưng hô của hàng đệ tử đối với đức Phật, chúng tôi sử dụng từ "con" ở ngôi thứ nhất cho những trường hợp trực tiếp, và "tôi" cho những trường hợp xét rằng người nghe là các đối tượng khác. Về sự xưng hô của đức Phật với người đối diện, chúng tôi thay đổi theo suy nghĩ chủ quan, lúc thì "bà" dùng cho Mahāpajāpati Gotamī, "em" dùng cho Nandā người em gái cùng cha khác mẹ, "nàng, các nàng" dùng cho Yasodharā, Kisāgotamī, Rūpanandā, và những vị ni trước đây là hầu thiếp ở trong cung, "ngươi, các ngươi" dùng cho các vị tỳ khưu, và ít dùng từ "con, các con" ở ngôi thứ hai cho các trường hợp này; điểm này xét ra cần có thêm sự đầu tư suy nghĩ. Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mấu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāli* thấy ra

được cấu trúc của loại ngôn ngữ này. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, dẫu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Sư Cô Trí Anh - chùa Linh Sơn (Pháp), Bhikkhunī Sukhettā Nichanaporn Ketjan (Thái), Cô Phạm Thu Hương và Cô Hoàng Thị Thịnh (Hồng Kông), Cô Upekkhā (Úc Đại Lợi), Phật tử Daw Pat Gray (Myanmar). Công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ cấp thời và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát và hộ trì Tam Bảo.

Một điều thiếu sót lớn nếu không đề cập đến sự nhiệt tình giúp đỡ chúng tôi của sinh viên Karunaratna trong việc tham khảo bản dịch tiếng bản xứ. Cũng không quên không nhắc đến những sự ủng hộ, khích lệ, và công đức góp ý về phần tiếng Việt các vị: Đại Đức Dhammapāla (Trần Văn Tha), Đại Đức Chánh Kiến, Đại Đức Đức Hiền, Đại Đức Ni Nguyên Hương đã sắp xếp thời gian đọc qua bản thảo và đã giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vụng về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt. Nhân đây, cũng xin ghi nhân sự cúng dường Từ Điển Tiếng Việt của Đại Đức Tâm Pháp, nhờ thế đã giúp cho chúng tôi rất nhiều trong việc xác định từ ngữ được thêm phần chính xác. Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh giúp cho Công Trình Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāḷi - Việt được tồn tại và phát triến, mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thầy tổ, song thân, và tất cả chúng sanh trong tam giới. Nguyện cho hết thảy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút, ngày 31 tháng 12 năm 2007 Tỳ Khưu Indacanda (Trương đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāļi:

Sī. : Sīhala-tālapannapotthakam

Sī Mu. : Sīhaļakkharamuddita Therī-Apadānapāļi Ma. : Maramma Chatthasaṅgīti Piṭakapotthakaṃ

(Tạng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6).

Syā. : Syāmakkharamudita Therī-Apadānapāļi

(Tạng Thái Lan).

PTS. : Pali Text Society Edition (Tang Anh).

The. A. : Theragāthā Aṭṭhakathā

Theri. : Therīgāthā

Văn Bản Tiếng Việt:

ApA. : Apadāna Aṭṭhakathā - Chú Giải Apadāna (PTS.)

ND : Chú thích của Người Dịch.

PTS. : Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)

MÃU TỰ PĀĻI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

æ a	ආ ā	g i	őī	E u	ඌ ū	එ e	@ o

PHŲ ÂM

ක ka	බ kha	ග ga	® gha	ඩ na
ච ca	ජ cha	ජ ja	ඣ jha	කද ña
ට ṭa	ඨ ṭha	చి ḍa	చి ḍha	ණ ņa
ත ta	ථ tha	ę da	ධ dha	න na
ප pa	ව pha	ම ba	භ bha	ma

ය ya	o ra	© la	ව va	ස sa	හ ha	e la	0	m
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො	ko
බ kha	මා khā	බ khi	බ khī		a khū	©බ kh€	ම බො	kho
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ର gu	ගූ gū	©ග ge	ගො	go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	කදකද ñña	තු tra	මඵ mpha
කඹ kkha	ණහ ṇha	ęę dda	මබ mba
ක¤ kya	කදව ñca	දධ ddha	මභ mbha
කිු kri	ඤජ ñcha	ç dra	©© mma
කව kva	ඤජ ñja	දව dva	මහ mha
බප khya	ඤඣ ñjha	ධව dhva	යය, යෘ yya
බව khva	ටට tta	නත nta	යහ yha
ගග gga	ටඨ tṭḥa	නට ntha	©© lla
ගස ggha	ඩඩ dda	ණු, ඳ nda	ලූප lya
වක ṅka	ඩඪ ḍḍha	නධ ndha	ලහ lha
ඉ gra	ණණ ṇṇa	තත nna	වය vha
ඞඞ nkha	ණට ņṭa	තහ nha	සස ssa
ඞග ṅga	ණය nṭha	පප ppa	සම sma
ඩස ṅgha	ණඩ ṇḍa	පව ppha	සව sva
චච cca	තත tta	බබ bba	හම hma
චඡ ccha	න ttha	බභ bbha	භව hva
ජජ jja	ත tva	2 bra	ළහ ļha
ජඣ jjha		මප mpa	
		_	
-ɔā °i	~ī ī	₹ _⊶ ū	⊚- e ⊚-ɔ o

VĂN BẢN ĐỐI CHIẾU PĀĻI - SINHALA & PĀĻI - ROMAN

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

> බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි Buddham saranam gacchāmi. ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි Dhammam saranam gacchāmi. සඩඝං සරණං ගච්ඡාමි Sangham saranam gacchāmi. දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි Dutiyampi buddham saranam gacchāmi. දතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි Dutiyampi dhammam saranam gacchāmi. දුතියම්පි සඞඝං සරණං ගච්ඡාමි Dutiyampi sangham saranam gacchāmi. තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි Tatiyampi buddham saranam gacchāmi. තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි Tatiyampi dhammam saranam gacchāmi. තතියම්පි සඩඝං සරණං ගච්ඡාමි Tatiyampi sangham saranam gacchāmi.

පාණාතිපාතා වෙරමණී සික්බාපදං සමාදියාමි Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමණි සික්බාපදං සමාදියාමි Adinnādānā veramaņī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුමිච්ඡාචාරා වෙරමණි සික්බාපදං සමාදියාමි Kāmesu micchācārā veramaņī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමණි සික්බාපදං සමාදියාමි Musāvādā veramaņī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරයමප්ඣපමාදට්ඨානා වෙරමණි සික්බාපදං සමාදියාමි

Surāmerayamajjhapamādaṭṭhānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

APADĀNAPĀĻI Therī Apadāna - Visayasūci

THÁNH NHÂN KÝ SỰ Mục Lục Trưởng Lão Ni Ký Sự

I. SUMEDHĀVAGGO - PHÂM SUMEDHĀ:

1.	Sumedhāpadānam - Ký Sự về Sumedhā	02 - 05
2.	Mekhalādāyikāpadānaṃ - Ký Sự về Mekhalādāyikā	06 – 07
3.	Maṇḍapadāyikāpadānaṃ - Ký Sự về Maṇḍapadāyikā	06 – 07
4.	Saṅkamanatthāpadānaṃ - Ký Sự về Saṇkamanatthā	08 – 09
5.	Naļamālikāpadānam - Ký Sự về Naļamālikā	08 – 11
6.	Ekapiṇḍapātadāyikāpadānaṃ -	
	Ký Sự về Ekapiṇḍapātadāyikā	10 – 13
7.	Kaṭacchubhikkhādāyikāpadānaṃ -	
	Ký Sự về Kaṭacchubhikkhādāyikā	12 – 15
8.	Sattuppalamālikāpadānam -	
	Ký Sự về Sattuppalamālikā	14 – 17
9.	Pañcadīpikāpadānaṃ - Ký Sự về Pañcadīpikā	18 – 21
10.	Udakadāyikāpadānaṃ - Ký Sự về Udakadāyikā	22 – 25
	Tassuddānaṃ - Tóm Lược của Phẩm Này	24 – 25

II. EKUPOSATHIKAVAGGO - PHẨM MỘT LẦN TRAI GIỚI:

11.	Ekuposathikāpadānam - Ký Sự về Ekuposathikā	26 – 29
12.	Salalapupphikāpadānam - Ký Sự về Salalapupphikā	30 - 31
13.	Modakadāvikāpadānam - Ký Sư về Modakadāvikā	30 - 33

14.	Ekāsanadāyikāpadānam - Ký Sự về Ekāsanadāyikā	32 - 35
15.	Pañcadīpadāyikāpadānam -	
	Ký Sự về Pañcadīpadāyikā	36 – 39
16.	Sālamālikāpadānam - Ký Sự về Sālamālikā	40 - 41
17.	Mahāpāpatigotamī-apadānaṃ -	
	Ký sự về Mahāpajāpatigotamī	40 - 71
18.	Khemāpadānaṃ - Ký Sự về Khemā	72 - 87
19.	Uppalavaṇṇāpadānaṃ - Ký Sự về Uppalavaṇṇā	86 – 101
20.	Paṭācārāpadānaṃ - Ký Sự về Paṭācārā	100 – 107
	Tassuddānaṃ - Tóm Lược của Phẩm Này	106 – 107
	***	
	III. KUŅ ŅALAKESIVAGGO - PHÂM KUŅ ŅAL	AKESĪ:
21.	Kuṇḍalakesāpadānaṃ - Ký Sự về Kuṇḍalakesā	108 – 117
21. 22.	Kuṇḍalakesāpadānaṃ - Ký Sự về Kuṇḍalakesā Kisāgotamī apādānaṃ - Ký Sự về Kisāgotamī	108 – 117 116 – 123
		,
22.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī	116 – 123
22. 23.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā	116 – 123 122 – 129
22.23.24.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā Sakulāpadānam - Ký Sự về Sakulā	116 – 123 122 – 129
22.23.24.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā Sakulāpadānam - Ký Sự về Sakulā Nandājanapadakalyāṇī apadānam -	116 – 123 122 – 129 128 – 133
22.23.24.25.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā Sakulāpadānam - Ký Sự về Sakulā Nandājanapadakalyāṇī apadānam - Ký Sự về Nandā - Mỹ Nhân của Xứ Sở	116 - 123 122 - 129 128 - 133 134 - 143
22.23.24.25.26.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā Sakulāpadānam - Ký Sự về Sakulā Nandājanapadakalyāṇī apadānam - Ký Sự về Nandā - Mỹ Nhân của Xứ Sở Soṇāpadānam - Ký Sự về Soṇā	116 - 123 122 - 129 128 - 133 134 - 143
22.23.24.25.26.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā Sakulāpadānam - Ký Sự về Sakulā Nandājanapadakalyāmī apadānam - Ký Sự về Nandā - Mỹ Nhân của Xứ Sở Soṇāpadānam - Ký Sự về Soṇā Bhaddākāpilāni-apadānam -	116 - 123 122 - 129 128 - 133 134 - 143 142 - 147
22.23.24.25.26.27.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā Sakulāpadānam - Ký Sự về Sakulā Nandājanapadakalyāmī apadānam - Ký Sự về Nandā - Mỹ Nhân của Xứ Sở Soṇāpadānam - Ký Sự về Soṇā Bhaddākāpilāni-apadānam - Ký Sự về Bhaddākāpilānī	116 - 123 $122 - 129$ $128 - 133$ $134 - 143$ $142 - 147$ $146 - 157$
22.23.24.25.26.27.28.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā Sakulāpadānam - Ký Sự về Sakulā Nandājanapadakalyānī apadānam - Ký Sự về Nandā - Mỹ Nhân của Xứ Sở Soṇāpadānam - Ký Sự về Soṇā Bhaddākāpilāni-apadānam - Ký Sự về Bhaddākāpilānī Yasodharāpadānam - Ký Sự về Yasodharā	116 - 123 $122 - 129$ $128 - 133$ $134 - 143$ $142 - 147$ $146 - 157$

174 - 183

182 - 183

Ký Sự về 18.000 vị Tỳ Khưu Ni

Tassuddānaṃ - Tóm Lược của Phẩm Này

IV. KHATTIYĀVAGGO - PHẨM CÁC NI DÒNG SÁT-ĐẾ-LY:

31.	Yasavatīpamukhabhikkhunīnam apadānam -					
	Ký Sự về các vị Tỳ Khưu Ni đứng đầu là Yasavatī	184 – 185				
32.	Brahmaṇakaññābhikkhunīnaṃ apadānaṃ -					
	Ký Sự về các vị Tỳ Khưu Ni Thiếu Nữ Bà-la-môn	186 – 193				
33.	Uppaladāyikāpadānam - Ký Sự về Uppaladāyikā	192 – 197				
34.	Sigālamātāpadānam - Ký Sự về Sigālamātā	196 – 201				
35.	Sukkāpadānaṃ - Ký Sự về Sukkā	200 – 207				
36.	Rūpanandāpadānam - Ký Sự về Rūpanandā	206 – 209				
37.	Aḍḍhakāsī-apadānaṃ - Ký Sự về Aḍḍhakāsī	208 – 211				
38.	Puṇṇāpadānaṃ - Ký Sự về Puṇṇā	212 - 215				
39.	Ambapālī-apadānaṃ - Ký Sự về Ambapālī	214 – 217				
40.	Pesalāpadānaṃ - Ký Sự về Pesalā	216 – 219				
	Tassuddānaṃ - Tóm Lược của Phẩm Này	218 – 219				
	Atha yagguddānam - Tóm Lược của Các Phẩm	218 – 210				

--ooOoo--

SUTTANTAPIŢAKE KHUDDAKANIKĀYE

APADĀNAPĀĻI (THERĪ APADĀNAM)

TATIYO BHĀGO

&

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

THÁNH NHÂN KÝ SỰ (TRƯỞNG LÃO NI KÝ SỰ)

TẬP BA

SUTTAPIŢAKE KHUDDAKANIKĀYE

APADĀNAPĀĻI

TATIYO BHĀGO

THERĪ APADĀNA PĀĻI

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

I. SUMEDHĀVAGGO

1. Sumedhāpadānam

- 1. Bhagavati koṇāgamane saṅghārāmamhi navanivesamhi, sakhiyo tisso janiyo vihāradānam adāsimha.
- 2. Dasakkhattum satakkhattum dasasatakkhattum satānam ca satakkhattum,² devesu upapajjimha ko vādo mānusake bhave.
- 3. Deve mahiddhikā ahumha mānusakamhi ko vādo, sattaratanassa mahesī³ itthiratanam aham āsim.⁴
- 4. Idha⁵ sañcitakusalā susamiddhakulappajā, dhanañjānī ca khemā ca ahampi ca tayo janā.
- 5. Ārāmam sukatam katvā sabbāvavavamanditam. buddhappamukhasanghassa niyyādetvā pamoditā.6
- 6. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammassa vāhasā, devesu aggatam pattā manussesu tatheva ca.
- 7. Imasmim yeva kappamhi brahmabandhu mahāvaso, kassapo nāma gottena uppajji vadatam varo.
- 8. Upatthāko mahesissa tadā āsi narissaro, kāsirājā kikī nāma bārāņasipuruttame.

 $^{\rm 1}$ nivesanamhi - Sī Mu, Ma. $^{\rm 2}$ satāni ca satakkhattum - Syā; satakkhattum satānam ca - PTS.

³ sattaratanamahesī - Ma.

⁵ tattha - Syā.

⁴ bhavim - Ma, PTS.

⁶ samoditā - Ma.

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

THÁNH NHÂN KÝ SỰ

TẬP BA

TRƯỞNG LÃO NI KÝ SỰ:

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

I. PHẨM SUMEDHĀ:

1. Ký Sự về Sumedhā:

- 1. Vào thời đức Thế Tôn Koṇāgamana, chúng tôi gồm ba người bạn gái¹ thân thiết đã dâng cúng trú xá ở tại chỗ cư ngụ mới là tu viện của hội chúng.
- 2. Chúng tôi đã tái sanh mười lần, trăm lần, ngàn lần, mười ngàn lần ở các cõi trời thì ở cõi người có điều gì để nói.
- 3. Chúng tôi đã có đại thần lực ở cõi trời thì ở cõi người có điều gì để nói. Tôi đã là hoàng hậu, là báu vật nữ nhân trong số bảy loại báu vật.
- 4. Ở nơi này, do phước thiện đã được tích lũy, Dhanañjānī, Khemā, và tôi nữa, ba người đã là hậu duệ của các gia tộc vô cùng giàu có.
- 5. Sau khi tạo lập tu viện được xây dựng khéo léo và được trang hoàng về mọi phương diện, chúng tôi đã dâng đến hội chúng có đức Phật đứng đầu và (chúng tôi) đã được hoan hỷ.
- 6. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra, ở các cõi trời và cũng y như thế ở giữa loài người, tôi đều đạt được phẩm vị cao quý.
- 7. Ngay trong kiếp này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.
- 8. Khi ấy, đức vua của xứ Kāsī tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī, vị chúa tể của nhân loại đã là người hộ độ cho bậc Đại Ẩn Sĩ.

¹ Là Sumedhā và hai người bạn gái là Dhanañjanī và Khemā được đề cập ở phần dưới.

- 9. Tassāsum satta dhītaro rājakaññā sukhedhitā,¹ buddhupaṭṭhānaniratā² brahmacariyam cariṃsu tā.
- 10. Tāsam sahāyikā hutvā sīlesu susamāhitā, datvā dānāni sakkaccam agāreva vatam³ carim.
- 11. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsūpagā ahaṃ.
- 12. Tato cutā yāmamagam⁴ tato 'ham tusitam gatā, tato ca nimmāṇaratim vasavattipuram tato.
- 13. Yattha yatthūpapajjāmi puññakammasamohitā,⁵ tattha tattheva rājūnam mahesittamakārayim.
- 14. Tato cutā manussatte rājūnam cakkavattīnam, maņḍalīnañca rājūnam mahesittamakārayim.
- 15. Sampattimanubhotvāna devesu mānusesu ca, sabbattha sukhitā hutvā nekajātisu samsarim.
- 16. So hetu ca so pabhavo tam mūlam sā ca sāsane khanti,⁶ tam pathamam⁷ samodhānam tam dhammaratāya nibbānam.
- 17. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 18. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa⁸ santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 19. Paṭisambhidā catasso ca⁹ vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Sumedhā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sumedhātheriyāpadānam paţhamam.

--ooOoo--

¹ sukhethitā - Syā.

² buddhopaṭṭhānaniratā - Ma.

³ vattam - Syā.

⁴ yācasaggam - Syā.

⁵ puññakammasamāhitā - Sī Mu.

⁶ khamam - Ma.

⁷ pathamam tam - Ma.

⁸ mama buddhassa - Ma.

⁹ catasso - Ma (sabbatthevam).

- 9. Bảy người con gái của đức vua đã là những nàng công chúa khéo được nuôi dưỡng. Được vui thích trong việc hộ độ đức Phật, các nàng đã thực hành Phạm hạnh (của người thiếu nữ).
- 10. Là bạn của những cô (công chúa) ấy, tôi đã khéo chuyên chú vào các giới, đã dâng cúng các vật thí một cách cung kính, và đã thực hành phận sự đầu chỉ là người tại gia.
- 11. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 12. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã đi đến cõi trời Dạ Ma, từ đó đã đi đến cõi trời Đẩu Suất, và từ đó đến cõi Hóa Lạc Thiên, rồi từ đó đến cõi Tha Hóa Tư Tại.
- 13. Là người đã được thành tựu thiện nghiệp, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra tôi đều đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua ở chính tại các nơi ấy.
- 14. Từ nơi ấy chết đi (sanh) vào thân nhân loại, tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các đấng Chuyển Luân Vương và của các vị vua cai quản các lãnh thổ.
- 15. Tôi đã thọ hưởng sự thành đạt ở giữa chư Thiên và ở giữa loài người, đã được an vui ở tất cả các nơi, và đã luân hồi qua nhiều kiếp sống.
- 16. Nhân ấy, nguồn sanh khởi ấy, căn nguyên ấy, sự chăm chỉ ấy trong Giáo Pháp, sự liên kết đầu tiên ấy, việc Niết Bàn ấy là do sự thỏa thích trong Giáo Pháp.
- 17. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu¹ đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 18. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thương.
- 19. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được (tôi) đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sumedhā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sumedhā là phần thứ nhất.

--00000--

_

¹ kāmabhavādayo sabbe nava bhavā mayā samūhatā (ApA. 295) = Toàn bộ chín (9) hữu như là dục hữu, (sắc hữu, vô sắc hữu), v.v... đã được tôi xóa sạch.

2. Mekhalādāyikāpadānam

- 20. Siddhatthassa bhagavato thūpam kārāpikā¹ ahum, mekhalikā mayā dinnā navakammāya satthuno.
- 21. Niṭṭhite ca mahāthūpe mekhalaṃ punadās' ahaṃ, lokanāthassa munino pasannā sehi pāṇihi.
- 22. Catunavute ito² kappe yam mekhalamadam tadā, duggatim nābhijānāmi thūpakārassidam phalam.
- 23. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 24. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 25. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Mekhalādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mekhalādāyikātheriyāpadānam dutiyam.

--ooOoo--

3. Maņdapadāyikāpadānam

- 26. Koṇāgamanassa munino maṇḍapo kārito mayā dhuvaṃ ca cīvaramadaṃ³ buddhassa lokabandhuno.
- 27. Yam yam janapadam yāmi nigame rājadhāniyo, sabbattha pūjitā homi puññakammassidam phalam.
- 28. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 29. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 30. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Mandapadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mandapadāyikātheriyāpadānam tatiyam.

--ooOoo--

¹ thūpakārāpikā - Ma, Sī Mu; thūpakāramakāsaham - Syā.

² catunnavutito - Ma. ³ evam ticīvaramdāsim - Sī Mu, Ma.

2. Ký Sự về Mekhalādāyikā:1

- 20. Tôi đã là người cho thực hiện ngôi bảo tháp của đức Thế Tôn Siddhattha. Tôi đã dâng cúng sợi dây thắt lưng đến công trình xây dựng dành cho bậc Đạo Sư.
- 21. Và khi ngôi đại bảo tháp đã hoàn tất, được tịnh tín tôi đã tự tay mình dâng cúng thêm sợi dây thắt lưng đến bậc Hiền Trí, đấng Bảo Hộ Thế Gian.
- 22. Kể từ khi tôi đã dâng cúng sợi dây thắt lưng trước đây chín mươi bốn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc xây dựng ngôi bảo tháp.
- 23. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 24. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 25. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được (tôi) đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Mekhalādāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Mekhalādāyikā là phân thứ nhì.

--ooOoo--

3. Ký Sự về Maṇḍapadāyikā:²

- 26. Mái che dành cho đấng Hiền Trí Koṇāgamana đã được tôi cho thực hiện. Và tôi đã thường xuyên dâng cúng y đến đức Phật, bậc quyến thuộc của thế gian.
- 27. Bất cứ xứ sở, phố chợ, kinh thành nào tôi đi đến, ở tại tất cả các nơi ấy tôi đều được tôn vinh; điều này là quả báu của nghiệp phước thiện.
- 28. Các phiền não của tôi đã được thiều đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lâu hoặc.
- 29. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 30. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được (tôi) đắc chứng; tôi đã thực hành lời day của đức Phât.

Tỳ khưu ni Maṇḍapadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Maṇḍapadāyikā là phần thứ ba.

¹ Mekhalādāyikā nghĩa là "người nữ dâng cúng sợi dây thắt lưng."

² Mandapadāyikā nghĩa là "người nữ dâng cúng mái che."

4. Saṅkamanatthāpadānam

- 31. Vipassissa¹ bhagavato lokajetthassa tādino, rathiyam patipannassa tārayantassa pānino.
- 32. Gharato nikkhamitvāna avakkujjā nippaji' aham, anukampako lokanātho sīsante² akkamī mama.³
- 33. Akkamitvāna sirasi4 agamā lokanāyako, tena cittappasādena tusitam uppajjaham.⁵
- 34. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 35. Svāgatam vata me āsi buddhasetthassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 36. Patisambhidā catasso vimokkhāpi ca atthime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Sankamanatthā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sankamanatthātheriyāpadānam catuttham.

--ooOoo--

5. Naļamālikāpadānam

- 37. Candabhāgānadītīre ahosim kinnarī tadā, addasam virajam buddham sayambhum aparājitam.
- 38. Pasannacittā sumanā vedajātā katañjalī, nalamālam gahetvāna sayambhum abhipūjayim.
- 39. Tena kammena sukatena cetanāpanidhīhi ca, jahitvā kinnarīdeham agacchim tidasam gatim.⁶
- 40. Chattimsadevarājūnam mahesittamakārayim, dasannam cakkavattīnam mahesittamakāravim. samvejetvāna me cittam⁷ pabbajim anagāriyam.

² sirasi - PTS.

¹ kondaññassa - Syā, PTS.

⁴ sirasmiṃ - Syā.

⁵ agamāsaham - Ma.

⁶ gaṇaṃ - Syā, PTS.

⁷ samvedayitvā kusalam - Syā, PTS; samvejayitvā me cittam - Sī Mu.

4. Ký Sự về Sankamanatthā:1

- 31. Trong lúc đức Thế Tôn Vipassī, bậc Tối Thương của thế gian như thế ấy đang bước đi trên đường, đang tiếp độ chúng sanh.
- 32. Tôi đã bước ra khỏi nhà, cúi mình, và nằm dài xuống. Bậc Thương Tưởng, đấng Bảo Hộ Thế Gian đã bước lên đỉnh đầu của tôi.
- 33. Sau khi bước lên đầu (của tôi), đấng Lãnh Đạo Thế Gian đã ra đi. Do sự tịnh tín ấy ở trong tâm, tôi đã sanh lên cõi trời Đẩu Suất.
- 34. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 35. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 36. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sankamanatthā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sankamanatthā là phần thứ tư.

--00000--

5. Ký Sự về Nalamālikā:²

- 37. Khi ấy, tôi đã là loài kim-si-điểu³ cái ở bờ sông Candabhāgā. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc Vô Nhiễm, đấng Tự Chủ, bậc không bị đánh bai.
- 38. Với tâm tịnh tín, với ý vui mừng, tràn đầy niềm phấn khởi, tôi đã chắp tay lên. Tôi đã cầm lấy tràng hoa sậy và đã cúng dường đến đấng Tự Chủ.
- 39. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân xác kim-si-điểu, tôi đã đi đến cõi Tam Thập.
- 40. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của ba mươi sáu vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của mười đấng Chuyển Luân Vương. Sau khi đã khiến cho tâm của tôi bị chấn động, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

² Nalamālikā nghĩa là "người nữ có tràng hoa sậy."

¹ Sankamanatthā nghĩa là "người nữ thành lập con đường đi."

³ Kinnara, kinnarī: loài nhân điểu nam hoặc nữ, có thân người đầu chim (ND).

- 41. Catunavute ito kappe yam pupphamabhipūjayim, duggatim nābhijānāmi pupphapūjāyidam phalam.
- 42. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, sabbāsavā parikkhīnā nathidāni punabbhavo.
- 43. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 44. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 45. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Naļamālikā bhikkhunī² imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nalamālikātheriyāpadānam pañcamam.

--ooOoo--

6. Ekapiņdapātadāyikāpadānam

- 46. Nagare bandhumatiyā bandhumā nāma khattiyo, tassa³ rañño ahum bhariyā ekajjham cārayāmaham.⁴
- 47. Rahogatā nisīditvā evam cintes' aham tadā, "Ādāya gamanīyam hi kusalam natthi me katam.
- 48. Mahābhitāpam kaṭukam ghorarūpam sudāruṇam, nirayam nūna gacchāmi ettha me natthi saṃsayo."
- 49. Rājānaṃ upasaṅkamma idaṃ vacanamabraviṃ: "Ekaṃ me samaṇaṃ dehi bhojayissāmi khattiya."
- 50. Adāsi me mahārājā samaṇaṃ bhāvitindriyaṃ, tassa pattaṃ gahetvāna paramannena pūrayiṃ. 5
- 51. Pūrayitvā paramantam gandhālepamakāsaham, sahassagghanakeneva⁶ vatthayugena⁷ chādayim.

¹ Sī Mu potthakesu ayam gāthā na dissate.

² therī - Sī Mu, Ma. ⁵ tappayim - Syā, PTS.

yassa - Sī Mu.
 jālena pidahitvāna - Ma, Syā, PTS.
 pītacoļena - Syā; mahānelena - PTS.

- 41. (Kể từ khi) tôi đã cúng dường bông hoa trước đây chín mươi bốn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc cúng dường bông hoa.
- 42. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 43. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 44. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 45. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Nalamālikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Nalamālikā là phần thứ năm.

--ooOoo--

6. Ký Sự về Ekapiṇḍapātadāyikā:1

- 46. Ở thành phố Bandhumatī, có vị Sát-đế-lỵ tên là Bandhumā. Tôi đã là người vợ của vị vua ấy. Có một lần tôi đã khiến (người) đưa tôi đi (du ngoạn).
- 47. Khi ấy, tôi đã đi đến nơi thanh vắng và ngồi xuống, tôi đã suy nghĩ như vầy: "Dầu đã đạt được vị thế xứng đáng, nhưng không điều lành nào đã được ta thực hiện!
- 48. Có lẽ ta sẽ đi đến địa ngục là nơi vô cùng nóng bức, khổ sở, có dáng vẻ rùng rợn, vô cùng khiếp đảm; điều này đối với ta là không có sự hoài nghi (nữa)."
- 49. Tôi đã đi đến gặp đức vua và đã nói lời nói này: "Tâu vị Sát-đế-lỵ, xin hãy ban cho thiếp một vị sa-môn. Thiếp sẽ chăm lo về vật thực."
- 50. Vị đại vương đã ban cho tôi (một) vị sa-môn có (các) giác quan đã được tu tập. Sau khi nhận lấy bình bát của vị ấy, tôi đã đặt đầy (bình bát) với vật thực thượng hạng.
- 51. Sau khi đã đặt đầy (bình bát) với vật thực thượng hạng, tôi đã thoa đầu thơm. rồi đã che đậy lại bằng xấp vải đôi có giá trị đến một ngàn.

¹ Ekapindapātadāyikā nghĩa là "người nữ dâng cúng một phần vật thực."

- 52. Ārammaṇam mama¹ etam sarāmi yāvajīvitam, tattha cittam pasādetvā tāvatimsam agacchaham.
- 53. Timsānam devarājūnam mahesittamakārayim, manasā patthitam mayham nibbattati vathicchitam.²
- 54. Vīsānam cakkavattīnam mahesittamakārayim, ocitattāva³ hutvāna samsarāmi bhavesvaham.
- 55. Sabbabandhanamuttāham apetā me upādikā, sabbāsavā parikkhīnā⁴ natthidāni punabbhavo.
- 56. Ekanavute ito kappe yam dānamadadim tadā, duggatim nābhijānāmi pindapātassidam phalam.
- 57. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 58. Svāgatam vata me āsi buddhasetthassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 59. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţţhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Ekapindapātadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekapindapātadāyikātheriyāpadānam chattham.

--ooOoo--

7. Kaţacchubhikkhādāyikāpadānam

- 60. Pindacāram carantassa tissanāmassa satthuno, katacchubhikkham paggayha buddhasetthass' adās' aham.
- 61. Patiggahetvā sambuddho tisso lokagganāyako, vīthivā santhito satthā akā me anumodanam.
- 62. "Katacchubhikkham datvāna tāvatimsam gamissasi, chattimsadevarājūnam mahesittam karissasi.
- 63. Paññāsa⁵ cakkavattīnam mahesittam karissasi, manasā patthitam sabbam patilacchasi sabbadā.
- 64. Sampattim anubhotvāna pabbajissasi 'kiñcanā,6 sabbāsave pariññāya nibbāyissasi 'nāsavā."

² yathicchakam - Syā;

⁴ sabbāsavaparikkhīṇā - Ma.

⁵ paññāsaṃ - Ma.

mamam - Ma.

yadicchakam - PTS.

³ upacitattā- Syā.

⁶ pabbajissasakiñcanā - Sī Mu. ⁷ nibbāyissasanāsavā - Sī Mu.

- 52. Đối với tôi, tôi (sẽ) ghi nhớ cảnh tượng này đến hết cuộc đời. Sau khi làm cho tâm được tịnh tín vào điều ấy, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lơi.
- 53. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của ba mươi vị Thiên Vương. Điều ước nguyện trong tâm của tôi là được tái sanh theo như ước muốn.
- 54. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của hai mươi đấng Chuyển Luân Vương. Sau khi thành tựu kết quả, tôi luân hồi ở nhiều cõi.
- 55. Tôi đã được giải thoát khỏi tất cả các điều trói buộc. Đối với tôi, các sự liên quan đến tái sanh đã xa lìa, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 56. Kể từ khi tôi đã dâng cúng vật thí trước đây chín mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của món vật thực.
- 57. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 58. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 59. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Ekapindapātadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Ekapindapātadāyikā là phần thứ sáu.

--ooOoo--

7. Ký Sự về Kaṭacchubhikkhādāyikā:¹

- 60. Trong khi bậc Đạo Sư tên Tissa đang đi khất thực, tôi đã nâng lên muỗng vật thực và đã dâng cúng đến đức Phật tối thượng.
- 61. Sau khi thọ lãnh, đấng Toàn Giác Tissa bậc Đạo Sư vị Lãnh Đạo cao cả của thế gian, đứng ở đường lộ, đã thực hiện lời tùy hỷ (phước báu) đến tôi:
- 62. "Sau khi bố thí muỗng vật thực, con sẽ đi đến cõi trời Đạo Lợi. Con sẽ làm chánh hâu của ba mươi sáu vi Thiên Vương.
- 63. Con sẽ làm chánh hậu của năm mươi đấng Chuyển Luân Vương. Con sẽ luôn luôn thành tựu tất cả các điều ước nguyện ở trong tâm.
- 64. Sau khi thọ hưởng sự thành đạt, con sẽ xuất gia không có (tài sản) gì. Sau khi biết toàn diện về tất cả các lậu hoặc, con sẽ Niết Bàn không còn lậu hoặc."

 $^{^{\}rm I}$ $\it Katacchubhikkhādāyikā$ nghĩa là "người nữ dâng cúng muỗng vật thực."

- 65. Idam vatvāna sambuddho tisso lokagganāyako, nabham abbhuggamī dhīro¹ hamsarājāva ambare.
- 66. Sudinnam me dānavaram suyiṭṭhā yāgasampadā, kaṭacchubhikkham datvāna pattāham acalam padam.
- 67. Dvenavute ito kappe yam dānamadadim tadā, duggatim nābhijānāmi bhikkhāpadānassidam phalam.
- 68. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 69. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 70. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Kaṭacchubhikkhādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kaţacchubhikkhādāyikātheriyāpadānam sattamam.

--00O00--

8. Sattuppalamālikāpadānam

- 71. Nagare aruṇavatiyā aruṇavā² nāma khattiyo, tassa rañño ahuṃ bhariyā cārikaṃ cārayāmahaṃ.³
- 72. Sattamālā⁴ gahetvāna uppalā devagandhikā, nisajja pāsādavare evam cintesi tāvade.
- 73. "Kiṃ me imāhi mālāhi sirasāropitāhi me, varaṃ me buddhaseṭṭhassa ñāṇamhi abhiropitaṃ."
- 74. Sambuddham patimānentī dvārāsanne nisīd' aham, "Yadā ehiti⁵ sambuddho pūjayissam mahāmunim."
- 75. Kakudho vilasantova migarājāva kesarī, bhikkhusanghena sahito āgacchi vīthiyam jino.
- 76. Buddhassa raṃsiṃ disvāna haṭṭhā saṃviggamānasā, dvāraṃ avāpuritvāna⁶ buddhaseṭṭhaṃ apūjayiṃ.

² aruņo - Ma.

⁴ sattamālam - Ma.

⁵ etīha - PTS.

¹ viro - Ma.

³ vāritam vārayāmaham - Ma.

⁶ apāpuņitvā - Syā.

- 65. Nói xong điều ấy, đấng Toàn Giác Tissa bậc Trí Tuệ vị Lãnh Đạo cao cả của thế gian đã bay lên không trung, tợ như loài thiên nga chúa ở trên bầu trời.
- 66. Đối với tôi, sự bố thí cao quý là đã được bố thí tốt đẹp, sự thành công trong việc cống hiến là đã được cống hiến tốt đẹp. Sau khi bố thí muỗng vật thực, tôi đã đạt đến vị thế không bị lay chuyển.
- 67. Kể từ khi tôi đã dâng cúng vật thí trước đây chín mươi hai kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc dâng cúng vật thực.
- 68. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 69. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 70. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Kaṭacchubhikkhādāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Kaṭacchubhikkhadāyikā là phần thứ bảy.

--ooOoo--

8. Ký Sự về Sattuppalamālikā:

- 71. Ở thành phố Aruṇavatī, có vị Sát-đế-lỵ tên là Aruṇavā. Tôi đã là người vợ của vị vua ấy. Tôi (thường) bảo (người) đưa tôi đi đó đây.
- 72. Sau khi nhận được bảy đóa sen xanh có hương thơm của cõi trời, tôi đã ngồi xuống ở nơi cao quý của tòa lâu đài, và ngay khi ấy đã suy nghĩ như vầy:
- 73. "Với bảy đóa hoa này được gắn ở đâu của ta thì ta có được gì? Điều cao quý đối với ta là được vươn đến trí tuệ của đức Phật tối thượng."
- 74. Trong lúc chờ đợi đấng Toàn Giác, tôi đã ngồi xuống ở gần cánh cửa lớn (nghĩ rằng): "Khi nào đấng Toàn Giác ngự đến, ta sẽ cúng dường đến bậc Đại Hiện Trí."
- 75. Nổi bật, chói sáng, y như con sư tử là vua của các thú rừng, đấng Chiến Thắng được tháp tùng bởi Hội Chúng tỳ khưu đã đi đến ở trên đường lộ.
- 76. Sau khi nhìn thấy hào quang của đức Phật, tôi đã trở nên mừng rỡ, có tâm ý phấn khởi. Tôi đã mở cửa ra và đã cúng dường đến đức Phật tối thượng.

¹ Sattuppalamālikā nghĩa là "người nữ có bảy đóa hoa sen xanh."

- 77. Satta-uppalapupphāni parikiņṇāni¹ ambare, chadaṃ² karontā buddhassa matthake dhārayanti te.
- 78. Udaggacittā sumanā vedajātā katañjalī, tattha cittam pasādetvā tāvatimsam agañch' aham.³
- 79. Mahānelassa chadanam dhārenti mama muddhani, dibbagandham pavāyāmi sattuppalānidam phalam.
- 80. Kadāci nīyamānāya ñātisaṅghena me tadā, yāvatā parisā mayhaṃ mahānelaṃ dharīyati.
- 81. Sattati devarājūnam mahesittamakārayim, sabbattha issarā hutvā saṃsarāmi bhavābhave.
- 82. Tesaṭṭhi cakkavattīnaṃ mahesittamakārayiṃ, sabbe maṃ anuvattanti⁴ ādeyyavacanā ahuṃ.
- 83. Uppalasseva me vaṇṇo gandho ceva pavāyati dubbaṇṇiyaṃ na jānāmi buddhapūjāyidaṃ phalaṃ.
- 84. Iddhipādesu kusalā bojjhangabhāvanāratā, abhiññāpāramippattā buddhapūjāyidam phalam.
- 85. Satipaṭṭhānakusalā samādhijjhānagocarā, sammappadhānamanuyuttā buddhapūjāyidam phalam.
- 86. Viriyam me dhuradhorayham yogakkhemādhivāhanam, sabbāsavā parikkhīnā⁶ natthidāni punabbhavo.
- 87. Ekatimse ito kappe yam kammamakarim tadā,⁷ duggatim nābhijānāmi pupphadānassidam⁸ phalam.
- 88. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 89. Svāgatam vata me āsi buddhasetthassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 90. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Itthaṃ sudaṃ Sattuppalamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sattuppalamālikātheriyāpadānam aţţhamam.

--00000--

³ agacchaham - Ma.

¹ suvitthiṇṇāni - Syā; pavitthiṇṇāni - PTS.

² chadim - Ma.

⁴ mamanuvattanti - Ma.

⁵ duggatim nābhijānāmi - Syā, PTS.

⁶ sabbāsavaparikkhīṇā - Ma.

⁷ pupphamabhipūjayim - Ma.

⁸ buddhapūjayidam - Ma.

- 77. Bảy đóa hoa sen xanh đã được phân tán ra ở trên không trung. Chúng tạo thành hình mái che và nằm yên ở trên đỉnh đầu của đức Phật.
- 78. Với tâm phấn chấn, với ý vui mừng, tràn đầy niềm phấn khởi, tôi đã chắp tay lên. Sau khi làm cho tâm được tịnh tín vào điều ấy, tôi đã đi đến cõi trời Đao Lợi.
- 79. Chúng hình thành tấm che màu xanh thẩm ở trên đầu của tôi, tôi tỏa ra hương thơm của cõi trời; điều này là quả báu của bảy đóa sen xanh.
- 80. Lúc bấy giờ, vào một lần nào đó trong khi tôi được tập thể quyến thuộc dẫn đi, hết thảy nhóm người của tôi đều được khoác lên (một) màu xanh thẩm.
- 81. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của bảy mươi vị Thiên Vương. Sau khi trở thành vị nữ hoàng ở khắp mọi nơi, tôi (đã) luân hồi ở cõi này cõi khác.
- 82. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của sáu mươi ba đấng Chuyển Luân Vương. Tất cả đều thuận theo tôi, tôi đã có lời nói hợp lý.
- 83. Màu da của tôi chính là (màu) của hoa sen xanh và còn tỏa ra hương thơm nữa. Tôi không biết đến làn da xấu xí; điều này là quả báu của việc cúng dường đức Phật.
- 84. Được thiện xảo về các nền tảng của phép thần thông, được thích thú trong việc tu tập các chi phần đưa đến giác ngộ, được thành tựu các thắng trí và các pháp toàn hảo; điều này là quả báu của việc cúng dường đức Phật.
- 85. Được thiện xảo trong các sự thiết lập về niệm, có các hành xứ về thiền định, được gắn bó với các sự nỗ lực đúng đắn; điều này là quả báu của việc cúng đường đức Phật.
- 86. Tôi có sự tinh tấn, có khả năng tiến hành các phận sự là điều kiện đưa đến sự an ổn khỏi các điều ràng buộc, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 87. Kể từ khi tôi đã thực hiện việc làm ấy trước đây ba mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc dâng cúng bông hoa.
- 88. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 89. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thương.
- 90. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.
 - Tỳ khưu ni Sattuppalamālikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sattuppalamālikā là phần thứ tám.

--ooOoo--

9. Pañcadīpikāpadānam

- 91. Nagare hamsavatiyā cārikī¹ ās' aham tadā, ārāmena ca ārāmam carāmi kusalatthikā.
- 92. Kālapakkhamhi divase addasam bodhimuttamam, tattha cittam pasādetvā bodhimūle nisīdaham.
- 93. Garucittam upatthapetvā sire katvāna añjalim, somanassam pavedetvā evam cintesi tāvade.
- 94. "Yadi buddho amitaguno asamappatipuggalo, dassetu pātihīram me bodhi obhāsatu ayam."
- 95. Saha āvajjanā² mayham bodhi pajjali tāvade, sabbasonnamāyo³ āsi disā sabbā virocayum.4
- 96. Sattarattindivam tattha bodhimūle nisīd' aham, sattame divase patte dīpapūjam akās' aham.
- 97. Āsanam parivāretvā pañcadīpāni pajjalum, yāva udeti suriyo dīpā me pajjalum tadā.
- 98. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusam deham tāvatimsamagacchaham.
- 99. Tattha me sukatam vyamham pañcadīpīti⁵ vuccati, satthiyojanamubbedham⁶ timsayojanavitthatam.
- 100. Asankhyāni dīpāni parivāre jalanti me, yāvatā devabhavanam dīpālokena jotati.⁷
- 101. Parammukhā nisīditvā yadi icchāmi passitum, uddham adho ca tiriyam sabbam passāmi cakkhunā.
- 102. Yāvatā abhikankhāmi datthum sugataduggate, tattha āvaraṇam natthi rukkhesu pabbatesu vā.

² āvajjite - Ma, Syā, PTS.

cārinī - Syā.

³ sabbasovaņņamayā - Sī Mu.

⁴ virocayi - Sī Mu, Ma.

 ⁵ pañcadīpāti - Ma.
 ⁶ satayojanamubbedham - Sī Mu, Syā, PTS.

⁷ jotayi - Sī Mu.

9. Ký Sự về Pañcadīpikā:1

- 91. Khi ấy, tôi đã là nữ du sĩ ở thành phố Haṃsavatī. Là người tầm cầu sự tốt đẹp, tôi đi từ tu viện này đến tu viện khác.
- 92. Vào một ngày thuộc hạ huyền, tôi đã nhìn thấy cội cây Bồ Đề tối thượng. Tại đó, sau khi làm cho tâm được tịnh tín tôi đã ngồi xuống ở gốc cây Bồ Đề.
- 93. Sau khi thiết lập tâm cung kính, tôi đã chắp tay lên ở đầu và bày tỏ lòng hoan hỷ. Ngay khi ấy tôi đã suy nghĩ như vầy:
- 94. "Nếu đức Phật có đức hạnh vô lượng, không người sánh bằng, xin cội Bồ Đề này hãy thị hiện thần thông, hãy chói sáng cho tôi thấy."
- 95. Cùng với điều suy nghĩ của tôi, ngay khi ấy cội Bồ Đề đã phát sáng, đã biến thành vàng toàn bộ, và đã chiếu sáng tất cả các phương.
- 96. Tôi đã ngồi xuống tại nơi ấy, ở gốc cây Bồ Đề bảy ngày đêm. Khi đạt đến ngày thứ bảy, tôi đã thực hiện việc cúng dường các ngọn đèn.
- 97. Sau khi được đặt quanh chỗ ngồi, năm ngọn đèn đã phát sáng. Khi ấy, các ngọn đèn của tôi đã phát sáng cho đến khi mặt trời mọc lên.
- 98. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 99. Tại nơi ấy, có cung điện đã khéo được kiến tạo dành cho tôi gọi tên là "Ngũ Đăng," có chiều cao là sáu mươi do-tuần, chiều rộng ba mươi do-tuần.
- 100. Xung quanh tôi có vô số ngọn đèn chiếu sáng. Cho đến cung điện của chư Thiên cũng sáng rực bởi ánh sáng của các ngọn đèn.
- 101. Sau khi ngồi xuống với mặt quay về hướng khác, nếu tôi muốn nhìn thấy ở bên trên, bên dưới, và chiều ngang, tôi đều nhìn thấy tất cả bằng mắt.
- 102. Ngay cả khi tôi mong muốn nhìn thấy những sự việc tốt đẹp hoặc xấu xa thì không có gì che đậy được việc ấy, dầu ở các cây cối hoặc ở các núi non.

¹ Pañcadīpikā nghĩa là "người nữ có năm ngọn đèn."

- 103. Asīti devarājūnam mahesittamakārayim, satānam cakkavattīnam mahesittamakārayim.
- 104. Yam yam yonupapajjāmi devattam atha mānusam, dīpasatasahassāni parivāretvā jalanti mam.¹
- 105. Devalokā cavitvāna uppajjim mātukucchiyam, mātukucchigatam santim² akkhi me na nimīlati.
- 106. Dīpasatasahassāni puññakammasamaṅgitā, sūtighare pajjalanti³ pañcadīpānidaṃ phalaṃ.
- 107. Pacchime bhave⁴ sampatte mānasam vinivaṭṭayim, ajarāmaram⁵ sītibhāvam nibbānam phassayim⁶ aham.
- 108. Jātiyā sattavassāham arahattamapāpuņim, upasampādayī buddho guņamaññāya gotamo.
- 109. Maṇḍape rukkhamūle vā pāsādesu guhāsu vā, suññāgāre ca jhāyantyā⁷ pañcadīpā jalanti me.
- 110. Dibbacakkhu visuddham me samādhikusalā aham, abhiññāpāramippattā pañcadīpānidam phalam.
- 111. Sabbavositavosānā katakiccā anāsavā, pañcadīpā mahāvīra pāde vandati⁸ cakkhuma.
- 112. Satasahasse ito⁹ kappe yam dīpamadadim tadā, duggatim nābhijānāmi pañcadīpānidam phalam.
- 113. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 114. Svāgatam vata me āsi buddhasetthassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 115. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţţhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Pañcadīpikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpikātheriyāpadānam navamam.

--ooOoo--

¹ parivāre jalanti me - Ma.

² gatā santi - Ma, PTS. ³ jalanti sūtikāgehe - Ma.

⁴ pacchimabhave - Sī Mu.

⁵ ajarāmatam - Ma.

⁶ passayim - Syā.

⁷ jhāyante - Sī Mu; jhāyantā - PTS; vasantiyā - Ma.

⁸ vandāmi - Ma, PTS.

⁹ satasahassito - Ma.

- 103. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của tám mươi vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của một trăm đấng Chuyển Luân Vương.
- 104. Mỗi khi tôi tái sanh đầu là cảnh giới chư Thiên hoặc loài người, có một trăm ngàn ngọn đèn quây quần xung quanh tôi và chiếu sáng.
- 105. Sau khi mệnh chung từ thế giới chư Thiên, tôi đã tái sanh vào bụng mẹ. Trong khi đi vào bụng mẹ và trụ lại, mắt của tôi không nhắm lại.
- 106. Một trăm ngàn ngọn đèn là kết quả của nghiệp phước thiện, chúng chiếu sáng ở nhà bảo sanh; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.
- 107. Khi đạt đến cuộc sống cuối cùng, tôi đã gìn giữ tâm ý. Tôi đã chạm đến Niết Bàn là trạng thái mát mẻ, không già, không chết.
- 108. Bảy tuổi tính từ khi sanh, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán. Sau khi biết được đức hạnh (của tôi), đức Phật Gotama đã cho tôi tu lên bậc trên.
- 109. Trong lúc tôi tham thiền ở mái che hoặc ở gốc cây, ở các tòa nhà lớn hoặc ở các hang động, và ở nơi trống vắng, có năm ngọn đèn chiếu sáng tôi.
- 110. Thiên nhãn của tôi được thanh tịnh, tôi được thiện xảo về định, được thành tựu các thắng trí và các pháp toàn hảo; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.
- 111. "Bạch đấng Đại Hùng, bậc Hữu Nhãn, con là Pañcadīpā có toàn bộ nguồn nhiên liệu đã cạn, có các phận sự đã được làm xong, không còn các lậu hoặc, con xin đảnh lễ ở bàn chân (Ngài)."
- 112. Kể từ khi tôi đã dâng cúng ngọn đèn trước đây một trăm ngàn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.
- 113. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 114. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 115. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.
 - Tỳ khưu ni Pañcadīpikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Pañcadīpikā là phần thứ chín.

--00000--

10. Udakadāyikāpadānam

- 116. Nagare bandhumatiyā ahosim udahārikā, udahārena jīvāmi tena posemi dārake.
- 117. Deyyadhammo ca me natthi puññakkhette anuttare, kotthakam upasankamma udakam patthapes' aham.
- 118. Tena kammena sukatena tāvatimsamagacch' aham, tattha me sukatam vyamham udahārena nimmitam.
- 119. Accharānam sahassassa¹ aham hi pavarā tadā, dasatthānehi tā sabbā abhibhomi sadā aham.
- 120. Paññāsam devarājūnam mahesittamakārayim, vīsaticakkavattīnam mahesittamakārayim.
- 121. Duve bhave samsarāmi devatte atha mānuse. duggatim nābhijānāmi dakadānassidam² phalam.
- 122. Pabbatagge dumagge vā antalikkhe ca bhūmiyam, yadā udakamicchāmi khippam paţilabhāmaham.
- 123. Avutthikā disā natthi santattakuthitā na ca,3 mama sankappamaññāya mahāmegho pavassati.
- 124. Kadāci nīyamānāya ñātisanghena me tadā, yadā icchāmaham vassam mahāmegho pavassati.⁴
- 125. Unham vā pariļāho vā sarīre me na vijjati, kāye ca me rajo natthi dakadānassidam phalam.
- 126. Visuddhamanasā ajja apetamalapāpikā,⁵ sabbāsavā parikkhīnā⁶ natthidāni punabbhāvo.

¹ sahassānam - Syā. ² udakadānassidam - Sī Mu.

³ santattā kuthitāpi ca - Ma.

⁴ ajāyatha - Ma.

⁵ apetamanapāpikā - Ma, PTS.

⁶ sabbāsavaparikkhīnā - Sī Mu, Ma.

10. Ký Sự về Udakadāyikā:1

- 116. Ở thành phố Bandhumatī, tôi đã là cô gái đội nước.² Tôi sống nhờ vào việc đội nước. Nhờ vào việc ấy, tôi nuôi dưỡng các đứa trẻ.
- 117. Và tôi không có gì xứng đáng để dâng cúng đến phước điền vô thượng. Tôi đã đi đến bể chứa và đã cung cấp nước.
- 118. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi. Ở nơi ấy, có cung điện đã được kiến tạo khéo léo, đã được hóa hiện ra dành cho tôi do (công đức của) việc đội nước.
- 119. Khi ấy, chính tôi là người đứng đầu của một ngàn tiên nữ, tôi luôn luôn cai quản tất cả các nàng ấy cùng với mười khu vực.
- 120. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của năm mươi vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của hai mươi đấng Chuyển Luân Vương.
- 121. Tôi (đã) luân hồi trong hai cảnh giới, ở bản thể chư Thiên và nhân loại. Tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc bố thí nước.
- 122. Cho dù ở đỉnh núi hoặc ở ngọn cây, ở trên không trung và ở trên mặt đất, khi nào tôi ước muốn về nước thì tôi đạt được ngay lập tức.
- 123. Không có phương nào là không có mưa, và không bị nóng bức hoặc bị thiêu đốt; sau khi biết được ý định của tôi đám mây lớn (sẽ) đổ mưa xuống.
- 124. Lúc bấy giờ, vào một lần nào đó trong khi tôi được tập thể quyến thuộc dẫn đi, khi nào tôi muốn mưa thì khi ấy đám mây lớn đổ mưa xuống.
- 125. Sự nóng nực hoặc bực bội không được biết đến ở cơ thể của tôi, và bụi bặm không có ở trên thân thể của tôi; điều này là quả báu của việc bố thí nước.
- 126. Hiện nay, do tâm ý thanh tịnh, các ác pháp đã lìa, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

¹ Udakadāyikā nghĩa là "người nữ dâng cúng nước."

² Từ *udakahārikā* được dịch sát nghĩa là người vận chuyển nước (đội, gánh, mang, vác, v.v...).

- 127. Ekanavute ito kappe yam kammamakarim¹ tadā, duggatim nābhijānāmi dakadānassidam phalam.
- 128. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 129. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 130. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Udakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Udakadāyikātheriyāpadānam dasamam.

--ooOoo--

TASSUDDĀNAM

Sumedhā mekhalādāyi maṇḍapasaṅkamaṃ dadā, naḷamālī piṇḍadadā kaṭacchu uppalappadā. Dīpadā dakadā ceva gāthāyo gaṇitā iha, ekaṃ gāthāsataṃ ceva tiṃsati ca taduttariṃ.

Sumedhāvaggo paţhamo.

--ooOoo--

_

¹ yamudakamadadim - Sī Mu.

127. Kể từ khi tôi đã thực hiện việc làm ấy trước đây chín mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc bố thí nước.

128. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

129. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

130. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Udakadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Udakadāyikā là phần thứ mười.

--ooOoo--

TÓM LƯỢC CỦA PHẨM NÀY:

Vị ni Sumedhā, cô gái dâng dây nịt, dâng cúng mái che, và con đường đi, cô gái có tràng hoa sậy, cô gái thí vật thực, muỗng (thức ăn), và cô gái dâng cúng đóa sen xanh, cô gái dâng các ngọn đèn, và luôn cả cô gái bố thí nước. Các câu kệ ngôn đã được tính đếm ở đây là một trăm câu kệ ngôn và ba mươi câu thêm vào đó nữa.

Phẩm Sumedhā là phẩm thứ nhất.

--00000--

II. EKUPOSATHIKAVAGGO

11. Ekuposathikāpadānam

- 131. Nagare bandhumatiyā bandhumā nāma khattiyo, divase puṇṇamāyaṃ¹ so upavasi² uposathaṃ.
- 132. Aham tena samayena kumbhadāsī ahum tahim, disvā sarājikam³ senam evāham cintayim tadā.
- 133. "Rājāpi rajjam chaḍḍhetvā upavasi² uposatham, saphalam nūna tam kammam janakāyo pamodito."
- 134. Yoniso paccavekkhitvā duggaccañca⁴ daļiddatam,⁵ mānasam saṃpahaṃsetvā⁶ upavasiṃ uposathaṃ.
- 135. Aham uposatham katvā sammāsambuddhasāsane, tena kammena sukatena tāvatimsam agacchaham.⁷
- 136. Tattha me sukatam vyamham uddham yojanamuggatam, kūṭāgāravarūpetam sayanāsanabhūsitam.
- 137. Accharā satasahassā upatiṭṭhanti maṃ sadā, aññe deve atikkamma atirocāmi sabbadā.
- 138. Catusaṭṭhidevarājūnaṃ mahesittamakārayiṃ, tesatthicakkavattīnam mahesittamakārayim.
- 139. Suvannavannā hutvāna bhavesu samsarāmaham, sabbattha pavarā homi uposathassidam phalam.
- 140. Hatthiyānam assayānam rathayānañca sivikam, ¹⁰ labhāmi sabbametampi uposathassidam phalam.

² upapajji - Syā, PTS.

¹ puṇṇamāya - Ma.

³ sarājakam - Ma.

⁴ duggatiñca - Syā.

⁵ daliddatam - Ma.

⁶ sampahamsitvā - Ma.

⁷ tāvatiṃsamagacchaham - Ma.

⁸ uddha - Ma.

⁹ mahāsanasubhūsitam - Ma; mahāsayanabhūsitam - PTS.

¹⁰ kevalam - Sī Mu, Syā, PTS.

II. PHẨM MỘT LẦN TRAI GIỚI:

11. Ký Sự về Ekuposathikā:1

131. Ở thành phố Bandhumatī, có vị Sát-đế-lỵ tên là Bandhumā. Vào ngày trăng tròn, vị ấy thực hành Bát quan trai giới.

132. Vào lúc bấy giờ, tôi đã là cô nô tỳ đội nước ở tại nơi ấy. Sau khi nhìn thấy đoàn quân cùng với đức vua, khi ấy tôi đã suy nghĩ như vầy:

133. "Ngay cả đức vua cũng đã buông bỏ vương quyền và thực hành Bát quan trai giới, chắc hẳn việc làm ấy là có quả báu khiến đám đông người hứng thú."

134. Sau khi suy xét chính chắn về cảnh giới khổ đau và sự nghèo khó, tôi đã tự làm cho tâm được hoan hỷ và đã thực hành Bát quan trai giới.

135. Tôi đã thực hành Bát quan trai giới theo lời dạy của đấng Chánh Đẳng Giác. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

136. Tại nơi ấy, có cung điện đã được kiến tạo khéo léo dành cho tôi, phía bên trên vươn cao một do-tuần, được kề cận với ngôi nhà mái nhọn quý giá, được trang hoàng với các chỗ nằm ngồi.

137. Một trăm ngàn tiên nữ luôn luôn kề cận tôi. Tôi luôn luôn vượt trội và rưc rỡ hơn các vị Thiên nhân khác.

138. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của sáu mươi bốn vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của sáu mươi ba đấng Chuyển Luân Vương.

139. Có được màu da vàng chói, tôi luân hồi ở các cảnh giới. Tôi là người cao quý ở tất cả các nơi; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.

140. Về phương tiện di chuyển bằng voi, phương tiện di chuyển bằng ngựa, phương tiện di chuyển bằng xe, và kiệu khiêng, tôi cũng đều đạt được tất cả (các) điều ấy; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.

_

¹ Ekuposathikā nghĩa là "người nữ có một lần thực hành Bát quan trai giới."

- 141. Sovaņņamayam rūpimayam athopi phalikāmayam, lohitankamayanceva sabbam paṭilabhām' aham.
- 142. Koseyyakambaliyāni khomakappāsikāni ca, mahagghāni ca vatthāni sabbam paṭilabhām' aham.
- 143. Annam pānam khādanīyam vatthasenāsanāni ca, sabbametam paţilabhe uposathassidam phalam.
- 144. Varagandhañca mālañca cuṇṇakañca vilepanaṃ, sabbametaṃ paṭilabhe uposathassidaṃ phalaṃ.
- 145. Kūṭāgārañca pāsādaṃ maṇḍapaṃ hammiyaṃ guhaṃ, sabbametaṃ paṭilabhe uposathassidaṃ phalaṃ.
- 146. Jātiyā sattavassāham pabbajim anagāriyam, addhamāse asampatte arahattam apāpuņim.
- 147. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 148. Ekanavute ito kappe yam kammamakarim tadā, duggatim nābhijānāmi uposathassidam phalam.
- 149. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 150. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Ekuposathikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekuposathikātheriyāpadānam pathamam.

--ooOoo-

_

¹ arahattamapāpuņim - Ma.

- 141. Khi ấy, ngay cả vật làm bằng vàng, làm bằng bạc, làm bằng ngọc pha-lê, luôn cả vật làm bằng hồng ngọc, tôi đều đạt được tất cả.
- 142. Các tấm mền làm bằng tơ lụa, bằng sợi len và bông vải, cùng với các tấm vải có giá trị cao, tôi đều đạt được tất cả.
- 143. Thức ăn, nước uống, vật để nhai, vải vóc, và các chỗ nằm ngồi, tôi đều đạt được tất cả (các) thứ ấy; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.
- 144. Hương thơm cao quý, tràng hoa, bột phấn thơm, dầu thoa, tôi đều đạt được tất cả (các) thứ ấy; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.
- 145. Ngôi nhà mái nhọn, tòa lâu đài, mái che, tòa nhà dài, hang động, tôi đều đạt được tất cả (các) thứ ấy; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.
- 146. Bảy tuổi tính từ khi sanh, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Chưa đây nửa tháng, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.
- 147. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 148. Kể từ khi tôi đã thực hiện việc làm ấy trước đây chín mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.
- 149. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 150. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.
 - Tỳ khưu ni Ekuposathikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Ekuposathikā là phần thứ nhất.

--00O00--

12. Salalapupphikāpadānam

- 151. Candabhāgānadītīre ahosim kinnarī tadā, addasāham¹ devadevam cankamantam narāsabham.
- 152. Ocinitvāna salalam buddhaseṭṭhass' adās' aham, "Upasiṅgha mahāvīra² salalam devagandhikam."
- 153. Paṭiggahetvā sambuddho vipassī lokanāyako, upasiṅghi mahāvīro pekkhamānāya me tadā.
- 154. Añjalim paggahetvāna vanditvā dipaduttamam, sakam cittam pasādetvā tato pabbatamārūhim.
- 155. Ekanavute ito4 kappe yam pupphamadadim tadā, duggatim nābhijānāmi buddhapūjāyidam phalam.
- 156. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 157. Svāgatam vata me āsi buddhasetthassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 158. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Salalapupphikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Salalapupphikātheriyāpadānam dutiyam.

--ooOoo--

13. Modakadāyikāpadānam

- 159. Nagare bandhumatiyā kumbhadāsī ahos' aham, mama bhāgam gahetvāna gacchim udakahārikā.⁵
- 160. Panthamhi samaṇaṃ disvā santacittaṃ samāhitaṃ, pasannacittā sumanā modake tīṇi 'dās' ahaṃ.
- 161. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, ekanavuti⁶ kappāni vinipātaṃ na gacch' ahaṃ.

⁵ gaccham udakahārikam - Sī Mu; udakahārike - Syā.

¹ addasam - PTS.

² upasiṅghi mahāvīro - Ma, PTS.

³ dvipaduttamam - Ma.

⁴ ekanavutito - Ma.

⁶ ekūnatiṃsa - Syā.

12. Ký Sự về Salalapupphikā:1

151. Khi ấy, tôi đã là loài kim-si-điểu cái ở bờ sông Candabhāgā. Tôi đã nhìn thấy đấng Nhân Ngưu, vị Trời của chư Thiên, đang đi kinh hành.

152. Sau khi hái xuống bông hoa salala, tôi đã dâng lên đức Phật tối thượng (nói rằng): "Bạch đấng Đại Hùng thỉnh ngài ngửi bông hoa salala có hương thơm của cõi trời."

153. Sau khi thọ nhận, đấng Toàn Giác Vipassī, bậc Lãnh Đạo Thế Gian, đấng Đại Hùng đã ngửi (bông hoa ấy), trong khi ấy tôi đang chăm chú nhìn.

154. Tôi đã chắp tay lên và đã đảnh lễ đấng Tối Thượng Nhân. Sau khi làm cho tâm của mình được tịnh tín, từ nơi ấy tôi đã đi lên ngọn núi.

155. Kể từ khi tôi đã dâng cúng bông hoa trước đây chín mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc cúng dường đức Phật.

156. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

157. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

158. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Salalapupphikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Salalapupphikā là phần thứ nhì.

--ooOoo--

13. Ký Sự về Modakadāyikā:2

159. Ở thành phố Bandhumatī, tôi đã là người nữ tỳ đội nước. Là người vận chuyển nước, tôi đã ra đi sau khi nhận lấy phần (nước) của mình.

160. Ở đường lộ, tôi đã nhìn thấy vị sa-môn có tâm thanh tịnh, định tĩnh. Với tâm tịnh tín, với ý vui mừng, tôi đã dâng ba cục thịt vò viên.

161. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, tôi đã không đi đến đọa xứ chín mươi mốt kiếp.

² Modakadāyikā nghĩa là "người nữ dâng cúng thịt vò viên."

-

¹ Salalapupphikā nghĩa là "người nữ có bông hoa salala."

- 162. Sampattim¹ tam karitvāna sabbam anubhavāmaham,² modake tīni datvāna pattā 'ham acalam padam.
- 163. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 164. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 165. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Modakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Modakadāyikātheriyāpadānam tatiyam.

--ooOoo--

14. Ekāsanadāyikāpadānam

- 166. Nagare haṃsavatiyā ahosiṃ bālikā³ tadā, mātā ca me pitā ceva kammantaṃ agamaṃsu te.
- 167. Majjhantikamhi suriye addasam samanam aham, vīthiyam⁴ anugacchantam āsanam paññapes' aham.
- 168. Goņakacittakādīhi⁵ paññapetvā 'hamāsanaṃ,⁶ pasannacittā sumanā idam vacanamabravim.
- 169. "Santattā kuthitā bhūmi sūro majjhantike ṭhito, mālutā ca na vāyanti kālo cettha upaṭṭhito."
- 170. Paññattamāsanamidam tavatthāya mahāmuni, anukampamupādāya nisīda mama āsane."
- 171. Nisīdi tattha samaņo sudanto suddhamānaso, tassa pattam gahetvāna yathārandhamadāsaham.
- 172. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsamagacchahaṃ.
- 173. Tattha me sukatam vyamham āsanena sunimmitam, saṭṭhiyojanamubbedham timsayojanavitthatam.

⁵ goņakāvikatikāhi - Ma, PTS.

¹ sampatti - Ma; sampatiñca - Syā.

² anubhavim aham - Ma.

³ mālikā - Syā, PTS.

⁴ vīthiyā - Ma.

⁶ mamāsanam - Ma; havāsanam - PTS.

⁷ cevetthamehiti - Ma; cevattham eti tam - PTS.

- 162. Sau khi đã làm thành tựu điều ấy, tôi đạt được mọi thứ. Sau khi bố thí ba cục thịt vò viên, tôi đã đạt đến vị thế không bị lay chuyển.
- 163. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 164. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 165. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Modakadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Modakadāyikā là phần thứ ba.

--00000--

14. Ký Sự về Ekāsanadāyikā:1

- 166. Lúc bấy giờ, tôi đã là cô thiếu nữ ở tại thành phố Haṃsavatī. Mẹ và luôn cả cha của tôi, họ đều đã đi làm công việc.
- 167. Vào lúc mặt trời ở chính ngọ, tôi đã nhìn thấy vị sa-môn đang đi dọc theo đường lộ nên tôi đã xếp đặt chỗ ngồi.
- 168. Sau khi xếp đặt chỗ ngồi bằng nhiều loại lông cừu, v.v... rồi với tâm tịnh tín, với ý vui mừng, tôi đã nói lời nói này:
- 169. "Mặt đất bị nóng bỏng, bị thiêu đốt, mặt trời đã đứng ở chính ngọ, và các cơn gió ngưng thổi, vậy là lúc ngài hãy nghỉ ở đây.
- 170. Thưa bậc đại hiền trí, đây là chỗ ngời đã được sắp xếp dành cho ngài. Vì lòng thương tưởng, xin ngài hãy ngôi xuống chỗ ngời của con."
- 171. Với tâm ý thanh tịnh, vị sa-môn được rèn luyện chu đáo đã ngồi xuống ở tại nơi ấy. Tôi đã nhận lãnh bình bát của vị ấy và đã dâng cúng không chút sai sót.
- 172. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 173. Tại nơi ấy, tôi có cung điện đã khéo được xây dựng, đã khéo được hóa hiện ra với chỗ ngồi, có chiều cao sáu mươi do-tuần, chiều rộng ba mươi do-tuần.

¹ Ekāsanadāyikā nghĩa là "người nữ dâng cúng một chỗ ngồi."

- 174. Soṇṇamayā maṇimayā athopi phalikāmayā, lohitaṅkamayā ceva pallaṅkā vividhā mama.
- 175. Tūlikāvikatikāhi kaṭṭhissacittakāhi ca, udda-ekantalomīhi¹ pallaṅkā me susanthatā.²
- 176. Yadā icchāmi gamanam hāsakhiddā samappitam,³ saha pallankasetthena gacchāmi mama patthitam.
- 177. Asīti devarājūnam mahesinnamakārayim, sattaticakkavattīnam mahesittamakārayim.
- 178. Bhavābhave saṃsarantī mahābhogaṃ labhāmahaṃ, bhoge me ūnatā natthi ekāsanaphalam idam.⁴
- 179. Duve bhave saṃsarāmi devatte atha mānuse, aññe bhave na jānāmi ekāsanaphalam idam.
- 180. Duve kule pajāyāmi khattiye cāpi brāhmaņe, uccākulīnā⁵ sabbattha ekāsanaphalaṃ idaṃ.
- 181. Domanassam na jānāmi cittasantāpanam mama, vevaņņiyam na jānāmi ekāsanaphalam idam.
- 182. Dhātiyo mam upaṭṭhanti khujjā khelāsikā⁶ bahū, aṅkena aṅkaṃ gacchāmi ekāsanaphalaṃ idaṃ.
- 183. Aññā nahāpenti bhojenti aññā ramenti mam sadā, aññā gandham vilimpenti⁷ ekāsanaphalam idam.
- 184. Maṇḍape rukkhamūle vā suññāgāre vasantiyā, mama saṅkappamaññāya pallaṅko upatiṭṭhati.
- 185. Ayam pacchimako mayham carimo vattate bhavo, ajjāpi rajjam chaḍḍetvā pabbajim anagāriyam.
- 186. Satasahasse ito kappe yam dānamadadim tadā, duggatim nābhijānāmi ekāsanaphalam idam.
- 187. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 188. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 189. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Ekāsanadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekāsanadāyikātheriyāpadānam catuttham.

--00000--

¹ udda-ekantalomī ca - Ma.

² susanthitā - Ma, Syā.

³ hāsakhiḍaḍhasamappitā - Ma.

⁴ ekāsanassidam phalam - Ma.

⁵ kulikā - Syā, PTS.

⁶ celāpikā - Ma;

celāyikā - Syā; celāvikā - PTS.

⁷ vilimpanti - Ma.

- 174. Cũng vào khi ấy, tôi có các ghế dài nhiều kiểu làm bằng vàng, làm bằng ngọc ma-ni, làm bằng ngọc pha-lê, và làm bằng hồng ngọc nữa.
- 175. Các ghế dài của tôi khéo được trải lót với các tấm nệm bằng len dệt, với nhiều loại tấm trải bằng tơ dệt có đính các viên ngọc, và với các tấm trải viền ren ở một bên.
- 176. Khi nào tôi ước muốn sự ra đi với mục đích giải trí nô đùa, điều ước nguyện của tôi là tôi ra đi bằng chiếc ghế dài thù thắng của tôi.
- 177. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của tám mươi vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của bảy mươi đấng Chuyển Luân Vương.
- 178. Trong khi luân hồi ở cõi này cõi khác, tôi đã đạt được tài sản lớn lao. Đối với tôi không có sự thiếu hụt về của cải; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
- 179. Tôi (đã) luân hồi ở hai cảnh giới, trong bản thể chư Thiên và nhân loại. Tôi không còn biết đến các cõi khác; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
- 180. Tôi (đã) được sanh ra ở hai gia tộc, Sát-đế-lỵ và cả Bà-la-môn nữa. Ở mọi nơi, tôi đều thuộc gia đình thượng lưu; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
- 181. Tôi không biết đến tâm sân hận và sự bực bội của tâm. Tôi không biết đến việc tàn tạ dung nhan; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
- 182. Các nữ tỳ hầu hạ tỗi, nhiều người bị gũ lưng, bị chảy nước dẫi. Tôi đã (được ẳm bồng) di chuyển từ hông này đến hông khác; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
- 183. Luôn luôn có các cô này tắm (cho tôi), các cô kia chăm lo thức ăn, các cô khác làm cho tôi vui thích, các cô nọ thoa đầu thơm (cho tôi); điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
- 184. Trong lúc tôi sống ở mái che, ở gốc cây, hoặc ở ngôi nhà trống vắng, chiếc ghế dài biết được ý định của tôi hiện diện kề bên.
- 185. Đây là kiếp sống cuối cùng của tôi, là lần hiện hữu cuối cùng trong sự luân chuyển. Hiện nay, tôi đã từ bỏ vương quốc và đã xuất gia vào đời sống không gia đình.
- 186. Kể từ khi tôi đã dâng cúng vật thí trước đây một trăm ngàn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
- 187. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 188. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 189. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.
 - Vị tỳ khưu ni Ekāsanadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Ekāsanadāvikā là phần thứ tư.

--ooOoo--

15. Pañcadīpadāyikāpadānam

- 190. Nagare hamsavatiyā cārikā¹ ās' aham tadā, ārāmena ca ārāmam² carāmi kusalatthikā.
- 191. Kālapakkhamhi divase addasam bodhimuttamam. tattha cittam pasādetvā bodhimūle nisīdaham.
- 192. Garucittam upatthapetvā sire katvāna anjalim, somanassam pavedetvā evam cintesim tāvade.
- 193. "Yadi buddho amitayaso asamappatipuggalo, dassetu pāţihīram me bodhi obhāsatu ayam."
- 194. Saha āvajjanā mayham bodhi pajjali tāvade, sabbasonnamayā āsi disā sabbā virocayi.³
- 195. Sattarattindivam tattha bodhimūle nisīdaham, sattame divase patte dīpapūjam akāsaham.
- 196. Āsanam parivāretvā pañcadīpāni pajjalum.⁴ yāva udeti suriyo dīpā me pajjalum tadā.
- 197. Tena kammena sukatena cetanāpanidhīhi ca, jahitvā mānusam deham tāvatimsamagacchaham.
- 198. Tattha me sukatam vyamham pañcadīpīti⁵ vuccati, satthiyojanamubbedham timsayojanavitthatam.
- 199. Asankhyāni dīpāni parivāre jalanti me, yāvatā devabhavanam dīpālokena jotati.
- 200. Parammukhā⁷ nisīditvā yadi icchāmi passitum, uddham adho ca tiriyam sabbam passāmi cakkhunā.
- 201. Yāvatā abhikankhāmi datthum sugataduggate,8 tattha āvaraṇam natthi rukkhesu pabbatesu vā.
- 202. Asīti devarājūnam mahesittamakārayim, satānam cakkavattīnam mahesittamakārayim.

² ārāmena vihārena - Syā, PTS.

cārikī - Ma.

³ virocati - Syā, PTS.

⁴ pajjalim - Sī Mu.

⁵ pañcadīpāti - Ma, Syā.

⁶ parivāretvā - Theri.

⁷ pubbamukhā - Syā, PTS.

⁸ sukatadukkate - Syā, PTS, Theri.

15. Ký Sự về Pañcadīpadāyikā:1

- 190. Khi ấy, tôi đã là nữ du sĩ ở thành phố Haṃsavatī. Có sự tầm cầu thiện pháp, tôi (đã) đi từ tu viện này đến tu viện khác.
- 191. Vào một ngày thuộc hạ huyền, tôi đã nhìn thấy cội cây Bồ Đề tối thượng. Tại đó, sau khi làm cho tâm được tịnh tín tôi đã ngồi xuống ở gốc cây Bồ Đề.
- 192. Sau khi thiết lập tâm cung kinh, tôi đã chắp tay lên ở đầu và bày tỏ lòng hoan hỷ. Ngay khi ấy tôi đã suy nghĩ như vầy:
- 193. "Nếu đức Phật có đức hạnh vô lượng, không người sánh bằng, xin cội Bồ Đề này hãy thị hiện thần thông, hãy chói sáng cho tôi thấy."
- 194. Cùng với điều suy nghĩ của tôi, ngay khi ấy cội Bồ Đề đã phát sáng, đã biến thành vàng toàn bộ, và đã chiếu sáng tất cả các phương.
- 195. Tôi đã ngồi xuống tại nơi ấy, ở gốc cây Bồ Đề bảy ngày đêm. Khi đạt đến ngày thứ bảy, tôi đã thực hiện việc cúng dường các ngọn đèn.
- 196. Sau khi được đặt quanh chỗ ngồi, năm ngọn đèn đã phát sáng. Khi ấy, các ngọn đèn của tôi đã phát sáng cho đến khi mặt trời mọc lên.
- 197. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 198. Tại nơi ấy, cung điện đã được kiến tạo khéo léo dành cho tôi được gọi là "Ngũ Đăng," có chiều cao sáu mươi do-tuần, chiều rộng ba mươi do-tuần.
- 199. Xung quanh tôi có vô số ngọn đèn chiếu sáng. Cho đến cung điện của chư Thiên cũng sáng rực bởi ánh sáng của các ngọn đèn.
- 200. Sau khi ngồi xuống mặt quay về hướng khác, nếu tôi muốn nhìn thấy ở bên trên, bên dưới, và chiều ngang, tôi đều nhìn thấy tất cả bằng mắt.
- 201. Ngay cả khi tôi mong muốn nhìn thấy những việc tốt đẹp hoặc xấu xa thì không có gì che đậy được việc ấy, dầu ở các cây cối hoặc ở các núi non.
- 202. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của tám mươi vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của một trăm đấng Chuyển Luân Vương.

-

 $^{^1}$ *Pañcadīpadāyikā* nghĩa là "người nữ dâng cúng năm ngọn đèn." Câu chuyện này tương tợ câu chuyện số 9 của *Pañcadīpikā* (người nữ có năm ngọn đèn).

- 203. Yam yam yonupapajjāmi devattam atha mānuse, dīpasatasahassāni parivāre¹ jalanti me.²
- 204. Devalokā cavitvāna uppajjim mātukucchiyam, mātukucchigatā santī³ akkhi me na nimīlati.
- 205. Dīpasatasahassāni puññakammasamaṅgitā, jalanti sūtikāgehe pañcadīpānidam phalam.
- 206. Pacchime bhave sampatte mānasam vinivaṭṭayim,⁴ ajarāmaram sītibhūtam⁵ nibbānam phassayim aham.
- 207. Jātiyā sattavassāham arahattamapāpuņim, upasampādayī buddho guņamaññāya gotamo.
- 208. Maņdape rukkhamūle vā suññāgāre vasantiyā, sadā pajjalate dīpam pañcadīpānidam phalam.
- 209. Dibbacakkhu visuddham me samādhikusalā aham, abhiññāpāramippattā pañcadīpānidam phalam.
- 210. Sabbavositavosānā katakiccā anāsavā, pañcadīpā mahāvīra pāde vandati cakkhuma.
- 211. Satasahasse ito⁶ kappe yam dīpamadadim tadā,⁷ duggatim nābhijānāmi pañcadīpānidam phalam.
- 212. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 213. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 214. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţṭhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Pañcadīpayikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpayikātheriyāpadānam pañcamam.

--00000--

² mam - Sī Mu.

¹ parivāretvā - Sī Mu.

³ mātukucchigatam santim - Sī Mu.

⁴ vinivattayim - Ma.

⁵ ajarāmatam sītibhāvam - Ma.

⁶ satasahassito - Ma.

⁷ yam dīpamabhipūjayim - Sī Mu.

203. Mỗi khi tôi nhập thai bào đầu là cảnh giới chư Thiên hoặc loài người, có một trăm ngàn ngọn đèn chiếu sáng ở xung quanh tôi.

204. Sau khi mệnh chung từ thế giới chư Thiên, tôi đã tái sanh vào bụng mẹ. Trong khi đi vào bụng mẹ và trụ lại, mắt của tôi không nhắm lại.

205. Một trăm ngàn ngọn đèn là kết quả của nghiệp phước thiện, chúng chiếu sáng ở nhà bảo sanh; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

206. Khi đạt đến cuộc sống cuối cùng, tôi đã gìn giữ tâm ý. Tôi đã chạm đến Niết Bàn là trạng thái mát mẻ, không già, không chết.

207. Bảy tuổi tính từ khi sanh, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán. Sau khi biết được đức hạnh (của tôi), đức Phật Gotama đã cho tôi tu lên bậc trên.

208. Trong lúc sinh sống ở mái che, ở gốc cây, hoặc ở ngôi nhà trống vằng, luôn luôn có ngọn đèn chiếu sáng; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

209. Thiên nhãn của tôi được thanh tịnh, tôi được thiện xảo về định, được thành tựu các thắng trí và các pháp toàn hảo; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

210. "Bạch đấng Đại Hùng, bậc Hữu Nhãn, con là Pañcadīpā có toàn bộ nguồn nhiên liệu đã cạn, có các phận sự đã được làm xong, không còn các lậu hoặc, con xin đảnh lễ ở bàn chân (Ngài)."

211. Kể từ khi tôi đã dâng cúng ngọn đèn trước đây một trăm ngàn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

212. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

213. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

214. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Vị tỳ khưu ni Pañcadīpadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Pañcadīpadāyikā là phần thứ năm.

--00O00--

16. Sālamālikāpadānam

- 215. Candabhāgānadītīre ahosim kinnarī tadā, addasam virajam buddham sayambhum aparājitam.
- 216. Pasannacittā sumanā vedajātā katañjalī, sālamālam gahetvāna sayambhum abhipūjayim.
- 217. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā kinnarīdehaṃ¹ tāvatiṃsamagacchahaṃ.
- 218. Chattiṃsa devarājūnaṃ mahesittamakārayiṃ, manasā patthitaṃ mayhaṃ nibbattati yathicchitaṃ.
- 219. Dasannam cakkavattīnam mahesittamakārayim, ocitattāva² hutvāna samsarāmi bhavesvaham.
- 220. Kusalam vijjate mayham pabbajim anagāriyam, pūjārahā aham ajja³ sakyaputtassa sāsane.
- 221. Visuddhamanasā ajja apetamanapāpikā, sabbāsavā parikkhīņā natthidāni punabbhavo.
- 222. Catunavute ito kappe yam buddhamabhipūjayim, duggatim nābhijānāmi sālamālāyidam phalam.
- 223. Kilesā jhāpitā mayhaṃ bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 224. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 225. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Sālamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sālamālikātheriyāpadānam chaţţham.

--ooOoo--

17. Mahāpāpatigotamī-apadānam

226. Ekadā lokapajjoto vesāliyam mahāvane, kūṭāgāre susālāyam vasate narasārathi.

³ ahamajja - sīmu.

¹ mānasam deham - Sī Mu.

² sucittatāva - PTS.

16. Ký Sự về Sālamālikā:1

215. Khi ấy, tôi đã là loài kim-si-điểu cái ở bờ sông Candabhāgā. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc Vô Nhiễm, đấng Tự Chủ, bậc không bị đánh bai.

216. Với tâm tịnh tín, với ý vui mừng, tràn đầy niềm phấn khởi, tôi đã chắp tay lên. Tôi đã cầm lấy tràng hoa $s\bar{a}l\bar{a}$ và đã cúng dường đến bậc Tự Chủ.

217. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân xác kim-si-điểu, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

218. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của ba mươi sáu vị Thiên Vương. Điều ước nguyện trong tâm của tôi là được tái sanh theo ước muốn.

219. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của mười đấng Chuyển Luân Vương. Sau khi thành tựu kết quả, tôi luân hồi ở nhiều cõi.

220. Điều tốt lành của tôi đã được tìm thấy, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Hiện nay, tôi là bậc xứng đáng sự cúng dường ở trong Giáo Pháp của người con trai dòng dõi Sakya (Thích Ca).

221. Hiện nay, với tâm ý đã được thanh tịnh, các ác pháp đã không còn, tất cả các lậu hoặc đã cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

222. (Kể từ khi) tôi đã cúng dường đến đức Phật trước đây chín mươi bốn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của tràng hoa $s\bar{a}l\bar{a}$.

223. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

224. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thương.

225. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Vị tỳ khưu ni Sālamālikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sālamālikā là phần thứ sáu.

--ooOoo--

17. Ký sự về Mahāpajāpatigotamī:2

226. Một thời, bậc Quang Đăng của thế gian, đấng Điều Phục Nhân trú tại thành Vesālī, khu Đại Lâm, ở ngôi nhà mái nhọn, trong giảng đường xinh xắn.

 1 Sālamālikā nghĩa là "người nữ có tràng hoa sālā, tương tợ câu chuyện số 5.

² Mahāpajāpatigotamī nghĩa là "người nữ lãnh tụ vĩ đại thuộc dòng họ Gotama."

- 227. Tadā jinassa mātucchā mahāgotami bhikkhunī, tahim kate¹ pure ramme vasī bhikkhunupassaye.
- 228. Bhikkhunīhi vimuttāhi satehi saha pañcahi, rahogatāya tassevam cittassāsi² vitakkitam.
- 229. "Buddhassa parinibbāṇaṃ sāvakaggayugassa vā, rāhulānandanandānaṃ nāhaṃ lacchāmi passituṃ.³
- 230. Paṭigaccāyusaṅkhāre⁴ ossajitvāna⁵ nibbutiṃ, gaccheyyaṃ lokanāthena anuññātā mahesinā."
- 231. Tathā pañcasatānampi bhikkhunīnam vitakkitam, āsi khemādikānampi etadeva vitakkitam.
- 232. Bhūmicālo tadā āsi nāditā devadundubhi, upassayādhivatthāyo devatā sokapīļitā. vipalantā sakaruṇaṃ⁶ tathassūni pavattayuṃ.
- 233. Mittā⁷ bhikkhuniyo tāhi upagantvāna gotamim, nipacca sirasā pāde idam vacanamabravum:
- 234. "Tattha toyalavāsittā mayamayye rahogatā, sācalā calitā bhūmi nāditā devadundubhi, paridevā ca sūyanti kimattham nūna gotamī."
- 235. Tadā avoca sā sabbam yathāparivitakkitam, tāyopi sabbā āhamsu yathāparivitakkitam.
- 236. "Yadi te rucitam ayye nibbāṇam paramam sivam, nibbāyissāma sabbāpi buddhānuññāya subbate.
- 237. Mayam sahāva nikkhantā gharāpi ca bhavāpi ca, sahayeva gamissāma nibbāṇapuramuttamam."
- 238. Nibbānāya vajantīnam kim vakkhāmī'ti sā vadam, saha sabbāhi niggacchi bhikkhunīnilayā tadā.

³ Imissā gāthāyānanajaram "Sī Mu, Ma"potthakesu: "Buddhassa parinibbānā sāvakaggayugasasa vā, mahākassapanandānam ānandarāhulāna ca;" ayampi gāthā dissate na Syāma potthakesu.

¹ tahim yeva - Syā.

² cittassāpi - Syā.

⁴ paṭikaccāyusaṅkhāraṃ - Ma. ⁶ sukaruṇaṃ - Ma. ⁵ osajjitvāna - Ma. ⁷ sabbā - Syā, PTS.

- 227. Khi ấy, người dì ruột của đấng Chiến Thắng là tỳ khưu ni Mahāgotamī đã cư ngụ tại tu viện của tỳ khưu ni được xây dựng ở tại nơi ấy, trong thành phố đáng yêu.
- 228. Khi đang ở nơi thanh vắng cùng với năm trăm vị tỳ khưu ni đã được giải thoát, có điều suy tầm đã khởi đến tâm của vị ni ấy như vầy:
- 229. "Ta sẽ không thể chứng kiến sự viên tịch Niết Bàn của đức Phật, hoặc của hai vị Tối Thượng Thinh Văn, của Rāhula, Ānanda, vā Nanda.
- 230. Trước khi có thể buông bỏ thọ hành rồi thành tựu Niết Bàn, ta cần được đấng Bảo Hộ Thế Gian, bậc Đại Ẩn Sĩ cho phép."
- 231. Sự suy tầm của năm trăm vị tỳ khưu ni cũng như thế, chính điều suy tầm này cũng đã khởi đến các vị ni như là Khemā, v.v...
- 232. Khi ấy, đã có sự lay động của trái đất, tiếng trống của cõi trời đã vang lên. Các Thiên nhân cư ngụ ở ni viện đã bị dày vò bởi sầu muộn. Tại nơi ấy, trong khi than vãn với niềm bi mẫn họ đã tuôn rơi những giọt nước mắt.
- 233. Cùng với các vị (Thiên nhân) ấy, các vị tỳ khưu ni bạn đã đi đến gặp bà Gotamī. Họ đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân và đã nói lời nói này:
- 234. "Thưa ni sư, chúng tôi đã tưới nước ở tại nơi ấy rồi đã đi đến nơi thanh vắng. Trái đất có sự vững chải đã bị lay động, tiếng trống của cõi trời đã được vang lên, và những tiếng than khóc đã được nghe đến. Bà Gotamī, chẳng lẽ có sự việc gì hay sao?"
- 235. Khi ấy, bà Gotamī đã kể lại mọi việc theo như đã được suy tầm. Các vị ni ấy cũng đã kể lại mọi việc theo như đã được suy tầm:
- 236. "Thưa ni sư, thưa vị có sự hành trì tốt đẹp, nếu Niết Bàn tối thắng thù diệu được bà thích thú, thì tất cả chúng tôi cũng sẽ Niết Bàn với sự chấp thuận của đức Phật.
- 237. Chúng tôi sẽ cùng nhau rời khỏi ngôi nhà và rời khỏi luôn cả sự hiện hữu, chúng tôi sẽ cùng nhau đi đến thành phố Niết Bàn tối thượng."
- 238. Bà Gotamī đã nói rằng: "Ta sẽ nói gì đây đối với những người đang đi đến Niết Bàn?" Khi ấy, bà Gotamī cùng với tất cả các vị ni ấy đã rời khỏi chỗ cư ngụ của các tỳ khưu ni.

- 239. Upassaye yādhivatthā devatā tā khamantu me, bhikkhunīnilayassedam pacchimam dassanam mama.
- 240. Na jarā maccu vā yattha appiyehi samāgamo, piyehi vippayogo 'tthi' tam vajissam² asankhatam.
- 241. Avītarāgā tam sutvā vacanam sugatorasā, sokaṭṭā parideviṃsu "Aho no appapuññatā.
- 242. Bhikkhunīnilayo suñño bhūto tāhi vinā ayam, pabhāte viya tārāyo na dissanti jinorasā.
- 243. Nibbānam gotamī yāti satehi saha pañcahi, nadīsatehiva saha gaṅgā pañcahi sāgaram."
- 244. Rathikāya vajantim tam³ disvā saddhā upāsikā, gharā nikkhamma pādesu nipacca idamabravim:
- 245. "Pasīdassu mahābhoge anāthāyo vihāya no, tayā na yuttam⁴ nibbātum" iccaṭṭaṃ⁵ vilapiṃsu tā.
- 246. Tāsam sokapahāṇattham avoca madhuram giram, "Ruditena alam puttā hāsakālo 'yamajja vo.
- 247. Pariññātaṃ mayā dukkhaṃ dukkhahetu vivajjito, nirodho me sacchikato maggo cāpi subhāvito.

(Bhāṇavāraṃ paṭhamaṃ).

- 248. Pariciņņo mayā satthā katam buddhassa sāsanam, ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
- 249. Yassatthāya pabbajitā agārasmānagāriyam, so me attho anuppatto sabbasaññojanakkhayo.
- 250. Buddho tassa ca saddhammo anūno yāva tiṭṭhati, nibbātum tāva kālo me mā mam socatha puttikā.

² vajjisam - Syā.

⁴ yuttā - Ma.

¹ piyehi na viyogotthi - Ma.

³ vajantiyo - Ma; vajantīnam - PTS.

⁵ icchaṭṭā - Ma, Syā; icc aṭṭā -PTS.

- 239. "Xin chư Thiên đang ngự tại trú xá hãy thông cảm cho ta. Đây là sự nhìn thấy ni viện lần cuối cùng của ta.
- 240. Nơi nào sự già hoặc sự chết, sự gần gũi với những gì không yêu thích, sự xa lìa với những gì yêu thích là không có, thì ta nên đi đến nơi ấy là nơi không bị tạo tác."
- 241. Nghe được lời nói ấy, những vị tỳ khưu ni của đấng Thiện Thệ có tham ái chưa được xa lìa bị dằn vặt bởi sầu muộn nên đã than vãn rằng: "Than ôi, chúng tôi có phước báu kém cỏi.
- 242. Trú xứ này của các tỳ khưu ni thiếu vắng các vị ấy (sẽ) trở nên trống không. Các vị tỳ khưu ni của đấng Chiến Thắng (sẽ) không còn được nhìn thấy, ví như các vì sao không còn được nhìn thấy vào ban ngày.
- 243. Bà Gotamī đi đến Niết bàn cùng với năm trăm vị tương tợ như sông Gangā cùng với năm trăm dòng sông chảy về biển cả."
- 244. Sau khi nhìn thấy bà Gotamī đang đi ở trên đường, các nữ cư sĩ thành tín đã di ra khỏi nhà rồi đã quỳ xuống ở hai bàn chân (của bà) và đã nói điều này:
- 245. "Hỡi vị có tài sản vĩ đại, xin người hoan hỷ. Xin chớ lìa bỏ chúng con (trở thành) không người bảo hộ. Xin người chớ quyết định Niết Bàn," họ đã than van ầm ĩ như thế.
- 246. Nhằm mục đích xóa đi nỗi sầu muộn của họ, bà Gotamī đã nói với giọng nói ngọt ngào rằng: "Này các con, than khóc đã đủ rồi, hôm nay đây là thời điểm vui cười của các con.
- 247. Khổ đã được ta biết toàn diện, nhân của Khổ đã được ta dứt bỏ, sự Diệt Tận đã được ta tác chứng, và Đạo cũng đã được ta thực hành khéo léo.

(Tụng phẩm thứ nhất).

- 248. Bậc Đạo Sư đã được ta phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được ta thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.
- 249. Vì mục đích nào ta đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được ta đạt đến.
- 250. Này các con, đức Phật và Chánh Pháp không bị thiếu sót của Ngài vẫn còn tôn tại vào thời điểm Niết Bàn của ta, chớ có khóc than cho ta.

- 251. Kondaññānandanandādī titthanti rāhulo jino, sukhito sahito sangho hatadappā ca titthiyā.
- 252. Okkākavamsassa yaso usasito māramaddano, nanu sampati kālo me nibbānatthāya puttikā.
- 253. Cirappabhūti yam mayham patthitam ajja sijjhate, ānandabherikālo 'yam kim vo assūhi puttikā.
- 254. Sace mayi dayā atthi yadi catthi kataññutā, saddhammatthitiyā sabbā karotha viriyam dalham.
- 255. Thīnam adāsi pabbajjam sambuddho vācito mayā, tasmā yathāham nandissam tathā tamanutiţţhatha.
- 256. Tā evamanusāsitvā bhikkhunīhi purakkhatā, upecca buddham vanditvā idam vacanamabravi:
- 257. "Aham sugata mātā te¹ tvam ca vīra pitā mama, saddhammasukhado² nātha tayā jātamhi³ gotama.
- 258. Samvaddhīto 'yam' sugata rūpakāyo mayā tava, anindiyo⁵ dhammakāyo⁶ mama samvaddhīto⁴ tavā.
- 259. Muhutta⁷tanhāsamanam khīram tvam pāyito mayā, tayāham santamaccantam dhammakhīram hi⁸ pāyitā.
- 260. Vaddhanarakkhane⁹ mayham anano¹⁰ tvam mahāmune, puttakāmā thiyo yā tā¹¹ labhantu¹² tādisam sutam.
- 261. Mandhātādinarindānam yā mātā sā bhavannave, nimuggāham tayā putta tāritā bhavasāgarā.
- 262. Rañño mātā mahesīti sulabham nāmamitthinam. buddhamātāti yam nāmam etam paramadullabham.
- 263. Tañca laddham mayā vīra panidhānam mamam tayā, anukam vā mahantam vā tam sabbam pūritam mayā.

temātā - sabbesu.

² saddhammasukhada - Ma.

³ jātāmhi - Ma.

samvaddhitoyam - Ma.

⁵ anindito - Ma; ānandiyo - Syā.

⁶ dhammatanu - Sī Mu, PTS.

⁷ muhuttam - Ma.

⁸ dhammakhīrampi - Syā.

⁹ bandhanārakkhane - Ma.

¹⁰ aṇaṇo - Ma. ¹¹ yācaṃ - Ma.

¹² labhanti - Ma, Syā, Theri.

- 251. Koṇḍañña, Ānanda, Nanda, v.v..., vị Rāhula chiến thắng còn tại tiên, hội chúng là được an lạc, hòa hợp, còn đối với các ngoại đạo thì niềm kiêu hãnh đã bị tiêu tan.
- 252. Danh tiếng của dòng tộc Okkāka với sự tiêu diệt Ma Vương đã được giương cao. Này các con, chẳng phải chính lúc này là thời điểm cho mục đích Niết Bàn của ta hay sao?
- 253. Điều ước nguyện của ta được nung đúc từ lâu hôm nay được thành tựu. Này các con, giờ đây là thời điểm của những tiếng trống vui mừng, việc gì với những giọt nước mắt của các con?
- 254. Nếu có lòng thương mến đối với ta, và nếu có lòng bi mẫn, tất cả các con hãy thể hiện sự tinh tấn kiên cố cho sự tôn tại của Chánh Pháp.
- 255. Khi được ta thỉnh cầu, đấng Toàn Giác đã ban cho sự xuất gia một cách lưỡng lự. Do điều đó, ta đã hoan hỷ như thế nào thì các con hãy thuận theo điều ấy như thế."
- 256. Sau khi dặn dò như thế, bà Gotamī dẫn đầu các vị tỳ khưu ni đã đi đến đảnh lễ đức Phật, rồi đã nói lời nói này:
- 257. "Bạch đấng Thiện Thệ, con là mẹ của Ngài. Và bạch đấng Anh Hùng, Ngài là cha của con. Bạch đấng Bảo Hộ, Ngài là người ban cho niềm an lạc trong Chánh Pháp. Bạch ngài Gotama, con đã được sanh ra bởi Ngài.
- 258. Bạch đấng Thiện Thệ, hình hài và thân xác này của Ngài đã được lớn mạnh là nhờ con. Còn Pháp thân không thể phê phán của con đã được tăng trưởng là nhờ vào Ngài.
- 259. Nhờ con, Ngài đã được uống nước sữa làm dịu đi sự khao khát trong chốc lát. Nhờ Ngài, con cũng đã được uống chính dòng sữa Giáo Pháp thanh tịnh vô cùng tận.
- 260. Bạch đấng Đại Hiền Trí, trong việc dưỡng nuôi chăm sóc của con Ngài không có nợ nần. Mong sao cho các phụ nữ có lòng mong mỏi con trai có thể đạt được người con trai như thế này.
- 261. Mẹ của các vị vua như đức vua Mandhātu, v.v... là ở trong biển cả của hiện hữu. Này con trai, ta đã bị chìm đắm, nhờ Ngài ta đã vượt qua khỏi đại dương của hiện hữu.
- 262. Đối với hàng phụ nữ, danh xưng 'Hoàng hậu mẹ của đức vua' là dễ dàng đạt được. Còn danh xưng 'Người mẹ của đức Phật' là đạt được vô cùng khó khăn.
- 263. Và bạch đấng Anh Hùng, nhờ Ngài con đã đạt được điều ước nguyện ấy của con. Với con toàn bộ điều ấy dâu nhỏ bé hay lớn lao đều đã được tròn đủ.

- 264. Parinibbātumicchāmi vihāyemam kalebaram, anujānāhi me vīra dukkhantakara nāyaka.
- 265. Cakkaṅkusadhajākiṇṇe pāde kamalakomale, pasārehi paṇāmaṃ te karissaṃ puttapemasā.²
- 266. Suvaṇṇarāsisaṃkāsaṃ sarīraṃ kuru pākaṭaṃ, katvā dehaṃ sudiṭṭhaṃ te santiṃ gacchāmi nāyaka."
- 267. Dvattiṃsalakkhaṇūpetaṃ suppabhālaṅkataṃ tanuṃ, sañjhāghanāva bālakkaṃ mātucchaṃ dassayī jino.
- 268. Phullāravindasaṅkāse taruṇādiccasappabhe, cakkaṅkite pādatale tato sā sirasā pati.
- 269. "Paṇamāmi narādiccam ādiccakulaketukam, pacchime maraṇe³ mayham na tam ikkhāmaham puno.
- 270. Itthiyo nāma lokagga sabbadosakarā matā, yadi ko catthi doso me khamassu karunākara.
- 271. Itthikānañca pabbajjam yamaham⁴ yācim punappunam, tattha ce atthi doso me tam khamassu narāsabha."
- 272. Mayā bhikkhuniyo vīra tavānuññāya sāsitā, tatra ce atthi dunnītam tam khamassu khamādhipa.⁵
- 273. "Akkhante nāma khantabbam kim bhave guṇabhūsane, kimuttaram te vakkhāmi nibbānāya vajantiyā.
- 274. Suddhe anūne mama bhikkhusaṅghe lokā ito nissarituṃ kamante,⁶ pabhātakāle vyasanaṃ gahānaṃ⁷ disvāna niyyāti va candalekhā.
- 275. Tadetarā bhikkhuniyo jinaggam tārāva candānugatā sumerum, padakkhiṇaṃ katva⁸ nipacca pāde ṭhitā mukhantaṃ samudikkhamānā.

¹ kalevaram - Ma.

² putta-uttame - Ma; puttapemaham - Syā.

³ saraņam - Syā.

⁴ yam tam - Ma.

⁵ khamāmīti - Syā.

⁶ khamante - Ma.

⁷ gatānam - Ma.

⁸ kacca - Ma.

- 264. Con muốn từ bỏ xác thân này, con muốn viên tịch Niết Bàn. Bạch đấng Anh Hùng, bậc Lãnh Đạo, vị Đoạn Tận Khổ Đau, xin Ngài hãy cho phép con.
- 265. Xin Ngài hãy duỗi ra (hai) bàn chân mềm dịu như hoa sen được điểm tô bằng những cây căm bánh xe và các ngọn cờ, con sẽ thể hiện sự tôn kính đến Ngài với lòng yêu mến đối với người con trai.
- 266. Bạch đấng Lãnh Đạo, xin Ngài hãy thể hiện rõ ràng thân thể tợ như khối vàng, sau khi thực hiện việc chiếm ngưỡng thân thể của Ngài, con sẽ đi về chốn an tịnh."
- 267. Đấng Chiến Thắng đã khiến cho người dì nhìn thấy thân thể được thành tựu ba mươi hai tướng trạng và được điểm tô với những hào quang xinh xắn trông giống như ánh mặt trời non trẻ từ đám mây chiều.
- 268. Sau đó, bà Gotamī đã đê đầu ở lòng bàn chân được in dấu hình bánh xe, trông tợ như đóa hoa sen nở rộ có ánh sáng của mặt trời buổi bình minh.
- 269. "Con xin đảnh lễ đấng mặt trời của nhân loại, vị tiêu biểu của dòng dõi mặt trời. Đây là lần tử biệt cuối cùng của con, con không gặp Ngài nữa rồi.
- 270. Bạch đấng Cao Cả của thế gian, hàng nữ nhân gây nên mọi điều xấu xa rồi chết đi. Và bạch đấng Thể Hiện lòng bi mẫn, nếu con có điều sai trái gì xin Ngài tha thứ.
- 271. Và bạch đấng Nhân Ngưu, con đã liên tục cầu xin sự xuất gia cho hàng phụ nữ, trong việc này nếu con có điều sai trái xin Ngài hãy thứ tha điều ấy.
- 272. Bạch đấng Đại Hùng, các tỳ khưu ni đã được con dạy dỗ với sự cho phép của Ngài. Bạch đấng Chúa Tể về kham nhẫn, trong trường hợp này nếu có vấn đề huấn luyện kém cỏi, xin Ngài hãy thứ tha điều ấy."
- 273. (Đức Phật đáp lại rằng): "Này người có đức hạnh là vật trang điểm, có thể kham nhẫn những điều gọi là không thể kham nhẫn thì còn có việc gì? Ta sẽ nói điều gì hơn nữa đối với bà là người đang tiến đến Niết Bàn?
- 274. Khi hội chúng tỳ khưu của Ta là thanh tịnh không khiếm khuyết đang tiến bước để ra khỏi thế gian này, ví như quầng trăng ra đi vào lúc rạng đông sau khi nhìn thấy sự biến mất dần của các vì thiên thể."
- 275. Khi ấy, các vị tỳ khưu ni kia đã hướng vai phải nhiễu quanh đấng Chiến Thắng cao cả, trông giống như các vì sao theo gót mặt trăng di chuyển xung quanh núi Sumeru. Sau đó họ đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân (đức Phật) rồi đứng lên chiêm ngưỡng khuôn mặt (của Ngài).

- 276. "Na tittapubbam¹ tava dassanena cakkhum na sotam tava bhāsitena, cittam mamam kevalamekameva pappuyya tam dhammarasena tittim.
- 277. Nadato parisāyam te vādidappāpahārino,² ye te dakkhanti vadanam dhaññā te narapungava.
- 278. Dīghaṅgulī tambanakhe subhe āyatapaṇhike, ye pāde paṇamissanti³ tepi dhaññā guṇandhara.
- 279. Madhurāni pahaṭṭhāni dosagghāni hitāni ca, ye te vākyāni sossanti⁴ tepi dhaññā naruttama.
- 280. Dhaññāham te mahāvīra pādapūjanatapparā, tiņņasamsārakantārā suvākyena sirīmato."⁵
- 281. Tato sā anusāsetvā bhikkhusanghampi subbatā, rāhulānandanande ca vanditvā idamabravi:
- 282. "Āsīvisālayasame rogāvāse kalebare, nibbinnā dukkhasaṃghāte jarāmaraṇagocare.
- 283. Nānākalimalākiņņe⁷ parāyatte nirīhake, tena nibbātumicchāmi anumañnātha puttakā."
- 284. Nando rāhulabhaddo ca vītasokā nirāsavā, thītācalatthītithīrā⁸ dhammatam anucintayum.
- 285. Dhiratthu sankhatam lolam asāram kadalūpamam, māyāmarīcisadisam ittaram anavaṭṭhitam.
- 286. Yattha nāma jinassāyam mātucchā buddhaposikā, gotamī nidhanam yāti aniccam sabbasankhatam."

¹ tittipubbam - Ma.

² vāditabbapahārino - Ma.

³ paṇamāyanti - Syā.

⁴ suyyanti - Ma.

⁵ saddhammena sirimatā - PTS.

⁶ dukkhasansāţe - Ma; dukkhasankete - Syā.

⁷ kalala-m-ākiņņe - PTS; kuņapamalākiņņe - Syā.

⁸ thitācalādhitī dhīrā - Syā, PTS.

- 276. "Mắt chưa có sự thỏa mãn đối với việc nhìn ngắm Ngài, tai chưa có sự thoả mãn đối với việc được (nghe) Ngài thuyết giảng, chỉ riêng một mình tâm của con đã đạt được sự thoả mãn ấy nhờ vào hương vị của Giáo Pháp.
- 277. Bạch đấng Cao Quý của loài người, trong khi Ngài tuyên thuyết ở hội chúng, những người nào nhìn thấy khuôn mặt của Ngài là vị đánh đổ sự kiêu căng của những người đối chất, những người ấy là hữu duyên.
- 278. Bạch đấng có lóng (tay chân) dài, những người nào sẽ khom mình ở bàn chân xinh đẹp có gót chân nhô ra, bạch bậc Thượng Đức, những người ấy cũng là hữu duyên.
- 279. Bạch đấng Thượng Nhân, những người nào sẽ lắng nghe những lời nói ngọt ngào, vui vẻ, tiêu diệt lỗi lầm, và có lợi ích của Ngài, những người ấy cũng là hữu duyên.
- 280. Bạch đấng Đại Hùng, với sự nhiệt tâm trong việc lễ bái bàn chân (Ngài), con đã vượt qua khu rừng rậm luân hồi nhờ vào lời thiện thuyết của đấng Quang Vinh, con là hữu duyên với Ngài."
- 281. Sau đó, vị ni có hạnh kiểm tốt đẹp ấy cũng đã thông báo đến hội chúng tỳ khưu. Và sau khi đảnh lễ các vị Rāhula, Ānanda, Nanda, bà đã nói điều này:
- 282. "Mẹ nhờm gớm cái xác thân tợ như chỗ trú của rắn độc, là chỗ ngụ của bệnh tật, bị chồng chất khổ đau, là chốn lai vãng của sự già và sự chết, –
- 283. đây rẫy nhiễm ô và tội lỗi, bị lệ thuộc vào người khác, không năng động. Vì thế Mẹ muốn Niết Bàn. Này các con trai, hãy thông cảm (cho Mẹ)."
- 284. Vị Nanda và bậc hiền thiện Rāhula, có sầu muộn đã lìa, không còn lậu hoặc, bền vững, không bị lay động, chắc chắn, kiên quyết, đã suy xét về lẽ tự nhiên rằng:
- 285. "Thật là xấu hổ cho (xác thân) bị tạo tác, chao đảo, không có lõi, tương tợ như cây chuối, giống như trò xảo thuật hay ảo ảnh, ngắn ngủi, không bền vững.
- 286. Ngay cả bà Gotamī này, đối với đấng Chiến Thắng là người dì, là người nuôi dưỡng Đức Phật, rồi cũng đi đến sự tử vong; tất cả pháp hữu vi là vô thường."

- 287. Ānando ca tadā sekho sokaţţo jinavacchalo, tatthassūni dharanto so karuṇaṃ paridevati.
- 288. "Hā santim¹ gotamī yāti nūna buddhopi nibbutim, gacchati na cireneva aggiriva nirindhano."
- 289. Evam vilapamānam tam Ānandam āha gotamī: "Sutisāgaragambhīra buddhupaṭṭhānatappara.
- 290. Na yuttam socitum putta hāsakāle upaṭṭhite, tava² me saraṇam putta nibbānam samupāgatam.³
- 291. Tayā tāta samajjhiṭṭho pabbajjam anujāni no, mā putta vimano hohi saphalo te parissamo.
- 292. Yam na diṭṭham purāṇehi titthikācariyehi pi, tam padam sukumārīhi sattavassāhi veditam.
- 293. Buddhasāsanapāletā pacchimam dassanam tava, tattha gacchāmaham putta gato yattha na dissate."
- 294. Kadāci dhammam desento khipi lokagganāyako, tadāham āsiṃsavacam⁴ avocam anukampikā:
- 295. "Ciraṃ jīva mahāvīra kappaṃ tiṭṭha mahāmune, sabbalokassa atthāya bhavassu ajarāmaro."
- 296. Taṃ tathāvādiniṃ buddho mamaṃ so etadabravi: "Na hevaṃ vandiyā buddhā yathā vandasi gotamī."
- 297. "Katham carahi sabbaññu vanditabbā tathāgatā, katham avandiyā buddhā tam me akkhāhi pucchito."
- 298. "Āraddhaviriye pahitatte niccam daļhaparakkame, samagge sāvake passe⁵ esā buddhānavandanā."

² tayā - Ma, PTS.

¹ bhāsanti - Syā.

³ nibbāṇantamupāgatam - Sī Mu.

⁴ āsiṃsavācaṃ - Ma.

⁵ pasasa - Ma, Syā, PTS.

⁶ etam buddhānavandanam -Ma.

- 287. Và lúc bấy giờ, ngài Ānanda, vị có lòng thương mến đối với đấng Chiến Thắng, là bậc hữu học, đã bị dằn vặt vì sầu muộn. Tại đó, trong khi tuôn trào những giọt lệ, vị ấy rên rĩ nỗi tiếc thương:
- 288. "Hỡi ôi! Bà Gotamī đi đến chốn thanh tịnh. Hiển nhiên, chẳng bao lâu nữa đức Phật cũng đi đến tịch diệt ví như ngọn lửa hết nguồn nhiên liệu."
- 289. Bà Gotamī đã nói với vị Ānanda đang than vãn ấy như vầy: "Này vị sâu sắc như biển cả về việc nghe (học hỏi). Này vị nhiệt tâm trong việc hầu cân đức Phât.
- 290. Này con trai, chớ miệt mài thương tiếc khi thời điểm cười vui đã đến đối với con. Này con trai, nơi nương nhờ của ta là Niết Bàn đã đến.
- 291. Này con yêu, được cầu khẩn bởi con (đức Phật) đã cho phép sự xuất gia đến chúng tôi. Này con trai, chớ có phiên muộn, sự nỗ lực của con là có kết quả.
- 292. Đạo lộ ấy thậm chí không được nhìn thấy bởi các vị ngoại đạo sư trước đây lại được biết đến bởi những bé gái hiện thiện bảy tuổi.
- 293. Này vị hộ trì Giáo Pháp của đức Phật, (giờ là) lần nhìn thấy cuối cùng của con. Này con trai, nơi nào khi đã đi đến là không được nhìn thấy thì ta đi đến nơi ấy."
- 294. Có lần nọ đấng Lãnh Đạo cao cả của thế gian bị hắt hơi trong khi đang thuyết giảng Giáo Pháp, khi ấy với lòng thương tưởng tôi đã nói lời mong mỏi rằng:
- 295. "Bạch đấng Đại Hùng, xin Ngài hãy sống thọ. Bạch bậc Đại Hiền Trí, xin Ngài hãy tồn tại trọn kiếp. Vì lợi ích của tất cả thế gian, xin Ngài hãy là vị Thiên Thần bất lão."
- 296. Với tôi là người nữ có lời nói như thế về điều ấy, đức Phật ấy đã nói điều này: "Này Gotamī, chư Phật không nên được tôn vinh như thế, giống như cách bà đã tôn vinh."
- 297. "Bạch đấng Toàn Tri, vậy thì các đấng Như Lai là nên được tôn vinh như thế nào? Chư Phật là không nên được tôn vinh như thế nào? Được hỏi, xin Ngài hãy giảng cho con về điều ấy."
- 298. "Bà hãy nhìn xem các vị đệ tử là có sự hòa hợp, có sự ra sức tinh tấn, có tính khẳng quyết, có sự nỗ lực mạnh mẽ một cách bên bĩ; ấy là sự tôn vinh chư Phật."

- 299. Tato upassayam gantvā ekikāham vicintayim, samaggam parisam nātho roceti¹ tibhavantago.
- 300. Handāham parinibbissam mā vipattim tamaddasam,"² evāham cintayitvāna disvāna isisattamam.
- 301. Parinibbānakālam me³ ārocesim vināyakam, tato so samanuññāsi "Kālam jānāhi gotamī."
- 302. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 303. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 304. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.
- 305. Thīnaṃ dhammābhisamaye ye bālā vimatiṃ gatā, tesaṃ diṭṭhipahānatthaṃ iddhiṃ dassehi gotamī.
- 306. Tadā nipacca sambuddam uppatitvāna ambaram, iddhī anekā dassesi buddhānuññāya gotamī.
- 307. Ekikā bahudhā āsi bahukā cekikā tathā, āvibhāvaṃ tirobhāvaṃ tirokuḍḍaṃ tironagaṃ.
- 308. Asajjamānā agamā bhūmiyampi nimujjatha, abhijjamāne udake agañchi mahiyā yathā.
- 309. Sakuņīva yathākāse pallaṅkena gamī tadā, vasaṃ vattesi kāyena yāva brahmanivesanaṃ.
- 310. Sinerum dandam katvāna chattam katvā mahāmahim, samūlam parivattetvā dhārentī⁴ cankamī nabhe.
- 311. Chassūrodayakāleva lokañcākāsi dhūmikam, yugante viya lokam sā jālāmālākulam akā.

² vipattitamaddasam - Ma.

¹ rodhesi - Ma.

³ mam - Syā.

⁴ dhārayam - Ma.

- 299. Từ nơi ấy, sau khi đi về ni viện, chỉ có một mình tôi đã suy nghiệm rằng: "Đấng Bảo Hộ, vị đi đến tận cùng Tam Giới hài lòng về tập thể có sự hòa hợp.
- 300. Vậy thì ta sẽ Niết Bàn, ta chớ chứng kiến sự băng hoại ấy." Sau khi suy nghĩ như thế, tôi đã diện kiến bậc Đệ Nhất Ẩn Sĩ.
- 301. Tôi đã thông báo thời điểm viên tịch Niết Bàn của tôi đến bậc Hướng Đạo. Do đó, Ngài đã đồng ý rằng: "Này Gotamī, bà hãy biết lấy thời điểm."
- 302. "Các phiên não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lâu hoặc.
- 303. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiên của đức Phật tối thượng.
- 304. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật."
- 305. "Này Gotamī, những kẻ ngu có khuynh hướng không chú tâm và trì trệ trong việc lãnh hội Giáo Pháp, bà hãy thị hiện thần thông vì lợi ích cho sự từ bỏ tà kiến của những kẻ ấy."
- 306. Khi ấy, với sự cho phép của đức Phật, bà Gotamī đã quỳ xuống (đảnh lễ) đấng Toàn Giác rồi đã bay lên không trung và đã thị hiện nhiều loại thần thông.
- 307. 308. Là một, bà đã trở thành nhiều, và tương tợ như thế là nhiều trở thành một. Bà đã hiện ra, biến mất, đi xuyên qua vách tường, xuyên qua ngọn núi không bị chướng ngại. Bà cũng đã chìm vào trong trái đất. Bà đã đi ở trên nước mà không làm chao động như là ở trên đất liền.
- 309. Khi ấy, bà đã di chuyển với thế kiết già tương tợ như loài chim ở trên không trung. Bằng thân bà đã thể hiện sự tác động đến tận chỗ ngụ của đấng Phạm Thiên.
- 310. Sau khi đã làm ngọn núi Sineru thành cây cán lọng và đã làm đại địa cầu thành cái lọng che, bà đã xoay ngược lại đến tận gốc rễ. Trong khi cầm (lọng che), bà đã đi kinh hành ở hư không.
- 311. Và bà đã làm thế gian mù mịt khói đúng vào lúc mọc lên của sáu mặt trời. Bà đã gây rối ren bằng những tràng hoa rực lửa như là thế gian vào lúc hoại kiếp.

- 312. Mucalindam mahāselam meru mandāra daddare,¹ sāsaperiva sabbāni ekenaggahi muṭṭhinā.
- 313. Aṅgulaggena chādesi bhākaraṃ sanisākaraṃ, candasūrasahassāni āvelamiva dhārayi.
- 314. Catusāgaratoyāni dhārayī ekapāṇinā, yugantajaladākāraṃ mahāvassaṃ pavassayī.²
- 315. Cakkavattim saparisam māpayī sā nabhatthale. garuļam dviradam sīham vinadantam ca dassayī.
- 316. Ekikā abhinimmitvāppameyyam bhikkhunīgaņam, puna antaradhāpetvā ekikā munimabravī:
- 317. "Mātucchā te mahāvīra tavasāsanakārikā, anuppattā sakam attham pāde vandati³ cakkhuma."
- 318. Dassetvā vividhā iddhī orohitvā nabhatthalā, vanditvā lokapajjotam ekamantam nisīdi sā.
- 319. "Sā vīsaṃvassasatikā¹ jātiyāhaṃ mahāmune, alamettāvatā vīra nibbāyissāmi nāyaka."
- 320. Tadā 'tivimhitā sabbā parisā sā katañjalī, avoc' ayye katham āsi atuliddhiparakkamā.
- 321. Padumuttaro nāma ino sabbadhammesu cakkhumā, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 322. Tadāham hamsavatiyam jātāmaccakule ahum, sabbūpakārasampanne iddhe phīte mahaddhane.
- 323. Kadāci pitunā saddhim dāsigaņapurakkhatā, mahatā parivārena tam upecca narāsabham.

-

¹ merumūlanadantare - Ma; merum mandāradantare - Syā.

² pavassatha - Ma.

vandāmi - Ma, Syā, PTS.

⁴ vīsavassasatikā - Ma.

- 312. Về tảng đá khổng lồ Mucalinda, núi Meru, núi Mandāra, và núi Daddara, bà đã nắm lấy toàn bộ bằng một nắm tay như là (nắm lấy) những hạt cải.
- 313. Với đầu ngón tay bà đã che khuất mặt trời cùng với mặt trăng. Bà đã nắm giữ một ngàn mặt trăng và mặt trời như là (nắm giữ) tràng hoa đội đầu.
- 314. Bà đã nắm giữ nước của bốn bể bằng một bàn tay, đã làm đổ mưa trận mưa lớn có hình dáng của đám mây đen vào lúc tận thế.
- 315. Bà đã biến hóa thành đấng Chuyển Luân Vương cùng với tùy tùng ở bề mặt của không trung. Bà đã khiến cho nhìn thấy loài kim-si-điểu, loài voi, và loài sư tử đang gầm rống.
- 316. Chỉ một mình, bà đã biến hóa thành hội chúng tỳ khưu ni vô số kể sau đó lại làm cho biến mất chỉ còn một mình, rồi đã nói với bậc Hiền Trí rằng:
- 317. "Bạch đấng Đại Hùng, bạch bậc Hữu Nhãn, người dì cùa Ngài là người nữ thực hành theo lời dạy của Ngài và đã đạt được lợi ích cho bản thân, giờ (xin) đảnh lễ ở bàn chân (Ngài)."
- 318. Sau khi thị hiện nhiều thể loại thần thông, vị ni ấy đã từ bề mặt của không trung đáp xuống đảnh lễ đấng Quang Đăng của thế gian rồi đã ngồi xuống ở một bên.
- 319. "Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đây đã được một trăm hai mươi tuổi tính từ lúc sanh. Bạch đấng Anh Hùng, chừng ấy là vừa đủ. Bạch đấng Lãnh Đạo, con sẽ Niết Bàn."
- 320. Khi ấy, toàn thể hội chúng ấy vô cùng sửng sốt đã chắp tay lên nói rằng: "Thưa ni sư, làm thế nào bà đã trở thành vị có thần thông và sự nỗ lực không thể sánh bằng?"
- 321. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp đã hiện khởi.
- 322. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Haṃsavatī, trong gia đình vị quan cận thần được đầy đủ mọi thứ tiện nghi, sung túc, thịnh vượng, có đại tài sản.
- 323. Có lần nọ, tôi đã dẫn đầu nhóm nữ tỳ cùng người cha với đoàn tùy tùng đông đảo đi đến đấng Nhân Ngưu ấy.

- 324. Vāsavam viya vassentam¹ dhammamegham anāsavam, saradādiccasadisam ramsimālākulam jinam.²
- 325. Disvā cittam pasādetvā sutvā cassa subhāsitam, mātuccham bhikkhunim agge ṭhapentam naranāyakam.
- 326. Sutvā datvā mahādānam sattāham tassa tādino, sasanghassa naraggassa paccayāni bahūni ca.
- 327. Nipajja pādamūlamhi tam thānam abhipatthayim, tato mahāparisatim avoca isisattamo:
- 328. "Yā sasaṅghaṃ abhojesi sattāhaṃ lokanāyakaṃ, tamahaṃ kittayissāmi suṇātha mama bhāsato.
- 329. Satasahasse ito³ kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena⁴ satthā loke bhavissati.
- 330. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, gotamī nāma nāmena hessati satthusāvikā.
- 331. Tassa buddhassa mātucchā jīvitāpādikā⁵ ayam, rattaññūnañca aggattam bhikkhunīnam labhissati."
- 332. Taṃ sutvāna⁶ pamuditā⁷ yāvajīvaṃ tadā jinaṃ, paccayehi upaṭṭhitvā tato kālakatā ahaṃ.
- 333. Tāvatiṃsesu devesu sabbakāmasamiddhisu, nibbattā dasahaṅgehi aññe abhibhaviṃ ahaṃ.
- 334. Rūpasaddehi gandhehi rasehi phusanehi ca, āyunāpi ca vaṇṇena sukhena yasasāpi ca.
- 335. Tathevādhipateyyena adhigayha viroc' aham, ahosim amarindassa mahesī dayitā tahim.
- 336. Saṃsāre saṃsarantīhaṃ kammavāyusameritā, kāsissa rañño visaye ajāyim dāsagāmake.
- 337. Pañcadāsasatānūnā nivasanti tahim tadā, sabbesam tattha yo jeṭṭho tassa jāyā ahos' aham.

¹ vassantam - Ma.

² raṃsijālasamujjalam - Ma, Syā; raṃsijālākulañ jinam - PTS.

³ satasahassito - Ma.

⁴ nāthena - Sī Mu.

⁵ jīvitapālikā - Syā.

⁶ sutvāham - Sī Mu, Syā, PTS.

⁷ pamoditvā - Ma.

- 324. Tợ như vị (Thiên Vương) Vāsava đang làm mưa, đấng Chiến Thắng bậc không còn lậu hoặc, rực rỡ với quầng hào quang giống như mặt trời của mùa thu, đang làm đổ xuống cơn mưa Pháp.
- 325. Sau khi nhìn thấy, tôi đã làm cho tâm được tịnh tín và đã lắng nghe (Giáo Pháp) khéo được thuyết giảng của đấng Lãnh Đạo nhân loại ấy trong khi Ngài đang thiết lập vị tỳ khưu ni Mātucchā vào vị thế hàng đầu.
- 326. Sau khi lắng nghe, tôi đã dâng cúng đại thí và nhiều vật dụng trong bảy ngày đến bậc Tối Thượng Nhân như thế ấy cùng với hội chúng (của Ngài).
- 327. Tôi đã nằm dài xuống ở bàn chân (Ngài) và đã phát nguyện vị thế ấy. Sau đó, vị Đệ Nhất Ẩn Sĩ đã nói với đoàn tùy tùng đông đảo rằng:
- 328. "Người nữ nào đã chăm lo bữa ăn đến đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng trong bảy ngày, Ta sẽ tán dương người nữ ấy. Các người hãy lắng nghe Ta nói.
- 329. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng đõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.
- 330. (Người nữ này) sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Gotamī.
- 331. Người nữ này sẽ là người dì nuôi dưỡng mạng sống của vị Phật ấy và sẽ đạt được vị thế hạng nhất trong số các tỳ khưu ni kỳ cựu."
- 332. Sau khi nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, tôi đã hộ độ đấng Chiến Thắng bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời, sau đó đã từ trần.
- 333. Được sanh lên giữa chư Thiên thuộc cõi Đạo Lợi có các sự đồi dào về mọi dục lạc, tôi đã vượt trội các vị (Trời) khác về mười phương diện:
- 334. Là các sắc, các thinh, các hương, các vị, và các xúc, luôn cả tuổi thọ và sắc đẹp, sự an lạc và luôn cả danh tiếng nữa.
- 335. Với ưu thế như thế ấy, tôi đã nổi bật và sáng chói. Tôi đã là hoàng hậu yêu dấu của vị Trời Đế Thích ở tại nơi ấy.
- 336. Trong khi trôi nổi luân hồi, bị dời chuyển dưới tác động của nghiệp, tôi đã được sanh ra ở trong ngôi làng dân nô lệ thuộc lãnh địa của đức vua Kāsi.
- 337. Khi ấy, có không dưới năm trăm người nô lệ cư ngụ ở nơi ấy. Tại đó, người nào là đứng đầu của tất cả (nhóm người), tôi đã trở thành vợ của người ấy.

- 338. Sayambhuno pañcasatā gāmam piṇḍāya pāvisum, te disvāna aham tuṭṭhā saha sabbehi ñātihi.¹
- 339. Katvā pañcasatakuţī² catumāse upaţṭhiya,³ ticīvarāni datvāna pasannāmha⁴ sasāmikā.
- 340. Tato cutā sapatikā⁵ tāvatimsagatā mayam, pacchime ca bhave 'dāni jātā devadahe pure.
- 341. Pitā añjanasakko me mātā mama sulakkhaṇā, tato kapilavatthusmiṃ suddhodanagharaṃ gatā.
- 342. Sesā⁶ sakyakule jātā sakyānam gharamāgamum, aham visitthā sabbāsam jinassāpādikā ahum.
- 343. Mama putto 'bhinikkhamma' buddho āsi vināyako, pacchāham pabbajitvāna satehi saha pañcahi.
- 344. Sākiyānihi dhīrāhi saha santisukham phusim, ye tadā pubbajātiyam amhākam ahu sāmino.
- 345. Saha puññassa kattāro mahāsamayakārakā, phusiṃsu arahattaṃ te sugatenānukampitā.
- 346. Tadetarā bhikkhuniyo āruhiṃsu nabhatthalaṃ, saṅgatā⁸ viya tārāyo virocimsu mahiddhikā.
- 347. Iddhī anekā dassesum piļandhavikatī⁹ yathā, kammāro kanakasseva kammaññassa susikkhito.¹⁰
- 348. Dassetvā pāṭihīrāni vicittāni¹¹ bahūni ca, tosetvā vādipavaram munim saparisam tadā.
- 349. Orohitvāna gaganā vanditvā isisattamam, anuññātā naraggena yathāṭhāne nisīdisum.
- 350. "Aho 'nukampikā amhaṃ sabbāsaṃ vīra gotamī, vāsitā tava puññehi pattā no āsavakkhayaṃ.

¹ sabbāhi itthihi - Ma.

² pūgā hutvāva sabbāyo - Ma.

³ upaṭṭhahuṃ - Ma.

⁴ samsarimha - Sī Mu, Ma.

⁵ sabbāpi tā - Ma.

⁶ sabbā - Syā.

⁷ sa me putto - Syā.

⁸ khagatā - Sī Mu.

⁹ pilandhavikatim - Ma.

¹⁰ puññakammesu sikkhitā - Syā.

¹¹ vividhāni - Syā.

- 338. Năm trăm bậc Tự Chủ đã đi vào làng để khất thực. Sau khi nhìn thấy các vị ấy, tôi cùng với tất cả quyến thuộc đã vui mừng.
- 339. Chúng tôi cùng với những người chồng đã xây dựng năm trăm cốc liêu, đã hộ độ trong bốn tháng, đã dâng cúng ba y, và đã trở nên hoan hỷ.
- 340. Từ nơi ấy chết đi, chúng tôi cùng với những người chồng đã đi đến cõi trời Đạo Lợi. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, chúng tôi đã được sanh ra ở thành phố Devadaha.
- 341. Cha của tôi là Añjana thuộc dòng Sakya, mẹ của tôi là (hoàng hậu) Sulakkhaṇā. Sau đó, tôi đã đi đến nhà (làm vợ) của (đức vua) Suddhodana ở thành Kapilavatthu.
- 342. Những người còn lại đã được sanh vào gia tộc Sakya, đã đi đến nhà (làm vợ) của các vị dòng Sakya. Là ưu việt trong số tất cả, tôi đã là người bảo mẫu của đấng Chiến Thắng.
- 343. Người con trai của tôi sau khi lìa bỏ ra đi đã trở thành đức Phật, bậc Hướng Đạo. Về sau, tôi đã xuất gia cùng với năm trăm vị (công nương).
- 344. Cùng với các công nương dòng Sakya, tôi đã chạm đến sự an lạc của Niết Bàn. Khi ấy, những người nào đã là chồng của chúng tôi trong cuộc sống trước đây, –
- 345. những người cùng thực hiện phước báu, những người đã tạo ra thời điểm trọng đại, được đấng Thiện Thệ thương tưởng những người ấy đã chạm đến phẩm vị A-la-hán.
- 346. Khi ấy, các vị tỳ khưu ni kia đã ngự lên bề mặt của không trung. Có đại thần lực, các vị ni đã chói sáng như là các vì sao đã được quần tụ lại.
- 347. Các vị ni đã thị hiện nhiều loại thần thông, tương tợ như những thợ vàng khéo được huấn luyện đã làm ra nhiều mẫu mã trang sức đối với kim loại vàng đã được chế biến.
- 348. Khi ấy, các vị ni đã thị hiện các phép lạ đa dạng nhiều loại và đã làm hoan hỷ bậc Hiền Trí, vị thuyết giảng hàng đầu, cùng với đồ chúng.
- 349. Sau khi từ không trung đáp xuống, các vị ni đã đảnh lễ bậc Ẩn Sĩ tối thượng. Được sự cho phép của đấng Tối Thượng Nhân, các vị ni đã ngồi xuống đúng theo vị thế (nói rằng):
- 350. "Ôi! Bạch đấng Anh Hùng, bà Gotamī là người có lòng từ mẫn đối với tất cả chúng con. Được sống nhờ vào những phước báu của Ngài, chúng con đã đạt được sự đoạn tận các lậu hoặc.

- 351. Kilesā jhāpitā mayhaṃ bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanaṃ chetvā viharāma anāsavā.
- 352. Svāgatam vata no āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 353. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
- 354. Iddhīsu ca vasī homa dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homa mahāmune.
- 355. Pubbe nivāsam jānāma dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 356. Atthe ca dhamme nerutte paṭibhāne ca vijjati, ñāṇam amham mahāvīra uppannam tava santike.
- 357. Asmāhi pariciņņo 'si mettacittāhi nāyaka, anujānāhi sabbāsam¹ nibbānāya mahāmune."
- 358. "Nibbāyissāma iccevam kim vakkhāmi vadantiyo,² yassadāni ca vo kālam maññāthā'ti jino 'bravi.
- 359. Gotamī ādikā tāyo tadā bhikkhuniyo jinam, vanditvā āsanā tamhā vuṭṭhāya agamaṃsu tā.
- 360. Mahatā janakāyena saha lokagganāyako, anusamyāyi so³ vīro mātuccham yāva kotthakam.
- 361. Tadā nipati pādesu gotamī lokabandhuno, sahetarāhi⁴ sabbāhi pacchimam pādavandanam.
- 362. "Idam pacchimakam mayham lokanāthassa dassanam, na puno amatākaram passissāmi mukham tava.
- 363. Na ca me vandanam vīra tava pāde sukomale, samphusissāmi lokagga ajja gacchāmi nibbutim.

² vadantinam - Sī Mu.

¹ sabbayo - Syā, PTS.

³ anusaṃsāvayī - Syā.

⁴ saheva tāhi - Ma.

- 351. Các phiên não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là những con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.
- 352. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 353. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được chúng con đắc chứng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.
- 354. Bạch đấng Đại Hiền Trí, chúng con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, chúng con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.
- 355. Chúng con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 356. Bạch đấng Đại Hùng, trí của chúng con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và về phép biện giải được phát hiện và được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.
- 357. Bạch đấng Lãnh Đạo, Ngài đã hành sử đối với chúng con bằng các tâm từ ái. Bạch đấng Đại Hiền Trí, xin Ngài cho phép về việc Niết Bàn đến tất cả (chúng con)."
- 358. Đấng Chiến Thắng đã nói rằng: "Khi các nàng nói: 'Chúng con sẽ Niết Bàn,' như thế thì Ta còn nói điều gì nữa. Vậy thì giờ đây, các nàng hãy suy nghĩ về thời điểm của các nàng."
- 359. Khi ấy, các vị tỳ khưu ni ấy đứng đầu là Gotamī, v.v... đã đảnh lễ đấng Chiến Thắng. Rồi các vị ni ấy đã từ chỗ ngồi ấy đứng dậy và đã ra đi.
- 360. Bậc Anh Hùng ấy, vị Lãnh Đạo cao cả của thế gian cùng với đại chúng đông đảo đã cùng đi theo người dì cho đến tận cổng.
- 361. Khi ấy, bà Gotamī đã cúi xuống ở các bàn chân của đấng quyến thuộc thế gian, là sự đảnh lễ bàn chân lân cuối cùng với tất cả các vị ni kia.
- 362. "Đây là lần nhìn thấy đấng Bảo Hộ Thế Gian lần cuối cùng của con. Con sẽ không còn nhìn thấy lại khuôn mặt của Ngài là ngưồn phát sanh lên sự Bất Tử.
- 363. Và bạch đấng Anh Hùng, (đây) không phải là sự đảnh lễ của con ở bàn chân vô cùng mềm mại của ngài. Bạch đấng Cao Cả của thế gian, con sẽ sờ nắn (chúng); hôm nay con đi đến nơi an tịnh.

- 364. Rūpena kim tavānena ditthe dhamme yathātathe, sabbam sankhatamevetam anassāsitamittaram."
- 365. Sā tāhi saha¹ gantvāna bhikkhunupassayam sakam, addhapallankamābhujja nisīdi paramāsane.
- 366. Tadā upāsikā tattha buddhasāsanavacchalā, tassā pavattim sutvāna upesum pādavandikā.
- 367. Karehi uram pahantvā chinnamūlā yathā latā, rodantā karuņam rāvam² sokattā bhūmipātikā.3
- 368. "Mā no saranade nāthe vihāya gami nibbutim, nipatitvāna yācāma sabbāyo sirasā mayam."
- 369. Yā padhānatamā tāsam saddhā paññā upāsikā, tassā sīsam pamajjantī idam vacanamabravi:
- 370. "Alam puttā visādena mārapāsānuvattinā, aniccam sankhatam sabbam viyogantam calācalam."
- 371. Tato sā tā vissajjitvā pathamam jhānamuttamam, dutiyam tatiyam cāpi samāpajji catutthakam.
- 372. Akāsāyatanañceva viññāṇāyatanaṃ tathā, ākiñcaññam nevasaññam samāpajji yathākkamam.
- 373. Paţilomena jhānāni samāpajjittha gotamī, yāvatā pathamam jhānam tato yāva catutthakam.
- 374. Tato vuţthāya nibbāyi dīpaccīva nirāsanā,4 bhūmicālo mahā āsi nabhasā vijjutā pati.
- 375. Panāditā dundubhiyo paridevimsu devatā, pupphavutthi ca gaganā abhivassatha medinim.
- 376. Kampito merurājāpi rangamajjhe yathā nato, sokenevātidīno ca⁵ viravo āsi sāgaro.

² ravam - Ma.

sā saha tāhi - Ma.

⁴ nirāsavā - Ma.

⁵ sokena cātidīnova - Ma. ³ bhūmipātitā - Ma; bhuvi pātitā - PTS.

- 364. Có gì với sắc tướng này của Ngài khi pháp đã được thấy đúng theo bản thể? Toàn bộ sắc tướng này chỉ là hữu vi, không được thoải mái, là tạm bợ."
- 365. Sau khi đi về tu viện tỳ khưu ni của mình cùng với các vị ni ấy, bà Gotamī đã xếp chân bán già ngồi xuống ở trên chỗ ngồi cao nhất.
- 366. Khi ấy, các nữ cư sĩ mến chuộng Phật Pháp ở tại nơi ấy, sau khi nghe được tin tức về bà ấy, đã đi đến đảnh lễ ở bàn chân (của bà).
- 367. Bị dằn vặt vì sầu muộn, họ đã đấm vào ngực bằng những bàn tay. Rồi giống như là các dây leo bị chặt đứt gốc rễ, họ đã ngã xuống ở trên đất trong khi nức nở tiếng khóc lóc thảm thương rằng:
- 368. "Hỡi người ban bố sự nương nhờ, hỡi người bảo hộ, xin người đừng từ bỏ chúng con mà đi đến nơi an tịnh. Toàn thể người nữ chúng con quỳ xuống đê đầu thỉnh cầu (người)."
- 369. Trong khi xoa đầu của người nữ cư sĩ có sự nỗ lực cao nhất, có tín tâm, có trí tuệ trong số ấy, bà Gotamī đã nói lời nói này:
- 370. "Này các con, thôi đủ rồi bởi vì thất vọng là sự xoay vần theo mưu kế của Ma Vương. Tất cả pháp hữu vi là vô thường, sự chia lìa và sư tử vong là không chừng đổi."
- 371. Sau đó, bà ấy đã giã từ những người nữ ấy rồi đã thể nhập thiền tối thượng bậc thứ nhất, thứ nhì, thứ ba, và luôn cả bậc thứ tư.
- 372. Tương tợ như thế, theo tuần tự bà đã thể nhập (các bậc thiền) không gian xứ, thức xứ, vô sở hữu, phi tưởng.
- 373. Bà Gotamī đã thể nhập các bậc thiền theo chiều nghịch về lại bậc thiền thứ nhất, rồi từ đó tiến đến bậc thứ tư.
- 374. Từ đó bà đã xuất ra và đã Niết Bàn tợ như ngọn lửa của cây đèn cạn đầu. Đã có sự chuyển động dữ dội của trái đất, sét đã giáng xuống từ bầu trời.
- 375. Các tiếng trống đã được vang lên, chư Thiên đã than vãn, và cơn mưa bông hoa từ bầu trời đã đổ xuống trái đất.
- 376. Ngọn núi chúa Meru cũng đã rung động tương tợ như người vũ công ở giữa sàn nhảy. Chính vì sầu muộn, biển cả đã có sự gào thét vô cùng thảm thiết.

- 377. Devā nāgāsurā brahmā saṃvigg' āhaṃsu¹ taṅkhaṇe: "Aniccā vata saṅkhārā yathāyaṃ vilayaṃ gatā.
- 378. Yā ce 'mam parivārimsu satthusāsanakārikā, tāyo 'pi anupādānā dīpaccī² viya nibbutā."
- 379. "Hā yogā vippayogantā hāniccam sabbasankhatam, hā jīvitam vināsantam" iccāsi paridevanā.
- 380. Tato devā ca brahmā ca lokadhammānuvattanam, kālānurūpam kubbanti upetvā isisattamam.
- 381. Tadā āmantayī satthā ānandam sutisāgaram,³ "Gacchānanda nivedehi bhikkhūnam mātunibbutim."
- 382. Tad' ānando nirānando assunā puṇṇalocano, gaggadena sarenāha "Samāgacchantu bhikkhavo.
- 383. Pubbadakkhiṇapacchāsu uttarāyaṃ vasanti ye, suṇantu bhāsitaṃ mayhaṃ bhikkhavo sugatorasā.
- 384. Yā vaḍḍhayi payattena sarīram pacchimam mune, sā gotamī gatā santim tārāva suriyodaye.
- 385. Buddhamātāti paññattim ṭhapayitvā gatāsamam, na yattha pañcanettopi gatam⁴ dakkhati nāyako.
- 386. Yassatthi sugate saddhā yo ca piyo⁵ mahāmune, buddhamātarī⁶ sakkāram karotu sugatoraso."
- 387. Sudūratthāpi tam sutvā sīghamāgañchu bhikkhavo, keci buddhānubhāvena keci iddhisu kovidā.
- 388. Kūṭāgāravare ramme sabbasoṇṇamaye subhe, mañcakaṃ samaropesuṃ⁷ yattha suttāsi gotamī.

³ sutasāgaram - Ma.

¹ saṃviggāhiṃsu - Ma.

² dīpasikhā - Syā.

⁴ gatim - Ma; tattha - Syā.

⁵ yo vā sisso - Sī Mu, Syā, PTS.

⁶ buddhamātussa - Ma, PTS; buddhassa mātu - Syā.

⁷ samāropesum - Ma, PTS.

- 377. Vào giây phút ấy, chư Thiên, các Long Vương, các Atula, và đấng Phạm Thiên bị chấn động đã thốt lên rằng: "Các pháp hữu vi quả thật là vô thường, theo như thế ấy vị ni này đã đi đến sự hoại diệt.
- 378. Và các vị ni nào là những người thực hành theo lời dạy của bậc Đạo Sư đã tháp tùng vị ni này, các vị ni ấy cũng không còn chấp thủ, như là ngọn lửa của cây đèn đã bi lui tàn."
- 379. Và đã có sự than vãn rằng: "Chao ôi! Các sự hội tụ có sự chia lìa là điểm kết thúc. Chao ôi! Tất cả pháp hữu vi là vô thường. Chao ôi! Cuộc sống có sự tiêu hoại là điểm kết thúc."
- 380. Sau đó, chư Thiên và đấng Phạm Thiên (đã) tiến hành công việc thuận theo pháp thế gian, thích hợp thời điểm, rồi đã đi đến gần vị Đệ Nhất Ẩn Sĩ.
- 381. Khi ấy, bậc Đạo Sư đã bảo ngài Ānanda là vị có sự học ví như biển cả rằng: "Này Ānanda, hãy đi thông báo đến các tỳ khưu về việc Niết Bàn của mẹ."
- 382. Khi ấy, ngài Ānanda, không còn nét hân hoan, mắt đẫm lệ, đã nói với giọng nói nghẹn ngào rằng: "Hỡi chư tỳ khưu, hãy cùng nhau đi đến.
- 383. Hỡi chư tỳ khưu là các đệ tử của đấng Thiện Thệ đang ngụ ở các hướng đông, nam, tây, bắc, xin hãy lắng nghe lời nói của tôi.
- 384. Bà gotamī ấy, người đã ra sức nuôi dưỡng xác thân cuối cùng của đấng Hiền Trí, đã đi đến nơi an tịnh như là vì sao vào lúc ló dạng của mặt trời.
- 385. Sau khi đã thiết lập danh xưng cho vị ni đã ngự đến Niết Bàn là 'Người Mẹ của đức Phật,' đấng Lãnh Đạo, đầu là bậc Ngũ Nhãn, cũng không nhìn thấy nơi nào là nơi (bà) đã đi đến.
- 386. Vị nào có niềm tin vào đấng Thiện Thệ, và vị nào yêu quý bậc Đại Hiền Trí, xin vị đệ tử của đấng Thiện Thệ hãy thể hiện sự tôn kính đối với người mẹ của đức Phật."
- 387. Sau nghe được điều ấy, các vị tỳ khưu thậm chí từ quốc độ vô cùng xa xôi đã nhanh chóng đi đến, một số vị là nhờ vào năng lực của đức Phật, một số vị là được rành rẽ về các phép thần thông.
- 388. Ở trong ngôi nhà mái nhọn cao quý đáng yêu toàn bộ làm bằng vàng sáng chói, các vị đã cùng nhau sắp đặt chiếc giường nhỏ là nơi bà Gotamī an nghỉ.

_

 $^{^{\}rm 1}$ "ānando nir-ānando" là phép chơi chữ , không thể diễn tả bằng tiếng Việt.

- 389. Cattāro lokapālā te aṃsehi samadhārayuṃ, sesā sakkādayo devā kūṭāgāre samaggahuṃ.
- 390. Kūṭāgārāni sabbāni āsum pañcasatānipi,¹ saradādiccavannāni vissakammakatāni hi.
- 391. Sabbāpi tā² bhikkhuniyo āsum mañcesu sāyitā, devānam khandhamāruļhā niyyanti anupubbaso.
- 392. Sabbaso chāditam āsi vitānena nabhatthalam, satārā candasuriyā lanchitā kanakāmayā.
- 393. Patākā ussitā nekā vitatā pupphakañcukā, ogatākāsapadumā mahiyā pupphamuggatam.
- 394. Dissanti³ candasuriyā pajjalanti ca tārakā, majjhamgatopi cādicco na tāpeti sasī yathā.
- 395. Devā dibbehi gandhehi mālehi surabhīhi ca, vāditehi ca naccehi saṅgītīhi ca pūjayum.
- 396. Nāgā surā ca brahmāno yathāsatti⁴ yathābalam, pūjāyimsu ca nīyantim nibbutam buddhamātaram.
- 397. Sabbāyo purato nītā nibbutā sugatorasā, gotamī nīyate pacchā sakkatā buddhapositā.
- 398. Purato devamanujā sanāgāsurabrahmakā, pacchā sasāvako buddho pūjattham yāti mātuyā.
- 399. Buddhassa parinibbānam nedisam āsi yādisam, gotamī parinibbānam atīvacchariyam ahu.
- 400. Buddho buddhassa nibbāne⁵ nopadissati⁶ bhikkhavo, buddho gotaminibbāne sāriputtādikā tathā.⁷
- 401. Citakāni karitvāna sabbagandhamayāni te, gandhacuṇṇāvakiṇṇāni jhāpayiṃsu ca tā tahiṃ.

¹ pañcasatāni hi - Sī Mu.

² sabbā tāpi - Ma.

³ dassanti - Ma.

⁴ yathāsattim - Sī Mu.

⁵ na buddho buddhanibbāne - PTS.

⁶ nopaṭiyādi - Ma; sārīputtādi - Syā.

⁷ sārīputtādikā yathā - Syā.

- 389. Bốn vị (Trời) hộ trì thế gian ấy đã cùng nhau gánh vác bằng những bả vai. Chư Thiên còn lại như là (vua Trời) Sakka, v.v... đã cùng nhau khiêng các ngôi nhà mái nhọn.
- 390. Toàn bộ đã có đến năm trăm ngôi nhà mái nhọn có màu sắc như ánh mặt trời vào mùa thu đều đã được tạo nên bởi vị Trời Vissakamma.
- 391. Toàn thể các vị tỳ khưu ni ấy đã được đặt nằm trên những chiếc giường được nâng lên đặt ở vai của chư Thiên rồi được tuần tự rước đi.
- 392. Có mái che đã che phủ toàn bộ bề mặt của không trung. Mặt trăng, mặt trời, cùng các vì sao đã được ghi dấu hiệu bằng vàng.
- 393. Vô số ngọn cờ đã được dựng lên, các tấm màn hoa đã được trải rộng. Từ trên không trung những đóa hoa sen đã rơi xuống, ở trên mặt đất là bông hoa đã được vun cao.
- 394. Mặt trăng và mặt trời được nhìn thấy và các vì sao lấp lánh. Và mặt trời đầu đã đi đến chính ngọ nhưng không làm cho nóng bức, tợ như là mặt trăng vậy.
- 395. Chư Thiên đã cúng dường bằng các hương thơm ở cõi trời, những tràng hoa thơm ngát, các khúc nhạc, những điệu vũ, và các bản đồng ca.
- 396. Và các vị Long Vương, chư Thiên, và các Phạm Thiên tùy theo khả năng, tùy theo sức lực đã cúng dường người mẹ của đức Phật đã Niết Bàn đang được rước đi.
- 397. Toàn bộ các vị ni đệ tử của đấng Thiện Thệ đã tịch diệt là được rước đi ở phía trước, bà Gotamī, người đã nuôi dưỡng đức Phật, được kính trọng, đã được rước đi ở phía sau.
- 398. Chư Thiên và nhân loại cùng với các Long Vương, A-tu-la, Phạm Thiên là ở phía trước, đức Phật cùng các vị Thinh Văn đi ở phía sau nhằm mục đích tôn vinh người mẹ.
- 399. Lễ viên tịch Niết Bàn của đức Phật đã là như thế nào chứ không được như thế này, lễ viên tịch Niết Bàn của bà Gotamī đã là vô cùng phi thường.
- 400. Ở lễ Niết Bàn của đức Phật, đức Phật không hiện diện (chỉ có) các vị tỳ khưu. Ở lễ Niết Bàn của bà Gotamī có đức Phật cũng như có các vị Sāriputta, v.v...
- 401. Các vị ấy đã thực hiện các giàn hỏa thiêu được làm bằng tất cả các loại vật thơm, được rải rắc các loại bột phấn thơm, rồi đã hỏa thiêu bà ở nơi đó.

- 402. Sesabhāgāni ḍayhiṃsu aṭṭhisesāni sabbaso, ānando ca tadāvoca saṃvegajananaṃ vaco:
- 403. "Gotamī nidhanam yātā daḍḍham cassā¹ sarīrakam, sanke 'ham² buddhanibbānam na cirena bhavissati."
- 404. Tato gotamidhātūni tassā pattagatāni so, upanāmesi nāthassa ānando buddhacodito.
- 405. Pāṇinā tāni paggayha avoca isisattamo: "Mahato sāravantassa yathā rukkhassa tiṭṭhato.
- 406. Yo so mahattaro khandho palujjeyya aniccatā, tathā bhikkhunīsaṅghassa gotamī parinibbutā.
- 407. Aho acchariyam mayham³ nibbutāyapi mātuyā, sarīramattasesāya natthi sokapariddavo.
- 408. Na sociyā paresam sā tiņņasamsārasāgarā, parivajjitasantāpā sītibhūtā sunibbutā.
- 409. Paṇḍitāsi mahāpaññā puthupaññā tatheva ca, rattaññū bhikkhunīnaṃ sā evaṃ dhāretha⁴ bhikkhavo.
- 410. Iddhiyā ca vasī āsi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī āsi ca gotamī.
- 411. Pubbe nivāsam aññāsi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavaparikkhīnā natthi tassā punabbhavo.
- 412. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, parisuddham ahu ñāṇam tasmā socaniyā na sā.
- 413. Ayoghanahatasseva jalato jātavedaso, anupubbūpasantassa yathā na ñāyate gati.
- 414. Evaṃ sammā vimuttānaṃ kāmabandhoghatārinaṃ, paññāpetuṃ gati natthi pattānaṃ acalaṃ padaṃ. 5
- 415. Attadīpā tato hotha satipaṭṭhānagocarā, bhāvetvā sattabojjhaṅge dukkhassantaṃ karissathā'ti.

Ittham sudam Mahāpajāpatigotamī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mahāpajāpatigotamītheriyāpadānaṃ sattamaṃ.

--ooOoo--

¹ dayhañcassā - Ma.

² sanketam - Ma, Syā, PTS.

³ ānanda passa buddhassa - Syā.

⁴ jānātha - PTS; viññātha - Syā.

⁵ sukhaṃ - Sī Mu, Ma.

- 402. Các phần còn sót lại đã được đốt cháy toàn bộ, toàn bộ phần còn lại là các hạt xương. Và khi ấy, ngài Ānanda đã nói lời nói khơi dậy nỗi chấn động:
- 403. "Bà Gotamī đã đi đến sự yên nghỉ, và thi thể của bà ấy đã được thiêu đốt. Tôi e rằng sự Niết Bàn của đức Phật sẽ là không lâu."
- 404. Sau đó, được đức Phật khuyên bảo vị Ānanda ấy đã dâng lên đấng Bảo Hộ các xá-lợi của bà Gotamī đã được đặt vào trong bình bát của bà ấy.
- 405. Sau khi đã nâng lên các xá-lợi bằng bàn tay, vị Đệ Nhất Ẩn Sĩ đã nói rằng: "So sánh với thân cây to lớn có lõi đang đứng thẳng, –
- 406. giống cây nào đầu có tầm vóc lớn hơn vẫn bị ngã xuống bởi vì tính chất vô thường, tương tợ như thế bà Gotamī của hội chúng tỳ khưu ni đã viên tịch Niết Bàn.
- 407. Ôi! Quả là ngạc nhiên đối với Ta! Ngay cả trong sự Niết Bàn của người mẹ chỉ còn lại phần nhỏ về xá-lợi, và không có sự sầu muộn hay than vãn.
- 408. Không có sự sầu khổ ở những người khác. Bà ấy có biển cả luân hồi đã được vượt qua, có sự bực bội đã lìa, được trạng thái mát mẻ, đã Niết Bàn tốt đẹp.
- 409. Bà đã là vị thông thái có tuệ vĩ đại, và tương tợ như thế ấy bà là vị có tuệ bao quát, là vị kỳ cựu trong số các tỳ khưu ni. Này các tỳ khưu, các ngươi hãy ghi nhận như thế.
- 410. Bà Gotamī đã có năng lực về thần thông, về thiên nhĩ giới, và đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.
- 411. Bà đã biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, đối với bà ấy không còn tái sanh nữa.
- 412. Bà ấy đã có được trí hoàn toàn thanh tịnh về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải; vì thế không nên sầu muộn.
- 413. Giống như đối với ngọn lửa cháy sáng hủy hoại luôn cả chiếc búa sắt (nhưng khi) đã được dập tắt theo tuần tự thì nơi đi đến cũng không được biết.
- 414. Tương tợ như vậy, đối với những người đã được giải thoát đúng đắn, có sự vượt qua dòng lũ ràng buộc của các dục lạc, đã đạt được vị thế bất động thì không còn cảnh giới tái sanh nào để nhận biết nữa.
- 415. Do đó, các ngươi hãy là hòn đảo của chính bản thân, có hành xứ là các sự thiết lập niệm. Sau khi tu tập bảy chi phần giác ngộ, các ngươi sẽ làm chấm dứt sự khổ đau."

Vị tỳ khưu ni Mahāpajāpatigotamī đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Mahāpajāpatigotamī là phần thứ bảy.

--00000--

18. Khemāpadānam

- 416. Padumuttaranāmajino sabbadhammesu cakkhumā, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 417. Tadā 'ham hamsavatiyam jātā seṭṭhikule ahum, nānāratanapajjote mahāsukhasamappitā.
- 418. Upetvā tam mahāvīram assosim dhammadesanam, tato jātappasādā 'ham upesim saranam jinam.
- 419. Mātaram pitaram cāpi āyācitvā vināyakam, nimantayitvā sattāham bhojayim sahasāvakam.
- 420. Atikkante ca sattāhe mahāpaññānamuttamam, bhikkhunim etadaggamhi ṭhapesi narasārathi.
- 421. Taṃ sutvā muditā hutvā puno tassa mahesino, kāraṃ katvāna taṃ ṭhānaṃ paṇipacca paṇidahiṃ.
- 422. Tato maṃ sa¹ jino āha "Sijjhataṃ paṇidhi tava, sasaṅghe me kataṃ kāraṃ appameyyaphalaṃ tayā.
- 423. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena² satthā loke bhavissati.
- 424. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, ekadaggam anuppattā khemā nāma bhavissasi."
- 425. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsūpagā ahaṃ.
- 426. Tato cutā yāmamagam tato 'ham tusitam gatā, tato ca nimmāṇaratim vasavattipuram tato.
- 427. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammassa vāhasā, tattha tattheva rājūnam mahesittamakārayim.
- 428. Tato cutā manussatte rājūnam cakkavattīnam, maņḍalīnañca rājūnam mahesittamakārayim.

¹ tato mama - Sī Mu, Ma.

² nāmena - Sī Mu.

18. Ký Sự về Khemā:

- 416. Trước đây một trăm ngàn kiếp, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp, đấng Lãnh Đạo đã hiện khởi.
- 417. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Haṃsavatī trong gia đình triệu phú được rạng rỡ với nhiều loại châu báu, tôi đã được thừa hưởng lạc thú lớn lao.
- 418. Tôi đã đi đến đấng Đại Hùng ấy và đã lắng nghe lời giảng Pháp. Sau đó, với niềm tịnh tín sanh khởi tôi đã đi đến nương tựa vào đấng Chiến Thắng.
- 419. Và tôi cũng đã yêu cầu mẹ cha rồi đã thỉnh mời đấng Hướng Đạo cùng với các vị Thinh Văn và đã cung ứng vật thực trong bảy ngày.
- 420. Và khi bảy ngày đã trôi qua, đấng Điều Phục Nhân đã thiết lập vị tỳ khưu ni đứng đầu trong số các vị ni có đại trí tuệ vào vị thế tối thắng.
- 421. Được hoan hỷ sau khi lắng nghe điều ấy, tôi đã thể hiện sự tôn kính đến bậc Đại Ẩn Sĩ ấy lần nữa rồi đã nằm dài xuống và đã phát nguyện vị thế ấy.
- 422. Do đó, đấng Chiến Thắng ấy đã nói với tôi rằng: "Điều phát nguyện của nàng (sẽ) được thành tựu. Sự tôn kính đã được nàng thực hiện ở nơi Ta cùng với Hội Chúng là có quả báu vô lượng.
- 423. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng đối, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.
- 424. Nàng sẽ có tên là Khemā, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, và sẽ đạt được vị thế tối thắng."
- 425. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 426. Mệnh chung từ nơi ấy, tôi đã đi đến cõi trời Dạ Ma, từ đó đã đi đến cõi trời Đầu Suất, và từ đó đến cõi Hóa Lạc Thiên, rồi từ đó đến cõi Tha Hóa Tự Tại.
- 427. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra, tôi đều đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua ở chính tại các nơi ấy.
- 428. Từ nơi ấy chết đi (sanh) vào thân nhân loại, tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các đấng Chuyển Luân Vương và các vị vua cai quản các lãnh thổ.

- 429. Sampattim anubhotvāna dese manujesu ca, sabbattha sukhitā hutvā nekakappesu samsirim.
- 430. Ekanavute ito¹ kappe vipassī lokanāyako, uppajji cārunayano² sabbadhammavipassako.
- 431. Tamaham lokanāyakam upetvā narasārathim, dhammam panītam sutvāna pabbajim anagāriyam.
- 432. Dasavassasahassāni tassa vīrassa sāsane, brahmacariyam caritvāna yuttayogā bahussutā.
- 433. Paccayākārakusalā catusaccavisāradā, nipuņā cittakathikā satthusāsanakārikā.
- 434. Tato cutāham tusitam upapannā yasassinī, abhibhosim tahim aññe brahmacariyaphalen' aham.
- 435. Yattha yatthūpapannāham mahābhogā mahaddhanā, medhāvinī rūpavatī³ vinītaparisā'pi ca.
- 436. Bhavāmi tena kammena yogena jinasāsane, sabbā sampattiyo mayham sulabhā manaso piyā.
- 437. Yopi me bhavate bhattā yattha yattha gatāyapi, vimāneti na maṃ koci paṭipattiphalena me.
- 438. Imasmim⁴ bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, nāmena koṇāgamano uppajji vadataṃ varo.
- 439. Tadāhaṃ⁵ bārāṇasiyaṃ susamiddha⁶kulappajā, dhanañjāni sumedhā ca ahampi ca tayo janā.
- 440. Saṅghārāmamadāsimha dānasahāyikā pure,⁷ saṅghassa ca vihārampi⁸ uddissa kārikā⁹ mayam.

¹ ekanavutito - Ma.

² cārudassano - Ma.

³ silavatī - Ma.

⁴ imamhi -Ma.

⁵ tadā hi - Ma, PTS

⁶ susamiddhi - Syā.

⁷ neke sahassike mune - Syā; dānam sahassikam mune - PTS.

⁸ sasaṅghassa vihāram hi - Syā, PTS.

⁹ dāyikā - PTS.

- 429. Tôi đã thọ hưởng sự thành đạt ở giữa chư Thiên và loài người, đã được an vui ở tất cả các nơi, và đã luân hồi trong nhiều kiếp.
- 430. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đấng Lãnh Đạo Thế Gian Vipassī là vị có ánh mắt thu hút, vị thấy rõ tất cả các pháp đã hiện khởi.
- 431. Tôi đã đi đến gặp bậc Lãnh Đạo Thế Gian, đấng Điều Phục Nhân ấy. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp cao quý, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình.
- 432. Sau khi thực hành Phạm hạnh trong Giáo Pháp của đấng Anh Hùng ấy mười ngàn năm, tôi đã gắn bó vào thiền tập, có sự nghe nhiều (học rộng).
- 433. Là vị thiện xảo về các biểu hiện của duyên (tùy thuận sanh khởi), có niềm tự tín ở bốn Sự Thật, là người khôn khéo, là vị thuyết giảng hay, là người thực hành theo lời dạy của bậc Đạo Sư.
- 434. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã đạt đến cõi trời Đẩu Suất, là tiên nữ có danh tiếng. Tại nơi ấy, tôi đã vượt trội những người khác nhờ vào quả báu của việc thực hành Phạm hạnh.
- 435. Ở bất cứ nơi nào tôi được sanh ra, tôi đều có nhiều của cải, nhiều tài sản, là người có sự sáng suốt, có sắc đẹp, và có luôn cả hội chúng đã được rèn luyện nữa.
- 436. Do nghiệp ấy có sự gắn bó với Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng, tất cả các sự thành tựu của tôi đều đạt được dễ dàng và là các niềm yêu quý của tâm.
- 437. Thậm chí ở bất cứ nơi đầu tôi sanh đến, bất cứ người nào là chồng của tôi đều không khinh miệt tôi nhờ vào quả báu tu tập của tôi.
- 438. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Koṇāgamana, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.
- 439. Khi ấy, tôi là hậu duệ của một gia đình vô cùng giàu có ở tại Bārāṇasī. Dhanañjāni, Sumedhā, và tôi nữa là ba người.
- 440. Là những người cộng sự trong việc bố thí trước đây và là những người tạo lập, chúng tôi đã xác định trú xá là của Hội Chúng rồi đã dâng cúng tu viện đến Hội Chúng.

- 441. Tato cutā mayam sabbā tāvatimsūpagā ahum, yasasā aggatam pattā manussesu tatheva ca.
- 442. Imasmim yeva kappamhi brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma gottena¹ uppajji vadatam varo.
- 443. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro, kāsirājā kikī nāma bārāṇasipuruttame.
- 444. Tass' āsim jeṭṭhikā dhītā samaṇī iti vissutā, dhammam sutvā jinaggassa pabbajjam samarocayim.
- 445. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam, vīsavassasahassāni vicarimha atanditā.
- 446. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā, buddhūpaṭṭhānaniratā muditā satta dhītaro.
- 447. Samaṇī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā,² dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.³
- 448. Aham uppalavaņņā ca paṭācārā ca kuṇḍalā, kisāgotamī dhammadinnā visākhā hoti sattamī.
- 449. Kadāci so narādicco dhammam deseti abbhutam, mahānidānasuttantam sutvā tam pariyāpuņim.
- 450. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 451. Pacchime ca bhave dāni sāgalāyam puruttame, rañño maddassa dhītāmhi manāpā dayitā piyā.
- 452. Saha me jātamattamhi khemam tamhi pure ahu, tato khemāti nāmam me guṇato upapajjatha.⁴
- 453. Yadāham yobbanam pattā rūpalāvaññabhūsitā,⁵ tadā adāsi mam tāto bimbisārassa rājino.

² bhikkhudāyikā - Ma; bhikkhadāyikā - PTS ⁴ guṇikaṃ udapajjatha - PTS.

¹ nāthena - Sī Mu.

³ saṅghadāyikā - Ma, PTS.

⁵ rūpavannavibhūsitā - Syā; rūpavant' āvibhūsitā - PTS.

- 441. Từ nơi ấy chết đi, tất cả chúng tôi đã đi đến cõi Đạo Lợi, đã đạt được tư cách cao tột về danh vọng, và tương tợ y như thế ở giữa loài người.
- 442. Chính ở vào kiếp này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.
- 443. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.
- 444. Tôi đã là người con gái lớn nhất của vị ấy, được nổi danh là Samaṇī. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.
- 445. 446. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiếu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lãng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.
- 447. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.
- 448. Tôi, Uppalavaṇṇā, Paṭācārā, Kuṇḍalā, Kisāgotamī, Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).
- 449. Có lần nọ đấng Mặt Trời của nhân loại ấy thuyết giảng Giáo Pháp tuyệt vời. Sau khi lắng nghe bài Kinh *Mahānidāna*¹ tôi đã học thuộc lòng bài Kinh ấy.
- 450. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 451. Và trong kiếp cuối cùng hiện nay, tôi là người con gái vui tính, đáng mến, đáng yêu của đức vua Madda ở tại kinh thành Sāgalā.
- 452. Cùng với sự việc đã được sanh của tôi là trong kinh thành ấy đã có sự thái bình. Vì thế, tên "*Khemā*" đã được sanh lên cho tôi phát xuất từ công đức (ấy).
- 453. Khi đạt đến tuổi thanh xuân, tôi được tô điểm bởi sắc đẹp và sự mặn mà, khi ấy người cha đã dâng tôi cho đức vua Bimbisāra.

_

¹ Xem *Mahānidānasuttam* - Kinh Đại Duyên, Trường Bộ II.

- 454. Tassāham suppiyā āsim rūpakelāyane ratā, rūpānam dosavādīti na upesim mahādayam.
- 455. Bimbisāro tadā rājā mamānuggahabuddhiyā, vaṇṇayitvā veļuvanaṃ gāyake gāpayī mamaṃ.
- 456. "Rammam veļuvanam yena na diṭṭham sugatālayam, na tena nandanam diṭṭham iti maññāmase mayam.
- 457. Yena veluvanam diṭṭham naranandanaman, sudiṭṭham nandinam tena amarindasunandanam.
- 458. Vihāya nandanam devā otaritvā mahītalam,¹ rammam veluvanam disvā na tappanti suvimhitā.
- 459. Rājapuñnena nibbattam buddhapuñnena bhūsitam, ko vattā tassa nissesam vanassa gunasancayam."
- 460. Taṃ sutvā vanasamiddhiṃ mama sotamanoharaṃ, daṭṭhukāmā tamuyyānaṃ rañño ārocayiṃ tadā.
- 461. Mahatā parivārena tadā ca² so mahīpati, mam pesesi³ tamuyyānam dassanāya samussukam.
- 462. "Gaccha passa mahābhoge vanam nettarasāyanam, yam sadā bhāti siriyā sugatābhānurañjitam."
- 463. Yadā ca piṇḍāya muni giribbajapuruttame, paviṭṭho 'haṃ tadāyeva vanaṃ daṭṭhumupāgamiṃ.
- 464. Tadā 'ham⁴ phullavipinam nānābhamarakūjitam, kokilāgītasahitam mayūragananaccitam.
- 465. Appasaddamanākiņņam nānācaṅkamabhūsitam, kuṭimaṇḍapasaṅkiṇṇam yogīvaravirājitam.
- 466. Vicarantī amaññissam "saphalam nayanam mama," tatthāpi tarunam bhikkhum yuttam disvā vicintayim.

³ sampesesi - Syā; sampāpesi - PTS.

78

¹ mahītale - Syā, PTS.

² mam - Syā, PTS.

⁴ tam - Ma, Syā, PTS.

- 454. Tôi đã là người nữ vô cùng yêu quý của vị (vua) ấy. Thích thú trong việc trau chuốt xác thân, tôi đã không tỏ ra rộng lượng đối với những lời nói về sự xấu xa của các sắc thân.
- 455. Khi ấy, với sáng kiến nhằm giúp đỡ cho tôi, đức vua Bimbisāra đã ngợi khen về Veluvana(Trúc Lâm) và đã bảo các ca sĩ ca hát cho tôi nghe rằng:
- 456. "Chúng tôi quan niệm rằng: 'Người nào chưa nhìn thấy Veļuvana đáng yêu, chốn ngụ cư của đấng Thiện Thệ, thì người ấy chưa nhìn thấy (vườn hoa) Nandana (của cõi trời).
- 457. Người nào đã nhìn thấy Veluvana là (vườn hoa) hoan lạc Nandana của nhân loại, người ấy đã nhìn thấy (vườn hoa) Nandana vô cùng hoan lạc của vị Thiên Vương.
- 458. Chư Thiên sau khi rời (vườn hoa) Nandana ngự xuống mặt đất và đã nhìn thấy Veļuvana đáng yêu thì vô cùng sửng sốt và không còn tiếc nuối nữa.
- 459. (Veļuvana) đã được sanh lên do phước báu của đức vua, được làm đẹp nhờ vào phước báu của đức Phật, có ai là người thuật lại một cách trọn vẹn về tổng thể các đức tính tốt đẹp của khu vườn ấy?"
- 460. Sau khi nghe được sự thành công của khu rừng ấy, đối với tôi là có sự quyến rũ vào tai. Lúc bấy giờ, có lòng mong muốn nhìn thấy khu vườn ấy tôi đã trình lên đức vua.
- 461. Và khi ấy, vị lãnh chúa ấy đã sốt sắng ra lệnh cho đoàn tùy tùng đông đảo đưa tôi đi để nhìn xem khu vườn ấy (và đã nói với tôi rằng):
- 462. "Hỡi nàng là của cải vĩ đại, nàng hãy đi, hãy nhìn xem khu rừng đem lại sự bổ ích cho cặp mắt, là nơi luôn luôn chói sáng với sự vinh quanh, được rực rỡ với hào quang của đấng Thiện Thệ."
- 463. Và vào lúc đấng Hiền Trí đã đi vào kinh thành Giribbaja để khất thực, đúng vào lúc ấy tôi đã đi đến để nhìn thấy khu rừng.
- 464. Khi ấy, khu rừng cây trải dài ấy¹ được rì rào tiếng vo ve của ong vò vẽ các loại, được phối hợp với tiếng rù rù của loài chim cu, được nhảy múa bởi đám chim công.
- 465. (Khu rừng cây) có ít tiếng động, không bị phân tán, được điểm tô bằng các đường kinh hành khác nhau, được rải rác với các cụm liêu cốc, được nổi bậc với các hành giả cao quý.
- 466. Trong khi dạo quanh, tôi đã suy nghĩ rằng: "Mắt ta có được thành quả." Cũng tại nơi ấy, tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu trẻ gắn bó (thiền tập) và đã suy gẫm rằng:

_

¹ Dịch theo các bản *Pāḷi* của Thái, Miến, Anh: tadā taṃ phullapivinaṃ ...

- 467. Īdise 'pi vane¹ ramme thito 'yam navayobbane, vasantamiva kantena rūpena ca samanvito.
- 468. Nisinno rukkhamūlamhi muṇḍo saṅghāṭipāruto, jhāyate vat' ayaṃ bhikkhu hitvā visayajaṃ ratiṃ.
- 469. Nanu nāma gahaṭṭhena kāmaṃ bhutvā yathāsukhaṃ, pacchā jiṇṇena dhammo 'yaṃ caritabbo subhaddako.
- 470. Suññakanti viditvāna gandhageham jinālayam, upetvā jinamaddakkhim udayantamva bhākaram.
- 471. Ekakam sukhamāsīnam vījamānā² varitthiyā, disvānevam vicintesim "nāyam lūkho narāsabho."
- 472. Sā kaññā kanakābhāsā padumānanalocanā, bimboṭṭhī kundadasanā manonettarasāyanā.
- 473. Hemadolābhasavanā kalasākāra³sutthanī, tanumajjhā ca sussoņī⁴ rambhoru⁵ cārubhūsanā.
- 474. Rattaṃsukūpasabyānā⁶ nīlamaṭṭhanivāsanā, atappaneyyarūpena⁷ hāvabhāvasamanvitā.⁸
- 475. Disvā tamevam cintesim "aho 'yam abhirūpinī, na mayā 'nena nettena diṭṭhapubbā kudācanam."
- 476. Tato jarābhibhūtā sā vivaņņā vitatānanā, bhinnadantā setasirā salālavadanāsuci.
- 477. Sankhittakannā setakkhī lambāsubhapayodharā, valivitatasabbangī sirāvitatadehinī.
- 478. Nataṅgā daṇḍadutiyā uppaṇḍuppaṇḍukā⁹ kisā, pavedhamānā patitā nisssantī muhuṃ muhuṃ.

³ kalikākāra - Ma.

¹ pavane - PTS ; ädise vipine - Ma.

² bījamānam - Ma.

⁴ vedimajjhāva sussoņī - Ma; vedimajjhā varasoņī - Syā, PTS.

⁵ rammorū - Syā, PTS.

⁶ rattaṃsakasusaṃvitā - PTS.

⁷ anappaneyyarūpena -Sī Mu.

⁸ sabbābharaṇamaṇḍitā - Syā.

⁹ upphāsulikatā - Ma.

- 467. "Vị này ở vào độ tuổi rất trẻ và được phú cho dáng vóc dễ thương như là mùa xuân lại chịu ở trong khu rừng dẫu cho là đáng yêu như vầy.
- 468. Ngôi ở gốc cây, đầu cạo, đắp y hai lớp, tham thiên, quả nhiên vị tỳ khưu này đã từ bỏ khoái lạc sanh lên từ đối tượng (bên ngoài).
- 469. Phải chăng con người vô cùng hiên thiện này nên thọ hưởng (ngũ) dục cho thoải mái với cuộc đời tại gia, sau này về già mới nên thực hành Giáo Pháp?"
- 470. Sau khi biết được rằng "Suññaka" là hương thất, là chỗ ngụ của đấng Chiến Thắng, tôi đã đi đến gần và đã nhìn thấy đấng Chiến Thắng tợ như mặt trời đang mọc lên.
- 471. (Tôi đã nhìn thấy đấng Chiến Thắng) ngồi mỗi một mình một cách an lạc, đang được quạt bởi người nữ quý phái. Sau khi nhìn thấy tôi đã suy gẫm như vầy: "*Bậc Nhân Ngưu này không có quê kệch*."
- 472. Người thiếu nữ ấy có diện mạo (sáng) như vàng, có khuôn mặt và đôi mắt như đóa sen, có môi đỏ, có răng màu hoa nhài, có sự thu hút con tim và ánh mắt.
- 473. Có đôi tai lấp lánh khuyên vàng, có ngực dạng bầu bầu, có eo thon, có mông đẹp, có đùi thân chuối, và có đồ trang sức xinh xắn.
- 474. Với chiếc áo khoác ngoài lên đôi vai gợi tình, với y phục tinh khiết màu xanh, được sở hữu tính chất phụ nữ với hình dáng (nhìn) không thể nào thỏa mãn.
- 475. Sau khi nhìn thấy nàng ấy, tôi đã suy nghĩ như vầy: "Ôi, nàng này tuyệt đẹp, ta chưa từng nhìn thấy trước đây bằng (cặp) mắt này."
- 476. Kế đó, bị chế ngự bởi sự già, nàng ấy (trở nên) có dung nhan tàn tạ, khuôn mặt chảy dài, răng sứt mẻ, đầu bạc, miệng có nước dãi, dơ dáy.
- 477. (Nàng ấy) có tai bị co rút, mắt trắng (đục), bộ ngực xấu xí đong đưa, tất cả các bộ phận cơ thể bị nhăn nheo chảy xệ, thân thể nổi đầy gân.
- 478. (Nàng ấy) có lưng bị còng, có gậy là bạn, vô cùng nhợt nhạt, gầy còm, trong lúc run rẩy bị té nhào, chốc chốc lại bị hụt hơi.

- 479. Tato me āsi samvego abbhuto lomahamsano, dhiratthu rūpam asucim ramante yattha bālisā.
- 480. Tadā mahākāruniko disvā samviggamānasam, udaggacitto sugato¹ imā gāthā abhāsatha:
- 481. "Āturam asucim pūtim passa kheme samussayam, uggharantam paggharantam bālānam abhinanditam.
- 482. Asubhāya cittam bhāvehi ekaggam susamāhitam, sati kāyagatā tyatthu nibbidābahulā bhava.
- 483. Yathā idam tathā etam yathā etam tathā idam, ajjhattañca bahiddhā ca kāye chandam virājaya.
- 484. Animittañca bhāvetha mānānusayamujjaha, tato mānābhisamayā upasantā carissasi.
- 485. Ye rāgarattānupatanti sotam sayam katam makkatakova jālam, etampi chetvāna paribbajanti anapekkhino² kāmasukham pahāya."
- 486. Tato kallitacittam³ mam ñatvāna narasārathi, mahānidānam desesi suttantam vinayāya me.
- 487. Sutvā suttantasettham tam pubbasaññamanussarim, tattha thitāv' aham santī dhammacakkhum visodhayim.
- 488. Nipatitvā mahesissa pādamūlamhi tāvade, accayam desanatthāya idam vacanamabravim:
- 489. "Namo te sabbadassāvi namo te karunākara, namo te tinnasamsāra namo te amatamdada.

² na pekkhino - Ma.

sumano - Syā, PTS.

³ kallikacittam - Syā; kalikacittam - PTS.

479. Do đó, tôi đã có sự chấn động, kinh ngạc, lông dựng đứng: "Thật là xấu hổ cho xác thân bất tịnh là nơi mà những kẻ ngu hứng thú!"

480. Lúc bấy giờ, sau khi nhìn thấy (tôi có) tâm bị chấn động, đấng Đại Bi, bậc Thiện Thệ với tâm phấn chấn đã nói lên những lời kệ này:

481. "Này Khemā, hãy nhìn xem thân thể bệnh hoạn, bất tịnh, hôi thối đang tiết ra, đang rò ri lại được hứng thú đối với những kẻ ngu.

482. Nàng hãy tu tập tâm cho được chuyên nhất khéo tập trung về đề mục bất mỹ, niệm hãy được hướng đến thân, nàng hãy có nhiều sự nhàm chán.

483. Thân này như thế nào thì xác kia như vậy, xác kia như thế nào thì thân này như vậy. Nàng hãy lìa bỏ sự mong muốn về thân ở bên trong lẫn bên ngoài.

484. Và nàng hãy tu tập về vô tướng, hãy dứt bỏ ngã mạn ngũ ngầm. Từ đó, có được sự lãnh hội về ngã mạn nàng sẽ sống thanh tịnh.

485. Những người bị đắm nhiễm ái dục rơi vào dòng chảy, tương tợ như con nhện sa vào mạng lưới được tạo nên bởi chính nó, sau khi cắt đứt luôn cả điều ấy, xuất gia, từ bỏ dục lạc, trở thành những người vô tư lự."

486. Kế đó, sau khi biết được tôi có tâm đã được sẵn sàng, đấng Điều Phục Nhân đã thuyết giảng bài Kinh *Mahānidāna*¹ nhằm hướng dẫn cho tôi.

487. Sau khi lắng nghe bài kinh tuyệt vời ấy, tôi đã tưởng nhớ về quá khứ. Tôi được an tịnh ngay khi đang đứng tại nơi ấy, tôi đã làm cho Pháp nhãn được thanh tịnh.

488. Ngay khi ấy, tôi đã cúi xuống ở nơi bàn chân của bậc Đại Hiền Trí nhằm mục đích bày tỏ tội lỗi, và đã nói lời nói này:

489. "Bạch đấng Toàn Tri, con kính lễ Ngài! Bạch đấng hành bi mẫn, con kính lễ Ngài! Bạch đấng đã vượt qua luân hồi, con kính lễ Ngài! Bạch đấng ban cho sự Bất Tử, con kính lễ Ngài!

_

¹ Xem *Mahānidānasuttam* - Kinh Đại Duyên, Trường Bộ II.

- 490. Diṭṭhigahanapakkhantā¹ kāmarāgavimohitā, tayā sammā upāyena vinītā vinaye ratā.
- 491. Adassanena vibbhogā tādisānam mahesinam, anubhonti mahādukkham sattā samsārasāgare.
- 492. Yadā 'ham lokasaraṇam araṇam maraṇantagum, anāddasāsimadūraṭṭham desayāmi tamaccayam.
- 493. Mahāhitam varadadam ahitoti visankitam, ⁴ nopesim rūpaniratā desayāmi tamaccayam."
- 494. Tadā madhuranigghoso mahākāruņiko jino, avoca "tiṭṭha kheme"ti siñcanto amatena maṃ.
- 495. Tadā paṇamya sirasā katvā ca naṃ padakkhiṇaṃ, gantvā disvā narapatim idam vacanamabravim.
- 496. "Aho sammā-upāyo te cintito 'yamarindama, vanadassanakāmāya diṭṭho nibbānado muni.
- 497. Yadi te ruccate rāja⁵ sāsane tassa tādino, pabbajissāmi rūpe 'haṃ nibbinnā munivāṇinā.''⁶

Bhānavāram dutiyam.

- 498. Añjaliṃ paggahetvāna tadāha sa mahīpati, "Anujānāmi te bhadde pabbajjā tava sijjhatu."
- 499. Pabbajitvā tadā cāham addhamāse⁷ upaṭṭhite, dīpodayañca bhedañca disvā saṃviggamānasā.
- 500. Nibbinnā sabbasankhāre paccayākārakovidā, caturoghe atikkamma arahattamapāpunim.
- 501. Iddhiyā ca vasī āsim dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī cāpi bhavāmaham.

⁴ visankitā - Ma, Syā, PTS.

¹ pakkhandā - Ma; pakkhannā - PTS.

² maraṇantagam - Syā, PTS.

³ desessāmi - Syā.

⁵ rājā - Syā, PTS.

⁶ munibhāṇinā - Syā, PTS.

⁷ sattamāse - Syā, PTS.

- 490. Con đã lao theo sự nắm bắt tà kiến, bị lầm lạc trong ái dục, nhờ vào Ngài với phương pháp đúng đắn con đã được dẫn dắt, được thỏa thích trong sự rèn luyện.
- 491. Do việc không nhìn thấy các bậc Đại Hiền Trí như thế ấy, các chúng sanh không có phước phần phải gánh chịu khổ đau lớn lao trong biển cả luân hồi.
- 492. Vào lúc con đã không nhận ra Ngài là chốn nương nhờ của thế gian, là bậc không dục vọng đã đạt đến tận cùng của sự chết, là sự lợi ích cận kề, con xin bày tỏ lỗi lầm ấy.
- 493. Bị đắm say xác thân, con đã không đến gần bậc có lợi ích lớn, vị có sự bố thí cao quý, hoài nghi là: 'Không có lợi ích,' con xin bày tỏ lỗi lầm ấy."
- 494. Khi ấy, trong lúc rưới rắc sự Bất Tử đến tôi, bậc Đại Bi, đấng Chiến Thắng, vị có giọng nói vang ngọt ngào, đã nói rằng: "Này Khemā, hãy đứng lại."
- 495. Khi ấy, sau khi đã để đầu đảnh lễ và đã thực hiện việc nhiễu quanh vị ấy, tôi đã ra đi. Sau khi nhìn thấy đấng quân vương, tôi đã nói lời nói này:
- 496. "Ôi vị khuất phục kẻ thù, phương pháp đúng đắn này đã được suy tính bởi bệ hạ. Do ước muốn nhìn thấy khu rừng mà bậc Hiền Trí, vị ban phát Niết Bàn, đã được nhìn thấy.
- 497. Tâu bệ hạ, nếu ngài vui thích thiếp sẽ xuất gia trong Giáo Pháp của vị như thế ấy. Nhờ vào lời nói của bậc Hiền Trí, thiếp đã nhàm chán sắc thân."

Tung phẩm thứ nhì.

- 498. Khi ấy, vị lãnh chúa ấy đã chắp tay lên và nói rằng: "Này hiền thê, trẫm cho phép nàng. Câu chúc sự xuất gia được thành tựu đến nàng."
- 499. Và sau khi xuất gia, khi ấy đã được nửa tháng, sau khi nhìn thấy sự sáng lên của ngọn đèn và sự diệt tắt, tôi có tâm bị chấn động.
- 500. Nhàm chán tất cả các hành, được rành rẽ về biểu hiện của duyên (tùy thuận sanh khởi), sau khi đã vượt qua bốn dòng nước lũ,¹ tôi đã đạt được phẩm vị A-la-hán.
- 501. Tôi đã có năng lực về thần thông, về thiên nhĩ giới, và tôi cũng đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

_

¹ Tứ bộc: dục bộc, hữu bộc, kiến bộc, vô minh bộc.

- 502. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 503. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, parisuddham mama ñāṇam uppannam buddhasāsane.
- 504. Kusalā 'ham visuddhīsu kathāvatthu visāradā, abhidhammanayaññū ca vasippattā 'mhi sāsane.
- 505. Tato bhojanavatthusmim¹ raññā kosalasāminā, pucchitā nipuņe pañhe vyākarontī yathātatham.
- 506. Tadā sa rājā sugatam upasankamma pucchatha, tatheva buddho vyākāsi yathā te vyākatā mayā.
- 507. Jino tasmim guņe tuṭṭho etadagge ṭhapesi mam, mahāpaññānamaggāti bhikkhunīnam naruttamo.
- 508. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 509. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 510. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Khemā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Khemātheriyāpadānam aţţhamam.

--ooOoo--

19. Uppalavaņņāpadānam

- 511. Bhikkhunī uppalavaṇṇā iddhiyā pāramiṅgatā, vanditvā satthuno pāde idaṃ vacanamabravi.
- 512. Nittiṇṇā jātisaṃsāraṃ² pattā 'haṃ acalaṃ padaṃ, sabbadukkham mayā khīnam ārocemi mahāmuni.
- 513. Yāvatā parisā atthi pasannā jinasāsane, yesañca³ me 'parādho 'tthi khamantu jinasammukhā.
- 514. Saṃsāre saṃsarantāya⁴ khalitaṃ me sace bhave, ārocemi mahāvīra aparādhaṃ khamassu taṃ.⁵

³ yassā ca - Ma.

¹ toranavatthusmim - Ma, Syā, PTS.

² jātisaṃsārā - PTS.

⁴ saṃsarantiyā - Ma; saṃsarantā me - Syā, PTS.

⁵ saṃsarantā me - Syā, PTS.

502. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

503. Trí tuệ hoàn toàn thanh tịnh của tôi về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong Giáo Pháp của đức Phật.

504. Tôi được thiện xảo về các (pháp) thanh tịnh, tự tin trong vấn đề tranh luận, biết về phương thức của vi diệu pháp, và đã đạt được năng lực ở Giáo Pháp.

505. Sau đó, được đức vua (Pasenadi) chủ quản xứ Kosala hỏi các câu hỏi khôn khéo về vấn đề vật thực, tôi đã giải thích đúng theo bản thể.

506. Sau đó, vị vua ấy đã đi đến gặp đấng Thiện Thệ và đã hỏi lại. Các điều ấy đã được tôi giải thích như thế nào thì đức Phật đã giải thích y như thế ấy.

507. Đấng Chiến Thắng, bậc Tối Thượng Nhân hoan hỷ về đức hạnh ấy đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng là "Vị đứng đầu các vị có đại tuệ" trong số các vị tỳ khưu ni.

508. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

509. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

510. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Khemā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Khemā là phần thứ tám.

--00O00--

19. Ký Sự về Uppalavaṇṇā:

511. Tỳ khưu ni Uppalavaṇṇā, được đạt đến sự toàn hảo về thần thông, đã đảnh lễ ở bàn chân của bậc Đạo Sư rồi đã nói lời nói này:

512. "Bạch đấng Đại Hiền Trí, con xin trình rằng con đã vượt qua sự tái sanh luân hồi, đã đạt được vị thế bất động, con đã cạn kiệt tất cả khổ đau.

513. Cho đến nhóm người có lòng tịnh tín vào Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng, và con có lỗi lầm đối với những ai, mong rằng họ hãy tha thứ ở trước mặt đấng Chiến Thắng.

514. Bạch đấng Đại Hùng, con xin trình rằng trong khi luân chuyển ở vòng luân hồi, nếu con có điều lầm lỗi xin Ngài tha thứ cho điều sai trái ấy."

- 515. "Iddhim cāpi nidassehi mama sāsanakārike, catasso parisā ajja kaṅkham chindāhi yāvatā."
- 516. "Dhītu¹ tuyhaṃ mahāvīra paññāvanta jutindhara, bahuṃ ca dukkaraṃ kammaṃ kataṃ me atidukkaraṃ.
- 517. Uppalasseva me vaṇṇo nāmenuppalanāmikā, sāvikā te mahāvīra pāde vandati cakkhuma.
- 518. Rāhulo ca ahañceva nekajātisate bahū, ekasmiṃ sambhave jātā samānacchandamānasā.
- 519. Nibbatti ekato hoti jātīsu bahuso mama,² pacchimabhave³ sampatte ubhopi nānāsambhavā.
- 520. Putto ca rāhulo nāma dhītā uppalasavhayā, passa vīra mamam iddhim balam dassemi satthuno."
- 521. Mahāsamudde caturo pakkhipi hatthapātiyam, telam hatthagatam⁴ ceva vejjo⁵ komārako yathā.
- 522. Ubbattayitvā paṭhavim pakkhipi hatthapātiyam, cittamuñjam⁶ yathā nāma lunci komārako yuvā.
- 523. Cakkavāļasamam pāņim chādayitvāna matthake, vassāpetvāna phusitam nānāvannam punappunam.
- 524. Bhūmim udukkhalam katvā dhaññam katvāna sakkharam, sinerum musalam katvā maddi komārikā yathā.
- 525. "Dhītā 'haṃ buddhaseṭṭhassa nāmenuppalasavhayā, abhiññāsu vasībhūtā tava sāsanakārikā.
- 526. Nānā vikubbaṇaṃ katvā dassetvā lokanāyakaṃ, nāmagottañca sāvetvā⁷ pāde vandāmi cakkhuma.

¹ dhītā - Ma, Syā, PTS.

² jātiyāpi ca ekato - Ma, Syā, PTS. jātiyā cāpi ekato - Syā, PTS.

³ pacchime bhave - Ma.

⁴ vatthigatam - Sī Mu.

⁵ khiḍḍo - Ma.

⁶ cittaṃ muñjaṃ -Ma.

⁷ pakāsetvā - Syā.

- 515. "Nàng cũng nên phô bày thần thông cho những người hành theo Giáo Pháp của Ta được thấy. Hôm nay nàng hãy cắt đứt sự hoài nghi cho cả tứ chúng."
- 516. "Bạch đấng Đại Hùng, bậc Trí Tuệ, đấng Quang Minh, con là con gái của Ngài, con đã làm được nhiều công việc khó làm và vô cùng khó làm.
- 517. Màu da của con chính là màu của hoa sen, tên gọi Uppala là theo tên gọi của hoa sen. Bạch đấng Đại Hùng, con là nữ Thinh Văn của Ngài. Bạch đấng Hữu Nhãn, con xin đảnh lễ ở bàn chân (của Ngài).
- 518. Trong nhiều trăm lần tái sanh, Rāhula và luôn cả con nữa đã được sanh ra trong cùng một dòng tộc do ý muốn tương tợ nhau.
- 519. Có sự sanh ra cùng nhau trong nhiều lần tái sanh của con. Trong kiếp sống cuối cùng được thành tựu, cả hai lại có dòng tộc khác nhau.
- 520. Và người con trai tên là Rāhula, người con gái tên gọi Uppala. Bạch đấng Anh Hùng, xin hãy nhìn xem thần thông của con, con sẽ thị hiện năng lực đến bậc Đạo Sư."
- 521. Vị ni đã đặt bốn đại dương ở trong lòng bàn tay, tương tợ như vị y sĩ Jīvaka Komārabhacca đã đổ dầu vào bàn tay.
- 522. Vị ni đã bứng trái đất lên rồi đặt ở trong lòng bàn tay, tương tợ như người thiếu niên trẻ tuổi đã nhổ lên cọng cỏ *muñja* nhiều màu sắc.
- 523. Vị ni đã đưa bàn tay tợ như vũ trụ che ở đỉnh đầu và đã làm đổ xuống giọt mưa nhiều màu sắc thành nhiều đợt.
- 524. Vị ni đã biến mặt đất thành cái cối giã, đã biến hạt cát thành thóc lúa, đã biến ngọn núi Sineru thành cái chày, rồi đã giã nát tương tợ như cô thiếu nữ (giã lúa gạo).
- 525. "Con là con gái của đức Phật tối thượng có tên gọi là Uppala, đã có được năng lực về các thắng trí, là người thực hành theo lời dạy của Ngài.
- 526. Bạch đấng Hữu Nhãn, sau khi đã thực hiện và đã phô bày vô số phép biến hóa đến vị Lãnh Đạo Thế Gian, sau khi công bố tên và dòng họ, con xin đảnh lễ ở bàn chân (của Ngài).

- 527. Iddhiyā ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
- 528. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā¹ natthidāni punabbhavo.
- 529. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ me vimalaṃ suddhaṃ pabhāvena mahesino.
- 530. Purimānam jinaggānam sammukhā ca parammukhā,² adhikāram bahum mayham tuyhatthāya mahāmuni.
- 531. Yam mayā pūritam³ kammam kusalam sara me⁴ muni, tavatthāya mahāvīra puññam upacitam mayā.
- 532. Abhabbaṭṭhāne vajjetvā parivajjentī⁵ anācāraṃ,6 tavatthāya mahāvīra cattaṃ jīvitamuttamaṃ.
- 533. Dasakoṭisahassāni adāsiṃ mama⁷ jīvitaṃ, pariccattaṃ⁸ ca me hoti⁹ tavatthāya mahāmuni."
- 534. Tadātivimhitā sabbā sirasāva katañjalī, avoc' ayye katham āsi atuliddhiparakkamā.
- 535. Satasahasse ito¹¹ kappe nāgakaññā ahum̞¹¹ tadā, vimalā namā nāmena kaññānam sādhusammatā.
- 536. Mahorago mahānāgo pasanno jinasāsane, padumuttaram mahātejam nimantesi sasāvakam.
- 537. Ratanāmayam¹² maṇḍapañca pallaṅkam ratanāmayam, ratana¹³vālukākiṇṇam upabhogam ratanāmayam.
- 538. Maggam ca paṭiyādesi ratanaddhajabhūsitam, paccuggantvāna sambuddham vajjanto turiyehi¹⁴ so.

¹ sabbāsavaparikkhīņā - Ma.

² saṅgamaṃ te nidassitaṃ - Ma.

³ purimam - Syā, PTS.

⁴ saṃsare - PTS.

⁵ vārayantī - Ma; paripācento - Syā.

⁶ anācaraṃ - Ma; anāvaraṃ - PTS.

⁷ mayham - Sī Mu.

⁸ pariccattā - Ma, Syā.

⁹ homi - Ma.

¹⁰ satasahassito - Ma.

¹¹ ahaṃ - Ma.

¹² ratanamayam- Ma.

¹³ ratanam - Ma.

¹⁴ tūriyehi - Ma.

- 527. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về thần thông, về thiên nhĩ giới, và đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.
- 528. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 529. Trí tuệ của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là được trong sạch, không bợn nhơ nhờ vào quyền năng của bậc Đại Ẩn Sĩ.
- 530. Bạch đấng Đại Hiền Trí, nhiều việc làm hướng thượng của con đến các đấng Chiến Thắng cao cả trong quá khứ một cách trực tiếp hoặc gián tiếp là nhằm mục đích về Ngài.
- 531. Bạch đấng Hiên Trí, thiện nghiệp nào của con đã được con làm tròn đủ, xin Ngài hãy nhớ lại. Bạch đấng Đại Hùng, phước báu đã được tích lũy bởi con là nhằm mục đích về Ngài.
- 532. Bạch đấng Đại Hùng, sau khi tránh xa những nơi không xứng đáng, trong khi từ bỏ tánh hạnh xấu, mạng sống quý báu đã được từ bỏ là nhằm mục đích về Ngài.
- 533. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã bố thí mười ngàn koṭi, và mạng sống của con đã được con dứt bỏ là nhằm mục đích về Ngài."
- 534. Khi ấy, vô cùng sửng sốt, tất cả đã chắp tay lên ngay ở đầu và đã nói rằng: "Thưa ni sư, làm thế nào ni sư có được sự nỗ lực về thần thông không thể sánh bằng?"
- 535. Trước đây một trăm ngàn kiếp, khi ấy tôi đã là con gái của Long Vương, có tên Vimalā, được công nhận là tốt lành trong số những người con gái.
- 536. Có vị chúa rồng là loài rồng khổng lồ, được tịnh tín với Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng, nên đã thỉnh mời đấng Đại Quyền Lực Padumuttara cùng với các vị Thinh Văn.
- 537. (Vị ấy đã cho chuẩn bị) mái che làm bằng châu báu, ghế dài làm bằng châu báu, và vật dụng làm bằng châu báu được rắc rải các hạt cát châu báu.
- 538. Và vị ấy đã cho chuẩn bị đường đi được trang hoàng với các ngọn cờ bằng châu báu. Trong khi được vang lên bởi các nhạc cụ, vị ấy đã đi ra tiếp rước bậc Toàn Giác.

- 539. Parisāhi catūhi¹ sahito² lokanāyako, mahoragassa bhavane nisīdi paramāsane.
- 540. Annam pānam khādanīyam bhojanīyam³ mahāraham, varam varañca pādāsi nāgarājā mahāyaso.4
- 541. Bhuñjitvāna sambuddho pattam dhoviya⁵ yoniso, anumodanīyam 'kāsi nāgarañño mahiddhino.6
- 542. Sabbaññum phullitam disvā nāgakaññā mahāyasā, pasannā⁹ satthuno cittam sunibaddhañca mānasam.
- 543. Mamañca cittamaññāya jalajuttamanāyako, tasmim khane mahāvīro bhikkhunim dassayiddhiyā.
- 544. Iddhī anekā dassesi bhikkhunī sā visāradā, pamoditā vedajātā satthāram idamabravim:10
- 545. "Addasāham imam iddhim sumanāyitarāyapi," Katham ahosi sā vīra iddhiyā suvisāradā?"
- 546. "Orasā mukhato jātā dhītā mama mahiddhikā, mamānusāsanikarā iddhiyā suvisāradā."
- 547. Buddhassa vacanam sutvā evam patthesaham tadā. 12 "Ahampi tādisā homi iddhiyā suvisāradā."
- 548. Pamoditā 'ham sumanā patta-uttamamānasā, 13 anāgatamhi addhāne īdisā homi nāyaka.
- 549. Manimayamhi pallanke mandapasmim pabhankare, annapānena tappetvā sasangham lokanāyakam.

parisāhi ca catūhi - Ma; parisāhi catasso hi - PTS.

parivuto - Ma; pharate - Syā; pareto - PTS.

bhojanañca - Ma.

mahāyasam - Ma.

⁵ dhovitvā - Ma, PTS.

⁶ nāgakaññā mahiddhikā - Ma, Syā, PTS.

sabbaññuduphullitaṃ - Sī Mu.

⁸ mahāyasam - Ma, Syā, PTS.

⁹ pasannam - Ma, Syā, PTS.

idamabravi - Ma.

¹¹ sumanam itarāyapi - Ma.

¹² tuṭṭhā evaṃ avocahaṃ - Syā.

¹³ patthe uttamamānasā - Ma.

- 539. Được tháp tùng bởi tứ chúng, đấng Lãnh Đạo Thế Gian đã ngồi xuống ở chỗ ngồi cao nhất trong cung điện của vị chúa rồng.
- 540. Vị Long Vương có danh tiếng vĩ đại đã dâng lên thức ăn nước uống vật thực cứng, vật thực mềm có giá trị lớn lao vô cùng quý báu.
- 541. Sau khi thọ thực, đấng Toàn Giác đã rửa bình bát theo khuôn phép, rồi đã nói lời tùy hỷ đến vị Long Vương có đại thần lực.
- 542. Sau khi nhìn thấy đấng Toàn Tri một cách trọn vẹn, người con gái có danh vọng lớn lao của vị Long Vương đã được tịnh tín đối với bậc Đạo Sư, và tâm đã được gắn liền chặt chế với ý.
- 543. Và sau khi biết được tâm của tôi, bậc Đại Hùng, đấng Lãnh Đạo Padumuttara vào giây phút ấy đã bảo vị tỳ khưu ni thị hiện thần thông.
- 544. Được tự tin, vị tỳ khưu ni ấy đã thị hiện nhiều loại thần thông. Được hoan hỷ, tràn đầy niềm phấn khởi, tôi đã nói với bậc Đạo Sư điều này:
- 545. "Bạch đấng Anh Hùng, con cũng đã nhìn xem loại thần thông này nhưng với tâm vui mừng khác. Làm thế nào nàng ấy đã được vô cùng tự tin về thần thông?"
- 546. "Người con gái có đại thần lực của Ta là chánh thống, được sanh ra từ miệng, là người thực hành theo Giáo Pháp của Ta, vô cùng tự tin về thần thông."
- 547. Sau khi lắng nghe lời nói của đức Phật, khi ấy tôi đã ước nguyện như vầy: "Mong sao cho tôi cũng được vô cùng tự tin về thần thông như thế ấy."
- 548. Được hoan hỷ, với tâm vui mừng, tôi đã đạt đến ý nghĩ cao quý rằng: "Bạch đấng Lãnh Đạo, mong sao trong tương lai xa vời con sẽ là như thế ấy."
- 549. Ở chiếc ghế dài làm bằng ngọc ma-ni tại mái che sáng ngời, tôi đã làm hài lòng đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng bằng cơm ăn và nước uống.

- 550. Nāgānam pavaram puppham arunam nāma uppalam, "Vannam me īdisam hotu" pūjesim lokanāyakam.
- 551. Tena kammena sukatena cetanāpanidhīhi ca, jahitvā mānusam deham tāvatimsam agacch' aham.
- 552. Tato cutā 'ham manuje upapannā sayambhuno, uppalehi paţicchannam pindapātamadāsaham.
- 553. Ekanavute ito kappe vipassī nāma nāyako, uppajji cārunayano sabbadhammesu cakkhumā.
- 554. Setthidhītā tadā hutvā bārāņasipuruttame, nimantetvāna sambuddham sasangham lokanāyakam.
- 555. Mahādānam daditvāna uppalehi vināyakam, pūjayitvā cetasāva¹ vannasobham apatthayim.
- 556. Imasmim bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma gottena² uppajji vadatam varo.
- 557. Upatthāko mahesissa tadā āsi narissaro, kāsirājā kikī nāma bārāņasipuruttame.
- 558. Tass' āsim dutiyā dhītā samanaguttasavhayā, dhammam sutvā jinaggassa pabbajjam samarocayim.
- 559. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam, vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
- 560. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā, buddhupatthānaniratā muditā sattadhītaro.
- 561. Samaņī samaņaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā,3 dhammā ceva sudhammā ca sattamī sanghadāsikā.³
- 562. Aham khemā ca sappaññā paţācārā ca kundalā, kisāgotamī dhammadinnā visākhā hoti sattamī.

¹ ca teheva - Syā, PTS.

² nāmena - Sī Mu.

³ dāyikā - Ma, PTS.

- 550. Tôi đã cúng dường đấng Lãnh Đạo Thế Gian đóa hoa sen xanh cao quý của loài rồng tên là Aruṇa (nguyện rằng): "Mong sao cho tôi có được màu da như thế này."
- 551. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 552. Từ nơi ấy chết đi, được sanh vào loài người, tôi đã dâng vật thực được đậy lại bằng những đóa sen xanh đến đấng Tự Chủ.
- 553. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đã hiện khởi đấng Lãnh Đạo tên Vipassī, là vị có ánh mắt thu hút, là bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp.
- 554. Khi ấy, là con gái của người triệu phú ở kinh thành Bārāṇasī, tôi đã thỉnh mời đấng Toàn Giác vị Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng.
- 555. Sau khi dâng cúng đại thí và đã cúng dường những đóa sen xanh đến đấng Hướng Đạo, tôi đã ước nguyện về sự xinh đẹp của làn da chỉ bằng tâm ý.
- 556. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.
- 557. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.
- 558. Tôi đã là người con gái thứ hai của vị (vua) ấy có tên là Samaṇagutta. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.
- 559. 560. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiếu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lãng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.
- 561. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.
- 562. Tôi, Khemā có trí tuệ, Paṭācārā, Kuṇḍalā, Kisāgotamī, Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

- 563. Tehi kammehi sukatehi cetanāpanidhīhi ca, jahitvā mānusam deham tāvatimsam agacchaham.
- 564. Tato cutā manussesu upapannā mahākule, pītamaṭṭham¹ varam dussam adam arahato aham.
- 565. Tato cut' āritthapure jātā vippakule aham, dhītā tiritavacchassa² ummādantī³ manoharā.
- 566. Tato cutā janapade kule aññatare aham, pasutā nātiphītamhi sālim gopemaham tadā.
- 567. Disvā paccekasambuddham pañcalājāsatān' aham, datvā padumachannāni pañcaputtasatānipi.
- 568. Patthesim tepi patthesum⁴ madhum datvā sayambhuno, tato cutā araññe 'ham ajāyim padumodare.
- 569. Kāsirañno mahesī 'ham hutvā sakkatapūjitā, ajanim rājaputtānam anūnam satapañcakam.
- 570. Yadā te yobbanappattā kīlantā jalakīlitam, disvā opattapadumam āsum paccekanāyakā.
- 571. Sāham tehi vinābhūtā sutavarehi sokinī, cutā isigilipasse gāmakamhi ajāyisam.
- 572. Yadā buddhā sutamatī sutānam bhattunopi ca, yāgumādāya gacchantī atthapaccekanāyake.
- 573. Bhikkhāya gāmam gacchante disvā putte anussarim, khīradhārā viniggacchi tadā me puttapemasā.
- 574. Tato tesam adam yāgum pasannā sehi pānihi, tato cutā 'ham tidase nandanam upapajjaham.
- 575. Anubhotvā sukham dukkham samsaritvā bhavābhave, tavatthāya mahāvīra pariccattañca jīvitam.
- 576. Evam bahuvidham dukkham sampatti ca bahubbidhā, pacchime bhave sampatte jātā sāvatthiyam pure.

pītam maṭṭham - Ma.

² tiritivacchassa - Ma.

³ ummādenti - Sī Mu.

⁴ patthesim tesu puttesu - Syā; patthayim tesu patthesu - PTS.

- 563. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 564. Từ nơi ấy chết đi, được sanh vào giữa loài người, trong đại gia tộc, tôi đã dâng đến vị A-la-hán tấm vải màu vàng mịn màng quý giá.
- 565. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã được sanh vào gia tộc dòng Bà-la-môn ở trong thành Ariṭṭha, là con gái của Tiriṭavaccha, có nét quyến rũ, tên là Ummādantī.
- 566. Từ nơi ấy chết đi, được sanh ra vào gia đình nọ không được giàu có lắm ở trong quốc độ, khi ấy tôi đã chăm sóc lúa sāli.
- 567. Sau khi nhìn thấy vị Độc Giác Phật, tôi đã dâng năm trăm hạt cốm được che đậy bởi những đóa hoa sen (và đã ước nguyện) năm trăm người con trai.
- 568. Sau khi dâng cúng mật ong đến đấng Tự Chủ, tôi đã ước nguyện về những người con trai ấy. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã được sanh ra ở trong lòng đóa hoa sen ở trong rừng.
- 569. Tôi đã trở thành chánh hậu của đức vua xứ Kāsi, được tôn vinh kính trọng. Tôi đã sanh ra năm trăm vị hoàng tử không thiếu (một vị).
- 570. Khi đạt được tuổi thanh niên, những người con trai ấy trong lúc chơi giỡn cuộc vui ở trong nước đã nhìn thấy đóa hoa sen bị rụng cánh, họ đã trở thành các vị Lãnh Đạo Độc Giác.
- 571. Không có những người con trai cao quý ấy, tôi đây có sự sầu muộn. Chết đi, tôi đã được sanh ra ở ngôi làng nhỏ tại sườn núi Isigili.
- 572. 573. Khi ấy, tôi đã lớn lên, có con cái. Và tôi đã mang món cháo cho những người con trai và cả người chồng nữa. Trong khi đi tôi đã nhìn thấy tám vị Lãnh Đạo Độc Giác đang đi vào làng để khất thực, và đã tưởng nhớ lại những người con trai. Khi ấy, bầu sữa tôi đã tiết ra ngoài bởi lòng thương yêu những người con trai của tôi.
- 574. Sau đó, được tịnh tín tôi đã tự tay mình dâng món cháo đến các vị ấy. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã đạt đến vườn hoa Nandana ở cõi Tam Thập.
- 575. "Bạch đấng Đại Hùng, con đã trải qua an lạc khổ đau, đã luân hồi cõi này cõi khác, và mạng sống đã được dứt bỏ là nhằm mục đích về Ngài."
- 576. Như vậy là đã có khổ đau đa dạng và thành công nhiều hình thức. Khi đạt đến cuộc sống cuối cùng, tôi đã được sanh ra ở thành Sāvatthī.

-

 $^{^1}$ tepi patthesuṃ = các vị ấy cũng đã ước nguyện (?), vì thế đã dịch theo Tam Tạng Thái Lan: patthesiṃ tesu puttesu.

- 577. Mahādhane seṭṭhikule sukhite sajjite tathā, nānāratanapajjote sabbakāmasamiddhinī.
- 578. Sakkatā pūjitā āsim mānitā 'pacitā tathā, rūpasobhaggasampannā¹ kulesu abhisammatā.²
- 579. Atīva patthitā c' āsim rūpabhogasirīhi ca, patthitā seṭṭhiputtehi anekehi satehi ca.
- 580. Agāram pajahitvāna pabbajim anagāriyam, addhamāse asampatte arahattamapāpunim.
- 581. Iddhiyā abhinimmitvā caturassaratham aham, buddhassa pāde vandissam lokanāthassa sirīmato.
- 582. Supupphitaggam upagamma bhikkhunī ekā tuvam tiṭṭhasi sālamūle, na c' atthi te dutiyā vaṇṇadhātu bāle na tvaṃ bhāyasi dhuttakānaṃ.
- 583. Satam sahassānapi dhuttakānam idhāgatā tādisakā bhaveyyum, lomam na iñjāmi na santasāmi na māra bhāyāmi tamekikāpi.
- 584. Esā antaradhāyāmi kucchim vā pavisāmi te, pakhumantarikāyampi tiṭṭhantim mam na dakkhasi.
- 585. Cittasmim vasībhūtamhi iddhipādā subhāvitā, sabbabandhanamuttāmhi na tam bhāyāmi āvuso.
- 586. Sattisūlūpamā kāmā khandhā'sam adhikuṭṭanā, yam tvam kāmaratim brūsi aratī 'dāni sā mama.
- 587. Sabbattha vihatā nandi tamokhandho padāļito, evam jānāhi pāpima nihato tvamasi antaka.

98

¹ rūpasīrimanuppattā - Ma, Syā, PTS.

² atisakkatā - Ma, Syā, PTS.

577. Tôi đã có được sự thành tựu về tất cả các dục lạc ở trong gia đình triệu phú có đại tài sản, được rực rỡ bởi nhiều loại châu báu khác nhau, được an vui, được chu cấp như thế ấy.

578. Tôi đã được kính trọng, được tôn vinh, được nể vì, được cung kinh như thế ấy, được thành tựu vẻ xinh đẹp của dáng vóc, được trọng vọng ở các gia đình.

579. Và tôi đã được ao ước vô cùng mãnh liệt bởi những người có sắc tướng, giàu có, sang trọng, và được ao ước bởi hàng trăm người con trai nhà triệu phú.

580. Sau khi từ bỏ gia đình, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Không đầy nửa tháng, tôi đã đạt được phẩm vị A-la-hán.

581. Sau khi đã hóa hiện bằng thần thông thành chiếc xe bốn ngựa, tôi đã đảnh lễ ở bàn chân của đức Phật, đấng Bảo Hộ Thế Gian, bậc Quang Vinh.

582. "Hỡi vị tỳ khưu ni, sau khi đi đến tột đỉnh của việc đã được phát triển toàn diện, nàng một mình đứng ở gốc cây Sālā. Và này người có phẩm chất về sắc đẹp, nàng không có người thứ nhì, nàng không hãi sợ lũ ngu dốt trong số những kẻ tồi bại hay sao?"¹

583. "Cho đầu là trăm ngàn kẻ tôi bại như ngươi có đi đến nơi đây, ta cũng không chao động sợi lông, ta cũng không bối rối. Này Ma Vương, ngươi chỉ một mình, ta không hãi sợ ngươi."

584. "Hỡi nàng, ta sẽ biến mất hoặc ta sẽ đi vào trong bụng của nàng. Dẫu ta đang đứng ở ngay giữa lông mày, nàng vẫn không nhìn thấy ta."

585. "Các nền tảng của thần thông đã khéo được tu tập ở trong tâm, có được năng lực. Này ông bạn, ta đã được thoát khỏi mọi sự trói buộc, ta không sợ hãi ngươi."

586. "Các dục như là gươm giáo, các uẩn như là cái thớt. Điều ngươi đã gọi là sự thích thú trong các dục, thì giờ đây ta đã có được sự không thích thú (trong các dục) ấy."

587. "Sự vui thích đã được phá hủy ở tất cả các nơi. Khối đống mê mờ đã được phá tan. Này Ác Nhân, người hãy biết như thế. Này Tử Thần, người đã bị đánh bại."

-

¹ Các câu kệ từ 581 đến 587 được thấy ở Trưởng Lão Ni Kệ, Phẩm Mười Một - Tập Mười Hai Kệ, miêu tả cuộc đối thoại giữa Ma Vương và vị trưởng lão ni.

- 588. Jino tamhi guņe tuṭṭho etadagge ṭhapesi maṃ, aggā iddhimatīnan'ti parisāsu vināyako.
- 589. Pariciņņo mayā satthā katam buddhassa sāsanam, ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
- 590. Yassatthāya pabbajitā agārasmā 'nagāriyam, so me attho anuppatto sabbasamyojanakkhayo.
- 591. Cīvaraṃ piṇḍapātaṃ ca paccayaṃ sayanāsanaṃ, khaṇena upanāmenti sahassāni samantato.
- 592. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 593. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 594. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Uppalavannā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppalavannātheriyāpadānam navamam.

--ooOoo--

20. Paţācārāpadānam

- 595. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 596. Tadāham hamsavatiyam jātā seṭṭhikule ahum, nānāratanapajjote mahāsukhasamappitā.
- 597. Upetvā tam mahāvīram assosim dhammadesanam, tato jātappasādā 'ham upesim saraṇam jinam.
- 598. Tato vinayadhārīnam aggam vannesi nāyako, bhikkhunim lajjinim tādim kappākappavisāradam.
- 599. Tadā muditacittā 'haṃ taṃ ṭhānamabhikaṅkhinī, nimantetvā dasabalam sasaṅgham lokanāyakam.
- 600. Bhojayitvāna sattāham daditvā ca ticīvaram, nipacca sirasā pade idam vacanamabravim:

¹ daditvāva ticīvaram - Ma; daditvā pattacīvaram - Syā.

588. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng, bậc Lãnh Đạo, ở giữa các chúng đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng là "Vị đứng đầu trong số các vị ni có thần thông."

589. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

590. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được tôi đat đến.

591. Trong phút chốc, hàng ngàn người từ các nơi dâng lên y phục, đồ ăn khất thực, thuốc men, và chỗ nằm ngồi.

592. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

593. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

594. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Uppalavaṇṇā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Uppalavaṇṇā là phần thứ chín.

--ooOoo--

20. Ký Sự về Paţācārā:

595. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

596. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Haṃsavatī, trong gia đình triệu phú được rạng rỡ với vô số loại châu báu, tôi đã được thừa hưởng lạc thú lớn lao.

597. Tôi đã đi đến bậc Đại Hùng ấy và đã lắng nghe lời giảng Pháp. Sau đó, với niềm tịnh tín sanh khởi tôi đã đi đến nương tựa vào đấng Chiến Thắng.

598. Sau đó, đấng Lãnh Đạo đã tán dương vị tỳ khưu ni có sự tự tin về các điều được phép hoặc không được phép và khiêm tốn như thế ấy, là đứng đầu trong số các vị ni thông suốt về Luật.

599. Khi ấy, với tâm hoan hỷ, có sự mong muốn về vị thế ấy, tôi đã thình mời đấng Thập Lực, vị Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng.

600. Sau khi đã dâng vật thực trong bảy ngày, tôi đã dâng cúng ba y, rồi đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân và đã nói lời nói này:

- 601. "Yā tayā vaṇṇitā vīra ito aṭṭhamake 'hani,¹ tādisā 'haṃ bhavissāmi yadi sijjhati nāyaka."
- 602. Tadā avoca mam satthā "bhadde mā bhāyi assasa, anāgatamhi addhāne lacchase tam manoratham.
- 603. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena² satthā loke bhavissati.
- 604. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, paṭācārāti nāmena hessasi satthusāvikā."
- 605. Tadā 'ham muditā hutvā yāvajīvam tato³ jinam, mettacittā paricarim sasangham lokanāyakam.
- 606. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusam deham tāvatimsam agacchaham.
- 607. Imasmim bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma gottena⁴ uppajji vadatam varo.
- 608. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro, kāsirājā kikī nāma bārāṇasisuparuttame.
- 609. Tass' āsim tatiyā dhītā bhikkhunī iti vissutā, dhammam sutvā jinaggassa pabbajjam samarocayim.
- 610. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam, vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
- 611. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā, buddhupaṭṭhānaniratā muditā satta dhītaro.
- 612. Samaṇī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā, dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.
- 613. Aham uppalavaṇṇā ca khemā bhaddā ca bhikkhunī, kisāgotamī dhammadinnā visākhā hoti sattamī.

² nāmena - Sī Mu.

¹ muni - Ma. Syā.

³ tadā - Ma.

⁴ nāmena - Sī Mu.

601. "Bạch đấng Anh Hùng, vị ni đã được Ngài tán dương vào tám ngày trước đây. Bạch đấng Lãnh Đạo, nếu được thành tựu con sẽ trở thành như vị ni ấy."

602. Khi ấy, bậc Đạo Sư đã nói với tôi rằng: "Này cô gái hiên thục, chớ lo ngại, hãy yên tâm. Trong thời vị lai xa xôi, nàng sẽ đạt được điều mong ước ấy.

603. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng đõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

604. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Patācārā."

605. Khi ấy, tôi đã được hoan hỷ. Với tâm từ mẫn, tôi đã phục vụ đấng Chiến Thắng, bậc Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng từ đó cho đến hết cuộc đời.

606. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

607. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

608. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.

609. Tôi đã là người con gái thứ ba của vị (vua) ấy, được nổi danh là Bhikkhunī. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

610. 611. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiếu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lãng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

612. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

613. Tôi, Uppalavaṇṇā, Khemā, Bhikkhunī hiền thục, Kisāgotamī, Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

- 614. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 615. Pacchime ca bhavedāni jātā seṭṭhikule ahaṃ, sāvatthiyaṃ puravare iddhe phīte mahaddhane.
- 616. Yadā ca yobbanūpetā vitakkavasagā aham, naram jānapadam¹ disvā tena saddhim agacch' aham.
- 617. Ekaputtappasūtā 'ham dutiyo kucchiyam mama, tadā 'ham mātāpitaro dakkhāmīti² sunicchitā.
- 618. Na rocesi pati³ mayham tadā tamhi pavāsite, ekikā niggatā gehā gantum sāvatthimuttamam.
- 619. Tato me sāmi āgantvā sambhāvesi pathe mamam, tadā me kammajā vātā uppannā atidārunā.
- 620. Uṭṭhito ca mahāmegho pasūtisamaye mama, dabbatthāya tadā gantvā sāmi sappena mārito.
- 621. Tadā vijātadukkhena anāthā kapaṇā ahaṃ, kunnadiṃ pūritaṃ disvā gacchantī sakulālayaṃ.
- 622. Bālam ādāya atarim parakūle ca ekakam, sāyetvā bālakam puttam itaram tāranāy' aham.
- 623. Nivattā ukkuso 'hāsi taruņam vilapantakam, itaranca vahī soto sāham sokasamappitā.
- 624. Sāvatthīnagaram gantvā assosim sajane mate, tadā avocam sokattā mahāsokasamappitā.
- 625. "Ubho puttā kālakatā panthe mayham pati mato, mātā pitā ca bhātā ca ekacitakasmim ḍayhare."
- 626. Tadā kisā ca paṇḍu ca anāthā dīnamānasā, ito tato bhamantīhaṃ⁴ addasaṃ narasārathiṃ.

² okkhāmi - Ma; icchāmi - Syā.

¹ jārapatim - Ma.

³ nārocesim patim - Ma, Syā.

⁴ gacchantīham - Syā.

- 614. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 615. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh vào gia đình triệu phú sung túc, thịnh vượng, có tài sản lớn lao ở trong kinh thành Sāvatthī.
- 616. Và khi đã đạt đến tuổi thanh xuân, tôi đã bị tác động của sự suy tầm. Sau khi gặp người đàn ông quê mùa, tôi đã bỏ đi cùng với người ấy.
- 617. Tôi đã sanh ra một người con trai, đứa thứ nhì còn ở trong bụng của tôi. Khi ấy, tôi đã ước muốn mãnh liệt rằng: "Ta sẽ gặp lại cha mẹ."
- 618. Người chồng của tôi đã không bằng lòng. Khi ấy, trong lúc người ấy đi vắng, mỗi một mình tôi đã rời khỏi ngôi nhà để đi đến kinh thành Sāvatthī.
- 619. Sau đó, người chồng của tôi đã đi đến và đã gặp tôi ở trên đường lộ. Khi ấy, có cơn gió vô cùng khủng khiếp sanh lên do nghiệp của tôi đã ào tới.
- 620. Và có trận mưa lớn đã xuất hiện vào lúc lâm bồn của tôi. Khi ấy, người chồng đã ra đi vì mục đích củi gỗ (để sưởi ấm) và đã bị chết bởi con rắn.
- 621. Khi ấy, do đau đớn vì đã sanh đẻ, không người bảo hộ, tôi đã trở nên khốn khổ. Trong khi đi đến chỗ trú ngụ của gia đình, tôi đã nhìn thấy con sông cạn bị tràn ngập.
- 622. Sau khi ắm lấy đứa bé tôi đã lội qua, và còn mỗi một đứa ở bờ bên kia. Tôi đã đặt đứa con trai thơ dại nằm xuống vì việc mang đứa kia sang.
- 623. Tôi đã quay trở lại. Có con chim ưng đã tha đi đứa nhỏ đang kêu khóc và dòng nước đã cuốn trôi đứa kia; tôi đây đã bị xâm chiếm bởi sầu muộn.
- 624. Sau khi đi đến thành Sāvatthī, tôi đã nghe rằng những người thân đã chết. Khi ấy, bị dằn vặt bởi nỗi sầu muộn, bị xâm chiếm bởi nỗi sầu muộn lớn lao, tôi đã nói rằng:
- 625. "Cả hai người con trai đã lìa đời, chông của tôi đã bị chết ở trên đường, mẹ cha và người em trai đã được thiêu chung ở một giàn hỏa táng."
- 626. Khi ấy, trở nên ốm yếu, vàng vọt, không người bảo hộ, tâm ý thê lương, trong lúc đi quanh quần đó đây tôi đã nhìn thấy đấng Điều Phục Nhân.

- 627. Tato avoca mam satthā "putte mā soci assasa, attānam tvam gavesassu kim nirattham vihaññasi.
- 628. Na santi puttā tāṇāya na pitā napi bandhavā, antakenādhipannassa natthi ñātīsu tāṇatā."
- 629. Tam sutvā munino vākyam paṭhamam phalamajjhagam, pabbajitvāna na ciram arahattamapāpunim.
- 630. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, paracittāni jānāmi satthusāsanakārikā.
- 631. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, khepetvā āsave sabbe visuddhāmhi sunimmalā.
- 632. Tato 'ham vinayam sabbam santike sabbadassino, ugganhim sabbavitthāram vyāharim ca yathātatham.
- 633. Jino tasmim guņe tuṭṭho etadagge ṭhapesi maṃ, "Aggā vinayadhārīnaṃ paṭācārāva ekikā."
- 634. Pariciņņo mayā satthā katam buddhassa sāsanam, ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
- 635. Yassatthāya pabbajitā agārasmā 'nagāriyam, so me attho anuppatto sabbasamyojanakkhayo.
- 636. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 637. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 638. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţţhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Patācārā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Paţācārātheriyāpadānam dasamam.

TASSUDDĀNAM

Ekuposathikā ceva saļalā cātha modakā, ekāsanā pañcadīpā naļamālī ca gotamī. Khemā uppalavaṇṇā ca paṭācārā ca bhikkhunī, gāthā satāni pañceva nava cāpi taduttari.

Ekuposathikavaggo dutiyo.

00O00

¹ te - sabbattha.

- 627. Sau đó, bậc Đạo Sư đã nói với tôi rằng: "Này con gái, chớ khóc than, hãy bình tâm. Con hãy tìm kiếm lại chính mình. Sao con lại buồn đau một cách vô ích?
- 628. Không có những người con trai, không có người cha, cũng không có những người thân trong việc bảo vệ. Đối với người đã bị khuất phục bởi sự chết, sự bảo vệ ở những người thân là không có."¹
- 629. Sau khi lắng nghe lời nói ấy của bậc Hiền Trí, tôi đã chứng đạt quả vị thứ nhất. Sau khi xuất gia không bao lâu, tôi đã thành tựu phẩm vị Ala-hán.
- 630. Là người thực hành theo lời dạy của đấng Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.
- 631. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.
- 632. Sau đó, trong sự hiện diện của đấng Toàn Tri, tôi đã học toàn bộ về Luật cùng tất cả phần chi tiết và đã trình bày đúng theo như thế.
- 633. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng rằng: "Chỉ mỗi một mình Paṭācārā là đứng đầu trong số các vị ni thông suốt về Luật."
- 634. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.
- 635. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.
- 636. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 637. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 638. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Patācārā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Paṭācārā là phần thứ mười. TÓM LƯỢC CỦA PHẨM NÀY:

Vị ni Ekuposathikā, luôn cả vị ni Salalā, rồi vị ni Modakā, vị ni Ekāsanā, vị ni Pañcadīpā, vị ni Nalamālī, và vị ni Gotamī, vị ni Khemā, vị ni Uppalavaṇṇā, và tỳ khưu ni Paṭācārā, (tổng cộng) là năm trăm câu kệ ngôn và chín câu nữa cũng được thêm vào đó.

Phẩm Một Lần Trai Giới là phẩm thứ nhì.

--ooOoo--

-

¹ Kinh Pháp Cú, câu 288.

III. KUŅDALAKESIVAGGO

21. Kundalakesāpadānam

- 639. Padamuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 640. Tadāham hamsavatiyam jātā seṭṭhikule ahum, nānāratanapajjote mahāsukhasamappite.
- 641. Upetvā tam mahāvīram assosim dhammadesanam, tato jātappasādā 'ham upesim saranam jinam.
- 642. Tadā mahākāruņiko padumuttaranāmako, khippābhiññānamaggatte ṭhapesi bhikkhuniṃ subhaṃ.
- 643. Tam sutvā muditā hutvā dānam datvā mahesino, nipajja sirasā pāde tam thānam abhipatthayim.
- 644. Anumodi mahāvīro bhadde yam te 'bhipatthitam, samijjhissati tam sabbam sukhinī hohi nibbutā.
- 645. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena¹ satthā loke bhavissati.
- 646. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, bhaddā kuṇḍakesāti hessasi satthusāvikā.
- 647. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 648. Tato cutā yāmamagā tato 'ham tusitam gatā, tato ca nimmāṇaratim vasavattipuram tato.
- 649. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammassa vāhasā, tattha tattheva rājūunam mahesittamakārayim.

_

¹ nāmena - Sī Mu.

III. PHẨM KUNDALAKESĪ:

21. Ký Sự về Kundalakesā:

- 639. Trước đây một trăm ngàn kiếp, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp, đấng Lãnh Đạo đã hiện khởi.
- 640. Khi ấy, tôi đã được sanh ra tại Haṃsavatī, trong gia đình triệu phú được rạng rỡ bởi vô số loại châu báu, được đầy đủ với những lạc thú lớn lao.
- 641. Tôi đã đi đến đấng Đại Hùng ấy và đã lắng nghe lời giảng Pháp. Sau đó, có niềm tịnh tín sanh khởi, tôi đã đi đến nương tựa vào đấng Chiến Thắng.
- 642. Khi ấy, đấng Đại Bi tên Padumuttara đã thiết lập tỳ khưu ni Subhā vào vị thế tối thắng trong số các vị ni có thắng trí nhạy bén.
- 643. Sau khi nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ và đã dâng cúng vật thí đến bậc Đại Ẩn Sĩ, rồi đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân và đã phát nguyện vị thế ấy.
- 644. Đấng Đại Hùng đã nói lời tùy hỷ rằng: "Này cô gái hiền thục, điều nào đã được nàng ước nguyện toàn bộ điều ấy sẽ được thành tựu. Hãy được an lạc, hãy được Niết Bàn.
- 645. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.
- 646. Nàng sẽ là Bhaddā Kuṇḍakesā, nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp."
- 647. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 648. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã đi đến cõi trời Dạ Ma, từ đó đã đi đến cõi trời Đẩu Suất, và từ đó đến cõi Hóa Lạc Thiên, rồi từ đó đến cõi Tha Hóa Tư Tại.
- 649. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra, tôi đều đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua ở chính tại các nơi ấy.

- 650. Tato cutā manussesu rājūnam vasavattinam, maņdalīnanca rājūnam mahesittamakārayim.
- 651. Sampattim anubhotvāna devesu mānusesu ca, sabbattha sukhitā hutvā nekakappesu samsarim.
- 652. Imasmim bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma gottena¹ uppajji vadatam varo.
- 653. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro, kāsirājā kikī nāma bārāṇasi puruttame.
- 654. Tassa dhītā catutth' āsim bhikkhudāsīti vissutā, dhammam sutvā jinaggassa pabbajjam samarocayim.
- 655. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam, vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
- 656. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā, buddhupaṭṭhānaniratā muditā satta dhītaro.
- 657. Samaṇī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā, dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.
- 658. Khemā uppalavaņņā ca paṭācārā ahaṃ tathā, kisāgotamī dhammadinnā visākhā hoti sattamī.
- 659. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 660. Pacchime ca bhave dāni giribbajapuruttame, jātā setthikule phīte yadā 'ham yobbane thitā.
- 661. Coram vadhattham nīyantam disvā rattā tahim aham, pitā me tam sahassena mocayitvā vadhā tato.
- 662. Adāsi tassa mam tāto viditvāna manam mama, tassāhamāsim vissatthā² atīva dayitā hitā.
- 663. So me bhūsanalobhena khalitajjhāsayo³ diso, corappapātam netvāna pabbatam cetayī vadham.

² vissaṭṭhā - Ma, Syā.

¹ nāmena - Sī Mu.

³ balimajjhāsayo - Ma; balim paccāharam - Syā; mālapacchāhatam - PTS.

- 650. Từ nơi ấy chết đi, (sanh lên) ở giữa loài người tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua có quyền lực và của các vị vua có lãnh thổ.
- 651. Tôi đã thọ hưởng sự thành công ở giữa chư Thiên và nhân loại, tôi đã được an vui ở trong mọi nơi, tôi đã luân hồi vô số (đại) kiếp.
- 652. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.
- 653. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.
- 654. Tôi đã là người con gái thứ tư của vị (vua) ấy được nổi danh là "*Bhikkhudāsī*." Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.
- 655. 656. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiếu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lãng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.
- 657. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.
- 658. Khemā, Uppalavaṇṇā, Paṭācārā, thêm vào tôi, Kisāgotamī, Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).
- 659. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 660. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh ra tại kinh thành Giribbaja, trong gia đình triệu phú thịnh vượng. Rồi đến lúc tôi đã ở vào lứa tuổi thanh xuân.
- 661. Sau khi nhìn thấy kẻ trộm đang bị dẫn đi để xử tử, tôi đã bị luyến ái với gã. Do đó, cha của tôi đã giải cứu gã ấy khỏi cái chết bằng ngàn đồng tiền.
- 662. Sau khi biết được tâm ý của tôi, cha đã ban gã ấy cho tôi. Tôi đã trở nên thân thiết, vô cùng yêu thương, gắn bó đối với gã ấy.
- 663. Vì lòng tham đối với các đồ trang sức của tôi, gã nghịch thù ấy có ý định gây tội đã đưa (tôi) đến ngọn núi có vực thẳm Kẻ Trộm và đã nghĩ đến việc giết chết (tôi).

- 664. Tadā 'ham paṇamitvāna bhattukam sukatañjalī, rakkhantī attano pāṇam idam vacanamabravim:
- 665. "Idam suvannam keyūram muttā veļuriyā bahū, sabbam harassu bhaddante mañca dāsīti sāvaya."
- 666. "Oropayassu kalyāṇi mā bāļhaṃ paridevasi, na cāhaṃ abhijānāmi ahantvā dhanamābhataṃ."
- 667. "Yato sarāmi attānam yato pattāsmi viñnutam, na cāham abhijānāmi annam piyataram tayā.
- 668. Ehi tam upagūhissam kassañca¹ tam padakkhiņam, na ca dāni puno atthi² mama tuyhañca sangamo.
- 669. Na hi³ sabbesu ṭhānesu puriso hoti paṇḍito, itthīpi paṇḍitā hoti tattha tattha vicakkhaṇā.
- 670. Na hi³ sabbesu ṭhānesu puriso hoti paṇḍito, itthīpi paṇḍitā hoti lahuṃ atthavicintakā.⁴
- 671. Lahuñca vata khippañca nikiṭṭhe⁵ samacetayiṃ, migamuṇṇā⁶ yathā evaṃժ tadā 'haṃ sattukaṃ vadhiṃ.
- 672. Yo ca uppatitam attham na khippamanubujjhati, so haññate mandamati corova girigabbhare.
- 673. Yo ca uppatitam attham khippameva nibodhati, muccate sattusambādhā tadā 'ham sattukā yathā.
- 674. Tadā tam pātayitvāna giriduggamhi sattukam, santikam setavatthānam upetvā pabbajim aham.
- 675. Saṇḍāsena ca kese me luñcitvā sabbaso tadā, pabbājetvā sasamayam ācikkhiṃsu nirantaram.

¹ katvāna - sīmu, Ma. ⁵ nikaṭṭhe - Ma, PTS; nekatthe - Sī Mu, Syā.

² tam vandāmi puna natthi - Syā. ⁶ migam uṇṇā - Ma.

³ so - Mano. ⁷ cittapuṇṇāya tāneva - Syā; ⁴ muhuttampi cintaye - Mano. ^{migam puṇāya teneva - PTS.}

664. Khi ấy, trong lúc bảo vệ mạng sống của mình, tôi đã cúi lạy, nghiêm chỉnh chắp tay lại với người chồng, và đã nói lời nói này:

665. "Thưa tướng công, vàng vòng ngọc trai ngọc bích này có nhiều, xin chàng hãy tự mang đi tất cả. Và hãy thông báo rằng thiếp là 'Nô tù."¹

666. "Này người đẹp, nàng phải chết. Chớ than vãn nhiều quá. Và ta biết chắc rằng không giết thì tài sản không mang đi được."

667. "Kể từ khi thiếp ghi nhớ được bản thân, kể từ khi thiếp đạt được sự hiểu biết, và thiếp biết chắc rằng không ai khác được yêu thương hơn là chàng.

668. Xin chàng hãy đến, thiếp sẽ ôm lấy chàng và sẽ nhiễu quanh chàng. Và giờ đây không còn có sự gần gũi nào giữa thiếp và chàng nữa."

669. Không hẳn trong mọi trường hợp người nam là khôn ngoan. Người nữ có sự cẩn thật nhiều bề cũng là khôn ngoan.

670. Không hắn trong mọi trường hợp người nam là khôn ngoan. Người nữ cân nhắc điều lợi ích một cách mau chóng cũng là khôn ngoan.

671. Quả nhiên, một cách nhẹ nhàng và mau chóng tôi đã suy nghĩ mưu kế. Giống như bộ lông (giết chết) con thú, khi ấy tôi đã giết chết gã Sattuka như thế.

672. Và người nào không mau chóng nhận ra điều lợi ích đã bị vuột mất, người có trí kém cỏi ấy sẽ bị giết như là kẻ trộm ở hẻm núi.

673. Và người nào thật mau chóng nhận ra điều lợi ích đã bị vuột mất, (người ấy) thoát khỏi sự quấy rối của kẻ thù, giống như tôi và Sattuka vào lúc ấy vậy.

674. Khi ấy, tôi đã quăng gã Sattuka ấy vào hóc núi, rồi đã đi đến gặp những người (ngoại đạo) mặc vải trắng, và đã xuất gia.

675. Và khi ấy, sau khi đã nhổ lên toàn bộ những sợi tóc của tôi bằng nhíp,² họ đã cho tôi xuất gia và đã chỉ dạy giáo lý không có gián đoạn.

¹ Xem Bổn Sanh Sulasā, tích chuyện 419.

 $^{^2}$ Sau khi đã được nhổ sạch, những sợi tóc mọc lại đã bị xoắn nên có biệt hiệu là $Kundalakes\bar{a}$ (tóc xoắn).

- 676. Tato tam uggahetvāna nisīditvāna ekikā, samayam tam vicintesim suvāno mānusam karam.
- 677. Chinnam gayha samīpe me pātayitvā apakkami, disvā nimittamalabhim hattham tam puļavākulam.
- 678. Tato vuṭṭhāya saṃviggā apucchiṃ sahadhammike, te avocuṃ "vijānanti tamatthaṃ sakyabhikkhavo."
- 679. Sāham tamattham pucchissam upetvā buddhasāvake, te mamādāya gacchimsu buddhasetthassa santikam.
- 680. So me dhammamadesesi khandhāyatanadhātuyo, asubhāniccā dukkhāti² anattā'ti ca nāyako.
- 681. Tassa dhammam sunitvā 'ham dhammacakkhum' visodhayim, tato viñnātasaddhammā pabbajjam upasampadam.
- 682. Āyāciṃ so⁴ tadā āha "ehi bhadde"ti nāyako, tadā 'haṃ upasampannā parittaṃ⁵ toyamaddasaṃ.
- 683. Pādapakkhālanenāham ñatvā sa-udayam vayam, 6 tathā sabbepi sankhārā iti samcintayim 7 tadā.
- 684. Tato cittaṃ vimucci me anupādāya sabbaso, khippābhiññānamaggaṃ maṃ tadā paññāpayī⁸ jino.
- 685. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, paricittāni jānāmi satthusāsanakārikā.
- 686. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, khepetvā āsave sabbe visuddh' āsim sunimmalā.
- 687. Pariciņņo mayā satthā katam buddhassa sāsanam, ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.

¹ tam attham - Ma, Syā, PTS.

² asubhāniccadukkhāti - Ma, PTS.

³ dhammacakkhu - Ma.

⁴ āyācito - Ma, Syā.

⁵ gacchanti - Sī.

⁶ saudayabbayam - Ma, Syā.

⁷ saṅkhāre īdisaṃ cintayiṃ - Ma.

⁸ tadā ca thapayī - Sī.

676. 677. Tôi đã học xong (giáo lý) ấy từ họ. Tôi đã ngồi xuống mỗi một mình và đã suy xét về (giáo lý) ấy. Có con chó tha bàn tay người đã bị đứt lìa và đã đánh rơi ở cạnh tôi rồi bỏ chạy. Sau khi nhìn thấy cảnh tượng (ấy), tôi đã nhặt lấy bàn tay có đầy dòi bọ ấy.

678. Sau khi từ chỗ ấy đứng dậy, bị chấn động tôi đã hỏi những người đồng đạo. Họ đã nói rằng: "Những vị tỳ khưu dòng Sakya biết rõ ý nghĩa ấy."

679. (Nghĩ rằng) "*Ta sẽ hỏi ý nghĩa ấy*," tôi đây đã đi đến các vị Thinh Văn của đức Phật. Sau khi đón nhận tôi, các vị ấy đã đi đến bên đức Phật Tối Thượng.

680. Và đấng Lãnh Đạo ấy đã thuyết Pháp cho tôi về: "*Uẩn, xứ, giới, đề* mục bất mỹ, vô thường, khổ não, vô ngã."

681. 682. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của vị ấy, tôi đã làm cho Pháp nhãn được thanh tịnh. Sau đó, được hiểu rõ Chánh Pháp, tôi đã yêu cầu sự xuất gia và sự tu lên bậc trên. Khi ấy, đấng Lãnh Đạo ấy đã nói rằng: "Này cô gái hiền thục, hãy đến." Khi ấy, tôi đã được tu lên bậc trên. Tôi đã nhìn thấy một ít nước.

683. Với sự rửa sạch bàn chân, tôi đã biết được là có sự tiêu hoại với nước. Khi ấy, tôi đã tự suy xét rằng: "Tất cả các hành cũng là tương tợ như thế."

684. Do đó, tâm tôi đã được giải thoát trọn vẹn không còn chấp thủ. Khi ấy, đấng Chiến Thắng đã tuyên bố tôi là đứng đầu trong số các vị ni có thắng trí nhạy bén.

685. Là người thực hành theo lời dạy của bậc Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

686. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi đã được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

687. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

- 688. Yass' atthāya pabbajitā agārasmānagāriyam, so me attho anuppatto sabbasaṃyojanakkhayo.
- 689. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāṇe tatheva ca, ñāṇaṃ me vipulaṃ suddhaṃ buddhaseṭṭhassa sāsane.¹
- 690. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 691. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,² tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 692. Paṭisambhidā catasso ca³ vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Bhaddā Kuṇḍalakesā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kuṇḍalakesātheriyāpadānam paṭhamam.

--ooOoo--

22. Kisāgotamī apādānam.

- 693. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 694. Tadā 'haṃ haṃsavatiyaṃ jātā aññatare kule, upetvā taṃ naravaraṃ saraṇaṃ samupāgamiṃ.
- 695. Dhammañca tassa assosim catusaccūpasamhitam, madhuram paramassādam vaṭṭasanti⁴sukhāvaham.
- 696. Tadā ca⁵ bhikkhunim vīro lūkhacīvaradhārinim, thapento etadaggamhi vaṇṇayī purisuttamo.
- 697. Janetvānappakam pītim sutvā bhikkhuņiyā guņam, kāram katvāna buddhassa yathāsattī yathābalam.
- 698. Nipacca munivīram tam tam ṭhānamabhipatthayim, tadānumodi sambuddho ṭhānalābhāya nāyako.

⁴ cittasanti - Syā, PTS.

¹ vāhasā - PTS, Syā.

² mama buddhassa santike - Ma.

³ catasso - Ma, Syā.

⁵ kadāci - PTS ; tadāpi - Syā.

688. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các điều trói buộc đã được tôi đạt đến.

689. Trí tuệ của tôi về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là bao la, trong sạch ở Giáo Pháp của đức Phật tối thượng.

690. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

691. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

692. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Bhaddā Kuṇḍalakesā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Bhaddā Kuṇḍalakesā là phần thứ nhất.

--00000--

22. Ký Sự về Kisāgotamī:

693. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

694. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở một gia đình nọ trong (thành) Haṃsavatī. Tôi đã đi đến và đã nương nhờ vào bậc Quý Nhân ấy.

695. Và tôi đã lắng nghe Giáo Pháp ngọt ngào của vị ấy bao gồm bốn Sự Thật, có phẩm vị tối thắng, đưa đến sự an lạc và tịnh lặng của vòng luân hồi.

696. Và khi ấy, trong khi thiết lập vị tỳ khưu ni mặc y thô vào vị thế tối thắng, đấng Anh Hùng bậc Tối Thượng Nhân đã khen ngợi.

697. Sau khi đã làm sanh lên niềm phi lạc không nhỏ nhoi, sau khi lắng nghe đức hạnh của vị tỳ khưu ni, tôi đã làm công việc phục vụ đến đức Phật tùy theo khả năng, tùy theo sức lực.

698. Tôi đã quỳ xuống ở bậc Hiền Trí Anh Hùng ấy và đã ước nguyện vị thế ấy. Lúc đó, bậc Toàn Giác, đấng Lãnh Đạo đã nói lời tùy hỷ về sự lợi ích của vị thế (ấy) rằng:

- 699. "Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.
- 700. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, gotamī nāma nāmena¹ hessasi satthusāvikā."
- 701. Tam sutvā muditā hutvā yāvajīvam tadā jinam, mettacittā paricarim paccayehi vināyakam.
- 702. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 703. Imasmim bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma gottena uppajji vadatam varo.
- 704. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro, kāsirājā kikī nāma bārāṇasipuruttame.
- 705. Pañcamī tassa dhīt' āsim dhammā nāmena vissutā, dhammam sutvā jinaggassa pabbajjam samarocayim.
- 706. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam, vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
- 707. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā, buddhupatthānaniratā muditā satta dhītaro.
- 708. Samaņī samaņaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā, dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.
- 709. Khemā uppalavaņņā ca paṭācārā ca kuṇḍalā, ahaṃ ceva dhammadinnā visākhā hoti sattamī.
- 710. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsamagacchahaṃ.
- 711. Pacchime ca bhavedāni jātā seṭṭhikule ahaṃ, duggate adhane naṭṭhe² gatā ca sadhanaṃ kulaṃ.
- 712. Patiṃ ṭhapetvā sesā disanti³ adhanā iti, yadā ca sasutā⁴ āsim sabbesam dayitā tadā.

¹ kisāgotamī nāmena - Ma, PTS.

² nīce - Syā; niddhe - PTS.

³ dessanti - Ma.

⁴ pasutā - Ma, Syā.

699. "Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng đối, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

700. (Người nữ này) sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Gotamī."

701. Nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

702. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

703. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

704. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.

705. Tôi đã là người con gái thứ năm của vị (vua) ấy, được nổi danh với tên là Dhammā. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

706. 707. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiếu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lãng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

708. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

709. Khemā, Uppalavaṇṇā, Paṭācārā, Kuṇḍalā, tôi, luôn cả Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

710. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

711. Và trong kiếp cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh ra trong gia đình triệu phú bị lâm cảnh khốn cùng, không tài sản, bị khánh tận, và tôi đã được gả vào gia đình có tài sản.

712. Ngoại trừ người chồng, những người còn lại giễu (tôi) là "*Nữ nhân không tài sản*." Và đến khi tôi có con trai, khi ấy tôi đã được cảm tình của tất cả.

- 713. Yadā so taruņo bhadro¹ komalaṅgo² sukhedhito, sapāṇamiva kanto me tadā yamavasaṃ gato.
- 714. Sokaṭṭā dīnavadanā assunettā rudammukhā, mataṃ kuṇapamādāya vilapantī bhamāmahaṃ.
- 715. Tadā ekena sandiṭṭhā upetvā bhisajuttamaṃ,³ avocaṃ "dehi bhesajjaṃ puttasañjīvananti bho."
- 716. "Na vijjante matā yasmim gehe siddhatthakam tato, āharā"ti jino āha vinayopāyakovido.
- 717. Tadā gamitvā sāvatthiyam na labhim tādisam gharam, kuto siddhatthakam kasmā⁴ tato laddhā satim aham.
- 718. Kuṇapaṃ chaḍḍayitvāna upesiṃ lokanāyakaṃ, dūratova mamaṃ disvā avoca madhurassaro.
- 719. "Yo ca vassasatam jīve apassam udayabbayam, ekāham jīvitam seyyo passato udayabbayam.
- 720. Na gāmadhammo no nigamassa dhammo nacāpayam ekakulassa dhammo, sabbassa lokassa sadevakassa esova dhammo yadidam aniccatā."
- 721. Sāhaṃ sutvānimā gāthā dhammacakkhuṃ visodhayiṃ, tato viññātasaddhammā pabbajiṃ anagāriyaṃ.
- 722. Tathā pabbajitā santī yuñjantī jinasāsane, na cireneva kālena arahattamapāpuņim.
- 723. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, paracittāni jānāmi satthusāsanakārikā.
- 724. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhum visodhitam, khepetvā āsave sabbe visuddhāsim sunimmalā.

¹ putto - Sī Mu, Syā; bhaddo - Ma, PTS.

² komalako - Ma; komārako - Syā.

³ bhisakkuttamam - Ma, Syā; bhisaguttamam - Sī Mu.

⁴ tasmā - Ma, Syā, PTS.

713. Vào lúc đứa bé trai hiền hậu ấy, có cơ thể mềm mại, được nuôi dưỡng trong sung sướng, được yêu quý như chính mạng sống của tôi đã đi đến cõi chết.

714. Bị dắn vặt bởi sầu muộn, có vẻ mặt thê lương, mắt đẫm lệ, miệng khóc than, tôi đã bồng ắm thi thể đã chết. Trong lúc than vãn, tôi đã đi lang thang.

715. Khi ấy, tự nhận định (sự việc) một mình tôi đã đi đến vị Đệ Nhất Lương Y và đã nói rằng: "Thưa ông, xin ông hãy cho thuốc đem lại sự sống cho con tôi."

716. Đấng Chiến Thắng, bậc rành rẽ về phương thức huấn luyện, đã nói rằng: "Những người chết không được tìm thấy ở tại ngôi nhà nào thì nàng hãy mang lại hạt cải từ nơi (ngôi nhà) ấy."

717. Khi ấy, tôi đã đi ở trong thành Sāvatthī, và đã không đạt được ngôi nhà như thế ấy. Do đó, tôi đã đạt được trí nhớ rằng: "Hạt cải ở đâu, từ nơi đâu?"

718. Sau khi đã quăng bỏ thây chết, tôi đã đi đến đấng Lãnh Đạo Thế Gian. Sau khi nhìn thấy tôi từ rất xa, vị có âm giọng ngọt ngào đã nói rằng:

719. "Và người nào đã sống trăm năm không nhìn thấy sự sanh diệt, cuộc sống một ngày là tốt hơn đối với người đang nhìn thấy sự sanh diệt.¹

720. Không phải là quy luật thuộc về ngôi làng, không phải là quy luật thuộc về phố chợ, quy luật này cũng không phải thuộc về một gia đình, mà thuộc về tất cả thế gian luôn cả chư Thiên; quy luật ấy chính là tính chất vô thường."

721. Sau khi lắng nghe lời kệ này, tôi đây đã làm cho Pháp nhãn được thanh tịnh. Sau đó, được hiểu rõ Chánh Pháp, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

722. Trong khi đã được xuất gia như thế, trong khi gắn bó vào Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng, trong thời gian không bao lâu tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

723. Là người thực hành theo lời dạy của đấng Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

724. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi đã được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

-

¹ Kinh Pháp Cú, câu 113.

- 725. Pariciņņo mayā satthā kataṃ buddhassa sāsanaṃ, ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
- 726. Yass' atthāya pabbajitā agārasmānagāriyam, so me attho anuppatto sabbasamyojanakkhayo.
- 727. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāṇe tatheva ca, ñāṇaṃ me vimalaṃ suddhaṃ buddhaseṭṭhassa vāhasā.
- 728. Saṅkārakūṭā āhatvā susānā rathiyāpi ca, tato saṅghāṭikaṃ katvā lūkhaṃ dhāremi cīvaraṃ.
- 729. Jino tasmim guņe tuṭṭho lūkhacīvaradhāraņe, ṭhapesi etadaggamhi parisāsu vināyako.
- 730. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 731. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 732. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Kisāgotamī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kisāgotamītheriyāpadānam dutiyam.

--00O00--

23. Dhammadinnāpadānam.

- 733. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 734. Tadā 'ham hamsavatiyam kule aññatare ahum, parakammakarī āsim nipakā sīlasamvutā.
- 735. Padumuttarabuddhassa sujāto aggasāvako, vihārā abhinikkhamma piṇḍapātāya gacchati.
- 736. Ghaṭaṃ gahetvā gacchantī tadā udakahārikā, taṃ disvā adadiṃ¹ pūvaṃ² pasannā sehi pāṇihi.

¹ adadam - Ma, PTS. ² sūpam - PTS.

725. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

726. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.

727. Trí tuệ của tôi về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là trong sạch, không bợn nhơ, nhờ vào sự tác động của đức Phật tối thượng.

728. Sau khi mang về từ đống rác, từ mộ địa, và thậm chí từ đường lộ, từ đó tôi đã thực hiện y hai lớp và đã mặc y thô.

729. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo, ở giữa các chúng đã thiết lập (tôi) vào vị thế tối thắng trong việc mặc y thô.

730. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

731. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

732. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Kisāgotamī đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Kisāgotamī là phần thứ nhì.

--ooOoo--

23. Ký Sự về Dhammadinnā:

733. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

734. Khi ấy, tôi đã ở trong một gia đình nọ tại thành Haṃsavatī. Tôi đã là người nữ làm thuê cho người khác, cẩn trọng, gìn giữ tánh hạnh.

735. Sujāta, vị Thinh Văn hàng đầu của đức Phật Padumuttara, đã rời khỏi trú xá đi khất thực.

736. Là người nữ đội nước, khi ấy trong lúc cầm lấy bầu nước đang đi, tôi đã nhìn thấy vị ấy. Được tịnh tín, tôi đã tự tay mình dâng (vị ấy) món bánh ngọt.

- 737. Paṭiggahetvā tattheva nisinno paribhuñji so, tato netvāna taṃ gehaṃ adāsiṃ tassa bhojanaṃ.
- 738. Tato me ayyako tuṭṭho akarī suṇisaṃ sakaṃ, sassuyā saha gantvāna sambuddhaṃ abhivādayiṃ.
- 739. Tadā so dhammakathikam bhikkhunim parikittayam, thapesi etadaggasmim tam sutvā muditā aham.
- 740. Nimantayitvā sugatam sasangham lokanāyakam, mahādānam daditvāna tam thānam abhipatthayim.
- 741. Tato maṃ sugato āha ghananinnādasussaro, "Mamupatthānanirate sasaṅgham parivesike.
- 742. Saddhammasavaņe yutte guņavaḍḍhitamānase, bhadde bhavassu muditā lacchase paṇiḍhīphalaṃ.
- 743. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.
- 744. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, dhammadinnāti nāmena hessasi satthusāvikā."
- 745. Taṃ sutvā muditā hutvā yāvajīvaṃ mahāmuniṃ, mettacittā paricarim paccayehi vināyakam.
- 746. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 747. Imasmim bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma gottena uppajji vadatam varo.
- 748. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro, kāsirājā kikī nāma bārāṇasipuruttame.
- 749. Chaṭṭhā tassāsahaṃ dhītā sudhammā iti vissutā, dhammaṃ sutvā jinaggassa pabbajjaṃ samarocayiṃ.

Bhāṇavāraṃ tatiyaṃ.

- 737. Sau khi thọ lãnh, vị ấy đã ngồi xuống ngay tại nơi ấy và đã thọ dụng. Sau đó, tôi đã đưa vị ấy về nhà và đã dâng vật thực đến vị ấy.
- 738. Do đó, người chủ của tôi hoan hỷ đã nhận làm con dâu của mình. Tôi đã cùng với người mẹ chồng đi đến và đã đảnh lễ bậc Toàn Giác.
- 739. Khi ấy, Ngài đã tán dương và đã thiết lập vị tỳ khưu ni là vị thuyết giảng Giáo Pháp vào vị thế tối thắng. Sau khi nghe được điều ấy, tôi đã hoan hỷ.
- 740. Tôi đã thỉnh mời đức Thiện Thệ đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng, rồi đã dâng cúng đại thí và đã ước nguyện vị thế ấy.
- 741. 742. Sau đó, với giọng có âm điệu đều đều vang vang, đấng Thiện Thệ đã nói với tôi rằng: "Này người thiếu nữ hiền thực là người dâng vật thực, được vui thích trong việc hộ độ Ta cùng với hội chúng, được gắn bó trong việc lắng nghe Chánh Pháp, với tâm ý được tăng trưởng về đức hạnh, nàng hãy hoan hỷ, nàng sẽ đạt được kết quả của điều nguyện ước.
- 743. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng đối, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.
- 744. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Dhammadinnā."
- 745. Nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.
- 746. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
- 747. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.
- 748. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.
- 749. Tôi đã là người con gái thứ sáu của vị (vua) ấy được nổi danh là Sudhammā. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

Tụng phẩm thứ ba.

- 750. Nānujānāsi¹ mam tāto agāren' ālayā² mayam, vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
- 751. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā, buddhūpaṭṭhānaniratā muditā satta dhītaro.
- 752. Samaṇī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā, dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.
- 753. Khemā uppalavaņņā ca paṭācārā ca kuṇḍalā, gotamī ca ahaṃ ceva visākhā hoti sattamī.
- 754. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 755. Pacchime ca bhavedāni giribbajapuruttame, jātā setthikule phīte sabbakāmasamiddhake.³
- 756. Yadā rūpaguņopetā paṭhame yobbane ṭhitā, tadā parakulam gantvā vasim sukhasamappitā.
- 757. Upetvā lokasaraņam suņitvā dhammadesanam, anāgāmiphalam patto sāmiko me subuddhimā.
- 758. Tadā tam anujānetvā pabbajim anagāriyam, na cireneva kālena arahattamapāpuņim.
- 759. Tadā upāsako so mam upagantvā apucchatha, gambhīre nipuņe paññe⁴ te sabbe vyākarim aham.
- 760. Jino tasmim gune tuṭṭho etadagge ṭhapesi mam, bhikkhunim dhammakathikam nāññam passāmi edisam.
- 761. Dhammadinnā yathā dhīrā evam dhāretha bhikkhavo, evāham paṇḍitā jātā nāyakenānukampitā.
- 762. Pariciņņo mayā satthā katam buddhassa sāsanam, ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
- 763. Yass' atthāya pabbajitā agārasmānagāriyam, so me attho anuppatto sabbasamyojanakkhayo.

¹ anujāni na no - Ma, Syā.

² agāreva tadā mayam - Ma, Syā, PTS.

³ sabbakāmasamiddhine - Ma, PTS.

⁴ pañhe - Ma, Syā, PTS.

750. 751. Cha đã không cho phép chúng tôi. Là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng có sự cư ngụ cùng với gia đình, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiếu nữ trong hai chục ngàn năm, không xao lãng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

752. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

753. Khemā, Uppalavaṇṇā, Paṭācārā, Kuṇḍalā, Gotamī, tôi, và luôn cả Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

754. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

755. Và vào kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh ra ở kinh thành Giribbaja, trong gia đình triệu phú, thịnh vượng, có sự dồi dào về tất cả các dục lạc.

756. Vào lúc đạt đến sắc đẹp và đức hạnh ở vào thời đầu của tuổi thanh xuân, khi ấy tôi đã đi đến gia tộc khác (làm vợ) và đã sống thọ hưởng lac thú.

757. Sau khi đi đến đấng Nương Nhờ của thế gian và đã lắng nghe thuyết giảng Giáo Pháp, chồng của tôi đã đạt đến quả vị Bất Lai, có trí giác ngộ hoàn hảo.

758. Khi ấy, tôi đã thuyết phục vị ấy rồi đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Trong thời gian không bao lâu, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

759. Khi ấy, vị nam cư sĩ ấy đã đi đến tôi và đã hỏi về các tuệ thâm sâu và khôn khéo. Tôi đã giảng giải về tất cả các điều ấy.

760. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng: "Ta không nhìn thấy vị tỳ khưu ni nào khác là vị thuyết giảng Giáo Pháp như là vị ni này.

761. Này các tỳ khưu, Dhammadinnā là vị ni sáng trí, các ngươi hãy ghi nhớ như thế." Được đấng Lãnh Đạo thương xót, tôi đã trở thành vị ni trí tuệ như thế.

762. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

763. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.

_

 $^{^{\}rm 1}$ Xem thêm Kinh $\it C\bar{u}lave dallasuttaṃ$ - $\it Tiểu Kinh Phương Quảng, Trung Bộ I.$

- 764. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, paracittāni jānāmi satthu sāsanakārikā.
- 765. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, khepetvā āsave sabbe visuddhāmhi sunimmalā.
- 766. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 767. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 768. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Dhammadinnā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dhammadinnātheriyāpadānam tatiyam.

--ooOoo--

24. Sakulāpadānam

- 769. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 770. Hitāya sabbasattānam sukhāya vadatam varo, atthāya purisājañño paṭipanno sadevake.
- 771. Yasaggappatto sirimā vaṇṇakittibhato¹ jino, pūjito sabbalokassa disā sabbāsu vissuto.
- 772. Uttiņņavicikiecho so vītivattakathamkatho, sampunnamanasankappo patto sambodhimuttamam.
- 773. Anuppannassa maggassa uppādetā naruttamo, anakkhātañca akkhāsi asañjātañca sañjanī.
- 774. Maggaññū ca maggavidū maggakkhāyī narāsabho, maggassa kusalo satthā sārathīnaṃ varuttamo.
- 775. Mahākāruṇiko satthā² dhammaṃ desesi nāyako, nimugge kāmapaṅkamhi samuddharati pāṇino.

.

¹ kittivannagato - Ma, PTS.

² tadā mahākāruņiko - Sī Mu; mahākāraņiko nātho - Syā.

764. Là người thực hành theo lời dạy của đấng Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

765. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

766. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

767. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

768. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Dhammadinnā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Dhammadinnā là phần thứ ba.

--ooOoo--

24. Ký Sự về Sakulā:

769. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

770. Vì sự tấn hóa, vì sự lợi ích, vì sự an lạc của tất cả chúng sanh, đấng Siêu Nhân, bậc cao quý trong số các vị đang thuyết giảng đã sanh ra ở thế gian gồm cả Thiên giới.

771. Đã đạt đến danh vọng cao tột, đấng Chiến Thắng có sự vinh quang, có được sự tán dương ca ngợi. Ngài được tôn vinh, được nổi danh ở tất cả các phương của toàn thể thế gian.

772. Ngài đã vượt lên trên sự hoài nghi, đã vượt qua sự lưỡng lự, đã tròn đủ tâm tư, đã đạt đến quả vị Toàn Giác tối thượng.

773. Là người khai mở con đường chưa được khai mở, đấng Tối Thượng Nhân đã nói đến điều chưa được nói đến và đã nhận thức điều chưa được nhận thức.

774. Đấng Nhân Ngưu là vị biết được Đạo lộ, là vị rành mạch về Đạo lộ, là vị thuyết về Đạo lộ. Được thiện xảo về Đạo lộ, đấng Đạo Sư là cao quý tối thượng trong số các bậc Điều Ngự (người điều khiển xe).

775. Đấng Đại Bi, bậc Đạo Sư, vị Lãnh Đạo đã thuyết giảng Giáo Pháp. Ngài tiếp độ những chúng sanh (đang) bị đắm chìm trong đầm lầy ái duc.

- 776. Tadā 'haṃ haṃsavatiyaṃ jātā khattiyanandanā, surūpā sadhanā cāsiṃ dayitā ca sirīmatī.
- 777. Ānandassa mahārañño dhītā paramasobhanā, vemātu bhaginī cāpi padumuttaranāmino.
- 778. Rājakaññāhi sahitā sabbābharaṇabhūsitā, upagamma² mahāvīraṃ assosiṃ dhammadesanaṃ.
- 779. Tadā hi so lokagaru bhikkhunim dibbacakkhukam, kittayam parisāmajjhe³ aggaṭṭhāne ṭhapesi tam.
- 780. Suņitvā tamaham haṭṭhā dānam datvāna satthuno, pūjetvāna⁴ ca sambuddham dibbacakkhum apatthayim.
- 781. Tato⁵ avoca mam satthā "nande lacchasi patthitam, padīpadhammadānānam phalametam sunicchitam.
- 782. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.
- 783. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, sakulā nāma⁶ nāmena hessasi satthusāvikā."
- 784. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusam deham tāvatimsam agacchaham.
- 785. Imamhi bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma gottena uppajji vadatam varo.
- 786. Paribbājakinī āsim tadā 'ham ekacārinī, bhikkhāya vicaritvāna alabhim telamattakam.
- 787. Tena dīpam padīpetvā upaṭṭhim sabbasamvarim, cetiyam dipadaggassa⁷ vippasannena cetasā.
- 788. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.

² upāgamma - Ma.

¹ vemātā - Ma.

³ catuparisāya majjhe - Syā.

⁴ pūjitvāna - Ma.

⁵ tadā - Sī Mu.

⁶ sakulāti ca - Syā.

⁷ dvipadaggassa - Ma.

776. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Haṃsavatī, là niềm hoan hỷ của dòng Sát-đế-lỵ. Và tôi đã có sắc đẹp tuyệt vời, có tài sản, được yêu quý, và có sự vẻ vang.

777. Là người con gái vô cùng xinh đẹp của vị đại vương Ānanda, và cũng là người em gái khác mẹ của vị (Phật) tên Padumuttara.

778. Được tháp tùng bởi các người con gái của đức vua, được trang điểm với tất cả các đồ trang sức, tôi đã đi đến đấng Đại Hùng và đã lắng nghe thuyết giảng Giáo Pháp.

779. Chính vào khi ấy, bậc Thầy của thế gian ấy ở giữa các chúng đã tán dương vị tỳ khưu ni có thiên nhãn và đã thiết lập vị ni ấy vào vị thế tối thắng.

780. Sau khi lắng nghe điều ấy, được mừng rỡ tôi đã dâng cúng vật thí đến bậc Đạo Sư. Và sau khi cúng dường đến bậc Toàn Giác, tôi đã ước nguyện về thiên nhãn.

781. Do đó, bậc Đạo Sư đã nói với tôi rằng: "Này người thiếu nữ vui vẻ, nàng sẽ đạt được điều đã ước nguyện. Điều đã khéo được mong muốn này là quả báu của các việc dâng cúng đèn và Giáo Pháp.

782. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

783. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Sakulā."

784. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

785. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

786. Khi ấy, tôi đã là nữ du sĩ ngoại đạo có hạnh độc hành. Sau khi đi lang thang để khất thực tôi đã nhận được một số lượng dầu thắp.

787. Sau khi thắp sáng ngọn đèn với số (đầu) đó, với tâm ý trong sạch tôi đã phục vụ ngôi bảo tháp của đấng Tối Thượng Nhân trọn cả đêm.

788. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

- 789. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammassa vāhasā, pajjalanti¹ mahādīpā tattha tattha gatāya me.
- 790. Tirokuḍḍaṃ tiroselaṃ samatiggayha pabbataṃ, passām' ahaṃ² yadicchāmi dīpadānassidaṃ phalaṃ.
- 791. Visuddhanayanā homi yasasā ca jalām' aham, saddhāpaññāvatī ceva dīpadānassidam phalam.
- 792. Pacchime ca bhavedāni jātā vippakule aham, pahūtadhanadhaññamhi mudite rājapūjite.
- 793. Ahum³ sabbaṅgasampannā sabbābharaṇabhūsitā, purappavese sugataṃ vātapāne ṭhitā ahaṃ.
- 794. Disvā jalantam yasasā devamānusa⁴sakkatam, anubyañjana⁵sampannam lakkhaņehi vibhūsitam.
- 795. Udaggacittā sumanā pabbajjam samarocayim, na cireneva kālena arahattamapāpuņim.
- 796. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, paracittāni jānāmi satthusāsanakārikā.
- 797. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, khepetvā āsave sabbe visuddhāsim sunimmalā.
- 798. Pariciṇṇo mahā satthā kataṃ buddhassa sāsanaṃ, ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
- 799. Yassatthāya pabbajitā agārasmānagāriyam, so me attho anuppatto tibbasaṃyojanakkhayo.
- 800. Tato mahākāruṇiko etadagge ṭhapesi maṃ, "Dibbacakkhukīnaṃ aggā sakulā"ti naruttamo.
- 801. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 802. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 803. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Sakulā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sakulātheriyāpadānam catuttham.

--ooOoo--

³ aham - Ma, Syā, PTS.

¹ sañialanti - Syā; sañcaranti - PTS.

² passāmiham - Sī Mu.

⁴ devamanussa - Ma.

⁵ anuvyañjana - Sī Mu.

789. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra thì có các ngọn đèn lớn chiếu sáng ở chính tại các nơi ấy khi tôi đi đến.

790. Nếu tôi muốn, tôi (có thể) nhìn thấy ngọn núi sau khi đã vượt lên xuyên qua bức tường, xuyên qua tảng đá; điều này là quả báu của việc dâng cúng đèn.

791. Tôi có cặp mắt trong ngần, và tôi chói sáng với danh vọng, lại còn có đức tin và trí tuệ nữa; điều này là quả báu của việc dâng cúng đèn.

792. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh vào gia đình Bà-la-môn có nhiều tài sản và lúa gạo, được hài lòng, được đức vua tôn trọng.

793. Được thành tựu toàn vẹn về cơ thể, được trang điểm với tất cả các đồ trang sức, đứng ở cửa sổ tôi (đã nhìn thấy) đấng Thiện Thệ ở lối đi vào thành.

794. Tôi đã nhìn thấy Ngài đang chói sáng với danh vọng, được trọng vọng bởi chư Thiên và nhân loại, được hội đủ các tướng mạo phụ, được điểm tô bằng những tướng mạo chính.

795. Với tâm phấn chấn, với ý vui mừng, tôi đã xin xuất gia. Trong thời gian không bao lâu tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

796. Là người thực hành theo lời dạy của đấng Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

797. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi đã được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

798. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

799. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.

800. Do đó, đấng Đại Bi, bậc Tối Thượng Nhân đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng "Sakulā là vị ni đứng đầu trong các vị ni có thiên nhãn."

801. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

802. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

803. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sakulā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sakulā là phần thứ tư.

--ooOoo--

25. Nandājanapadakalyānī apadānam.

- 804. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 805. Ovādako viññāpako kārako sabbapāninam, desanākusalo buddho tāresi janatam bahum.
- 806. Anukampako kāruniko hitesī sabbapāninam, sampatte titthiye sabbe pañcasīle patiţţhahi.
- 807. Evam nirākulam āsi suññakam titthiyehi ca, vicittam arahantehi vasībhūtehi tādihi.
- 808. Ratanānatthapaññāsam uggato so mahāmuni, kañcanagghiyasankāso battimsavaralakkhano.
- 809. Vassasatasahassāni āyu vijjati tāvade, tāvatā titthamāno so tāresi janatam bahum.
- 810. Tadā 'ham hamsavatiyam jātā setthikule ahum, nānāratanapajjote mahāsukhasamappite.
- 811. Upetvā tam mahāvīram assosim dhammadesanam, amatam paramassādam paramatthanivedakam.
- 812. Tadā nimantayitvāna sasangham lokanāyakam, datvā tassa mahādānam pasannā sehi pāņihi.
- 813. Jhāyinīnam bhikkhunīnam aggatthānam apatthayim, nipacca sirasā vīram sasangham lokanāyakam.
- 814. Tadā adantadamako tilokasarano pabhū, vyākāsi narasaddūlo² lacchase tam supatthitam.
- 815. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.

¹ tibhavantagam - PTS.

² narasārathi - Ma; narasandharo - Syā.

25. Ký Sự về Nandā - Mỹ Nhân của Xứ Sở:

804. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

805. Là vị giáo giới, vị làm cho hiểu rõ, vị hành xử đối với tất cả chúng sanh, là thiện xảo trong việc chỉ dạy, đức Phật đã giúp cho nhiều chúng sanh vượt qua.

806. Là bậc Thương Tưởng, đấng Bi Mẫn, vị tầm cầu sự lợi ích cho tất cả chúng sanh, Ngài đã an trú vào ngũ giới cho tất cả các ngoại đạo đã đi đến.

807. Như thế, được tô điểm với các vị A-la-hán có được năng lực như thế ấy, (thế gian) đã không bị rối loạn và không có các ngoại đạo.

808. Bậc Đại Hiền Trí ấy cao năm mươi tám *ratana* (14. 50 m) tợ như cây cột trụ bằng vàng, có ba mươi hai quý tướng.

809. Cho đến khi ấy, tuổi thọ được biết là một trăm ngàn năm. Trong khi tồn tại như thế, Ngài đã giúp cho nhiều người vượt qua.

810. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Haṃsavatī, trong gia đình triệu phú được rạng rỡ với vô số loại châu báu, được đầy đủ với những lạc thú lớn lao.

811. Tôi đã đi đến đấng Đại Hùng ấy và đã lắng nghe thuyết giảng Giáo Pháp Bất Tử, có phẩm vị tối thắng, làm rõ về chân lý tuyệt đối.

812. Khi ấy, được tịnh tín tôi đã thỉnh mời đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng và đã tự tay mình dâng cúng đại thí đến vị ấy.

813. Tôi đã quỳ xuống để đầu đến bậc Anh Hùng đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng, tôi đã ước nguyện vị thế tối thắng trong số các tỳ khưu ni có thiền chứng.

814. Khi ấy, bậc Điều Phục những ai chưa được điều phục, đấng Nương Nhờ của ba cõi, vị Chúa Tể, bậc Nhân Báo đã chú nguyện rằng: "Nàng sẽ đạt được điều đã khéo được ước nguyện ấy.

815. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng đõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

- 816. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, nandāti nāma nāmena hessasi satthusāvikā."
- 817. Taṃ sutvā muditā hutvā yāvajīvaṃ tadā jinaṃ, mettacittā paricariṃ paccayehi vināyakaṃ.
- 818. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 819. Tato cutā yāmamagam tato 'ham tusitam agam,¹ tato ca nimmāṇaratim vasavattipuram tato.²
- 820. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammassa vāhasā, tattha tattheva rājānam mahesittamakārayim.
- 821. Tato cutā manussatte rājānam cakkavattīnam, maņḍalīnanca rājānam mahesittamakārayim.
- 822. Sampattim anubhotvāna devesu manujesu ca, sabbattha sukhitā hutvā nekakappesu samsarim.
- 823. Pacchime bhave sampatte puramhi³ kapilavhaye, rañño suddhodanassāham dhītā āsim aninditā.
- 824. Sirimva⁴ rūpinim disvā nanditam āsi tam kulam, tena nandāti me nāmam sundaropapadam⁵ ahū.
- 825. Yuvatīnañca sabbāsam kalyānīti ca vissutā, tasmimpi nagare ramme ṭhapetvā ca⁶ yasodharā.
- 826. Jeṭṭho bhātā tilokaggo pacchimo⁷ arahā tathā, ekākinī gahatthāham mātarā paricoditā.
- 827. "Sākiyamhi kule jātā putte buddhānujā tuvam, nandenapi vinā bhūtā agāre kinnu vacchasi?

² gatā - Syā.

^l gatā - Ma.

³ suramme - Sī Mu, Ma, PTS.

⁴ siriyā -Ma, PTS; raṃsiriva - Syā.

⁵ sundaram pavaram - Ma, PTS; sundarā pavarā - Syā.

⁶ ṭhapetvā taṃ - Ma, Syā, PTS.

⁷ majjhimo - Sī, PTS.

816. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Nandā."

817. Nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

818. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

819. Mệnh chung từ nơi ấy, tôi đã đi đến cõi trời Dạ Ma, từ đó đã đi đến cõi trời Đẩu Suất, và từ đó đến cõi Hóa Lạc Thiên, rồi từ đó đến cõi Tha Hóa Tư Tai.

820. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra, tôi đều đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua ở chính tại các nơi ấy.

821. Mệnh chung từ nơi ấy (sanh) vào thân nhân loại, tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các đấng Chuyển Luân Vương và các vị vua cai quản các lãnh thổ.

822. Tôi đã thọ hưởng sự thành đạt ở giữa chư Thiên và loài người, đã được an vui ở tất cả các nơi, và đã luân hồi qua nhiều đại kiếp.

823. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, tôi đã là người con gái hoàn hảo của đức vua Suddhodana tại thành phố tên là Kapila.

824. Nhìn thấy (tôi) có nét đẹp vô cùng rạng rỡ, gia đình ấy đã trở nên vui vẻ; vì thế tôi có tên là " $Nand\bar{a}$ " (vui vẻ). Tôi đã được công nhận là xinh đẹp.

825. Và cũng ở trong thành phố đáng yêu ấy, tôi đã được nổi danh là "*Mỹ nhân*" trong số tất cả các thiếu nữ ngoại trừ Yasodharā.

826. Người anh trai đầu là đấng Cao Cả của tam giới, cũng vậy người út là vị A-la-hán. Mỗi một mình tôi là người tại gia, tôi đã bị mẹ quở trách rằng:

827. "Này con, được sanh trong gia tộc dòng Sakya (Thích Ca), con là em gái của đức Phật. Con cũng không còn có Nanda nữa, việc gì con lại ở tại gia?

- 828. Jarāvasānam yobbaññam rūpam asucisammatam, rogantampi ca ārogyam jīvitam maranantikam.
- 829. Idampi te subham rūpam sasikantam manoharam, bhūsanānamalankāram sirisanghātasannibham.
- 830. Piṇḍitaṃ¹ lokasāraṃva nayanānaṃ rasāyanaṃ, puññānaṃ kittijananaṃ okkākakula²nandanaṃ.
- 831. Na cireneva kālena jarā samatibhossati,³ vihāya geham tāruññe⁴ cara dhammamanindite.
- 832. Sutvā 'haṃ mātuvacanaṃ pabbajiṃ anagāriyaṃ, dehena na tu cittena rūpayobbanalālitā. 5
- 833. Mahatā ca payattena jhānajjhenaparam mamam, kātum ca vadate mātā na cāham tattha ussukā.
- 834. Tato mahākāruṇiko disvā maṃ kāmalālasaṃ,⁷ nibbindanatthaṃ rūpasmiṃ mama cakkhupathe jino.
- 835. Sakena anubhāvena⁸ itthim māpesi sobhanim, dassanīyam suruciram mamatopi surūpinim.
- 836. Tamaham vimhitā disvā ativimhitadehinim, cintayim saphalam meti nettalābhañca mānusam.
- 837. Tamaham ehi subhage yenattho tam vadehi me, kulam te nāmagottanca vada me yadi te piyam.
- 838. Na pañhakālo⁹ subhage ucchaṅge maṃ nivesaya,¹⁰ sīdantīva¹¹ mamaṅgāni supasuppaya muhuttakam.
- 839. Tato sīsaṃ mamaṅke sā katvā sayi sulocanā, tassā nalāṭe patitā lūtā¹² paramadāruṇā.

¹ puñjitam - Sī, Ma, pūjitam - Syā, PTS.

² ukkākakula - Ma.

³ samadhisessati - Ma, PTS.

⁴ kāruññe - Sī, Ma, PTS.

⁵ lālitā - Ma.

⁶ mama - Ma.

⁷ kamalānanam - Syā.

⁸ ānubhāvena - Ma.

⁹ vañcakālo - Ma.

¹⁰ nivāsaya - Ma.

¹¹ nisīdantī - Sī, PTS.

¹² luddhā - Ma, Syā; luddā - PTS..

828. Tuổi trẻ có sự già là nơi cư ngụ, xác thân được xem là bất tịnh, sức khỏe cũng có cơn bệnh là điểm cuối cùng, mạng sống có sự chết là nơi chấm dứt.

829. Sắc thân này của con đầu là xinh đẹp, được yêu dấu như là mặt trăng, quyến rũ, có sự trang điểm của những đô trang sức tợ như được gắn liên với sự rạng rỡ.

830. (Sắc thân này của con) được gộp chung lại thuần sự tinh túy của thế gian, là sự đem lại chất vị cho những con mắt, là sự sản xuất ra danh thơm của các điều phước thiện, là niềm vui của gia tộc Okkāka.

831. Vào thời gian chẳng bao lâu nữa, sự già sẽ ngự trị. Này cô gái trẻ, hãy từ bỏ gia đình. Này cô gái hoàn hảo, hãy thực hành Giáo Pháp."

832. Được vui thích với sắc đẹp và tuổi thanh xuân, sau khi nghe lời nói của người mẹ, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình bằng thân chứ không phải bằng tâm.

833. Và với sự cố gắng lớn lao, mẹ (tôi đã) nói để thuyết phục tôi gắn bó vào việc tham thiền, nhưng tôi đã không năng nổ về việc ấy.

834. Do đó, bậc Đại Bi, đấng Chiến Thắng, đã nhìn thấy tôi có lòng khao khát về các dục, và đối với tôi ý nghĩa của sự nhàm chán về xác thân là qua lộ trình của mắt.

835. Bằng năng lực tự thân, Ngài đã làm hiện ra người phụ nữ lộng lẫy, đáng nhìn, rất dễ thương, vô cùng xinh đẹp hơn hẳn luôn cả tôi.

836. Sau khi nhìn thấy người nữ có thân thể vô cùng kinh ngạc ấy, tôi đã sửng sốt. Và tôi đã suy nghĩ về sự lợi ích thuộc về nhân gian đối với con mắt rằng: "Có quả báu đến ta."

837. (Tôi đã nói rằng): "Này em yêu dấu, hãy đến với chị đây. Có cần gì em hãy nói với chị. Hãy nói với chị về gia đình, tên, dòng họ của em nếu em ưng ý."

838. (Cô gái đáp): "Này chị yêu dấu, không phải là lúc hỏi han. Hãy cho em tựa vào lòng. Tay chân của em như là chìm xuống. Chị hãy ru em ngủ một chốc."

839. Sau đó, nàng có đôi mắt xinh đẹp ấy đã kê đầu vào hông của tôi rồi đã thiếp đi. Có con nhện vô cùng ghê rợn đã rơi xuống ở trán của nàng.

- 840. Saha tassā nipātena piļakā uppajjatha, pagghariṃsu pabhinnā ca kuṇapā pubbalohitā.
- 841. Pabhinnam vadanam cāsi kuṇapam pūtigandhikam,¹ uddhumātam vinilañca vipubbañca² sarīrakam.
- 842. Sā pavedhitasabbaṅgī nissasantī muhum muhum, vedayantī sakam dukkham karunam paridevayī.
- 843. "Dukkhena dukkhitā homi phusayanti ca vedanā, mahādukkhe nimuggāmhi saraṇaṃ hohi me sakhī."
- 844. "Kuhim vadanasobhā te kuhim te tunganāsikā, tambabimbavaroṭṭham te vadanam te kuhim gatam.
- 845. Kuhim sasinibham vattam³ kambugīvā kuhim gatā, doļālālā ca⁴ te kaṇṇā vevaṇṇam samupāgatā.
- 846. Makuļamburuhākārā⁵ kalasāva⁶ payodharā, pabhinnā pūtikuṇapā duggandhittamāgatā.
- 847. Tanumajjhā puthussoņi⁷ sūnā vaņitakibbisā,⁸ jātā amejjhabharitā aho rūpam asassatam.
- 848. Sabbam sarīrasañjātam pūtigandham bhayānakam, susānamiva bībhaccham ramante yattha bālisā."9
- 849. Tadā mahākāruņiko bhātā me lokanāyako, disvā saṃviggacittaṃ maṃ imā gāthā abhāsatha.
- 850. "Āturam asucim pūtim passa nande samussayam, asubhāya cittam bhāvehi ekaggam susamāhitam.
- 851. Yathā idam tathā etam yathā etam tathā idam, duggandham pūtikam vāpi bālānam abhinanditam.

⁴ dolālolāva - Ma; dāmāmālañca - Syā.

¹ pūtigandhanam - Ma.

² pubbañcāpi - Ma; sabbañcāpi - PTS.

³ vaṇṇaṃ -Ma, Syā.

⁵ makuļakhārakākārā- Ma, PTS; makuļapadumākārā - Syā.

⁶ kalikāva - Ma.

⁷ vedimajjhāva sussoņī - Ma; vedimajjhā puthussoņi - PTS.

⁸ sūnāva nītakibbisā - Ma, Syā, PTS. ⁹ bāliyā - Sī Mu.

840. Cùng với sự rơi xuống của con nhện ấy, mụn nhọt đã nổi lên. Chúng đã rò rì, vỡ ra, và toàn thân là mủ và máu.

841. Và khuôn mặt đã bị nứt nẻ, thi thể có mùi hôi thối. Toàn thân bị trương lên, đổi sang màu tím, và thối rửa.

842. Với tất cả các chi thể bị run rẩy, chốc chốc lại bị hụt hơi, nàng ấy trong khi cảm nhận sự khổ đau của mình đã than vãn một cách thê lương rằng:

843. "Em bị khổ sở vì nỗi đau đớn, và các cảm thọ được chạm đến, em bị đắm chìm trong nỗi khổ đau lớn lao. Này cô bạn gái, chị hãy là nơi nương nhờ của em."

844. "Vẻ đẹp ở khuôn mặt của cô đâu rồi? Lỗ mũi cao của cô đâu rồi? Làn môi màu đỏ của trái cây bimba tuyệt hảo của cô, khuôn mặt của cô đã đi đâu rồi?

845. Gương mặt tợ như mặt trăng đâu rồi? Chiếc cổ ba ngần đã đi đâu rồi? Và các lỗ tai run rẩy lung linh của cô đã đi đến tình trạng thay đổi rồi.

846. Bộ ngực có hình dáng đóa hoa sen còn dạng chồi tợ như bầu nước đã trở thành thi thể hôi thối, bị phân rã, có mùi khó chịu.

847. Eo thon, mông đây đặn bị sưng lên, có sự lở lói và độc hại, trở thành nơi chứa đây vật không trong sạch; ôi xác thân là không vĩnh viễn!

848. Toàn bộ nguồn gốc của thân thể là có mùi hôi thối, có sự hãi sợ, như là bãi tha ma kinh hoàng, lại là nơi mà những kẻ ngu hứng thú!"

849. Lúc bấy giờ, sau khi nhìn thấy tôi có tâm bị chấn động, đấng Đại Bi, bậc Lãnh Đạo Thế Gian, người anh trai của tôi, đã nói lên những lời kệ này:

850. "Này Nandā, hãy nhìn thân thể bệnh hoạn, bất tịnh, hôi thối. Em hãy tu tập tâm về đề mục bất mỹ (tử thi) trở thành chuyên nhất, khéo được tập trung.

851. Thân này như thế nào thì xác kia như vậy, xác kia như thế nào thì thân này như vậy, (là vật) có mùi khó chịu hoặc hôi thối lại được hứng thú đối với những kẻ ngu.

- 852. Evametam avekkhantī rattindivamatanditā, tato satāya paññāya abhinibbijja dakkhasi."
- 853. Tato 'ham atisamviggā¹ sutvā gāthā subhāsitā, tatraṭṭhitā vipassantī² arahattamapāpunim.
- 854. Yattha yattha nisinnāham sadā jhānaparāyanā, jino tasmim guņe tuṭṭho etadagge ṭhapesi mam.
- 855. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 856. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 857. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Nandā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nandātheriyāpadānam pañcamam.

--ooOoo--

26. Soņāpadānam

- 858. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 859. Tadā seṭṭhikule jātā sukhitā pūjitā piyā, upetvā taṃ munivaraṃ assosiṃ madhuraṃ vacaṃ.
- 860. Āraddhaviriyānaggam vaņņesi³ bhikkhunim jino, tam sutvā muditā hutvā kāram katvāna satthuno.
- 861. Abhivādiya sambuddham tam ṭhānam patthayim tadā, anumodi mahāvīro "sijjhatam panidhī tava.
- 862. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.
- 863. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, sonāti nāma nāmena hessasi satthusāvikā."
- 864. Taṃ sutvā muditā hutvā yāvajīvaṃ tadā jinaṃ, mettacittā paricarim paccayehi vināyakam.

² tatratthitāvaham santī - Ma.

³ vanneti - Syā.

¹ tatoham āsim samviggā - Syā, PTS.

852. Trong khi xem xét xác thân này như thế đêm ngày không mệt mỏi, từ đó với niệm với tuệ sau khi đã nhàm chán thì em sẽ nhìn thấy."

853. Do đó, sau khi nghe được các lời kệ khéo thuyết, tôi đã bị vô cùng chấn động. Đứng tại chỗ ấy, trong lúc quán sát tôi đã đạt được phẩm vị A-la-hán.

854. Ngồi xuống ở bất cứ nơi nào, tôi luôn luôn có mục đích chính là thiền. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng.

855. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

856. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

857. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Nandā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Nandā là phần thứ năm.

--00000--

26. Ký Sự về Soṇā:

858. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

859. Khi ấy, tôi đã được sanh ra trong gia đình triệu phú, được hạnh phúc, được tôn vinh, yêu quý. Tôi đã đi đến bậc Hiền Trí cao quý ấy và đã lắng nghe lời nói ngọt ngào.

860. Đấng Chiến Thắng đã tán dương vị tỳ khưu ni đứng đầu trong số các vị ni có sự ra sức tinh tấn. Sau khi nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ và tôi đã thể hiện sự thành kính đến bậc Đạo Sư.

861. Khi ấy, tôi đã đảnh lễ bậc Toàn Giác và đã ước nguyện vị thế ấy. Đấng Đại Hùng đã nói lời tùy hỷ rằng: "Ước nguyện của nàng sẽ được thành tưu.

862. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng đõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

863. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Soṇā."

864. Nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

- 865. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 866. Pacchime ca bhavedāni jātā saṭṭhikule ahaṃ, sāvatthiyaṃ puravare iddhe phīte mahaddhane.
- 867. Yadā ca yobbanappattā gantvā patikulam aham, dasaputtāni ajanim surūpāni visesato.
- 868. Sukhedhitā ca te sabbe jananettamanoharā, amittānampi te rucitā mamam pageva¹ te piyā.
- 869. Tato mayham akāmāya dasaputtapurakkhato, pabbajittha sa me bhattā devadevassa sāsane.
- 870. Tadekikā vicintesim jīvitenālamatthu me, cattāya² patiputtehi vuḍḍhāya ca varākiyā.
- 871. Ahampi tattha gacchissam sampatto yattha me patī," evāham cintayitvāna pabbajim anagāriyam.
- 872. Tato ca mam bhikkhuniyo evam bhikkhunupassaye, vihāya gacchumovādam "tāpehi udakam" iti.
- 873. Tadā udakamāhitvā okiritvāna kumbhiyā, cullyam³ thapetvā āsīnā tato cittam samādahim.
- 874. Khandhe aniccato disvā dukkhato ca anattato, chetvāna⁴ āsave sabbe arahattamapāpunim.
- 875. Tadā 'gantvā bhikkhuniyo uṇhodakamapucchisuṃ, tejodhātuṃ adhiṭthāya khippaṃ santāpayiṃ jalaṃ.
- 876. Vimhitā tā jinavaram etamatthamasāvayum, tam sutvā mudito nātho imam gātham abhāsatha:

² jināya - Sī, Syā, PTS.

¹ paņehi - Sī.

³ culle - Sī, Ma, Syā, PTS.

⁴ khepetvā - Ma, Syā, PTS.

865. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

866. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh vào gia đình triệu phú sung túc, thịnh vượng, có tài sản lớn lao ở trong kinh thành Sāvatthī.

867. Và khi đã đạt đến tuổi thanh xuân, tôi đã đi đến nhà người chồng và đã sanh ra mười người con trai, hết thảy đều có vóc dáng hoàn hảo.

868. Và tất cả bọn chúng đều được nuôi dưỡng trong sung sướng, có sự thu hút ánh mắt của mọi người. Ngay cả đối với những kẻ nghịch thù, chúng cũng được ưa thích. Chúng được yêu mến còn hơn cả tôi nữa.

869. Sau đó, với sự không mong muốn của tôi, người chồng ấy của tôi được khích lệ bởi mười người con trai đã xuất gia trong Giáo Pháp của vị Trời của chư Thiên.

870. Khi ấy, còn mỗi một mình tôi đã suy xét rằng: "Đã đủ cho cuộc sống của ta là kẻ bị chồng và những người con trai bỏ rơi, lại già cả, và thảm thương.

871. *Ta cũng sẽ đi đến nơi nào mà người chồng của ta đã đạt đến.*" Sau khi suy xét như thế, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

872. Và sau đó, các vị tỳ khưu ni đã để tôi ở lại tu viện của các tỳ khưu ni như thế rồi đã đi (nghe) giáo giới (bảo rằng): "Bà hãy đun nóng nước."

873. Khi ấy, tôi đã đem nước lại đổ vào trong nồi, sau đó đặt ở bếp lửa, rồi đã ngồi xuống. Do đó tâm đã được định tĩnh.

874. Sau khi nhìn thấy các uẩn là vô thường, là khổ não, và là vô ngã, tôi đã cắt đứt tất cả các lậu hoặc và đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

875. Khi ấy, các vị tỳ khưu ni đã quay lại và đã hỏi về nước nóng. Sau khi chú nguyện vào bản thể của lửa, tôi đã đun nóng nước một cách mau chóng.

876. Ngạc nhiên, các vị ni ấy đã trình lại sự việc này đến đấng Chiến Thắng cao quý. Sau khi nghe điều ấy, được hoan hỷ, đấng Bảo Hộ đã nói lên lời kệ này:

- 877. Yo ce¹ vassasatam jīve kusīto hīnavīriyo, ekāham jīvitam seyyo viriyamārabhato daļham."
- 878. Ārādhito mahāvīro mama² suppaṭipattiyā, āraddhaviriyānaggaṃ mamāha sa³ mahāmuni.
- 879. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 880. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 881. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Sonā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Soņātheriyāpadānam chaţţham.

--ooOoo--

27. Bhaddākāpilāni-apadānam.

- 882. Padumuttaro nāma jino sabbadhammesu pāragū,⁴ ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 883. Tadāhu haṃsavatiyaṃ videho nāma nāmato,⁵ setthi pahūtaratano tassa jāyā ahos' aham.
- 884. Kadāci so narādiccam upecca saparijjano,⁶ dhammamassosi buddhassa sabbadukkhakkhayāvaham.⁷
- 885. Sāvakam dhutavādānam aggam kittesi nāyako, sutvā sattāhikam dānam datvā buddhassa tādino.
- 886. Nipacca sirasā pāde tam ṭhānam abhipatthayi, sa hāsayanto parisam tadā hi narapuṅgavo.
- 887. Seṭṭhino anukampāya imā gāthā abhāsatha: "Lacchase patthitam ṭhānam nibbuto hohi puttaka.
- 888. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.

³ mamam bhāsi - Sī Mu.

⁷ sabbadukkhabhayappaham - Sī Mu, Ma.

¹ ca - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

² mayā - Sī Mu, Ma.

⁴ sabbadhammānapāragū- Ma, Syā.

⁵ nāmako - Syā, PTS; nāyako - The. A.

⁶ saparijano - The. A.

877. "Và người nào đã sống trăm năm, lười biếng, có sự tinh tấn thấp thỏi, cuộc sống một ngày của người đang ra sức tinh tấn một cách bền bĩ là tốt hơn." ¹

878. Được hài lòng với sự thực hành tốt đẹp của tôi, đấng Đại Hùng, bậc Đại Hiền Trí ấy đã nói tôi là đứng đầu trong số các vị ni có sự ra sức tinh tấn.

879. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

880. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thương.

881. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sonā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Soṇā là phần thứ sáu.

--ooOoo--

27. Ký Sự về Bhaddākāpilānī:

882. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

883. Khi ấy, ở tại Haṃsavatī có người triệu phú tên là Videha có rất nhiều châu báu. Tôi đã là vợ của người ấy.

884. Có lần nọ, người ấy cùng nhóm tùy tùng đã đi đến đấng Mặt Trời của nhân loại và đã lắng nghe Giáo Pháp đưa đến sự diệt tận tất cả khổ đau của đức Phật.

885. Đấng Lãnh Đạo đã ngợi khen vị Thinh Văn đứng đầu trong số các vị thuyết về sự giũ bỏ (pháp đầu-đà). Sau khi lắng nghe, chồng tôi đã dâng cúng vật thí đến đức Phật như thế ấy trong bảy ngày.

886. Chồng tôi trong khi làm hội chúng vui vẻ đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân và đã ước nguyện vị thế ấy. Chính vào khi ấy, đấng Cao Quý của loài người –

887. – vì lòng thương tưởng đến người triệu phú, đã nói những lời kệ này: "Này con trai, ngươi sẽ đạt được vị thế đã ước nguyện rồi ngươi hãy Niết Bàn.

888. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

_

¹ Kinh Pháp Cú, câu 112.

- 889. Tassa dhammesu dāyādo oraso dhammanimmito, kassapo nāma nāmena hessasi satthusāvako."
- 890. Tam sutvā mudito hutvā yāvajīvam tadā jinam, mettacitto paricari paccayehi vināyakam.
- 891. Sāsanam jotayitvāna¹ madditvā ca kutitthiye, veneyye² vinayitvā ca nibbuto so sasāvako.
- 892. Nibbute tamhi lokagge pūjanatthāya satthuno, ñātimitte samānetvā saha tehi akārayi.
- 893. Sattayojanikam thūpam ubbiddham ratanāmayam, jalantam sataramsīva sālarājamva phullitam.
- 894. Sattasatasahassāni pātiyo³ tattha kārayi, naļaggi viya jotantī⁴ rataneheva sattahi.
- 895. Gandhatelena pūretvā dīpānujjālayi tahim, pūjatthāya⁵ mahesissa sabbabhūtānukampino.
- 896. Satta satasahassāni puṇṇakumbhāni kārayi, rataneheva puṇṇāni pūjatthāya mahesino.
- 897. Majjhe aṭṭhaṭṭhakumbhīnaṃ ussitā kañcanagghiyā, atirocanti vaṇṇena saradeva divākaro.
- 898. Catudvāresu sobhanti toraņā ratanāmayā, ussitā phalakā rammā sobhanti ratanāmayā.
- 899. Virocanti parikkhittā avatamsā⁶ sunimmitā, ussitāni paṭākāni ratanāni virocare.
- 900. Surattam sukatam cetam⁷ cetiyam ratanāmayam, atirocati vaņņena sasañjhova⁸ divākaro.

⁴ jotante - Syā, PTS.

¹ jotayitvā so - Sī Mu, The. A.

² veneyyam - Ma, Syā.

³ cātiyo - Syā.

⁵ pūjanatthāya - Ma, Syā.

⁶ avaţaṃsā - Ma, Syā.

⁷ cittam - Ma, PTS.

⁸ sasañjhāva - Syā, PTS.

889. Ngươi sẽ trở thành nam Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Kassapa."

890. Nghe được điều ấy, chồng tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái chồng tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

891. Vị (Phật) ấy đã làm chói sáng Giáo Pháp, đã chế phục các ngoại đạo, đã hướng dẫn những ai đáng được hướng dẫn, rồi đã Niết Bàn cùng các vị Thinh Văn.

892. Khi đấng Cao Cả của thế gian ấy đã Niết Bàn, nhằm mục đích cúng dường đến bậc Đạo Sư chồng tôi đã tập hợp các bạn bè quyến thuộc, rồi cùng với những người ấy đã cho xây dựng —

893. — ngôi bảo tháp làm bằng châu báu cao bảy do-tuần, chói sáng như là trăm ánh hào quang, được tỏa rộng ra như là bông hoa $s\bar{a}l\bar{a}$ chúa.

894. Tại nơi ấy, chồng tôi đã cho thực hiện bảy trăm ngàn chiếc đĩa nhỏ bằng chính bảy loại châu báu, chúng đang chói sáng như là ngọn lửa của cây sậy.

895. Chồng tôi đã cho đổ đầy với dầu thơm rồi đã cho thắp sáng các ngọn đèn tại nơi ấy nhằm mục đích cúng dường đến bậc Đại Ẩn Sĩ, đấng Bi Mẫn của mọi sanh linh.

896. Chồng tôi đã cho thực hiện bảy trăm ngàn chậu đầy đặn được chứa đầy với thuần các loại châu báu nhằm mục đích cúng dường đến bậc Đai Ẩn Sĩ.

897. Ở giữa của mỗi nhóm tám chậu là những vật giá trị như vàng được chất đống. Chúng sáng rực với màu sắc tợ như ánh mặt trời vào mùa thu.

898. Chiếu sáng ở bốn cửa là các vòm cổng làm bằng châu báu. Chiếu sáng là những tấm ván xinh xắn làm bằng châu báu được dựng đứng.

899. Chói sáng là các lắng hoa khéo tạo ra được đặt vòng quanh. Chói sáng là các cờ xí bằng châu báu được dựng đứng.

900. Và ngôi bảo tháp làm bằng ngọc quý này khéo được tô màu, khéo được thực hiện, sáng rực với màu sắc tợ như mặt trời vào lúc hoàng hôn.

- 901. Thūpassa vediyo tisso¹ haritālena pūrayi, ekam manosilāyekam añjanena ca ekikam.
- 902. Pūjametādisam rammam kāretvā varavādino, adāsi dānam saṅghassa yāvajīvam yathābalam.
- 903. Sahāham seṭṭhinā tena tāni puññāni sabbaso, yāvajīvam karitvāna sahāva sugatim gatā.
- 904. Sampattiyonubhotvāna devatte atha mānuse, chāyā viya sarīrena saha teneva saṃsariṃ.
- 905. Ekanavute ito kappe vipassī nāma nāyako, uppajji cārunayano² sabbadhammavipassako.
- 906. Tadā 'yaṃ bandhumatiyaṃ brāhmaṇo sādhusammato, aḍḍho satthāgamen' āsi³ dhanena ca suduggato.
- 907. Tadāpi tass' aham āsim brahmanī samacetasā, kadāci so dijavaro samgamesi mahāmunim.
- 908. Nisinnam janakāyasmim desentam amatam padam, sutvā dhammam pamudito adāsi ekasāṭakam.
- 909. Gharamekena vatthenāganvānetam⁴ mamabravi,⁵ anumoda mahāpuññe⁶ dinnam buddhassa sāṭakam.
- 910. Tadā 'ham añjalim katvā anumodim supīņitā, 'sudinno sāṭako sāmi buddhaseṭṭhassa tādino.
- 911. Sukhito sajjito hutvā saṃsaranto bhavābhāvo, bārāṇasipure ramme rājā āsi mahīpati.
- 912. Tadā tassa mahesīham itthigumbassa uttamā, tassātidayitā āsim pubbasnehena bhattuno.8

¹ thūpassimādi sā tisso - Sī, Syā; thūpassimādī pātiyo - The. A.

² cārudassano - Ma.

³ addho santo guņenāpi - Ma, Syā, PTS.

⁴ vatthena gantvānetam - Ma, Syā, PTS.

⁵ samabravi- Ma.

⁶ mahāpuññe - The. A.; mahāpuññaṃ - Ma, PTS.

⁷ supītiyā - The. A; suviditā - Syā

⁸ uttari – Syā; uttarim - PTS; bhattari - The. A.

- 901. Ngôi bảo tháp có ba bệ thờ. Chồng tôi đã chất đầy một bệ với đá màu vàng, một bệ với đá màu đỏ, và một bệ với đá màu đen.
- 902. Sau khi đã cho thực hiện việc cúng dường đáng yêu như thế ấy đến bậc Thuyết Giảng cao quý, chồng tôi đã dâng cúng vật thí đến Hội Chúng tùy theo năng lực cho đến hết cuộc đời.
- 903. Sau khi đã cùng với người triệu phú ấy thực hiện toàn bộ những việc phước báu ấy cho đến hết cuộc đời, tôi đã đi đến nhàn cảnh cùng với chính người ấy.
- 904. Sau khi đã thọ hưởng sự thành công ở bản thể chư Thiên rồi nhân loại, tôi đã luân hồi cùng với chính người ấy như là hình bóng với xác thân vậy.
- 905. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đấng Lãnh Đạo Thế Gian Vipassī, vị có ánh mắt thu hút, bậc thấy rõ tất cả các pháp đã hiện khởi
- 906. Khi ấy ở tại Bandhumatī, người này là vị Bà-la-môn được công nhận là tốt lành, dồi dào về việc thâu đạt kiến thức, và đã bị lâm vào cảnh vô cùng khó khăn về tài sản.
- 907. Cũng vào khi ấy, với tâm ý tương đồng tôi đã là nữ Bà-la-môn (vợ) của người ấy. Có lần, người Bà-la-môn cao quý ấy đã đi đến bậc Đại Hiền Trí.
- 908. (Đức Phật) ngồi ở đám người đang thuyết giảng về vị thế Bất Tử. Sau khi nghe Pháp, được hoan hỷ người ấy đã dâng cúng một tấm vải choàng.
- 909. Quay về lại nhà với một mảnh vải, người ấy đã nói với tôi điều này: "Nàng hãy tùy hỷ việc phước lớn lao; tấm vải choàng đã được dâng đến đức Phật."
- 910. Khi ấy, được hài lòng xiết bao tôi đã chắp tay lên nói lời tùy hỷ rằng: "Phu quân à, tấm vải choàng là đã khéo được dâng đến đức Phật tối thượng như thế ấy."
- 911. Được an vui, trở nên gắn bó, trong khi luân hồi cõi này cõi khác, người ấy đã trở thành đức vua, vị lãnh chúa ở thành phố Bārāṇasī đáng yêu.
- 912. Khi ấy, tôi trở thành chánh hậu của người ấy, là tối cao trong đám nữ nhân. Tôi đã được cảm tình rất mực của người ấy do sự yêu mến trước đây của chồng.

- 913. Piṇḍāya vicarante so¹ aṭṭha paccekanāyake, disvā pamudito hutvā datvā piṇḍaṃ mahārahaṃ.
- 914. Puno nimantayitvāna katvā ratanamaṇḍapaṃ, kammārehi kataṃ chattaṃ² sovaṇṇaṃ satahatthakaṃ.³
- 915. Samānetvāna te sabbe tesam dānamadāsi so, soņņāsanopaviţṭhānam⁴ pasanno sehi pāṇihi.
- 916. Tampi dānam sah' ādāsim kāsirājen' aham tadā, punāham bārānasiyam ajāyim dvāragāmake.⁵
- 917. Kuṭumbikakule phīte sukhito so sabhātuko, jeṭṭhassa bhātuno jāyā ahosiṃ supatibbatā.
- 918. Paccekabuddham disvāna mama bhattu kanīyasī,⁶ bhāgannam tassa datvāna āgate tamhi pāvadi.⁷
- 919. Nābhinandittha so dānam tato tassa adās' aham, ūkhā āniya tam annam puno tasseva so adā.
- 920. Tadannam chaḍḍhayitvāna duṭṭhā buddhass' aham tadā, pattam kalalapuṇṇam tam adāsim tassa tādino.
- 921. Dāne ca gahaņe ceva amejjhe padume yathā,⁸ samacittamukhaṃ disvā tadāhaṃ saṃvijiṃ bhusaṃ.
- 922. Puno pattam gahetvāna sodhayitvā sugandhinā, pasannacittā pūretvā saghatam sakkharam adam.
- 923. Yattha yatthūpapajjāmi surūpā homi dānato, buddhassa apakārena⁹ duggandhā vadanena ca.
- 924. Puna kassapavīrassa niṭṭhāyantamhi¹⁰ cetiye, sovanna-itthakavaram adāsim muditā aham.

² pattam - Ma, PTS;

¹ te - Ma, The. A.

katamaṭṭhaṃ - Syā.

³ vata tattakam - Ma.

⁴ sonnāsane pavitthānam - Ma; senāsane patitthānam - Syā; senāsano pavitthānam - The. A.

⁵ jātā kāsikagāmake - Ma, Syā.

⁶ kaņiyassa mama bhattuno - Sī Mu, Ma; kaniyaso - Syā, PTS.

⁷ pāvadim - Sī Mu, Ma, PTS.

apace padusepi ca - Ma, Syā, PTS;
 majjhatatamanaso ahū - The. A.
 apasādena - The. A.

¹⁰ niţṭhāpentampi - The. A. nidhāyantamhi - Ma.

- 913. Sau khi nhìn thấy tám vị Lãnh Đạo Độc Giác đang đi quanh để khất thực, người ấy đã trở nên hoan hỷ và đã dâng vật thực vô cùng giá trị.
- 914. Sau khi thỉnh mời lần nữa, người ấy đã thực hiện mái che bằng châu báu. Lọng che bằng vàng (rộng) trăm cánh tay đã được những người thợ rèn kiến thiết.
- 915. Sau khi đã hướng dẫn tất cả các ngài ấy tiến vào các chỗ ngồi bằng vàng, được tịnh tín người ấy đã tự tay mình dâng cúng vật thí đến các ngài ấy.
- 916. Khi ấy, tôi cũng đã dâng cúng vật thí ấy cùng với đức vua xứ Kāsi. Tôi đã được sanh ra ở Bārāṇasī lần nữa, tại ngôi làng nhỏ ngoại thành.
- 917. (Sanh ra) ở trong gia đình giàu có thịnh vượng, người ấy được an lạc, có em trai. Tôi đã là người vợ vô cùng chung thủy của người anh cả.
- 918. Sau khi nhìn thấy vị Phật Độc Giác, người em gái của chồng tôi đã dâng phần cơm đến vị ấy, và đã thuật lại khi chồng tôi đi đến.
- 919. Chồng tôi không hoan hỷ với việc dâng cúng. Do đó, tôi đã lấy lại phần cơm ấy từ bình bát rồi đã trao cho chồng. Chồng tôi đã dâng cúng (phần cơm ấy) một lần nữa đến chính vị Phật ấy.
- 920. Khi ấy, tôi đã quăng bỏ đi phần cơm ấy và đã độc ác đối với đức Phật. Tôi đã dâng bình bát ấy chứa đầy bùn đến vị Phật như thế ấy.
- 921. Về vật cho cũng như việc nhận giống như là vật không trong sạch và đóa hoa sen, khi ấy tôi đã nhìn khuôn mặt có tâm bình thản và đã vô cùng chấn động.
- 922. Sau khi nhận lại bình bát, tôi đã làm sạch bằng chất thơm, rồi với tâm tịnh tín, tôi đã chứa đầy với bơ lỏng và đã dâng lên một cách cung kính.
- 923. Ở bất cứ nơi đầu tôi được sanh ra, tôi đều có sắc xinh đẹp do sự bố thí và có mùi hôi do lời nói và do thái độ không phải phép đối với đức Phật.
- 924. Lần khác, khi ngôi bảo tháp của đấng Chiến Thắng Kassapa đang được hoàn tất, được hoan hỷ tôi đã dâng cúng phiến ngói cao quý bằng vàng.

- 925. Catujjātena gandhena nicayitvā¹ tamiṭṭhakaṃ, muttā duggandhadosamhā sabbaṅgasusamāgatā.
- 926. Sattapātisahassāni rataneheva sattahi, kāretvā ghatapūrāni vaṭṭiyo² ca sahassaso.
- 927. Pakkhipitvā padīpetvā ṭhapayī³ sattapantiyo, pūjattham⁴ lokanāthassa vippasannena cetasā.
- 928. Tadāpi tamhi puññamhi bhāginī 'haṃ visesato, puna kāsisu sañjāto sumitto iti vissuto.
- 929. Tassāham bhariyā āsim sukhitā sajjitā piyā, tadāpi paccekamunino adāsi⁵ ghanaveṭhanam.
- 930. Tassāpi bhāginī āsim moditvā dānamuttamam, punāpi kāsiraṭṭhamhi jāto koliyajātiyā.
- 931. Tadā koliyaputtānam satehi saha pañcahi, pañca paccekabuddhānam satāni samupaṭṭhahi.
- 932. Temāsam tappayitvāna⁶ adāsi ca ticīvaram,⁷ jāyā tassa tadā āsim puññakammapathānugā.
- 933. Tato cuto ahu rājā nando nāma mahāyaso, tassāpi mahesī āsim sabbakāmasamiddhinī.
- 934. Tadā ca so⁸ bhavitvāna brahmadatto mahīpati, padumavatīputtānam paccekamuninam tadā.
- 935. Satāni pañc' anūnāni yāvajīvam upaṭṭhahi, rājuyyāne nivāsetvā nibbutāni ca pūjayi.
- 936. Cetiyāni ca kāretvā pabbajitvā ubho mayam, bhāvetvā appamaññāyo brahmalokam aggamhase.
- 937. Tato cuto mahātitthe sujāto pipphalāyano, mātā sumanadevīti kosiyagotto dijo pitā.

¹ temayitvā - Syā, The. A.

² vaṭṭīni - Ma, Syā, The. A.

³ thapayim - Ma.

⁴ pūjanattham - Ma.

⁵ adāsim - Ma.

⁶ vāsayitvāna - Syā, PTS.

⁷ pattacīvare - The. A.

⁸ tadā rājā - Ma; tato ahum

vasitvāna - Syā; tato cuto - Sī Mu, PTs.

925. Tôi đã tẩm phiến ngói ấy bằng hương thơm sanh lên từ bốn nguồn. Tôi đã được thoát khỏi khuyết điểm về mùi hôi thối và đã được thành tựu tốt đẹp về toàn bộ các phần thân thể.

926. (Chồng tôi) đã cho thực hiện bảy ngàn cái đĩa bằng chính bảy loại châu báu, được chứa đầy bơ lỏng và hàng ngàn tim đèn.

927. Với tâm ý thanh tịnh, sau khi đã đặt (tim đèn) vào và thắp sáng, người ấy đã xếp thành bảy hàng nhằm mục đích cúng dường đến bậc Bảo Hộ Thế Gian.

928. Khi ấy, tôi cũng có phần đóng góp đặc biệt trong việc phước thiện ấy. Người ấy đã được sanh ra ở xứ Kāsi lần nữa, được nổi danh là Sumitta.

929. Tôi đã là vợ của người ấy, được an vui, được gắn bó, được yêu quý. Khi ấy, người ấy cũng đã dâng đến vị Hiền Trí Độc Giác tấm vải choàng bền chắc.

930. Tôi đã hoan hỷ về việc bố thí tối thượng và cũng đã có phần trong việc ấy. Vị ấy cũng đã sanh ra lần nữa trong quốc độ Kāsi thuộc dòng dõi Koliya.

931. Khi ấy, cùng với năm trăm người con trai dòng Koliya, người ấy đã hộ độ năm trăm vị Phật Độc Giác.

932. Và sau khi đã làm hài lòng (chư Phật Độc Giác) trong ba tháng, người ấy đã dâng ba y. Khi ấy, đi theo lộ trình của nghiệp phước thiện tôi đã là vợ của người ấy.

933. Từ nơi ấy chết đi, người ấy đã trở thành vị vua tên là Nanda có danh tiếng vĩ đại. Tôi cũng đã trở thành chánh hậu của người ấy, có sự thành tựu về tất cả các điều dục lạc.

934. Và khi ấy, người ấy đã trở thành vị lãnh chúa Brahmadatta. Khi ấy, những người con trai của bà Padumavatī đã trở thành các bậc Hiền Trí Đôc Giác.

935. Người ấy đã hộ độ năm trăm vị không thiếu vị nào cho đến hết cuộc đời. Chư Phật Độc Giác đã cư ngụ tại vườn hoa của đức vua rồi đã Niết Bàn, và người ấy đã cúng dường.

936. Và sau khi cho xây dựng các ngôi bảo tháp, cả hai chúng tôi đã xuất gia. Sau khi tu tập các vô lượng (tâm), chúng tôi đã đi đến cõi Phạm Thiên.

937. Từ nơi ấy chết đi, người ấy đã khéo được sanh ra tại Mahātittha (tên) là Pipphalāyana Mẹ là Sumanadevī, cha là người Bà-la-môn dòng tộc Kosiya.

- 938. Aham maddajanapade sāgalāyam puruttame, kapilassa dijass' āsim dhītā mātā sucīmatī.
- 939. Ghanakañcanabimbena nimmiṇitvāna maṃ pitā, adā kassapadhīrassa kāmāsāvajjitassa¹ maṃ.
- 940. Kadāci so kāruņiko gantvā kammantapekkhanam,² kākādikehi khajjante pāņe disvāna samviji.
- 941. Ghare cāhaṃ tile jāte disvānātapatāpane, kimi kākehi khajjante saṃvegamalabhiṃ tadā.
- 942. Tadā so pabbajī dhīro aham tamanupabbajim, pañca vassāni nivasim paribbājavate³ aham.
- 943. Yadā pabbajitā āsi gotamī jinaposikā, tadā 'haṃ tamupāgantvā buddhena anusāsitā.
- 944. Na cireneva kālena arahattamapāpuņim, aho kalyāņamittattam kassapassa sirīmato.
- 945. Suto buddhassa dāyādo kassapo susamāhito, pubbe nivāsam yo vedi saggāpāyañca passati.
- 946. Atho jātikkhayam patto abhiññāvosito muni, etāhi tīhi vijjāhi tevijjo hoti brāhmaņo.
- 947. Tatheva bhaddā kāpilānī tevijjā maccuhāyinī, dhāreti antimam deham jetvā māram savāhinim.
- 948. Disvā ādīnavam loke ubho pabbajitā mayam, tyamhā khīnāsavā dantā sītibhūtāmha nibbutā.
- 949. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 950. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 951. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Bhaddākāpilānī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bhaddākāpilānitheriyāpadānam sattamam.

--ooOoo--

² pekkhako - Ma, Syā, PTS.

¹ kāmehi vajjitassa - Ma, Syā, The. A.

³ paribbājapathe - Syā, PTS.

- 938. Tôi đã là người con gái của vị Bà-la-môn Kapila, mẹ là Sucīmatī, ở tại kinh thành Sāgalā trong xứ sở Madda.
- 939. Sau khi tạo ra tôi với hình tượng bằng vàng khối, người cha đã gã tôi cho bậc trí Kassapa là người đã kiêng cử các dục.
- 940. Lần nọ, con người có lòng bi mẫn ấy đã đi xem xét công việc làm. Sau khi nhìn thấy các sinh vật bị những loài như là quạ, v.v... ăn thịt, người ấy đã bị động tâm.
- 941. Và tôi ở nhà, sau khi nhìn thấy những cây mè mọc lên trong sự thiêu đốt của ánh nắng mặt trời và loài sâu bọ bị các con quạ ăn thịt, khi ấy tôi đã có sự động tâm.
- 942. Lúc bấy giờ, con người trí tuệ ấy đã xuất gia. Tôi đã xuất gia theo vị ấy. Tôi đã sống theo hạnh du sĩ ngoại đạo trong năm năm.
- 943. Đến khi bà Gotamī người nuôi dưỡng đấng Chiến Thắng đã được xuất gia, khi ấy tôi đã đi theo bà ấy và đã được chỉ dạy bởi đức Phật.
- 944. Trong thời gian không bao lâu tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán. Ôi, tính chất bạn hữu tốt lành đối với vị Kassapa vinh quang!
- 945. Kassapa là con trai, là người thừa tự của đức Phật, khéo được định tĩnh, nhìn thấy được cõi trời và địa ngục, và là vị đã biết được đời sống trước đây.
- 946. Rồi (vị ấy) đã đạt đến sự diệt tận của sự sanh, là vị hiền trí được hoàn hảo về thắng trí, với ba sự hiểu biết ấy trở thành vị Bà-la-môn có tam minh.
- 947. Tương tợ như thế ấy, Bhaddā Kāpilānī là vị ni có tam minh, có sự dứt bỏ Tử Thần, mang thân mạng cuối cùng sau khi đã chiến thắng Ma Vương cùng với đạo quân binh.
- 948. Sau khi nhìn thấy điều tai hại ở thế gian, cả hai chúng tôi đã xuất gia. Chúng tôi đây có các lậu hoặc đã cạn kiệt, đã được huấn luyện, đã có được trạng thái mát mẻ, đã được Niết Bàn.
- 949. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
- 950. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 951. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.
 - Tỳ khưu ni Bhaddākāpilānī đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Bhaddākāpilānī là phần thứ bảy.

--ooOoo--

28. Yasodharāpadānam

- 952. Ekasmim samaye ramme iddhe rājagahe pure, pabbhāramhi varekasmim vasante naranāyake.
- 953. Vasantiyā tamhi nagare ramme bhikkhunupassaye, yasodharābhikkhuniyā evam āsi vitakkitam:
- 954. "Nando rāhulabhaddo ca sāvakaggā tatheva ca, suddhodano mahārājā gotamī ca pajāpatī.
- 955. Abhiññātā ca mahātherā theriyo ca mahiddhikā, santim gatāva āsum te dīpaccīva nirāsavā.
- 956. Lokanāthe dharanteva ahampi ca sivam padam, gamissāmī'ti cintetvā passantī āyumattano.
- 957. Passitvā āyusankhāram tadaheva khayam gatam, pattacīvaramādāya nikkhamitvā sakassamā.
- 958. Purakkhatā bhikkhunīhi satehi sahassehi sā,¹ mahiddhikā mahāpaññā sambuddham upasaṅkami.
- 959. Sambuddham abhivādetvā satthuno cakkalakkhino, nisinnā ekamantamhi idam vacanamabravi:
- 960. "Aṭṭhasattativassā 'haṃ² pacchimo vattate vayo,³ pabbhāraṃ hi⁴ anuppattā ārocemi mahāmune.
- 961. Paripakko vayo mayham parittam mama jīvitam, pahāya vo gamissāmi katam me saranamattano.
- 962. Vayaṃ hi⁵ pacchime kāle maraṇaṃ uparundhati,⁴ ajja rattiṃ mahāvīra pāpuṇissāmi nibbutiṃ.

³ pacchimā vattayi vayā - Syā; pacchimo vattati vayo - PTS.

¹ satehi saha pañcahi - Sī Mu, PTS.

² vassāmhi - Sī Mu.

⁴ pabbhāramhi - Ma, Syā; pabbhāram pi - PTS.

⁵ vayamhi - Ma, Syā; vayo ca - PTS.

⁶ uparuddhati - Ma; uparujjhati - Pūjā.

28. Ký Sự về Yasodharā:

952. Vào một thuở nọ, đấng Lãnh Đạo nhân loại đang ngự tại một sườn núi cao quý ở thành Rājagaha đáng yêu, trù phú. 1

953. Khi đang cư ngụ tại trú xứ đáng yêu của các tỳ khưu ni ở trong thành phố ấy, đã có suy nghĩ như vầy khởi đến vị tỳ khưu ni Yasodharā rằng:

954. "Nanda, Rāhula hiền thiện, và tương tợ y như thế (hai) vị tối thượng Thinh Văn, đại vương Suddhodana, và bà Pajāpatī Gotamī.

955. Cùng các vị đại trưởng lão đã đạt thắng trí, và các trưởng lão ni có đại thần lực, các vị ấy đã ngự đến nơi an tịnh không còn lậu hoặc, như là tim của cây đèn hết nhiên liệu.

956. Và luôn cả ta nữa cũng sẽ đi đến vị thế an toàn ngay trong khi đấng Lãnh Đạo Thế Gian còn hiện tiền." Trong khi xem xét tuổi thọ của mình, vị ni đã suy nghĩ như thế.

957. Sau khi xem xét thọ hành sẽ đi đến sự hoại diệt trong chính ngày hôm ấy, vị ni đã cầm lấy bình bát và y rồi đã rời khỏi chốn tịnh cư của mình.

958. Vị ni có đại thần lực có đại trí tuệ ấy đã dẫn đầu một trăm ngàn vị tỳ khưu ni đi đến bậc Toàn Giác.

959. Sau khi đảnh lễ bậc Toàn Giác, vị ni ấy đã ngồi xuống ở một bên và đã nói lời nói này với bậc Đạo Sư là vị có dấu hiệu bánh xe:

960. "Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã bảy mươi tám tuổi. Giai đoạn cuối cùng của tuổi tác đang tiến đến. Con đã đạt đến ngay ở sườn dốc, con xin thưa rõ.

961. Sự tiêu hoại của con đã chín muồi, mạng sống của con còn chút ít. Rời bỏ Ngài, con sẽ ra đi. Sự nương nhờ của bản thân đã được con thực hiện.

962. Chính ở thời điểm cuối cùng, sự chết chận đứng tuổi thọ. Bạch đấng Đại Hùng, hôm nay vào ban đêm con sẽ thành tựu Niết Bàn.

-

¹ Các câu kệ từ 952 - 957 không thấy ở Tạng Thái và Tạng Anh.

- 963. Natthi jāti jarā vyādhi maraṇañca yahiṃ mune,¹ tattha gacchām' ahaṃ vīra gato yattha na dissati.²
- 964. Yāvatā parisā ettha³ samupāsanti satthuno, aparādham pajānanti⁴ khamantam sammukhā mune.
- 965. Saṃsaritvā ca saṃsāre khalitaṃ ce mamaṃ tayi, ārocemi mahāvīra aparādhaṃ khamassu me.
- 966. Sutvāna tassā vacanam munindo idamabravi, kimuttaram te vakkhāmi nibbānāya vajantiyā.
- 967. Iddhim cāpi nidassehi mama sāsanakārike, parisānañca sabbāsam kaṅkham chindassu sāsane.
- 968. Sutvā tam munino vācam bhikkhunī sā yasodharā, vanditvā munirājam tam idam vacanamabravi:
- 969. "Yasodharā aham vīra agāre te pajāpati. sākiyamhi kule jātā itthīyange patitthitā.
- 970. Thīnam satasahassānam navutīnam chaļuttari, agāre te aham vīra pāmokkhā sabba-issarā.
- 971. Rūpācāraguņūpetā yobbanaṭṭhā piyaṃvadā, sabbā mam apacāyanti devatā viya mānusā.
- 972. Kaññāsahassappamukhā sakyaputtanivesane, samānasukhadukkhā tā devatā viya nandane.
- 973. Kāmadhātumatikkantā⁶ saṇṭhitā rūpadhātuyā, rūpena sadisā natthi thapetvā lokanāyakam."
- 974. Evamādīni vatvāna uppatitvāna ambaram, iddhi anekā dassesi buddhānuññā yasodharā.⁷

¹ mahāmune - Ma, Syā, PTS.

² ajarāmaram santipuram gamissāmi asaṅkhatam - Sī Mu; ajarāmaraṇam puram gamissāmi asaṅkhatam - Ma, PTS; ajarāmarābhayapuram gamissāmi asaṅkhatam - Syā.

³ nāma - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

⁴ sace metthi - Sī Mu; aparādhamajānantī - Ma.

⁵ chaduttari - Ma.

⁶ kāmādhātumatikkamma - Ma.

Ma, Syā, PTS - Esā gāthā na dissate, api ca ayam gāthā dissate: "Sambuddham abhivādetvā iddhim dassesi satthuno nekā nānāvidhākārā mahā-iddhīpi dassayī."

- 963. Bạch đấng Hiền Trí, (Niết Bàn) là nơi không có sự sanh, sự già, sự bệnh và sự chết. Bạch đấng Anh Hùng, nơi nào khi đã đi đến là không còn được nhìn thấy thì con đi đến nơi ấy.
- 964. Bạch đấng Hiền Trí, cho đến nhóm người của bậc Đạo Sư ngôi chung ở nơi đây (nếu) nhận biết lỗi lầm (nào của tôi), xin quý vị hãy tha thứ ở trước mặt.
- 965. Và sau khi đã xoay vần trong vòng luân hồi, nếu có điều sai trái của con đối với Ngài, bạch đấng Đại Hùng con xin thưa rõ, xin Ngài hãy tha thứ lỗi lầm cho con."
- 966. Sau khi lắng nghe lời nói của vị ni ấy, đấng Hiền Trí Vương đã nói điều này: "Ta sẽ nói điều gì hơn về nàng là người đang đi đến Niết Bàn?
- 967. Và nàng cũng nên thị hiện thần thông cho các vị hành theo Giáo Pháp của Ta được thấy. Và hãy chặt đứt sự nghi ngờ về Giáo Pháp cho tất cả các chúng."
- 968. Sau khi lắng nghe lời nói của bậc Hiền Trí ấy, vị tỳ khưu ni Yasodharā ấy đã đảnh lễ đấng Hiền Trí Vương ấy và đã nói lời nói này:
- 969. "Bạch đấng Anh Hùng, con là Yasodharā, ở tại gia là người vợ của Ngài. Được sanh ra trong gia tộc Sakya, con đã duy trì phận sự của người nữ.
- 970. Bạch đấng Anh Hùng, trong số một trăm chín mươi sáu ngàn phụ nữ ở nhà của Ngài, con là người đứng đầu, là người chủ quản tất cả.
- 971. Là người có được sắc đẹp, tánh tình, và đức hạnh, ở vào tuổi thanh xuân, có lời nói đáng yêu, tất cả chư Thiên cũng như loài người đều quý trọng con.
- 972. Con đứng đầu một ngàn thiếu nữ ở trong cung của người con trai dòng Sakya. Các cô ấy cùng vui buồn giống nhau tợ như chư Thiên ở (vườn hoa) Nandana.
- 973. Con đã vượt lên trên lãnh vực dục tình, được khẳng định về mặt thể hình, không có người tương đương về sắc đẹp ngoại trừ đấng Lãnh Đao Thế Gian."
- 974. Sau khi đã nói như thế, v.v... Yasodharā, với sự cho phép của đức Phật, đã bay lên không trung và đã thị hiện vô số thần thông.

- 975. Cakkavāļasamam kāyam sīsam uttarato kuru, ubho pakkhā duve dīpā jambudīpo¹ sarīrato.
- 976. Dakkhiṇañca saraṃ piñjaṃ nānāsākhā tu pattakā, cando ca suriyo akkhi² merupabbatato sikhā.³
- 977. Cakkavāļagiri⁴ tuṇḍaṃ⁵ jamburukkhaṃ samūlakaṃ, vījamānā upāgantvā vandate lokanāyakaṃ.
- 978. Hatthivaṇṇaṃ tathev' assaṃ pabbataṃ jaladhiṃ tathā, candimaṃ suriyaṃ meruṃ⁶ sakkavaṇṇañca dassayi.
- 979. "Yasodharā aham vīra pāde vandāmi cakkhuma," sahassam lokadhātūnam phullapadmena⁷ chādayi.
- 980. Brahmavaṇṇañca māpetvā dhammaṃ desesi suññataṃ, "Yasodharā ahaṃ vīra pāde vandāmi cakkhuma.
- 981. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmuni.
- 982. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 983. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ mayhaṃ mahāvīra uppannaṃ tava santike.
- 984. Buddhānam lokanāthānam saṅgamam te⁸ sudassitam,⁹ adhikāram bahum mayham tuyhatthāya mahāmune.
- 985. Yam mayham purimam kammam kusalam sarase mune, tuyhatthāya mahāvīra puññam upacitam mayā.
- 986. Abhabbaṭṭhāne vajjetvā vārayitvā anācaram, tuyhatthāya mahāvīra sañcattam jīvitam mayā.

⁵ tundā - Pūjā.

¹ jambudīpam - sabbesum.

² candañca sūriyañcakkhi - Ma, Sī, Syā; candasuriyavisālakkhi - Pūjā.

³ sikhaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ girim - Ma, Syā.

⁶ candasuriyamahaṃmeruṃ - Pūjā.

⁷ thullapādena - Pūjā.

⁸ saṅgamantesu - Sī Mu.

⁹ nidassitā - Ma.

- 975. (Yasodharā đã thị hiện) cơ thể tương đương với bầu vũ trụ, đầu là (đảo) Kuru ở về phía bắc, hai cánh là hai hòn đảo, thân mình là đảo Jambu.¹
- 976. Và đuôi công là cái hồ ở phía nam nhưng các cánh chim là các cành lá khác nhau, mặt trăng và mặt trời là mắt, núi Meru là chóp đỉnh.
- 977. Ngọn núi của bầu vũ trụ là mỏ chim. Trong lúc phe phẩy cây Jambu cùng với cội rễ (làm cây quạt), vị ni đã đi đến và đảnh lễ đấng Lãnh Đạo Thế Gian.
- 978. Tương tợ y như thế, vị ni đã thị hiện hình dáng con voi, con ngựa, ngọn núi, và biển cả, rồi mặt trăng, mặt trời, núi Meru, và vóc dáng của vị trời Sakka.
- 979. "Bạch đấng Anh Hùng, bạch đấng Hữu Nhãn, con là Yasodharā đảnh lễ ở bàn chân (Ngài). Con đã che khuất một ngàn thế giới bằng đóa sen nở rộ."
- 980. Và sau khi hóa hiện ra vóc dáng của đấng Brahma, vị ni đã thuyết giảng Giáo Pháp về không tánh. "Bạch đấng Anh Hùng, bạch đấng Hữu Nhãn, con là Yasodharā xin đảnh lễ ở bàn chân (Ngài).
- 981. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.
- 982. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 983. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.
- 984. Sự gặp gỡ đối với chư Phật là các đấng Lãnh Đạo Thế Gian đã được Ngài nhìn thấy rõ. Bạch đấng Đại Hiền Trí, có nhiều hành động hướng thượng của con là nhằm mục đích về Ngài.
- 985. Bạch đấng Hiên Trí, xin Ngài nhớ lại thiện nghiệp trước đây của con. Bạch đấng Đại Hùng, phước báu đã được con tích lũy là nhằm mục đích về Ngài.
- 986. Bạch đấng Đại Hùng, sau khi đã tránh xa những nơi không thích hợp và đã ngăn trừ điều không giới hạnh, mạng sống đã được con hy sinh là nhằm mục đích về Ngài.

¹ Jambudīpa: bán đảo Ấn Độ.

- 987. Nekakoţisahassānam bhariyatthāya 'dāsi mam, na tattha vimanā homi tuyhatthāya mahāmuni.
- 988. Nekakoţisahassānam¹ upakārāya 'dāsi mam, na tattha vimanā homi tuyhatthāya mahāmuni.
- 989. Nekakoṭisahassānaṃ¹ bhojanatthāya 'dāsi maṃ, na tattha vimanā homi tuyhatthāya mahāmuni.
- 990. Nekakoţisahassāni jīvitāni pariccajim, bhayamokkham karissam ti cajāmi² mama jīvitam.
- 991. Aṅgagate alaṅkāre vatthe nānāvidhe bahū, itthimaṇḍe na gūhāmi tuyhatthāya mahāmuni.
- 992. Dhanadhaññapariccāgam gāmāni nigamāni ca, khettā³ puttā ca dhītā ca pariccattā mahāmune.
- 993. Hatthī assā gavā cāpi dāsiyo paricārikā, tuyhatthāya mahāvīra pariccattā asaṅkhiyā.
- 994. Yam mayham paṭimantesi⁴ dānam dassāmi yācake, vimanam me na passāmi dadato dānamuttamam.
- 995. Nānāvidham bahum dukkham samsāre ca bahubbidhe, tuyhatthāya mahāvīra anubhuttam asankhiyam.
- 996. Sukhappattā na modāmi na ca dukkhesu dummanā, sabbattha tulitā homi tuyhatthāya mahāmune.
- 997. Anumaggena sambuddho yam dhammam abhinīhari, anubhutvā sukham dukkham patto bodhim mahāmuni.
- 998. Brahmadevañca sambuddham gotamam lokanāyakam, aññesam lokanāthānam sangamā te bahū mayā.

² dadāmi - Ma, Syā.

¹ sahassāni - Ma, Syā, PTS, Pūjā.

³ khettam - Ma.

⁴ patimantesi - Sī Mu.

- 987. Bạch đấng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí con nhằm mục đích làm vợ (kẻ khác) nhiều ngàn koṭi¹ lần. Con không có bất bình về điều ấy là nhằm mục đích về Ngài.
- 988. Bạch đấng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí con vì sự hỗ trợ (kẻ khác) nhiều ngàn koṭi lần. Con không có bất bình về điều ấy là nhằm mục đích về Ngài.
- 989. Bạch đấng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí con nhằm mục đích vật thực (cho kẻ khác) nhiều ngàn koṭi lần. Con không có bất bình về điều ấy là nhằm mục đích về Ngài.
- 990. Con đã từ bỏ nhiều ngàn koți mạng sống. Con từ bỏ mạng sống của con (nghĩ rằng): Ta sẽ thực hiện sự giải thoát khỏi nỗi sợ hãi.'
- 991. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con không cất giấu các đô trang sức được dùng cho cơ thể, nhiều vải vóc các loại, các vật dụng của phụ nữ là nhằm mục đích về Ngài.
- 992. Con đã dứt bỏ tài sản, lúa gạo, các làng, và các phố chợ. Bạch đấng Đại Hiền Trí, các ruộng vườn, những người con trai, và con gái là đã được dứt bỏ.
- 993. Bạch đấng Đại Hùng, không thể đếm được những con voi, ngựa, trâu bò, luôn cả các nữ tỳ và tớ gái đã được dứt bỏ là nhằm mục đích về Ngài.
- 994. Về việc Ngài bảo con rằng: 'Ta sẽ cho vật thí đến người hành khất,' con không nhìn thấy sự bất bình của con trong khi Ngài bố thí vật thí tối thượng.
- 995. Bạch đấng Đại Hùng và con đã trải qua nhiều khổ đau khác loại không thể đếm được, ở nhiều hình thức trong sự luân hồi là nhằm mục đích về Ngài.
- 996. Bạch đấng Đại Hiên Trí, đạt được sung sướng con không vui thích và không có tâm bực bội trong những khổ đau, con được quân bình trong mọi trường hợp là nhằm mục đích về Ngài.
- 997. Theo lộ trình mà bậc Toàn Giác (quá khứ) đã khẳng định về pháp (giải thoát), thì đấng Đại Hiền Trí đã đạt đến sự Giác Ngộ sau khi trải qua an lạc và khổ đau.
- 998. Bạch đấng Phạm Thiên, bậc Toàn Giác, đấng Lãnh Đạo Thế Gian Gotama, Ngài với con đã có nhiều lần gặp gỡ với các đấng Bảo Hộ Thế Gian khác.

-

¹ Một *koṭi* là mười triệu.

- 999. Adhikāram bahum mayham tuyhatthāya mahāmune, gavesato buddhadhamme aham te paricārikā.
- 1000. Kappe satasahasse ca caturo ca asaṅkhiye, dīpaṅkaro mahāvīro uppajji lokanāyako.
- 1001. Paccantadesavisaye nimantetvā tathāgatam, tassa āgamanam maggam sodhenti tuṭṭhamānasā.
- 1002. Tena kālena so āsi sumedho nāma brāhmaņo, maggañca paṭiyādesi āyato¹ sabbadassino.
- 1003. Tena kālen' aham āsim kaññā brāhmanasambhavā, sumittā nāma nāmena upagañchim samāgamam.
- 1004. Aṭṭha uppalahatthāni pūjanatthāya satthuno, ādāya janasammejjha² addasaṃ isimuggataṃ.
- 1005. Cīrānupari āsīnam³ atikantam manoharam, disvā tadā amaññissam "Saphalam jīvitam mama."
- 1006. Parakkamam tam saphalam addasam isino tadā, pubbakammena sambuddhe cittañcāpi pasīdi me.
- 1007. Bhiyyo cittam pasādesim ise uggatamānase,⁴ deyyam aññam na passāmi demi pupphāni te ise.
- 1008. Pañca hatthā tava hontu tayo hontu mamam ise, tena siddhi⁵ samā hotu⁶ bodhatthāya tavam ise.

Bhānavāram catuttham.

- 1009. Isi gahetvā pupphāni āgacchantam mahāyasam, pūjesi janasammajjhe⁷ bodhatthāya mahā-isim.⁸
- 1010. Passitvā janasammajjhe dīpaṅkaro mahāmuni, viyākāsi mahāvīro isiṃ uggatamānasaṃ.⁹

ganatāmajjhe - Sī Mu; janassa majjhe - Syā.

āyatam - Sī Mu.

³ cirānugatam dayitam - Ma, Syā; cirānugatam dassitam - PTS.

⁴ isimanuggatamānase - Sī Mu.

⁵ saddhim - Ma, Syā.

⁶ hontu - Ma, Syā.

⁷ janatāmajjhe - Sī Mu; janassa majjhe - Syā, PTS.

⁸ mahā-isi - Sī Mu, Ma, PTS.

⁹ Imissānantaram Sī Mu, Ma potthakesu ayam gāthā dissate, na tu Pūjāvaliyam: "Aparimeyye ito kappe dīpankaro mahāmuni mama kammam viyākāsi ujubhāvam mahāmuni."

999. Bạch đấng Đại Hiền Trí, nhiều hành động hướng thượng của con là nhằm mục đích về Ngài. Con là nữ tỳ của Ngài trong lúc Ngài tầm cầu Phật Pháp."

1000. Vào thuở bốn a-tăng-kỳ và một trăm ngàn kiếp, bậc Đại Anh Hùng, vị Lãnh Đạo Thế Gian Dīpaṅkara đã hiện khởi.

1001. Sau khi đã thỉnh mời đức Như Lai, những người ở khu vực vùng biên địa làm sạch sẽ con đường đi đến của Ngài với tâm hoan hỷ.

1002. Vào thời điểm ấy, người ấy đã là vị Bà-la-môn tên Sumedha, và đã sửa soạn con đường của đấng Toàn Tri đang đi đến.

1003. Vào thời điểm ấy, con đã là người thiếu nữ xuất thân Bà-la-môn tên Sumittā. Con đã đi đến cuộc tụ hội.

1004. Con đã cầm tám nắm hoa sen nhằm mục đích cúng dường đến bậc Đạo Sư. Con đã nhìn thấy vị ẩn sĩ được nổi bậc ở giữa đám người.

1005. Sau khi nhìn thấy con người đang ngồi khoác áo vỏ cây vô cùng đáng yêu quyến rũ đang ngồi, khi ấy con đã nghĩ rằng: 'Mạng sống của ta là có kết quả.'

1006. Khi ấy, con đã nhìn thấy sự nỗ lực ấy của vị ẩn sĩ là có được kết quả. Do nghiệp quá khứ, tâm của con cũng đã tịnh tín vào đấng Toàn Giác.

1007. Con đã có tâm tịnh tín hơn nữa đối với vị ẩn sĩ có tâm ý hướng thượng. (Con đã nói rằng): 'Này vị ẩn sĩ, tôi không nhìn thấy vật nào khác nên được dâng cúng, tôi cho ông các đóa hoa.

1008. Này vị ẩn sĩ, hãy là của ông năm nắm, hãy là của tôi ba nắm. Này vị ẩn sĩ, như thế sự thành tựu hãy là bằng nhau đối với mục đích giác ngô của Ngài.'

Tụng phẩm thứ tư.

1009. Sau khi cầm lấy các đóa hoa, vị ẩn sĩ ở giữa đám người đã cúng dường đến bậc Đại Ẩn Sĩ có danh tiếng vĩ đại đang đi đến nhằm mục đích giác ngộ.

1010. Bậc Đại Hiền Trí Dīpankara, đấng Đại Hùng đã nhìn thấy ở giữa đám người và đã chú nguyện cho vị ẩn sĩ có tâm ý hướng thượng rằng:

- 1011. Samacittā samakammā samakārī bhavissati, piyā hessati kammena tuyhatthāya mahā-ise.
- 1012. Sudassanā suppiyā² ca manāpā piyavādinī, tassa dhammesu dāyādā piyā hessati itthikā.³
- 1013. Yathāpi bhaṇḍasāmuggaṃ anurakkhanti⁴ sāmino, evaṃ kusaladhammānaṃ anurakkhissate ayaṃ.
- 1014. Tassa te⁵ anukampantī pūrayissati pāramī, sīhova pañjaram bhetvā⁴ pāpuņissati bodhiyam.
- 1015. Aparimeyye ito kappe yam mam buddho viyākari, tam vācam anumodantī evamkārī bhavim aham.
- 1016. Tassa kammassa sukatassa tattha cittam pasādayim, devamānusakam yonim upapajja⁷ asankhiyam.
- 1017. Anubhotvā sukham dukkham devesu mānusesu ca, pacchime bhave sampatte ajāyim sākiye kule.
- 1018. Rūpavatī bhogavatī yasasīlavatī tathā, sabbaṅgasampadā homi kusalesu atisakkatā.
- 1019. Lābham silokam sakkāram lokadhammasamāgamam, cittañca dukkhitam natthi vasāmi akutobhayā.
- 1020. Nibbinditvāna saṃsāre pabbajiṃ anagāriyaṃ, sahassaparivārena pabbajitvā akiñcanā.
- 1021. Agāram vijahitvāna pabbajim anagāriyam, addhamāse asampatte catusaccam apāpunim.
- 1022. Cīvaraṃ piṇḍapātaṃ ca paccayaṃ sayanāsanaṃ, upanentī bahū neke sāgarasseva ūmiyo.

² supiyā - Ma, Syā.

¹ mahā-isi - Sī Mu, Ma.

³ viharissati iddhikā - Ma, Syā.

⁴ anurakkhati - Ma, PTS.

⁵ taṃ - Syā, PTS.

⁶ hitvā - Sī, Syā; hetvā - PTS.

⁷ anubhotvā - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

1011. 'Này vị đại ẩn sĩ, (người nữ này) sẽ có tâm tương đương, có nghiệp tương đương, có hành động tương đương, sẽ trở thành người vợ do nghiệp báu đối với mục đích của ngươi.

1012. (Người nữ này) có dáng nhìn xinh đẹp, vô cùng đáng yêu, vui vẻ, có lời nói đáng mến, sẽ trở thành người vợ yêu quý, người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy.

1013. Cũng giống như các người chủ gìn giữ cái rương của cải, người nữ này sẽ hộ trì như thế ấy đối với các thiện pháp.

1014. Trong khi thương tưởng đến ngươi đây, (người nữ này) sẽ làm tròn đủ các pháp toàn hảo, sẽ đạt được quả vị giác ngộ tương tợ như con sư tử phá vỡ cái chuồng.'

1015. Ây là điều đức Phật đã chú nguyện cho con trước đây vô lượng kiếp. Trong khi tùy hỷ lời nói ấy, con đã là người có hành động như vậy.

1016. Tại nơi ấy, con đã có tâm tịnh tín đối với việc làm đã được thực hiện tốt đẹp ấy. Con đã sanh vào bản thể trời và người với số lần không thể đếm được.

1017. Con đã trải qua lạc và khổ ở các cõi trời và ở loài người. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, con đã sanh ra trong gia tộc Sakya.

1018. Con có sắc đẹp, có của cải, có danh vong và giới hanh tương tơ như thế. Con có sự thành tựu vẹn toàn thân thể, được vô cùng kính trọng về các điều lành.

1019. Lợi lộc, danh vọng, cung kính, sư hội tụ của các pháp thế gian, và tâm bị khổ não là không có, con sống không sợ hãi.¹

1020. Con đã nhàm chán các sự luân hồi và đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Sau khi xuất gia cùng với một ngàn người hầu cận, con không có gì.

1021. Sau khi từ bỏ gia đình, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Khi chưa đạt đến nửa tháng, con đã đạt được bốn Sự Thật.

1022. Nhiều người, không phải một, đem lại y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngồi tợ như các làn sóng của biển cả.

 $^{^{1}}$ Kế tiếp có hai mươi câu kệ được thấy ở Tạng Thái, Miến, Anh, nhưng không thấy ở Tạng Sri Lanka. Vì nội dung không có gì đặc sắc nên không thêm vào.

- 1023. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1024. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1025. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
- 1026. Evam bahuvidham dukkham sampatti ca bahubbidhā, visuddhabhāvam sampattā labhāmi sabbasampadā.
- 1027. Sā dadāti sakattānam puññatthāya mahesino, sahāyasampadā honti nibbānapadamasankhatam.
- 1028. Parikkhīņam atītam ca paccuppannam anāgatam, sabbam kammam mamam khīņam pāde vandāmi cakkhuma.

Ittham sudam Yasodharā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharātheriyāpadānam atthamam.

--ooOoo--

29. Dasabhikkhunīsahassāpadānam

- 1029. Kappe ca satasahasse caturo ca asaṅkhiye, dīpaṅkaro nāma jino uppajji lokanāyako.
- 1030. Dīpankaro mahāvīro viyākāsi vināyako, sumedham ca sumittam ca samānasukhadukkhatam.
- 1031. Sadevakam ca passantā vicarantā sadevakam, tesam pakittane amhe upagamma samāgamam.¹
- 1032. Amham sabbapati hohi² anāgatasamāgame, sabbāva tuyham bhariyā manāpā piyavādikā.
- 1033. Dānasīlamayam sabbam bhāvanā ca subhāvitā,³ dīgharattam ca no⁴ sabbam pariccattam mahāmune.

¹ sadevake - Sī Mu.

² sabbā patī honti - PTS.

³ bhāvanam ca subhāvitam - PTS.

⁴ mayam - PTS.

1023. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1024. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1025. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

1026. Như vậy là có khổ đau đa dạng và thành công nhiều hình thức. Được đạt đến trạng thái thanh tịnh, con nhận lãnh mọi sự thành tựu.

1027. Nàng ấy bố thí chính bản thân mình vì mục đích phước báu của vị đại ẩn sĩ. Họ có sự thành tựu về bạn hữu. Vị thế Niết Bàn là không còn tao tác.

1028. "Quá khứ, hiện tại, và vị lai đã được cạn kiệt, tất cả nghiệp của con đã được cạn kiệt. Bạch đấng Hữu Nhãn, con xin đảnh lễ ở bàn chân (Ngài)."

Tỳ khưu ni Yasodharā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Yasodharā là phần thứ tám.

--00000--

29. Ký Sự về 10. 000 vị Tỳ Khưu Ni:

1029. Vào thuở bốn a-tăng-kỳ và một trăm ngàn kiếp, đấng Chiến Thắng, vị Lãnh Đạo Thế Gian tên là Dīpankara đã hiện khởi.

1030. Đấng Đại Hùng, bậc Hướng Đạo Dīpankara đã chú nguyện cho Sumedha và Sumittā có trạng thái hạnh phúc và khổ đau tương tợ như nhau.

1031. Trong lúc nhìn thấy (thế gian) cùng với chư Thiên và trong lúc đi đó đây ở thế gian) luôn cả cõi trời, chúng con đã đi đến nơi tụ hội vào dịp tuyên dương của hai người ấy (và đã nói rằng):

1032. "Trong lần tụ hội ở ngày vị lai, xin ngài hãy là chồng của tất cả chúng tôi. Hết thảy tất cả sẽ là những người vợ vui vẻ, có lời nói đáng yêu của ngài."

1033. Bạch đấng Đại Hiền Trí, tất cả chúng con có bố thí với trì giới, và tham thiền đã khéo được tu tập. Và mọi thứ thuộc về chúng con đã được buông bỏ từ lâu.

- 1034. Gandham vilepanam mālam dīpam ca ratanāmayam, yam kiñci patthitam sabbam pariccattam mahāmune.
- 1035. Aññam cāpi katam kammam paribhogam ca mānusam, dīgharattam hi no sabbam pariccattam mahāmune.
- 1036. Anekajātisamsāram bahum puññam hi no katam, issaramanubhotvāna samsaritvā bhavābhave.
- 1037. Pacchimabhave sampatte sakyaputtanivesane, nānākulūpapannāyo accharā kāmavaṇṇinī.
- 1038. Lābhaggena yasam pattā pūjitā sabbasakkatā, lābhiyo annapānānam sadā sammānitā mayam.
- 1039. Agāram pajahitvāna pabbajitvānagāriyam, addhamāse asampatte sabbā pattāmha nibbutim.
- 1040. Lābhiyo annapānānam vatthasenāsanāni ca, upenti paccayā sabbe sadā sakkatapūjitā.
- 1041. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāma anāsavā.
- 1042. Svāgatam vata no āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1043. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Yasodharāpamukhāni dasabhikkhunīsahassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dasabhikkhunīsahassāpadānam navamam.

--ooOoo-

1034. Bạch đấng Đại Hiền Trí, bất cứ điều gì đã được ao ước (như là) hương thơm, vật thoa, tràng hoa, đèn, vật làm bằng châu báu, tất cả đã được buông bỏ.

1035. Bạch đấng Đại Hiền Trí, và luôn cả nghiệp nào khác đã được thực hiện cũng như sự thụ hưởng thuộc về nhân loại, mọi thứ thuộc về chúng con đã được buông bỏ từ lâu rồi.

1036. Trong khi luân hồi nhiều kiếp sống, chúng con đã làm được nhiều phước báu. Chúng con đã thọ hưởng quyền thế và đã luân hồi cõi này cõi khác.

1037. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng ở trong cung của người con trai dòng Sakya, chúng con đã được sanh ra trong nhiều gia tộc khác nhau, là những mỹ nhân có ái dục và sắc đẹp.

1038. Chúng con đã đạt đến danh vọng cùng với lợi lộc tột đỉnh, được tôn vinh, được tất cả tôn trọng, luôn luôn được cung cấp các lợi lộc về cơm ăn nước uống.

1039. Sau khi từ bỏ gia đình, chúng con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Khi chưa đạt đến nửa tháng, tất cả chúng con đã đạt được Niết Bàn.

1040. Nhiều người đem lại mọi thứ lợi lộc về cơm ăn nước uống, y phục và chỗ nằm ngồi. Chúng con luôn luôn được tôn kính cúng dường.

1041. Các phiền não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là những con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.

1042. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1043. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được chúng con đắc chúng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Mười ngàn vị tỳ khưu ni đứng đầu là Yasodharā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về mười ngàn vị tỳ khưu ni là phần thứ chín.

--ooOoo--

30. Atthārasabhikkhunīsahassāpadānam

- 1044. Aṭṭhārasasahassāni bhikkhunī sakyasambhavā, yasodharāpamukhāni sambuddham upasaṅkamum.
- 1045. Aṭṭhārasasahassāni sabbā honti mahiddhikā, vandantī munino pāde ārocenti yathābalam.
- 1046. Jāti khīṇā jarā vyādhi maranaṃ ca mahāmuni, anāsavaṃ padaṃ santaṃ amataṃ yāma nāyaka.
- 1047. Khalitam ce pure atthi sabbāsampi mahāmuni, aparādhamajānantī¹ khama amham vināyaka.
- 1048. "Iddhim cāpi nidassetha mama sāsanakārikā, parisānam ca sabbāsam kaṅkham chindatha yāvatā."
- 1049. Yasodharī mahāvīra manāpā piyadassanā, sabbā tuyham mahāvīra agārasmim pajāpatī.
- 1050. Thīnam satasahassānam navutīnam chaļuttari, agāre te mayam vīra pāmokkhā sabba-issarā.
- 1051. Rūpācāraguņūpetā yobbanaṭṭhā piyaṃvadā, sabbāyo apacāyanti devatā viya mānusā.
- 1052. Aṭṭhārasasahassāni sabbā sākiyasambhavā, yasodharā² sahassāni pāmokkhā issarā tadā.
- 1053. Kāmadhātumatikkantā saņṭhitā rūpadhātuyā, rūpena sadisā natthi sahassānam mahāmuni.
- 1054. Sambuddham abhivādetvā iddhim dassesu satthuno, nekā³ nānāvidhākārā mahā-iddhipi dassayum.
- 1055. Cakkavāļasamam kāyam sīsam uttarato kuru, ubho pakkhā duve dīpā jambudīpam sarīrato.
- 1056. Dakkhiṇaṃ ca saraṃ piñjaṃ nānāsākhā tu pattakā, candasūravisālakkhā⁴ merupabbatato sikhā.

³ loke - Sī Mu.

¹ aparādham pajānanti - Syā, PTS.

² yasovatī - Sī, PTS.

⁴ candam ca sūriyam c' akkhi - Ma, Syā, PTS.

30. Ký Sự về 18. 000 vị Tỳ Khưu Ni:

1044. Mười tám ngàn vị tỳ khưu ni xuất thân dòng Sakya đứng đầu là Yasodharā đã đi đến gặp đấng Toàn Giác.

1045. Tất cả mười tám ngàn vị ni đều có đại thần lực. Trong khi đảnh lễ ở bàn chân của bậc Hiền Trí, các vị ni trình rõ đúng theo năng lực rằng:

1046. "Bạch đấng Đại Hiền Trí, sự sanh, sự già, sự bệnh, và sự chết đã được cạn kiệt. Bạch đấng Lãnh Đạo, chúng con đã đi đến vị thế Bất Tử, an tịnh, không còn lậu hoặc.

1047. Bạch đấng Đại Hiền Trí, nếu có điều sai trái gì trước đây của tất cả chúng con vì không biết là lỗi lầm, bạch đấng Hướng Đạo xin Ngài hãy tha thứ cho chúng con."

1048. "Là những người thực hành theo Giáo Pháp của Ta, các nàng cũng nên thị hiện thần thông. Và hãy chặt đứt sự nghi ngờ đã có cho tất cả các chúng."

1049. "Bạch đấng Đại Hùng, là những vị ni danh tiếng, vui vẻ, có dáng vóc đáng yêu, bạch đấng Đại Hùng, tất cả đã là vợ của Ngài lúc còn tại gia.

1050. Bạch đấng Anh Hùng, trong số một trăm chín mươi sáu ngàn phụ nữ ở nhà của Ngài, chúng con là những vị đứng đâu, là những người chủ quản tất cả.

1051. Là những người có được sắc đẹp, tánh tình, và đức hạnh, ở vào tuổi thanh xuân, có lời nói đáng yêu, tất cả chư Thiên cũng như loài người đều quý trọng (chúng con).

1052. Khi ấy, tất cả mười tám ngàn vị ni đều xuất thân dòng Sakya, một ngàn vị ni có danh tiếng là những vị đứng đầu, là những người chủ quản.

1053. Bạch đấng Đại Hiên Trí, (các cô ấy) đã vượt qua dục giới, đã được an trú vào sắc giới. Không có gì tương đương với sắc đẹp của một ngàn cô ấy."

1054. Sau khi đảnh lễ bậc Toàn Giác, các vị ni đã phô bày thần thông đến bậc Đạo Sư. Các vị ni cũng đã thị hiện đại thần lực với nhiều hình thức khác loại.

1055. (Các vị ni đã thị hiện) cơ thể tương đương với bầu vũ trụ, đầu là (đảo) Kuru ở về phía bắc, hai cánh là hai hòn đảo, thân mình là đảo Jambu.

1056. Và đuôi công là cái hồ ở phía nam nhưng các lông chim là các cành lá khác nhau, mặt trăng và mặt trời là cặp mắt to, núi Meru là chóp đỉnh.

- 1057. Cakkavāļagirituņḍā jamburukkhaṃ samūlakaṃ, vījamānā upagantvā vandanti lokanāyakaṃ.
- 1058. Hatthivaṇṇaṃ tathevassaṃ pabbataṃ jaladhiṃ tathā, candam ca suriyam merum sakkavannam ca dassayum.
- 1059. Yasodharā mayam vīra pāde vandāma cakkhuma, tava vīra pabhāvena nipphannā naranāyaka.
- 1060. Iddhīsu ca vasī homa dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homa mahāmune.
- 1061. Pubbe nivāsam jānāma dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 1062. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñānam amham mahāvīra uppannam tava santike.
- 1063. Pubbānam lokanāthānam saṅgamam no nidassitam, adhikārā bahū amham tumhatthāya mahāmune.
- 1064. Yam amham purimam kammam kusalam sarase mune, tumhatthāya mahāvīra puññānupacitāni no.
- 1065. Abhabbaṭṭhāne vajjetvā vārayimha anācaraṃ, tuyhatthāya mahāvīra cattāni jīvitāni no.¹
- 1066. Nekakoṭisahassānaṃ bhariyatthāya'dāsi no, na tattha vimanā homa tuyhatthāya mahāmune.
- 1067. Nekakoṭisahassānaṃ upakārāya 'dāsi no, na tattha vimanā homa tuyhatthāya mahāmune.
- 1068. Nekakoṭisahassānaṃ bhojanatthāya 'dāsi no, na tattha vimanā homa tuyhatthāya mahāmune.
- 1069. Nekakoṭisahassāni jīvitāni cajimha no, "Bhayamokkhaṃ karissāma" jīvitāni cajimhase.
- 1070. Aṅgagate alaṅkāre vatthe nānāvidhe bahū, itthibhaṇḍe na gūhāma tuyhatthāya mahāmune.

-

¹ sañcattam jīvitampi no - Syā.

- 1057. Ngọn núi của bầu vũ trụ là mỏ chim. Trong lúc phe phẩy cây Jambu cùng với cội rễ (làm cây quạt), các vị ni đã đi đến và đảnh lễ đấng Lãnh Đạo Thế Gian.
- 1058. Tương tợ y như thế, các vị ni đã thị hiện hình dáng con voi, con ngựa, ngọn núi, và biển cả, rồi mặt trăng, mặt trời, núi Meru, và vóc dáng của vị trời Sakka.
- 1059. "Bạch vị Anh Hùng, bạch đấng Hữu Nhãn, chúng con là các vị Yasodharā xin đảnh lễ ở bàn chân (Ngài). Bạch vị Anh Hùng, bạch đấng Lãnh Đạo của nhân loại, chúng con đã được hoàn thành nhờ vào quyền uy của Ngài.
- 1060. Bạch đấng Đại Hiền Trí, chúng con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, chúng con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.
- 1061. Chúng con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 1062. Bạch đấng Đại Hùng, trí của chúng con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.
- 1063. Bạch đấng Đại Hiên Trí, sự gặp gỡ đối với các đấng Lãnh Đạo Thế Gian trước đây đã được chúng con nhìn thấy rõ. Nhiều hành động hướng thượng của chúng con là nhằm mục đích về Ngài.
- 1064. Bạch bậc Hiền Trí, xin Ngài nhớ lại thiện nghiệp trước đây của chúng con. Bạch đấng Đại Hùng, phước báu đã được tích lũy bởi chúng con là nhằm mục đích về Ngài.
- 1065. Bạch đấng Đại Hùng, sau khi đã tránh xa những nơi không thích hợp và đã ngăn trừ điều không giới hạnh, mạng sống đã được chúng con hy sinh là nhằm mục đích về Ngài.
- 1066. Bạch đấng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí chúng con nhằm mục đích làm vợ (kẻ khác) nhiều ngàn koți lần. Chúng con không có bất bình về điều ấy là nhằm mục đích về Ngài.
- 1067. Bạch đấng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí chúng con vì sự hỗ trợ (kẻ khác) nhiều ngàn koṭi lần. Chúng con không có bất bình về điều ấy là nhằm mục đích về Ngài.
- 1068. Bạch đấng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí chúng con nhằm mục đích vật thực (cho kẻ khác) nhiều ngàn koịi lần. Chúng con không có bất bình về điều ấy là nhằm mục đích về Ngài.
- 1069. Chúng con đã từ bỏ nhiều ngàn koți mạng sống. Chúng con đã từ bỏ các mạng sống (nghĩ rằng): 'Chúng ta sẽ thực hiện sự giải thoát khỏi nỗi sợ hãi.'
- 1070. Bạch đấng Đại Hiền Trí, chúng con không cất giấu các đô trang sức được dùng cho phụ nữ, cùng nhiều vải vóc các loại, và các vật dụng của phụ nữ là nhằm mục đích về Ngài.

- 1071. Dhanadhaññapariccāgam gāmāni nigamāni ca, khettā puttā ca dhītā ca pariccattā mahāmune.
- 1072. Hatthī assā gavā cāpi² dāsiyo paricārikā, tuyhatthāya mahāvīra pariccattā asaṅkhiyā.³
- 1073. Yam amhe paṭimantesi dānam dassāma yācake, vimanam no na passāma dadato dānamuttamam.
- 1074. Nānāvidham bahum dukkham samsāre ca bahubbidhe, tuyhatthāya mahāvīra anubhuttam asankhiyam.
- 1075. Sukhappattā na modāma⁴ na ca dukkhesu dummanā, sabbattha tulitā homa tuyhatthāya mahāmune.
- 1076. Anumaggena sambuddho yam dhammam abhinīhari, anubhutvā sukham dukkham patto bodhim mahāmuni.
- 1077. Brahmadevam ca sambuddham gotamam lokanāyakam, aññesam lokanāthānam saṅgamā tehi no bahū.
- 1078. Adhikārā bahū amhaṃ⁵ tuyhatthāya mahāmune, gavesato buddhadhamme mayaṃ te paricārikā.
- 1079. Kappe ca satasahasse caturo ca asankhiye, dīpankaro mahāvīro uppajji lokanāyako.
- 1080. Paccantadesavisaye nimantetvā tathāgatam, tassa āgamanam maggam sodhenti tuṭṭhamānasā.
- 1081. Tena kālena so āsi sumedho nāma brāhmaņo, maggam ca paṭiyādesi āyatam⁶ sabbadassino.
- 1082. Tena kālena āsimha sabbā brāhmaṇasambhavā, thalūdajāni pupphāni āharimha samāgamaṃ.
- 1083. Tasmim so samaye buddho dīpankaro mahāyaso, viyākāsi mahāvīro isimuggatamānasam.

¹ khettam dhītañ ca puttañ ca pariccattam - PTS.

² hatthi-assa-gavam cāpi - PTS.

³ pariccattam asankhiyam - PTS.

⁴ pattānumodāma - Ma, Syā.

⁵ adhikāraṃ bahuṃ amhe - Ma, PTS.

⁶ āyato - Ma, Syā, PTS.

1071. Chúng con đã dứt bỏ tài sản, lúa gạo, các ngôi làng, và các phố chợ. Bạch đấng Đại Hiền Trí, các ruộng vườn, những người con trai và những người con gái đã được dứt bỏ.

1072. Bạch đấng Đại Hùng, không thể đếm được những con voi, ngựa, trâu bò, luôn cả các nữ tỳ và tớ gái đã được dứt bỏ là nhằm mục đích về Ngài.

1073. Về việc Ngài bảo chúng con rằng: 'Ta sẽ cho vật thí đến người hành khất,' chúng con không nhìn thấy sự bất bình của chúng con trong khi Ngài bố thí vật thí tối thượng.

1074. Bạch đấng Đại Hùng,chúng con đã trải qua nhiều khổ đau khác loại không thể đếm được, và ở sự luân hồi với nhiều hình thức là nhằm mục đích về Ngài.

1075. Bạch đấng Đại Hiền Trí, đạt được sung sướng chúng con không vui thích và không có tâm bực bội trong những khổ đau, chúng con được quân bình trong mọi trường hợp là nhằm mục đích về Ngài.

1076. Theo lộ trình mà bậc Toàn Giác (quá khứ) đã khẳng định về pháp (giải thoát), thì đấng Đại Hiền Trí đã đạt đến sự Giác Ngộ sau khi trải qua an lạc và khổ đau.

1077. Bạch đấng Phạm Thiên, bậc Toàn Giác, đấng Lãnh Đạo Thế Gian Gotama, Ngài với chúng con đã có nhiều lần gặp gỡ với các đấng Bảo Hộ Thế Gian khác.

1078. Bạch đấng Đại Hiền Trí, nhiều hành động hướng thượng của chúng con là nhằm mục đích về Ngài. Chúng con là những nữ tỳ của Ngài trong lúc Ngài tầm cầu Phật Pháp."

1079. Vào thuở bốn a-tăng-kỳ và một trăm ngàn kiếp, bậc Đại Anh Hùng, vị Lãnh Đạo Thế Gian Dīpaṅkara đã hiện khởi.

1080. Sau khi đã thỉnh mời đức Như Lai, những người ở khu vực vùng biên địa làm sạch sẽ con đường đi đến của Ngài với tâm hoan hỷ.

1081. Vào thời điểm ấy, người ấy đã là vị Bà-la-môn tên Sumedha, và đã sửa soạn con đường của đấng Toàn Tri đang đi đến.

1082. Vào thời điểm ấy, tất cả chúng con đã có xuất thân là Bà-la-môn. Chúng con đã mang đến cuộc tụ hội những đóa hoa mọc trên đất liền và dưới nước.

1083. Vào lúc ấy, đức Phật Dīpankara, bậc Đại Hùng có danh tiếng vĩ đại ấy đã chú nguyện cho vị ẩn sĩ có tâm ý hướng thượng.

- 1084. Calatī ravatī paṭhavī saṅkampati sadevakaṃ, tassa kammaṃ pakittente isimuggatamānaso.¹
- 1085. Devakaññā manussā ca mayam cāpi sadevakā, nānāpūjanīyam bhaṇḍam pūjayitvāna patthayum.
- 1086. Tesam buddho viyākāsi jotidīpasanāmako, "Ajja ye patthitā atthi te bhavissanti sammukhā."
- 1087. Aparimeyye ito kappe yam no buddho viyākari, tam vācamanumodantī evankārī ahumha no.
- 1088. Tassa kammassa sukatassa tattha cittam pasādiya,² devamānusakam yonim anubhotvā asankhiyam.
- 1089. Sukhadukkhe 'nubhotvāna devesu mānusesu ca, pacchimabhave sampatte jātā 'mha sākiye kule.
- 1090. Rūpavatī bhogavatī yasasīlavatī tato, sabbaṅgasampadā homa kulesu atisakkatā.
- 1091. Lābhaṃ silokaṃ sakkāraṃ lokadhammasamāgamaṃ, cittaṃ ca dukkhitaṃ natthi vasāma akutobhayā.
- 1092. Vuttam hetam bhagavatā rañño antepure tadā, khattiyānam pure vīro upakāram ca niddisi.
- 1093. Upakārā ca yā nārī yā ca nārī sukhe dukhe, atthakkhāyī ca yā nārī yā ca nārī 'nukampikā.
- 1094. Dhammam care sucaritam na nam duccaritam care, dhammacārī sukham seti asmim loke paramhi ca.
- 1095. Agāram vijahitvāna pabbajimha 'nagāriyam, aḍḍhamāse asampatte catusaccam phusimha no.
- 1096. Cīvaraṃ piṇḍapātaṃ ca paccayaṃ sayanāsanaṃ, upanenti bahuṃ amhe sāgarasseva ūmiyo.

¹ isimuggatamānasam - Ma, Syā, PTS.

² pasādayum - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

1084. Trong khi tuyên dương hành động của vị ẩn sĩ có tâm ý hướng thượng ấy, quả đất (đã) lay chuyển, gào thét, rung động cùng với Thiên giới.

1085. Các tiên nữ và loài người, luôn cả chúng con cùng với chư Thiên đã dâng lên phẩm vật cúng dường khác nhau rồi đã ước nguyện.

1086. Đức Phật tên Jotidīpa (Dīpaṅkara) đã chú nguyện cho các vị ấy rằng: "Những điều đã được ước nguyện vào ngày hôm nay sẽ trở thành hiện thực."

1087. Ấy là điều đức Phật đã chú nguyện cho chúng con trước đây vô lượng kiếp. Trong khi tùy hỷ lời nói ấy, chúng con đã là những người hành động như thế.

1088. Tại nơi ấy, chúng con đã có tâm tịnh tín đối với việc làm đã được thực hiện tốt đẹp ấy. Chúng con đã sanh vào bản thể trời và người với số lần không thể đếm được.

1089. Chúng con đã trải qua an lạc và khổ đau ở các cõi trời và loài người. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, chúng con đã sanh ra trong gia tộc Sakya.

1090. Chúng con có sắc đẹp, có của cải, do đó có danh vọng và giới hạnh. Chúng con có sự thành tựu vẹn toàn thân thể, được vô cùng kính trọng ở các gia đình.

1091. Lợi lộc, danh vọng, cung kính, sự hội tụ của các pháp thế gian, và tâm bị khổ não là không có, chúng con sống không sợ hãi.

1092. Khi ấy, điều này đã được đức Thế Tôn nói ra ở trong kinh thành của đức vua (Suddhodana). Và đấng Anh Hùng đã chỉ ra việc hỗ trợ trước đây của các vị Sát-đế-lỵ:

1093. "Người nữ nào là hữu ân, người nữ nào cùng chung vui sướng khổ đau, người nữ nào nói lời hữu ích, và người nữ nào có lòng thương tưởng, –

1094. – thời hãy thực hành pháp thiện hạnh, chớ thực hành ác hạnh ấy. Người thực hành Giáo Pháp thọ hưởng an lạc ở đời này và đời sau."

1095. Sau khi từ bỏ gia đình, chúng con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Chưa đạt đến nửa tháng, chúng con đã chạm đến bốn Sự Thật.

1096. Nhiều người đem đến cho chúng con y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngồi tợ như các làn sóng của biển cả.

- 1097. Kilesā jhāpitā amham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāma anāsavā.
- 1098. Svāgatam vata no āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1099. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.
- 1100. Evam bahuvidham dukkham sampattī ca bahubbidhā, visuddhabhāvam sampattā labhāma sabbasampadā.
- 1101. Yā dadanti sakattānam puññatthāya mahesino, sahāyasampadā honti nibbānapadamasankhatam.
- 1102. Parikkhīṇaṃ atītaṃ ca paccuppannaṃ anāgataṃ, sabbaṃ kammampi no khīṇaṃ pāde vandāma cakkhuma.
- 1103. Nibbānāya vajantīnam kim vo vakkhāma uttarim, santasankhatadosam hi pappotha amatam padam.

Ittham sudam Yasodharāpamukhāni aṭṭhārasabhikkhunīsahassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharāpamukha-aṭṭhārasabhikukhunisahassāpadānaṃ dasamaṃ.

Kundalakesivaggo tatiyo.

--ooOoo-

TASSUDDĀNAM

Kuṇḍalā gotamī ceva dhammadinnā ca sakulā, varanandā ca soṇā ca kāpilānī yasodharā. Dasasahassabhikkhunī aṭṭhārasasahassakā, gāthāsatāni cattāri cha ca sattati meva ca.

--00O00--

1097. Các phiền não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.

1098. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1099. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được chúng con đắc chúng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

1100. Như vậy là có khổ đau đa dạng và thành công nhiều hình thức. Được đạt đến trạng thái thanh tịnh, chúng con nhận lãnh mọi sự thành tựu.

1101. Những nàng nào bố thí chính bản thân mình vì mục đích phước báu của vị đại ẩn sĩ là có sự thành tựu về bạn hữu, còn vị thế Niết Bàn là không còn tạo tác.

1102. "Quá khứ, hiện tại, và vị lai đã được cạn kiệt, tất cả nghiệp của chúng con đã được cạn kiệt. Bạch đấng Hữu Nhãn, chúng con xin đảnh lễ ở bàn chân (Ngài)."

1103. "Ta sẽ nói điều gì hơn nữa về các nàng là những người đang tiến đến Niết Bàn? Bởi vì các nàng đã đạt được vị thế Bất Tử, (là cảnh giới mà) sự tạo tác và điều sai trái đã được tịnh lặng."

Mười tám ngàn vị tỳ khưu ni đứng đầu là Yasodharā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về mười tám ngàn vị tỳ khưu ni có Yasodharā đứng đầu là phần thứ mười.

Phẩm Kuṇḍalakesī là phẩm thứ ba.

--00000--

TÓM LƯỢC CỦA PHẨM NÀY:

Vị ni Kuṇḍalā, vị ni Kisāgotamī, luôn cả vị ni Dhammadinnā, vị ni Sakulā, vị ni Nandā cao quý, vị ni Soṇā, vị ni Bhaddākāpilānī, vị ni Yasodharā, mười ngàn tỳ khưu ni, và mười tám ngàn vị ni, (tổng cộng) là bốn trăm bảy mươi sáu câu kệ cả thảy.

--ooOoo--

IV. KHATTIYĀVAGGO

31. Yasavatīpamukhabhikkhunīnam apadānam

- 1104. Bhavā sabbe parikkhīṇā bhavasandhi vimocitā, sabbāsavā ca no natthi ārocema mahāmune.
- 1105. Purimam kusalam kammam¹ yam kiñci sādhu patthitam, paribhogamayam dinnam tuyhatthāya mahāmune.
- 1106. Buddhapaccekabuddhānam buddhānam sāvakānam ca, paribhogamayam dinnam tuyhatthāya mahāmune.
- 1107. Uccanīcamayam kammam bhikkhūnam sādhu patthitam, uccākulaparikammam katametam mahāmune.
- 1108. Teneva sukkamūlena coditā kammasampadā, mānusikamatikkantā jāyiṃsu khattiye kule.
- 1109. Uppatte ca kate kamme jātiyā cāpi ekato, pacchime ekato jātā khattiyā kulasambhavā.
- 1110. Rūpavatī bhogavatī lābhasakkārapūjitā, antepure mahāvīra devānam viya nandane.
- 1111. Nibbinditvā agāramhā pabbajimha 'nagāriyam, katipāham upādāya sabbā pattā 'mha nibbutim.
- 1112. Cīvaraṃ piṇḍapātaṃ ca paccayaṃ sayanāsanaṃ, upanenti bahū amhe sadā sakkatapūjitā.
- 1113. Kilesā jhāpitā amham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāma anāsavā.
- 1114. Svāgatam vata no āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1115. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Yasavatīpamukhāni aṭṭhārasakhattiyakaññā bhikkhunīsahassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasavatīpamukha-aţţhārasabhikkhunīsahassāpadānaṃ paţhamaṃ.

0	οU	00	_

¹ parikammañca kusalaṃ - Syā.

IV. PHẨM SÁT-ĐẾ-LY:

31. Ký Sự về các Tỳ Khưu Ni đứng đâu là Yasavatī:

- 1104. "Bạch đấng Đại Hiền Trí, chúng con xin trình rằng, tất cả các hữu của chúng con đã được cạn kiệt, mối liên hệ với sự tái sanh của chúng con đã được mở ra, và các lậu hoặc của chúng con không còn.
- 1105. Bạch đấng Đại Hiền Trí, bất cứ thiện nghiệp nào trước đây đã được ước nguyện tốt đẹp (và) vật dụng đã được bố thí là nhằm mục đích về Ngài.
- 1106. Bạch đấng Đại Hiền Trí, vật dụng đã được bố thí đến các vị Phật, đến các vị Phật Độc Giác, và đến các vị Phật Thinh Văn là nhằm mục đích về Ngài.
- 1107. Bạch đấng Đại Hiên Trí, hành động cao cả hoặc tâm thường đến các vị tỳ khưu đã được ước nguyện tốt đẹp, hành động khởi đầu này đây cho việc (sanh vào) các gia tộc thượng lưu đã được thực hiện.
- 1108. Sự thành tựu của nghiệp được thúc đẩy bởi nhân tố trong sạch, trong khi vượt trội loài người chúng con đã được sanh vào gia tộc Sát-đế-ly.
- 1109. Trong sự sanh ra và trong việc làm đã được thực hiện, và luôn cả trong sự tái sanh cùng với nhau, chúng con đã được sanh ra chung với nhau trong (kiếp sống) cuối cùng, có xuất thân gia tộc Sát-đế-ly.
- 1110. Bạch đấng Đại Hùng, có sắc đẹp, có của cải, được tôn vinh bằng các lợi lộc và sự kính trọng, chúng con ở trong kinh thành như là ở (vườn hoa) Nandana của chư Thiên.
- 1111. Chúng con đã nhàm chán và đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Trong vài ngày, tất cả chúng con đã đạt được Niết Bàn.
- 1112. Nhiều người đem đến cho chúng con y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngồi, chúng con luôn luôn được kính trọng tôn vinh.
- 1113. Các phiên não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.
- 1114. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiên của đức Phật tối thượng.
- 1115. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được chúng con đắc chứng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật."
- Mười tám ngàn vị tỳ khưu ni công nương dòng Sát-đế-lỵ đứng đầu là Yasavatī trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về mười tám ngàn vị tỳ khưu ni đứng đầu là Yasavatī là phần thứ nhất.

--ooOoo--

32. Brahmaṇakaññābhikkhunīnaṃ apadānaṃ

- 1116. Cullāsītisahassāni brahmaññakulasambhavā, sukhumālahatthapādā pure tuyham mahāmune.
- 1117. Vessasuddakule jātā devā nāgā ca kinnarā, cātuddīpā bahū kaññā pure tuyham mahāmune.
- 1118. Keci pabbajitā atthi saccadassāvino bahū, devā ca kinnarā nāgā bujjhissanti anāgate.
- 1119. Anubhotvā yasam sabbam patvāna sabbasampadā, tvayi pasādam patiladdhā bujjhissanti anāgate.
- 1120. Amhe brāhmanadhītā tu brahmaññakulasambhavā, pekkhato no¹ mahāvīra pāde vandāma cakkhuma.
- 1121. Upahatā bhavā sabbe mūlatanhā samūhatā, samucchinnā anusayā puññasankhārā dālitā.
- 1122. Samādhigocarā sabbā samāpattivasī tathā, jhānena dhammaratiyā viharissāma no sadā.
- 1123. Bhavanetti avijjā ca sankhārā 'pi ca khepitā, sududdasam padam gantum anujānātha nāyaka.
- 1124. Upakārā mamam tumhe dīgharattam katāvino, catunnam samsayam chetvā sabbā gacchantu² nibbutim.
- 1125. Vandityā munino pāde katyā iddhivikubbanam, kāci dassenti ālokam andhakāramathāparā.
- 1126. Dassenti candasuriye sāgaram ca samacchakam, sineruparibhandam ca dassenti pārichattakam.

¹ lakkhanā ca - Syā.

² gacchatha - Syā, PTS.

32. Ký Sự về các vị Tỳ Khưu Ni Thiếu Nữ Bà-la-môn:

- 1116. "Bạch đấng Đại Hiền Trí, tám mươi bốn ngàn vị ni xuất thân gia tộc Bà-la-môn, có tay chân mềm mại, là thuộc về Ngài trước đây.
- 1117. Bạch đấng Đại Hiên Trí, nhiều thiếu nữ đã được sanh ra trong gia tộc thương buôn và nô lệ, là chư Thiên, loài rồng, và kim-si-điểu, thuộc bốn châu lục, là thuộc về Ngài trước đây.
- 1118. Có một số đã được xuất gia, nhiều vị có sự nhìn thấy Sự Thật. Còn chư Thiên, kim-sỉ-điều, loài rồng sẽ được giác ngộ trong ngày vị lai.
- 1119. Sau khi thọ hưởng danh vọng, sau khi đạt đến thành công toàn diện, tất cả đã đạt được niềm tịnh tín ở Ngài, sẽ được giác ngộ trong ngày vị lai.
- 1120. Bạch đấng Đại Hùng, bạch đấng Hữu Nhãn, chúng con là những người con gái của các Bà-la-môn, xuất thân gia tộc Bà-la-môn, chúng con xin đảnh lễ ở bàn chân của Ngài là vị đang xem xét chúng con.
- 1121. Tất cả các hữu đã được phá hủy, ái dục cội nguồn đã được thủ tiêu, các khuynh hướng ngủ ngầm đã được chặt đứt, các sự tạo tác đem lại phước báu đã được xé tan.
- 1122. Chúng con có tất cả các hành xứ về định, tương tợ như thế về khả năng thể nhập. Nhờ thiên, chúng con sẽ luôn luôn sống với sự thỏa thích trong Giáo Pháp.
- 1123. Lối dẫn đến tái sanh, vô minh, và luôn cả các pháp còn tạo tác đã được quăng bỏ. Bạch đấng Lãnh Đạo, xin Ngài cho phép (chúng con) đi đến vị thế khó nhìn thấy vô cùng."
- 1124. "Các nàng là ngườn hỗ trợ cho Ta là người đã có sự thực hành dài lâu. Tất cả các nàng hãy cắt đứt sự hoài nghi của bốn (chúng) rồi hãy đi đến Niết Bàn."
- 1125. Sau khi đảnh lễ ở bàn chân của bậc Hiền Trí và đã thực hiện sự biến hóa thần thông, một số vị ni thị hiện ánh sáng, còn một số khác thị hiện bóng tối.
- 1126. Các vị ni thị hiện mặt trăng, mặt trời, và biển cả có cả loài cá. Các vị thị hiện dãy núi Sineru và giống cây san hô (thuộc cõi trời).

- 1127. Tāvatiṃsaṃ ca bhavanaṃ yāmaṃ dassenti iddhiyā, tusitaṃ nimmite deve vasavatti mahissare.
- 1128. Brahmāno kāci dassenti caṅkamaṃ ca mahārahaṃ, brahmavaṇṇaṃ ca māpetvā dhammaṃ desenti suññataṃ.
- 1129. Nānāvikubbaṇaṃ katvā iddhiṃ dassiya satthuno, dassayiṃsu balaṃ sabbā pade vandiṃsu satthuno.
- 1130. Iddhīsu ca vasī homa dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homa mahāmune.
- 1131. Pubbe nivāsam jānāma dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā nathidāni punabbhavo.
- 1132. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñānam amham mahāvīra uppannam tava santike.
- 1133. Pubbānam lokanāthānam saṅgamam no nidassitam, adhikārā bahū amham tuyhatthāya mahāmune.
- 1134. Yam amhehi katam kammam kusalam sara tam mune, tuyhatthāya mahāvīra puññā 'nupacitāni no.
- 1135. Satasahasse ito kappe padumuttaro mahāmuni, puram hamsavatī nāma sambuddhassa kulāsayam.
- 1136. Dvārena haṃsavatiyā gaṅgā sandati sabbadā, ubbāļhā nadiyā bhikkhū gamanaṃ na labhanti te.
- 1137. Divasam dve tayo ceva sattāham māsakam tato, catumāsampi sampuņnam gamanam na labhanti te.
- 1138. Tadā ahu sattasāro jaṭilo nāma raṭṭhiko, oruddhe bhikkhavo disvā setum gaṅgāya kārayi.
- 1139. Tadā satasahassehi setum gaṅgāya kārayi, saṅghassa orime tīre vihāram ca akārayi.

- 1127. Với thần thông, các vị ni làm cho nhìn thấy cung trời Đạo Lợi, Dạ Ma, Đẩu Suất, các vị trời có uy lực lớn lao ở cõi Hóa Lạc Thiên và Tha Hóa Tư Tại.
- 1128. Một số vị ni làm cho nhìn thấy con đường kinh hành vô cùng giá trị của đấng Phạm Thiên. Và sau khi biến hóa thành hình dáng của đấng Phạm Thiên, các vị ni thuyết giảng Giáo Pháp về không tánh.
- 1129. Sau khi đã thực hiện sự biến hóa khác nhau và đã phô bày thần thông đến bậc Đạo Sư, tất cả đã trình bày năng lực và đã đảnh lễ ở bàn chân của bậc Đạo Sư.
- 1130. "Bạch đấng Đại Hiền Trí, chúng con có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, chúng con có năng lực về trí biết tâm của người khác.
- 1131. Chúng con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
- 1132. Bạch đấng Đại Hùng, trí của chúng con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.
- 1133. Bạch đấng Đại Hiền Trí, sự gặp gỡ đối với các đấng Lãnh Đạo Thế Gian trước đây đã được chúng con nhìn thấy rõ. Nhiều hành đông hướng thương của chúng con là nhằm mục đích về Ngài.
- 1134. Bạch đấng Hiên Trí, xin Ngài nhớ lại nghiệp thiện đã được chúng con thực hiện. Bạch đấng Đại Hùng, phước báu đã được tích lũy bởi chúng con là nhằm mục đích về Ngài."
- 1135. Trước đây một trăm ngàn kiếp, có bậc Đại Hiền Trí Padumuttara. Thành phố tên Haṃsavatī là chỗ cư ngụ của gia đình đấng Toàn Giác.
- 1136. Sông Gangā luôn luôn chảy qua cửa khẩu của thành Haṃsavatī. Bị khuấy rồi bởi dòng sông, các vị tỳ khưu ấy không có được đường đi.
- 1137. Các vị ấy không có được đường đi đã hai ngày, ba ngày, và luôn cả bảy ngày, sau đó là một tháng, thậm chí bốn tháng đã được tròn đủ.
- 1138. Khi ấy, bậc ưu tú của loài người đã là viên quan lại tên là Jațila. Sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu bị ngăn trở, người đã cho xây dựng cây cầu ở sông Gaṅgā.
- 1139. Khi ấy, người đã cho xây dựng cây cầu ở sông Gaṅgā với một trăm ngàn, và đã cho xây dựng ngôi trú xá của hội chúng ở bờ sông bên này.

- 1140. Itthiyo purisā ceva uccanīcakulāni ca, tassa setuvihāre ca¹ samabhāgam akamsu te.
- 1141. Amhe aññe ca manujā vippasannena cetasā, tassa kammesu dāyādā nagare janapadesu ca.
- 1142. Itthī purisā kumārā ca bahū ceva kumārikā, setuno ca vihārassa vālukā ākiriṃsu te.
- 1143. Vīthisammajjanam katvā kadalī puņņaghaţe dhaje,² dhūpam cuņņam ca³ mālam ca kāram katvāna satthuno.
- 1144. Setuvihāre kāretvā nimantetvā vināyakam, mahādānam daditvāna sambodhim abhipatthayī.
- 1145. Padumuttaro mahāvīro tārako sabbapāṇinaṃ, anumodaniyam 'kāsi jatilassa mahāmuni.
- 1146. "Satahasasse atikkante kappo hessati bhaddako, bhavābhave 'nubhotvāna pāpuņissati bodhiyam.
- 1147. Ye keci hatthaparikammam katāvī naranāriyo, anāgatasmim addhāne sabbā hessanti sammukhā.
- 1148. Tena kammavipākena cetanāpaṇidhīhi ca, uppannā devabhavanaṃ tuyhaṃ tā paricārikā.
- 1149. Dibbam sukham asankheyyam mānusam ca asankhyayam, anubhontī ciram kālam samsarimha bhavābhave.
- 1150. Satasahasse ito kappe sukatam kammasampadam, sukhumālī manussesu atho devapure vare.
- 1151. Rūpabhogayase ceva atho kittim ca sakkatam, labhāma satatam sabbam sukatam kammasampadam.
- 1152. Pacchime bhave sampatte jātāmha brāhmaņe kule, sudhumālahatthapādā sakyaputtanivesane.

² punnakutaddhajā - PTS.

¹ tesu setuvihāresu - Sī Mu.

³ dhūmacuṇṇañ ca - PTS.

- 1140. Những người đàn bà luôn cả đàn ông cùng các gia đình thượng và hạ lưu, họ đã góp phần bằng nhau cho cây cầu và ngôi trú xá của vị ấy.
- 1141. Với tâm ý vui mừng, chúng con và những người khác ở thành phố và ở các quốc độ là những người thừa tự các việc làm của vị ấy.
- 1142. Những người đàn bà, đàn ông, thiếu niên, và luôn cả nhiều thiếu nữ, họ đã rải cát cho cây cầu và ngôi trú xá.
- 1143. Sau khi làm việc quét dọn con đường, họ đã thực hiện các lá phướn, các chum đầy (nước), các cây cờ, nhang thắp, bột phấn, tràng hoa là việc tôn kính đến bậc Đạo Sư.
- 1144. Sau khi cho thực hiện cây cầu và ngôi trú xá, người đã thỉnh mời đấng Hướng Đạo, rồi đã dâng cúng đại thí, và đã ước nguyện quả vị Toàn Giác.
- 1145. Bậc Đại Hiền Trí, đấng Đại Hùng Padumuttara, bậc giúp cho tất cả các chúng sanh vượt qua đã nói lời tùy hỷ đến vị Jațila rằng:
- 1146. "Khi một trăm ngàn kiếp đã trôi qua sẽ là kiếp Bhadda, (người này) sau khi trải qua kiếp này kiếp khác sẽ đạt đến quả vị giác ngộ.
- 1147. Những người đàn ông và đàn bà nào đã thực hiện công việc hỗ trợ bằng tay, trong tương lai dài lâu tất cả sẽ gặp lại nhau."
- 1148. Do kết quả của nghiệp ấy và do các nguyện lực của tác ý, những người nữ tỳ ấy của Ngài đã được sanh lên cung điện của chư Thiên.
- 1149. Trong khi thọ hưởng sự sung sướng vô lượng thuộc về cõi trời và vô lượng thuộc về nhân loại một thời gian dài, chúng con đã luân hồi cõi này cõi khác.
- 1150. Trong một trăm ngàn kiếp về trước, sự thành tựu của nghiệp đã được thể hiện tốt đẹp, chúng con được trẻ đẹp ở giữa loài người rồi ở cung trời cao quý.
- 1151. Chúng con liên tục thọ lãnh trọn vẹn sự thành tựu của nghiệp đã khéo được thể hiện về sắc đẹp, của cải, danh vọng, luôn cả tiếng tăm, và sự kính trọng.
- 1152. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, chúng con đã được sanh ra trong gia tộc Bà-la-môn, có tay chân mềm mại, ở trong cung của người con trai dòng Sakya.

- 1153. Sabbakālampi paṭhaviṃ na passāma n' alaṅkataṃ, cikkhallabhūmimasuciṃ na passāma mahāmune.
- 1154. Agāraṃ vasante amhe sakkāraṃ sabbakālikaṃ, upanenti sadā sabbaṃ pubbakammabalena no.
- 1155. Agāram pajahitvāna pabbajitvā 'nagāriyam, saṃsārapathanittiṇṇā vītarāgā bhavāmase.
- 1156. Cīvaraṃ piṇḍapātaṃ ca paccayaṃ sayanāsanaṃ, upanenti sadā amhe sahassāni tato tato.
- 1157. Kilesā jhāpitā amham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāma anāsavā.
- 1158. Svāgatam vata no āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1159. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam caturāsītibrāhmanakaññābhikkhunīsahassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Caturāsītibhikkhunīsahasāpadānam dutiyam.

--ooOoo--

33. Uppaladāyikāpadānam

- 1160. Nagare aruņavatiyā aruņo nāma khattiyo, tassa rañño aham bhariyā ekajjham cārayāmaham.
- 1161. Rahogatā nisīditvā evam cintes' aham tadā, ādāya gamanīyam hi kusalam natthi me katam.¹
- 1162. Mahābhitāpam kaṭukam ghorarūpam sudāruṇam, nirayam nūna gacchāmi ettha me natthi saṃsayo.
- 1163. Evāham cintayitvāna pahamsetvāna mānasam, rājānam upagantvāna idam vacanamabravim.

¹ kusalam me katam natthi ādāya gamiyam mama - Ma, PTS.

- 1153. "Bạch đấng Đại Hiền Trí, thậm chí trong mọi thời điểm chúng con cũng không nhìn thấy quả đất là không được trang hoàng, chúng con không nhìn thấy đầm lầy và mặt đất là bị ô nhiễm.
- 1154. Trong khi sống tại gia, chúng con có được sự tôn trọng trong mọi thời điểm. Do năng lực của nghiệp trước đây, người ta luôn luôn đem lại cho chúng con mọi thứ.
- 1155. Sau khi từ bỏ gia đình, chúng con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Chúng con đã được thoát khỏi đạo lộ luân hồi, có tham ái đã được lìa bỏ.
- 1156. Từ nơi kia từ nơi nọ, người ta luôn luôn đem lại cho chúng con hàng ngàn y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngồi."
- 1157. Các phiền não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.
- 1158. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
- 1159. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được chúng con đắc chúng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tám mươi bốn ngàn vị tỳ khưu ni thiếu nữ Bà-la-môn trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về tám mươi bốn ngàn vị tỳ khưu ni là phần thứ nhì.

--ooOoo--

33. Ký Sự về Uppaladāyikā:¹

- 1160. Ở thành phố Aruṇavatī, có vị Sát-đế-lỵ tên là Aruṇa. Con đã là người vợ của vị vua ấy. Có một lần con đã khiến (người) đưa con đi (du ngoạn).
- 1161. Khi ấy, con đã đi đến nơi thanh vắng và ngồi xuống, con đã suy nghĩ như vầy: "Dầu đã đạt được vị thế xứng đáng, nhưng không điều lành nào đã được ta thực hiện!
- 1162. Có lẽ ta sẽ đi đến địa ngục là nơi vô cùng nóng bức, khổ sở, có dáng vẻ rùng rợn, vô cùng khiếp đảm; điều này đối với ta là không có sự hoài nghi (nữa)."
- 1163. Sau khi suy nghĩ như thế và sau khi đã làm cho tâm được mừng rỡ, con đã đi đến gặp đức vua và đã nói lời nói này:

¹ *Uppaladāyikā* có ý nghĩa là "người nữ dâng cúng hoa sen xanh."

- 1164. "Itthī nāma mayam deva purisānugatā sadā,1 ekam me samanam dehi bhojayissāmi khattiya."
- 1165. Adāsi me tadā rājā samanam bhāvitindriyam, tassa pattam gahetvāna paramannena pūrayim.
- 1166. Pūretvā paramam annam sahassagghanakenaham,² mahācelena chādetvā adāsim tutthamānasā.
- 1167. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusam deham tāvatimsam agacchaham.
- 1168. Sahassam devarājūnam³ mahesittamakārayim, sahassam cakkavattīnam mahesittamakārayim.
- 1169. Padesarajjam vipulam gananāto asankhiyam, nānāvidham bahum aññam tassa kammaphalam tato.
- 1170. Uppalasseva me vaņņo abhirūpā sudassanā, itthī sabbangasampannā abhijātā jutindharā.
- 1171. Pacchimabhave sampatte ajāyim sākiye kule, nārīsahassapāmokkhā suddhodanasutassaham.
- 1172. Nibbinditvā agāreham pabbajim anagāriyam, sattamim rattimappatvā⁴ catusaccamapāpunim.
- 1173. Cīvaram pindapātam ca paccayam sayanāsanam, parimetum na sakkomi pindapātassidam phalam.
- 1174. Yam mayham purimam kammam kusalam sarase muni, tuyhatthāya mahāvīra pariccattam bahum mayā.
- 1175. Ekatimse ito kappe yam dānamadadim tadā, duggatim nābhijānāmi pindapātassidam phalam.
- 1176. Dve gatiyo pajānāmi devattam atha mānusam, aññam gatim na jānāmi pindapātassidam phalam.
- 1177. Ucce kule pajāyāmi mahāsāle mahaddhane, aññe kule na jānāmi pindapātassidam phalam.

³ sahassam devarājānam - PTS.

purisānittarā ahu - Ma; purisā na bhavāma no - Syā; purisānam bharā mayam - PTS.

saha sugandhalepanam - Ma, Syā; sahassam gandhalepanam - PTS.

⁴ sattamīrattisampattā - Ma; sattamīratti appattā - PTS.

1164. "Tâu bệ hạ, chúng thiếp là phụ nữ luôn luôn đi theo sau người nam. Tâu vị Sát-đế-ly, xin hãy ban cho thiếp một vị sa-môn. Thiếp sẽ chăm lo về vật thực."

1165. Khi ấy, đức vua đã ban cho con (một) vị sa-môn có (các) giác quan đã được tu tập. Sau khi nhận lấy bình bát của vị ấy, con đã đặt đầy (bình bát) với vật thực thượng hạng.

1166. Sau khi đã đặt đầy (bình bát) với vật thực thượng hạng, con đã đậy lại bằng tấm vải lớn trị giá một ngàn và đã dâng lên với tâm ý hớn hở.

1167. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

1168. Con đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của một ngàn vị trời Đế Thích. Con đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của một ngàn đấng Chuyển Luân Vương.

1169. Vương quyền của địa phận là bao la, vô lượng về phương diện tính đếm. Từ đó, quả báu của nghiệp ấy còn có nhiều hình thức đa dạng khác nữa.

1170. Màu da của con chính là màu của hoa sen, con là người nữ đẹp vô cùng, có dáng nhìn xinh xắn, được thành tựu toàn vẹn về cơ thể, được sanh vào nơi quyền quý, có sự lộng lẫy.

1171. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, con đã được sanh ra trong gia tộc Sakya, đứng đầu một ngàn nữ nhân của người con trai của (đức vua) Suddhodana.

1172. Nhàm chán cuộc sống tại gia, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Chưa đến đêm thứ bảy, con đã đạt được bốn Sự Thật.

1173. Con không thể nào ước lượng được số lượng y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngồi; điều này là quả báu của món vật thực.

1174. Bạch đấng Hiền Trí, xin Ngài nhớ lại việc làm tốt đẹp trước đây của con. Bạch đấng Đại Hùng, nhiều thứ đã được con buông bỏ là nhằm mục đích về Ngài.

1175. Kể từ khi con đã dâng cúng vật thí trước đây ba mươi mốt kiếp, con không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của món vật thực.

1176. Con nhận biết hai cảnh giới là bản thể chư Thiên và nhân loại, con không biết đến cảnh giới nào khác; điều này là quả báu của món vật thực.

1177. Con được sanh vào gia tộc thượng lưu, có đại sảnh đường, có tài sản lớn lao, con không biết đến gia tộc nào khác; điều này là quả báu của món vật thực.

- 1178. Bhavābhave saṃsaritvā sukkamūlena coditā, amanāpaṃ na passāmi somanassakataṃ phalaṃ.¹
- 1179. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmuni.
- 1180. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 1181. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ mama mahāvīra uppannaṃ tava santike.
- 1182. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1183. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1184. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Uppaladāyikā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppaladāyikātheriyāpadānam tatiyam.

--ooOoo--

34. Sigālamātāpadānam

- 1185. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū, ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
- 1186. Tadāhaṃ haṃsavatiyaṃ jātā 'maccakule ahuṃ, nānāratanapajjote iddhe phīte mahaddhane.
- 1187. Pitunā saha gantvāna mahājanapurakkhatā, dhammam buddhassa sutvāna pabbajim anagāriyam.
- 1188. Pabbajitvāna kāyena pāpakammam vivajjayim, vacīduccaritam hitvā ājīvam parisodhayim.
- 1189. Buddhe pasannā dhamme ca saṅghe ca tibbagāravā, saddhammasavane yuttā buddhadassanalālasā.
- 1190. Aggam saddhādhimuttānam assosim bhikkhunim tadā, tam ṭhānam patthayitvāna tisso sikkhā apūrayim, tato mam sugato āha karunānugatāsayo.

 $^{^{\}rm I}$ somanassakatāphalam - Sī Mu; somanassassidam phalam - Syā.

1178. Sau khi luân hồi cõi này cõi khác, được thúc đẩy bởi nhân tố trong sạch con không nhìn thấy điều không vừa ý; (điều này) là quả báu đã được thực hiện với tâm hoan hỷ.

1179. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1180. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1181. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1182. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1183. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1184. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Uppaladāyikā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Uppaladāyikā là phần thứ ba.

--00O00--

34. Ký Sự về Sigālamātā:1

1185. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

1186. Khi ấy, con đã được sanh ra tại Haṃsavatī, trong gia đình vị quan cận thần được rạng rỡ với châu báu khác loại, sung túc, thịnh vượng, có đại tài sản.

1187. Sau khi cùng với người cha dẫn đầu đám đông người đi đến và lắng nghe Giáo Pháp của đức Phật, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

1188. Sau khi xuất gia, con đã lánh xa nghiệp ác do thân. Sau khi từ bỏ sở hành xấu xa về lời nói, con đã thanh lọc sự nuôi mạng sống.

1189. Con được tịnh tín với đức Phật, có sự tôn sùng Giáo Pháp và Hội Chúng. Con được gắn bó với việc lắng nghe Chánh Pháp và có lòng khao khát về việc nhìn thấy đức Phật.

1190. Khi ấy, con đã nghe về vị tỳ khưu ni đứng đầu trong số các vị ni có khuynh hướng về đức tin. Sau khi ước nguyện vị thế ấy, con đã làm tròn đủ Tam Học. Do đó, đấng Thiện Thệ với khuynh hướng thuận theo lòng bi mẫn đã nói với con rằng:

-

¹ Sigālamātā nghĩa là "mẹ của Sigāla."

- 1191. "Yassa saddhā tathāgate acalā suppatiṭṭhitā, sīlaṃ ca yassa kalyāṇaṃ ariyakantaṃ pasaṃsitaṃ.
- 1192. Saṅghe pasādo yassatthi ujubhūtam ca dassanam, adaļiddoti tam āhu amogham tassa jīvitam.
- 1193. Tasmā saddham ca sīlam ca pasādam dhammadassanam, anuyuñjetha medhāvī saram buddhānasāsanam."
- 1194. Taṃ sutvā 'haṃ pamuditā apucchiṃ paṇidhiṃ mama, tadā anomo amito vyākarittha vināyako.
- 1195. Buddhe pasannā kalyāṇī lacchase taṃ supatthitaṃ, satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma nāmena satthā loke bhavissati.
- 1196. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, sigālakassa mātā ti hessati satthu sāvikā.
- 1197. Tam sutvā muditā hutvā yāvajīvam tadā jinam, mettacittā paricarim paṭipattīhi nāyakam.
- 1198. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.
- 1199. Pacchime ca bhave 'dāni giribbajapuruttame, jātā seṭṭhikule phīte mahāratanasañcaye.
- 1200. Putto sigālako nāma mamāsi vipathe rato, diṭṭhigahanapakkhanto¹ disāpūjanatapparo.
- 1201. Nānādisā namassantam piņdāya nagaram vajam, tam disvā ovadī buddho magge ṭhatvā vināyako.
- 1202. Tassa desayato dhammam ninādo² vimhayo ahu, dvekotinaranārīnam dhammā 'bhisamayo ahu.
- 1203. Tadāham³ parisam gantvā sutvā sugatabhāsitam, sotāpattiphalam pattā pabbajim anagāriyam.

² panādo - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

¹ ditthigahanapakkhanno - Sī Mu, Syā.

³ tadā tam - Syā, PTS.

1191. "Đức tin của người nào đối với đức Như Lai là không bị lay chuyển, khéo được thiết lập, và giới của người nào là tốt đẹp, tương xứng với bậc Thánh, được ngợi khen.

1192. Người nào có niềm tịnh tín vào Hội Chúng, có bản thể chính trực và có sự nhận thức, người ta nói về vị ấy là 'kẻ không nghèo,' đời sống của vị ấy là không vô ích.

1193. Vì thế, người sáng suốt, trong khi ghi nhớ lời dạy của chư Phật, hãy gắn bó vào đức tin, vào giới, vào niềm tịnh tín, và vào việc nhận thức Giáo Pháp."

1194. Sau khi lắng nghe điều ấy, được hoan hỷ con đã hỏi về điều phát nguyện của con. Khi ấy, đấng Hướng Đạo tối cao, vô lượng, đã chú nguyện rằng:

1195. "Này người thiện nữ, được tịnh tín vào đức Phật nàng sẽ đạt được điều đã ước nguyện ấy. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, xuất thân gia tộc Okkāka, sẽ xuất hiện ở thế gian.

1196. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là 'Mẹ của Sigālaka."

1197. Nghe được điều ấy, con đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái con đã phụng sự đấng Chiến Thắng, bậc Lãnh Đạo với các sự hành đạo cho đến hết cuộc đời.

1198. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyên lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

1199. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, con đã được sanh ra ở kinh thành Giribbaja, trong gia đình triệu phú, thịnh vượng, có sự tích lũy các châu báu lớn lao.

1200. Người con trai của con tên Sigālaka là thích thú vào con đường sái quấy. Trong khi lao theo việc nắm giữ tà kiến, nó có sự nhiệt thành với việc cúng dường các phương hướng.¹

1201. Trong khi đi vào thành phố để khất thực, đức Phật bậc có sự giáo huấn, sau khi nhìn thấy nó đang lễ bái các phương hướng khác nhau, đấng Hướng Đạo đã thiết lập Sigālaka vào Đạo Lộ.

1202. Trong khi Ngài đang thuyết giảng Giáo Pháp, âm điệu của Ngài đáng kinh ngạc. Đã có sự lãnh hội Giáo Pháp của hai koți người nam và người nữ.²

1203. Khi ấy, con đã đi đến đám đông và đã lắng nghe lời thuyết giảng của đức Thiện Thệ. Con đã đạt đến quả vị Nhập Lưu và đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

_

¹ Xem *Sigālasuttaṃ*, Kinh Trường Bộ III.

² Hai *koți* là hai mươi triệu.

- 1204. Na cireneva kālena buddhadassanalālasā, anussatim tam bhāvetvā arahattam apāpunim.
- 1205. Dassanatthāya buddhassa sabbadāva vajāmaham, atittāyeva passāmi rūpam nayananandanam.
- 1206. Sabbapāramisambhūtam lakkhīnilayanam varam, rūpam sabbasubhākinnam atittā viharāmaham.
- 1207. Jino tasmim guņe tuṭṭho etadagge ṭhapesi maṃ, "Sigālakassa yā mātā aggā saddhādhimuttikā."
- 1208. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmuni.
- 1209. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīņā natthidāni punabbhavo.
- 1210. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ mama mahāvīra uppannaṃ tava santike.
- 1211. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1212. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1213. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Sigālamātā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sigālamātātheriyāpadānam catuttham.

--ooOoo--

35. Sukkāpadānam

- 1214. Ekanavute ito kappe vipassī nāma nāyako, uppajji cārunayano¹ sabbadhammavipassako.
- 1215. Tadā 'haṃ bandhumatiyaṃ jātā aññatare kule, dhammaṃ sutvāna munino pabbajiṃ anagāriyaṃ.
- 1216. Bahussutā dhammadharā paṭibhānavatī tathā, vicittakathikā cāpi jinasāsanakārikā.

-

¹ cārudassano - Ma.

1204. Có lòng khao khát về việc nhìn thấy đức Phật, sau khi tu tập pháp tùy niệm ấy trong thời gian không bao lâu, con đã thành tựu phẩm vị Ala-hán.

1205. Con luôn thường xuyên đi đến nhằm mục đích chiêm ngưỡng đức Phật. Con nhìn không biết chán diện mạo có sự hoan hỷ ở đôi mắt.

1206. Con sống, không biết chán với sắc thân cao quý, được hiện hữu với tất cả các pháp toàn hảo, được phân bố với mọi sự tốt lành, là nơi chứa đựng các điều may mắn.

1207. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng đã thiết lập con vào vị thế tối thắng: "Mẹ của Sigālaka là vị có khuynh hướng về đức tin hạng nhất."

1208. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1209. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1210. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1211. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1212. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1213. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sigālamātā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sigālamātā là phần thứ tư.

--ooOoo--

35. Ký Sự về Sukkā:

1214. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đã hiện khởi đấng Lãnh Đạo tên Vipassī, là vị có ánh mắt thu hút, là vị thấy rõ tất cả các pháp.

1215. Khi ấy, con đã được sanh ra trong một gia đình nọ tại thành Bandhumatī. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của bậc Hiền Trí, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

1216. Là người nghe nhiều (học rộng), thông thạo Giáo Pháp, tài biện giải cũng như thế, là vị thuyết giảng hay, và cũng là người thực hành theo lời dạy của đấng Chiến Thắng.

- 1217. Tadā dhammakatham katvā janatāya hitam bahum, tato cutā 'ham tusitam upapannā yasassinī.
- 1218. Ekatiṃse ito kappe sikhī viya sikhī jino, tapanto yasasā loke uppajji vadataṃ varo.
- 1219. Tadāpi pabbajitvāna buddhasāsanakovidā, jotetvā jinavākyāni tatopi tidivam gatā.
- 1220. Ekatiṃse ito kappe vessabhū nāma nāyako, uppajjittha mahāñāṇī tadāpi ca tathevahaṃ.
- 1221. Pabbajitvā dhammadharā jotayim jinasāsanam, gantvā marupuram rammam anubhosim mahāsukham.
- 1222. Imamhi bhaddake kappe kakusandho jinuttamo, uppajji narasaddūlo¹ tadāpi ca tathevaham.
- 1223. Pabbajitvā munimatam jotayitvā yathāyukam, tato cutā 'ham tidivam agam sabhavanam yathā.
- 1224. Imasmim yeva kappamhi koṇāgamana nāyako, uppajji lokasaraņo sabbasattānamuttamo.
- 1225. Tadāpi pabbajitvāna sāsane tassa tādino, bahussutā dhammadharā jotayim jinasāsanam.
- 1226. Imasmim yeva kappamhi kassapo purisuttamo, uppajji lokanayano arano maranantagū.²
- 1227. Tassāpi naravīrassa pabbajitvāna sāsane, pariyāputasaddhammā paripucchāvisāradā.
- 1228. Susīlā lajjinī ceva tīsu sikkhāsu kovidā, bahum dhammakatham katvā yāvajīvam hitāvaham.³
- 1229. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.

¹ varasaddūlo - PTS; narasarano - Ma.

² araņo amataṃgato - Sī Mu; lokasaraņo araņo - Ma, Syā, PTS.

³ mahāmune - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

1217. Khi ấy, con đã thực hiện việc thuyết Pháp có nhiều lợi ích cho dân chúng. Từ nơi ấy chết đi, con đã đạt đến cõi trời Đẩu Suất, có được danh tiếng.

1218. Trước đây ba mươi mốt kiếp, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi ở thế gian bậc Chiến Thắng Sikhī cao quý, chói sáng với danh tiếng như là ngọn lửa.

1219. Khi ấy, con cũng đã xuất gia. Là vị rành rẽ về lời dạy của đức Phật, con đã làm rạng rỡ những lời giảng của đấng Chiến Thắng, sau đó cũng đã đi đến cõi Đạo Lợi.

1220. Trước đây ba mươi mốt kiếp, đấng Lãnh Đạo tên Vessabhū có đại trí tuệ đã hiện khởi. Và cũng vào lúc ấy, con đã được sanh ra tương tợ y như thế.

1221. Sau khi xuất gia, thông thạo Giáo Pháp, con đã làm rạng rỡ lời dạy của đấng Chiến Thắng. Sau khi đi đến thành phố chư Thiên xinh đẹp, con đã thọ hưởng lạc thú lớn lao.

1222. Trong kiếp Bhadda này, đấng Chiến Thắng tối thượng Kakusandha, bậc Nhân Báo đã hiện khởi. Và cũng vào lúc ấy, con đã được sanh ra tương tợ v như thế.

1223. Sau khi xuất gia, con đã làm rạng rỡ quan điểm của bậc Hiền Trí cho đến hết tuổi thọ. Từ nơi ấy chết đi, con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi tợ như đi đến chỗ ngụ của mình.

1224. Chính ở trong kiếp này, đã hiện khởi đấng Lãnh Đạo Koṇāgamana, bậc Nương Nhờ của thế gian, là đấng Tối Thượng của tất cả chúng sanh.

1225. Cũng vào khi ấy, sau khi xuất gia trong Giáo Pháp của bậc như thế ấy, là người nghe nhiều (học rộng), thông thạo Giáo Pháp, con đã làm rạng rỡ lời dạy của đấng Chiến Thắng.

1226. Chính ở trong kiếp này, đã hiện khởi đấng Tối Thượng Nhân Kassapa, là con mắt của thế gian, không dục vọng, bậc đã đi đến tận cùng của sự chết.

1227. Con cũng đã xuất gia trong Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng của loài người ấy, có Chánh Pháp đã được học tập, là tự tin trong việc chất vấn.

1228. Có giới tốt đẹp, có sự khiêm tốn, và rành rẽ về Tam Học (Giới, Định, Tuệ). Con đã nhiều lần thực hiện việc thuyết Pháp đem lại điều lợi ích cho đến hết cuộc đời.

1229. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyên lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

- 1230. Pacchime ca bhave 'dāni giribbajapuruttame, jātā seṭṭhikule phīte mahāratanasañcaye.
- 1231. Yadā bhikkhusahassena parito lokanāyako, upāgami rājagaham sahassakkhena vaņņito.
- 1232. "Danto dantehi saha purāṇajaṭilehi vippamutto vippamuttehi, siṅgīnikkhasavaṇṇo rajāgahaṃ pāvisi bhagavā."
- 1233. Disvā buddhānubhāvam tam sutvā ca guņasancayam, buddhe cittam pasādetvā pūjayim tam yathābalam.
- 1234. Aparena ca kālena dhammadinnāya santike, agārā nikkhamitvāna pabbajim anagāriyam.
- 1235. Kesesu chijjamānesu kilese jhāpayim aham, uggahim sāsanam sabbam pabbajitvā 'cirenaham.
- 1236. Tato dhammamadesesim mahājanasamāgame, dhamme desiyamānamhi dhammābhisamayo ahu.
- 1237. Nekapāṇasahassānaṃ taṃ viditvā 'tivimhito, abhippasanno me yakkho bhamitvāna giribbajaṃ.
- 1238. "Kiṃ me katā rājagahe manussā madhu pītāva acchare, ye sukkaṃ na upāsanti desentiṃ amataṃ padaṃ.
- 1239. Tañca appaṭivānīyaṃ asecanakamojavaṃ, pivanti maññe sappaññā valāhakamivaddhagū."
- 1240. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
- 1241. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 1242. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ mama mahāvīra uppannaṃ tava santike.
- 1243. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1244. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.

1230. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, con đã được sanh ra tại kinh thành Giribbaja, trong gia đình triệu phú, thịnh vượng, có sự tích lũy châu báu lớn lao.

1231. Vào lúc ấy, được tháp tùng bởi một ngàn vị tỳ khưu, đấng Lãnh Đạo Thế Gian đã đi vào thành Rājagaha, và đã được ca ngợi bởi vị có ngàn mắt (trời Sakka):

1232. "Là bậc đã chế ngự cùng với các vị đã được chế ngự, là bậc đã giải thoát cùng với các vị đã được giải thoát trước đây là các đạo sĩ tóc bện, đức Thế Tôn có màu da tợ như vàng đã đi vào thành Rājagaha."¹

1233. Sau khi nhìn thấy oai lực ấy của đức Phật, và sau khi lắng nghe sự tích lũy về đức hạnh, con đã làm cho tâm được tịnh tín ở đức Phật và đã cúng dường Ngài tùy theo năng lực.

1234. Và vào thời điểm khác, trong sự hiện diện của vị ni Dhammadinnā, con đã rời khỏi gia đình và đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

1235. Trong khi các sợi tóc đang được cạo, con đã tham thiền về các phiền não. Sau khi xuất gia không bao lâu, con đã học xong toàn bộ Giáo Pháp.

1236. Sau đó, con đã thuyết giảng Giáo Pháp ở hội chúng đông người. Trong khi Giáo Pháp đang được thuyết giảng, đã có sự lãnh hội Giáo Pháp –

1237. – của nhiều ngàn người. Sau khi biết được điều đó, có vị Dạ Xoa đã vô cùng ngạc nhiên. Vô cùng tịnh tín đối với con, vị Dạ Xoa đã đi quanh thành Giribbaja (thông báo rằng):

1238. "Trời ơi! Những người dân ở Rājagaha đã làm gì như là đã uống (say) mật ong mà không đi đến vị ni Sukkā đang thuyết giảng về vị thế Bất Tử?

1239. Và việc ấy là không nên cưỡng lại, việc ấy là có hương vị ngọt ngào. Những người có trí tuệ nghĩ đến 'việc uống' (Giáo Pháp ấy) tợ như người lữ hành nghĩ đến đám mây (che nắng)."

1240. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1241. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1242. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1243. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1244. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

_

¹ Việc này được đề cập ở *Luật Đại Phẩm*, Chương 1.

1245. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţţhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Sukkā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sukkātheriyāpadānam pañcamam.

Pañcamam bhāṇavāram.

--ooOoo—

36. Rūpanandāpadānam

- 1246. Ekanavute ito kappe vipassī nāma nāyako, uppajji cārunayano sabbadhammesu cakkhumā.
- 1247. Tadā 'ham bandhumatiyam iddhe phīte mahākule, jātā surūpā dayitā pūjanīyā janassa ca.
- 1248. Upagantvā mahāvīram vipassim lokanāyakam, dhammam suņitvā saraņam upesim naranāyakam
- 1249. Sīlesu saṃvutā hutvā nibbute ca naruttame, dhātuthūpassa upari soṇṇacchattaṃ apūjayiṃ.
- 1250. Muttacāgā sīlavatī yāvajīvam tato cutā, jahitvā mānusam deham tāvatimsūpagā aham.
- 1251. Tadā dasahi ṭhānehi adhibhotvāna sesake, rūpasaddehi gandhehi rasehi phusanehi ca.
- 1252. Āyunāpi ca vaņņena sukhena yasasāpi ca, tathevādhipateyyena adhigayha virocaham.
- 1253. Pacchime ca bhave 'dāni jātāhaṃ kapilavhaye, dhītā khemakasakkassa nandānāmā 'ti vissutā.
- 1254. Abhirūpam upapadam ahu me kantisūcakam, yadā 'ham yobbanappattā rūpalāvaññabhūsitā.
- 1255. Tadā mamattham² sakyānam vivādo sumahā ahu, pabbājesi tato tāto mā sakyā vinassisumti.³
- 1256. Pabbajitvā tathāgatam³ rūpadessim naruttamam, sutvāna nopagacchāmi mama rūpena gabbitā.
- 1257. Ovādampi na gacchāmi buddhadassanabhīrukā, tadā jino upāyena upanetvā sasantikam.
- 1258. Tisso 'tthiyo nidassesi iddhiyā maggakovido, accharārūpasadisam tarunim jaritam matam.

1

¹ Ma.

² tadā matthe - Ma; idha mamatte - Syā; idam me-m' atthe - PTS.

³ vinassiṃsuti - Ma; vinassuṃ iti - Syā, PTS. ³ tathā cāhaṃ - PTS.

1245. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sukkā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sukkā là phần thứ năm.

Tụng phẩm thứ năm. --ooOoo--

36. Ký Sự về Rūpanandā:

1246. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đã hiện khởi đấng Lãnh Đạo tên Vipassī, là vị có ánh mắt thu hút, là bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp.

1247. Khi ấy, con đã được sanh ra ở Bandhumatī, trong gia tộc lớn, sung túc, thịnh vượng, có sắc đẹp, được yêu quý, và xứng đáng sự tôn vinh của dân chúng.

1248. Con đã đi đến đấng Đại Hùng, bậc Lãnh Đạo Thế Gian Vipassī. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp, con đã đi đến nương nhờ vào bậc Lãnh Đạo của nhân loại.

1249. Con đã thu thúc trong các giới. Và khi đấng Tối Thượng Nhân Niết Bàn, con đã cúng dường chiếc lọng che bằng vàng ở bên trên ngôi bảo tháp xá-lợi.

1250. Là người nữ có sự xả bỏ đã được mở ra, có giới hạnh cho đến hết cuộc đời, con đã mệnh chung từ nơi ấy. Sau khi từ bỏ thân nhân loại, con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

1251. Khi ấy, con đã hưởng thụ mười điều thừa thải là: các sắc, các thinh, các hương, các vị, các xúc, –

1252. – cùng với tuổi thọ, sắc đẹp, sung sướng, danh vọng, và quyền uy là tương tợ y như thế. Con đã vượt trội, con đã huy hoàng.

1253. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, con đã được sanh ra ở thành Kapila, là con gái của Khemaka dòng Sakya, được nổi danh với tên là Nandā.

1254. Sắc đẹp tuyệt trần là tên hiệu công nhận về vẻ yêu kiều của con. Khi đạt đến tuổi thanh xuân, con đã được điểm tô với sắc đẹp mặn mà.

1255. Khi ấy, sự tranh chấp giữa các vị dòng Sakya về việc của con đã trở nên vô cùng trầm trọng. Do đó, cha đã khiến (con) xuất gia: "*Chớ để dòng Sakya bị hủy hoại*."

1256. Sau khi xuất gia, nghe rằng đức Như Lai bậc Tối Thượng Nhân là người có sự chỉ trích về sắc thân, tự hào về sắc đẹp của mình con đã không đến (gặp Ngài).

1257. E ngại về việc diện kiến đức Phật, con cũng không đi về việc giáo giới. Khi ấy, bằng phương kế đấng Chiến Thắng đã đưa (con) đến gặp Ngài.

1258. Nhờ vào thần thông, bậc rành rẽ về Đạo Lộ đã thị hiện ra ba người phụ nữ có sắc đẹp tương tợ tiên nữ, còn trẻ tuổi, bị già, và bị chết.

- 1259. Tāyo disvā susaṃviggā virattā se kalebare, aṭṭḥāsiṃ bhavanibbinnā tadā maṃ āha nāyako.
- 1260. "Āturaṃ asuciṃ pūtiṃ passa nande samussayaṃ, uggharantaṃ paggharantaṃ bālānaṃ abhinanditaṃ.
- 1261. Asubhāya cittam bhāvehi ekaggam susamāhitam, yathā idam tathā etam yathā etam tathā idam.
- 1262. Evametam avekkhantī rattindivamatanditā, tato sakāya paññāya abhinibbijja vacchasi."
- 1263. Tassā me appamattāya viharantyā 'dha yoniso, yathābhūtam ayam kāyo dittho santarabāhiro.
- 1264. Atha nibbind' aham kāye ajjhattam ca virajj' aham, appamattā visamyuttā upasantā 'mhi nibbutā.
- 1265. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
- 1266. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthi 'dāni punabbhavo.
- 1267. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ mama mahāvīra uppannaṃ tava santike.
- 1268. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1269. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1270. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Itthaṃ sudaṃ Rūpanandā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Rūpanandātheriyāpadānam chattham.

--ooOoo--

37. Aḍḍhakāsī-apadānaṃ

1271. Imamhi bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma nāmena uppajji vadataṃ varo.

1259. Sau khi nhìn thấy ba người nữ ấy, bị vô cùng chấn động, không còn tham ái ở xác thân, con đã ổn định, đã nhàm chán hiện hữu. Khi ấy, bậc Lãnh đạo đã nói với con rằng:

1260. "Này Nandā, hãy xem xét thân thể bệnh hoạn, bất tịnh, hôi thối, đang tiết ra, đang rò ri lại được hứng thú đối với những kẻ ngu.

1261. Nàng hãy tu tập tâm được chuyên nhất khéo tập trung về đề mục bất mỹ (tử thi), thân này như thế nào thì xác kia như vậy.

1262. Trong khi quán xét xác thân này như thế, đêm ngày không mệt mỏi, sau đó với tuê của chính mình nàng hãy nhàm chán rồi an trú."

1263. Trong khi con đây đang sống không xao lãng ở nơi đây một cách đúng đắn, thân xác này đã được nhìn thấy bên trong lẫn bên ngoài đúng theo thực thể.

1264. Khi ấy, con đã nhàm chán về thân, và con đã ly tham nội phần. Con không xao lãng, không vướng bận, an tịnh, Niết Bàn.

1265. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1266. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1267. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1268. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1269. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1270. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Rūpanandātrước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Rūpanandā là phần thứ sáu.

--ooOoo--

37. Ký Sự về Aḍḍhakāsī:

1271. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên là Kassapa, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

- 1272. Tadāham pabbajitvāna tassa buddhassa sāsane, samvutā pātimokkhasmim indriyesu ca pañcasu.
- 1273. Mattaññunī ca asane yuttā jāgariyepi ca, vasantī yuttayogā 'haṃ bhikkhuniṃ vigatāsavaṃ.
- 1274. Akkosim duṭṭhacittāham "gaṇike"ti ca bhaṇim tadā, tena pāpena kammena nirayamhi apaccisam.
- 1275. Teneva kammasesena ajāyim gaņikākule, bahusova parādhīnā pacchimāya ca jātiyam.
- 1276. Kāsisu seṭṭhikulajā brahmacariyaphalenaham, accharā viya devesu ahosim rūpasampadā.
- 1277. Disvāna dassanīyam mam giribbajapuruttame, gaņikatte nivesesum akkosanaphalena me.
- 1278. Sā 'haṃ sutvāna saddhammaṃ buddhaseṭṭhassa desitaṃ, pubbavāsanasampannā pabbajiṃ anagāriyaṃ.
- 1279. Tatopasampadatthāya gacchantī jinasantikam, magge dhutte thite sutvā labhim dūtopasampadam.
- 1280. Sabbam kammam parikkhīņam puññam pāpam tatheva ca, sabbasamsāramuttiņņā gaņikattam ca khepitam.
- 1281. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañānassa vasī homi mahāmune.
- 1282. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthi 'dāni punabbhavo.
- 1283. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ mama mahāvīra uppannaṃ tava santike.
- 1284. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1285. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1286. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţţhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Aḍḍhakāsī bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Addhakāsītheriyāpadānam sattamam.

--000000-

1272. Khi ấy, sau khi xuất gia trong Giáo Pháp của vị Phật ấy, con đã thu thúc trong giới bổn *Pātimokkha* và ở năm giác quan.

1273. 1274. Là người có sự tri túc trong vật thực và còn được gắn bó trong việc tỉnh thức nữa, trong khi sống con có thiền tập được gắn bó. Với tâm ác xấu, con đã mắng nhiếc vị tỳ khưu ni có lậu hoặc đã được xa lìa. Và khi ấy, con đã nói rằng: "Đồ kỹ nữ." Do ác nghiệp ấy, con đã bị nung nấu ở địa ngục.

1275. Do phần dư sót của chính nghiệp ấy, con đã bị sanh ra trong gia đình kỹ nữ, đa phần bị phụ thuộc vào người khác cho đến cuộc sống cuối cùng.

1276. Do quả báu của việc thực hành Phạm hạnh, con đã được sanh ra ở xứ Kāsi trong gia đình triệu phú. Con đã có sự thành tựu về sắc đẹp như là cô tiên nữ ở giữa chư Thiên.

1277. Sau khi nhìn thấy con là (xinh xắn) đáng nhìn, họ đã sắp xếp con vào thân phận gái điểm ở trong kinh thành Giribbaja, vì quả báu về sự mắng nhiếc của con.

1278. Con đây sau khi lắng nghe lời thuyết giảng Chánh Pháp của đức Phật Tối Thượng, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình; con đã đạt được cuộc sống trước đây.

1279. Sau đó, trong khi đi đến gặp đấng Chiến Thắng vì mục đích tu lên bậc trên, con đã nghe rằng các kẻ vô lại đứng chận ở trên đường, và con đã đạt được sự tu lên bậc trên bằng sứ giả. ¹

1280. Tất cả các nghiệp đã được cạn kiệt, và tương tợ như thế về phước thiện và điều ác xấu. Con đã vượt qua tất cả các sự luân hồi, và thân phận gái điếm đã được quăng bỏ.

1281. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1282. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1283. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1284. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1285. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1286. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Aḍḍhakāsī trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Aḍḍhakāsī là phần thứ bảy. --00O00--

-

¹ Việc này được đề cập ở *Luật Tiểu Phẩm*, Chương 10.

38. Puņņāpadānam

- 1287. Vipassino bhagavato sikhino vessabhussa ca, kakusandhassa munino koṇāgamanatādino.
- 1288. Kassapassa ca buddhassa pabbajitvāna sāsane, bhikkhunī sīlasampannā nipakā saṃvutindriyā.
- 1289. Bahussutā dhammadharā dhammatthaparipucchikā, uggahetā ca dhammānam sotā payirupāsikā.
- 1290. Desentī janamajjhe 'ham ahosim jinasāsane, bāhusaccena tenāham pesalā atimaññisam.
- 1291. Pacchime ca bhave 'dāni sāvatthiyam puruttame, anāthapiṇḍino gehe jātā 'ham kumbhadāsiyā.
- 1292. Gatā udakahārikam sotthiyam dijamaddasam, sītaṭṭam toyamajjhamhi tam disvā idamabravim.
- 1293. Udahārī aham sīte sadā udakamotarim, ayyānam daṇḍabhayabhītā vācādosabhayaṭṭitā.
- 1294. Kassa brāhmaņa tvam bhīto sadā udakamotari, vedhamānehi gattehi sītam vedayase bhusam.
- 1295. Jānantī vata mam bhoti puṇṇike paripucchasi, karontaṃ kusalaṃ kammaṃ rundhantaṃ katapāpakaṃ.
- 1296. Yo vuḍḍho daharo vāpi pāpakammaṃ pakubbati, dakābhisiñcanā bhoti pāpakammā pamuccati.
- 1297. Uttarantassa akkhāsim dhammatthasamhitam padam, tam ca ñatvā sa samviggo pabbajitvā 'rahā ahu.
- 1298. Pūrentī ūnakasatam jātā dāsikule yato, tato punnā'ti nāmam me bhujissam mam akamsu te.
- 1299. Seṭṭhiṃ tatonumodetvā pabbajiṃ anagāriyaṃ, na cireneva kālena arahattaṃ apāpuṇiṃ.

38. Ký Sự về Puṇṇā:

1287. (Trong Giáo Pháp) của đức Thế Tôn Vipassī, Sikhī, Vessabhū, Kakusandha, và như thế ấy (trong Giáo Pháp) của bậc Hiền Trí Koṇāgamana.

1288. Và trong Giáo Pháp của đức Phật Kassapa, sau khi xuất gia con đã là vị tỳ khưu ni thành tựu về giới, cẩn trọng, có các giác quan được thu thúc.

1289. Là người nghe nhiều (học rộng), thông thạo Giáo Pháp, là người vấn hỏi các ý nghĩa của Giáo Pháp, là người học tập và lắng nghe các Pháp, là người phục vụ (bậc Đạo Sư).

1290. Trong khi thuyết giảng ở giữa dân chúng, con đã ở trong Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng. Với sự học rộng ấy, hạnh tốt, con đã tự cao.

1291. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, con đã được sanh ra tại kinh thành Sāvatthī trong nhà của Anāthapiṇḍika, (con) của người nữ tỳ lo việc đội nước.

1292. Đi đội nước, con đã nhìn thấy vị Bà-la-môn Sotthiya bị khổ sở vì lạnh ở trong nước. Sau khi nhìn thấy vị ấy, con đã nói điều này:

1293. "Là người nữ đội nước, tôi ở trong sự lạnh lẽo, tôi đã thường xuyên lội xuống nước. Tôi sợ hãi vì nỗi lo về hình phạt của những người chủ, bị khổ sở vì nỗi lo về sự sai trái của lời nói.

1294. Này người Bà-la-môn, ngài sợ hãi điều gì khiến ngài đã thường xuyên lội xuống nước? Với các bộ phận của cơ thể đang run rẫy, ngài tự biết sự lạnh là kinh khủng."

1295. "Này cô Puṇṇikā, quả nhiên trong khi cô biết lại còn chất vấn ta là người đang thực hiện việc tốt và đang cản ngăn điều ác đã làm.

1296. Này cô, người nào đầu già hoặc còn trẻ thực hiện nghiệp ác, do việc tắm gội bằng nước (người ấy) được thoát khỏi nghiệp ác."

1297. Con đã nói cho người đang lội ra (khỏi nước) về Đạo Lộ hội đủ Pháp và ý nghĩa. Và sau khi biết được điều ấy, bị chấn động, người ấy đã xuất gia và đã trở thành vị A-la-hán.

1298. Do việc con đã được sanh ra ở gia đình nô bộc làm tròn đủ một trăm (người) không thiếu hụt, vì việc đó tên của con là Puṇṇā. Những người (chủ) ấy đã cho con trở thành người tự do.

1299. Nhờ vào điều ấy, con đã làm cho người triệu phú được hoan hỷ và con đã xuất gia vào đời sống không gia đình Trong thời gian không bao lâu con đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

- 1300. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
- 1301. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 1302. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ me vimalaṃ suddham buddhaseṭṭhassa vāhasā.
- 1303. Bhāvanāya mahāpaññā sutena ca sutāvinī, mānena nīcakulajā na hi kammam vinassati.
- 1304. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1305. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1306. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chalabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Punnā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Punnātheriyāpadānam aţţhamam.

--ooOoo--

39. Ambapālī-apadānam

- 1307. Yo raṃsiphusitāvelo phusso nāma mahāmuni, tassāhaṃ bhaginī āsiṃ ajāyiṃ khattiye kule.
- 1308. Tassa dhammam sunitvā 'ham vippasannena cetasā, mahādānam daditvāna patthayim rūpasampadam.
- 1309. Ekatiṃse ito kappe sikhī lokagganāyako, uppajji lokapajjoto tilokasaraņo jino.
- 1310. Tadā 'ruṇapure ramme brahmaññakulasambhavā, vimuttacittaṃ kupitā bhikkhuniṃ abhisāpayiṃ.
- 1311. "Vesikāva anācārā jinasāsanadūsikā," evam akkosayitvāna tena pāpena kammunā.
- 1312. Dāruņam nirayam gantvā mahādukkhasamappitā, tato cutā manussesu upapannā tapassinī.
- 1313. Dasajātisahassāni gaņikattamakārayim, tamhā pāpā na muccissam bhutvā duṭṭhavisam yathā.

1300. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1301. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1302. Trí tuệ của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là trong sạch, không bợn nhơ, nhờ vào sự tác động của đức Phật tối thượng.

1303. Do việc tu tập con trở thành vị ni có đại trí tuệ, và do việc nghe con trở thành vị ni thông thái, Việc bị sanh ra trong gia tộc hạ tiện do ngã mạn chính là vì nghiệp không bị tiêu hoại.

1304. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1305. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thương.

1306. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời day của đức Phật.

Tỳ khưu ni Puṇṇā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Puṇṇā là phần thứ tám.

--00O00--

39. Ký Sự về Ambapālī:

1307. Vị có vòng hoa đội đầu được phát ra hào quang là bậc Đại Hiền Trí tên Phussa. Con đã là người em gái của vị ấy. Con đã được sanh ra trong gia tộc Sát-đế-lỵ.

1308. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của vị ấy, với tâm tư trong sạch con đã dâng cúng đại thí và đã ước nguyện sự thành tựu về sắc đẹp.

1309. Trước đây ba mươi mốt kiếp, đã hiện khởi bậc Quang Đăng của thế gian, đấng Chiến Thắng, vị Lãnh Đạo Thế Gian Sikhī, bậc Nương Nhờ của tam giới.

1310. Khi ấy, con xuất thân gia tộc Bà-la-môn ở trong thành Aruṇa xinh đẹp. Bị sân hận, con đã cho người nguyền rủa vị tỳ khưu ni có tâm giải thoát rằng:

1311. "Cổ chính là gái điểm, không có hạnh kiểm, là kẻ làm bại hoại Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng." Con đã cho người mắng nhiếc như thế. Do hành động xấu xa ấy, —

1312. – con đã đi đến địa ngực khắc nghiệt, bị thọ lãnh khổ đau cùng cực. Từ nơi ấy chết đi, con đã được sanh ra giữa loài người, là nữ đạo sĩ khổ hạnh.

1313. Con đã bị buộc làm thân phận gái điếm mười ngàn kiếp sống. Do việc ác ấy con đã không được giải thoát, như là đã thọ dụng chất độc xấu xa vậy.

- 1314. Brahmacariyamasevissam kassape jinasāsane, tena kammavipākena ajāyim tidase pure.
- 1315. Pacchimabhave sampatte ahosim opapatikā, ambasākhantare jātā ambapālīti tena 'ham.
- 1316. Parivutā pāṇakoṭīhi pabbajiṃ jinasāsane, pattāhaṃ acalaṃ ṭhānaṃ ṭhitā buddhassa orasā.
- 1317. Iddhīsu ca vasī homi sotadhātuvisuddhiyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
- 1318. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 1319. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ me vimalaṃ suddhaṃ buddhaseṭṭhassa vāhasā.
- 1320. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1321. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1322. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţṭhime, chaļabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanaṃ.

Ittham sudam Ambapālī bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ambapālītheriyāpadānam navamam.

--ooOoo--

40. Pesalāpadānam

- 1323. Imamhi bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma nāmena uppajji vadataṃ varo.
- 1324. Sāvatthiyam puravare upāsakakule aham, pasūtā tam jinavaram disvā sutvā ca desanam.
- 1325. Tam vīram saraņam gantvā sīlāni ca samādiyim, kadāci so mahāvīro mahājanasamāgame.
- 1326. Attano abhisambodhim pakāsesi narāsabho, "Ananussutesu dhammesu pubbe dukkhādikesu ca.
- 1327. Cakkhu ñāṇaṃ ca paññā ca vijjāloko ca āsi me," tam sutvā uggahetvāna paripucchim ca bhikkhavo.
- 1328. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusaṃ dehaṃ tāvatiṃsaṃ agacchahaṃ.

1314. Con đã rèn luyện Phạm hạnh trong Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng Kassapa. Do kết quả của nghiệp ấy, con đã được sanh ra ở cõi trời Đạo Lợi.

1315. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, con đã là người được hóa sanh. Con đã được sanh ra ở giữa cành cây xoài, vì thế con là "*Ambapālī*."

1316. Được tùy tùng với nhiều *koți* sanh mạng, con đã xuất gia trong Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng. Con đã đạt đến vị thế bất động, được tồn tại, là chánh thống của đức Phật.

1317. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và sự thanh tịnh về nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1318. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1319. Trí tuệ của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là trong sạch, không bợn nhơ, nhờ vào sự tác động của đức Phật tối thượng.

1320. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1321. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1322. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Ambapālī trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Ambapālī là phần thứ chín.

--00O00--

40. Ký Sự về Pesalā:

1323. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên là Kassapa, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

1324. Con đã được sanh ra trong gia đình cư sĩ tại kinh thành Sāvatthī. Sau khi nhìn thấy đấng Chiến Thắng cao quý ấy con đã lắng nghe lời thuyết giảng.

1325. Sau khi đi đến nương tựa vào vị Anh Hùng ấy, con đã thọ trì các giới. Có lần nọ bậc Đại Hùng ấy ở tại cuộc tụ hội của đám đồng dân chúng.

1326. Đấng Nhân Ngưu đã công bố quả vị Chánh Đẳng Giác của mình: "Về các pháp trước đây chưa từng được nghe, về khổ, v.v...

1327. (Pháp) nhãn, trí, tuệ, minh, và ánh sáng đã có cho Ta." Sau khi lắng nghe điều ấy, con đã học và đã vấn hỏi các vị tỳ khưu.

1328. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyên lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

- 1329. Pacchime ca bhave 'dāni jātā seṭṭhimahākule, upecca buddhaṃ saddhammaṃ sutvā saccupasaṃhitaṃ.
- 1330. Pabbajitvācireneva saccatthāni vicintayam, khepetvā āsave sabbe arahattam apāpuņim.
- 1331. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā, cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
- 1332. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam, sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
- 1333. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca, ñāṇaṃ me vimalaṃ suddhaṃ buddhaseṭṭhassa vāhasā.
- 1334. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
- 1335. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā katam buddhassa sāsanam.
- 1336. Paţisambhidā catasso vimokkhāpi ca aţţhime, chaļabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Pesalā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pesalātheriyāpadānam dasamam.

Khattiyāvaggo catuttho.

--00000--

TASSUDDĀNAM

Khattiyā brāhmaṇī ceva tathā uppaladāyikā, sigālamātā sukkā ca abhirūpā aḍḍhakāsikā. Puṇṇā ca ambapālī ca pesalāti ca tā dasa, gāthāyo dvisatānettha dvicattālīsa cuttari.

--ooOoo--

ATHA VAGGUDDĀNAM

Sumedhā ekūposathā kuṇḍalakesī khattiyā, sahassaṃ tisatā gāthā sattatālīsa piṇḍitā. Saha uddānagāthāhi gaṇitāyo vibhāvibhi, sahassaṃ tisatā gāthā sattapaññāsameva cā'ti.

Therī-apadānam samattam.

Samattā Apadānapāļi.

1329. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, được sanh ra trong đại gia đình triệu phú con đã đi đến đức Phật và đã lắng nghe Chánh Pháp bao gồm các Sư Thật.

1330. Sau khi xuất gia chẳng bao lâu, trong khi suy xét về ý nghĩa của các Sự Thật, con đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc và đã thành tựu phẩm vi A-la-hán.

1331. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1332. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1333. Trí tuệ của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tợ y như thế về phép biện giải là trong sạch, không bợn nhơ, nhờ vào sự tác động của đức Phật tối thượng.

1334. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lâu hoặc.

1335. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1336. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Pesalā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Pesalā là phần thứ mười. Phẩm Sát-đế-ly là phẩm thứ tư.

--00000--

TÓM LƯỢC CỦA PHẨM NÀY:

Các vị ni dòng Sát-đế-lỵ, luôn cả các vị ni dòng Bà-la-môn, tương tợ như thế là vị ni Uppaladāyikā, vị ni Sigālamātā, vị ni Sukkā, vị ni vô cùng xinh đẹp (Rūpanandā), vị ni Aḍḍhakāsikā, vị ni Puṇṇā, vị ni Ambapālī, và vị ni Pesalā ấy là mười. Ở đây, có hai trăm câu kệ ngôn và thêm vào bốn mươi hai câu nữa.

--ooOoo--

GIỜ LÀ PHẦN TÓM LƯỢC CỦA CÁC PHẨM:

(Bốn Phẩm) Sumedhā, Ekūposathā, Kuṇḍalakesī, Khattiyā được gộp chung lại có một ngàn ba trăm bốn mươi bảy kệ ngôn. Cùng với các câu kệ của phần tóm lược đã được tính đếm bởi các bậc trí là một ngàn ba trăm năm mươi bảy câu kệ cả thảy.

Ký Sự về Trưởng Lão Ni được đây đủ.

Bộ Kinh Apadāna được đây đủ.

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

APADĀNAPĀĻI (Therī Apadānaṃ)

GĀTHĀDIPĀDASŪCI - THƯ MỤC CÂU KỆ PĀĻI:

Trang	Trang
${f A}$	${f A}$
Akkamitvāna sirasi 8	Adassanena vibbhogā 84
Akkosiṃ duṭṭhacittāhaṃ 210	Adāsi tassa mam tāto 110
Akkhante nāma khantabbam 48	Adāsi me tadā rājā 194
Agāram pajahitvāna 98, 172, 192	Adāsi me mahārājā 10
Agāraṃ vasante amhe 192	Addasāhaṃ imaṃ iddhiṃ 92
Agāram vijahitvāna 168, 180	Adhikāraṃ bahuṃ mayhaṃ 166
Aggam saddhādhimuttānam 196	Adhikārā bahū amham 178
Aṅgagate alaṅkāre 164, 176	Animittañca bhāvetha 82
Aṅgulaggena chādesi 56	Anukampako kāruņiko 134
Accharānaṃ sahassassa 22	Anujāni na no tāto 76, 94,
Accharā satasahassā 26	102, 110, 118
Añjaliṃ paggahetvāna 30, 84	Anuppannassa maggassa 128
Aññaṃ cāpi kataṃ kammaṃ 172	Anubhotvā yasam sabbam 186
Aññā nahāpenti bhojenti 34	Anubhotvā sukhaṃ dukkhaṃ 96,
Aṭṭha uppalahatthāni 166	168
Aṭṭḥasattativassā 'haṃ 158	Anumaggena sambuddho 164, 178
Aṭṭḥārasasahassāni 174	Anumodi mahāvīro 108
Atikkante ca sattāhe 72	Anekajātisaṃsāraṃ 172
Atīva patthitā c' āsim 98	Annaṃ pānaṃ khādanīyaṃ 28, 92
Attadīpā tato hotha 70	Aparimeyye ito kappe 168, 180
Attano abhisambodhim 216	Aparena ca kālena 204
Atthadhammaniruttīsu 70, 86,	Appasaddamanākiņņam 78
90, 116, 122, 162, 176, 188, 196,	Abhabbaṭṭhāne vajjetvā 90,
200, 204, 208, 210, 214, 216, 218	162, 176
Atthe ca dhamme nerutte 62	Abhiññātā ca mahātherā 158
Atha nibbind' aham kāyo 208	Abhirūpaṃ upapadaṃ 206
Atho jātikkhayam patto 156	Abhivādiya sambuddham 142

A		Ā
Amhaṃ sabbapati hohi	170	Ārādhito mahāvīro 146
Amhe aññe ca manujā	190	Ārāmaṃ sukataṃ katvā 2
Amhe brāhmaṇadhītā tu	186	Āsanaṃ parivāretvā 18, 36
Ayam pacchimako mayhan	n 34	Āsīvisālayasame 50
Ayoghanahatasseva	70	
Alaṃ puttā visādena	64	I
Avītarāgā taṃ sutvā	44	Itthikānañca pabbajjam 48
Avuṭṭhikā disā natthi	22	Itthi nāma mayaṃ deva 194
Asaṅkhyāni dīpāni	18, 36	Itthiyo nāma lokagga 48
Asajjamānā agamā	54	Itthiyo purisā ceva 190
Asīti devarājūnam	20, 34, 36	Itthī purisā kumārā ca 190
Asubhāya cittaṃ bhāvehi	82, 208	Idampi te subhaṃ rūpaṃ 138
Asmāhi pariciņņo 'si	62	Idaṃ pacchimakaṃ mayhaṃ 62
Ahampi tattha gacchissam	144	Idaṃ vatvāna sambuddho 14
Ahaṃ uposathaṃ katvā	26	Idaṃ suvaṇṇaṃ keyūraṃ 112
Ahaṃ uppalavaṇṇā ca	76, 102	Iddhipādesu kusalā 16
Ahaṃ khemā ca sappaññā	94	Iddhiyā abhinimmitvā 98
Ahaṃ tena samayena	26	Iddhiyā ca vasī āsi 70
Ahaṃ maddajanapade	156	Iddhiyā ca vasī āsim 84
Ahaṃ sugata mātā te	46	Iddhiyā ca vasī homi 90
Ahuṃ sabbaṅgasampannā	132	Iddhiṃ cāpi nidassetha 174
Aho acchariyam mayham	70	Iddhim cāpi nidassehi 88, 160
Aho 'nukampikā amhaṃ	60	Iddhī anekā dassesi 92
Aho sammā-upāyo te	84	Iddhī anekā dassesum 60
		Iddhīsu ca vasī homa 62, 176, 188,
$ar{\mathbf{A}}$		Iddhīsu ca vasī homi 106, 114,
Ākāsāyatanañceva	64	120, 128, 132,
Āturaṃ asuciṃ pūtiṃ	82,	162, 196, 200, 204,
	140, 208	208, 210, 214, 216, 218
Ānandassa mahārañño	130	Idha sañcitakusalā 2
Ānando ca tadā sekho	52	Imamhi bhaddake kappe 130,
Āyāciṃ so tadā āha	114	202, 08, 216
Āyunāpi ca vaņņena	206	Imasmiṃ bhaddake kappe 74, 94,
Āraddhaviriyānaggaṃ	142	102, 110, 118, 124
Āraddhaviriye pahitatte	52	Imasmiṃ yeva kappamhi 2, 76, 202
Ārammaṇaṃ mama etaṃ	12	Isi gahetvā pupphāni 166

Ī		E	
Īdise 'pi vane ramme	80	Ekikā abhinimmitvā	56
		Ekikā bahudhā āsi	54
\mathbf{U}		Evamādīni vatvāna	160
Uccanīcamayam kammam	184	Evametaṃ avekkhantī	142, 208
Ucce kule pajāyāmi	194	Evaṃ nirākulaṃ āsi	134
Uṭṭhito ca mahāmegho	104	Evaṃ bahuvidhaṃ dukkhaṇ	n 96,
Uṇhaṃ vā pariļāho vā	22		170, 182
Uttarantassa akkhāsiṃ	212	Evaṃ vilapamānaṃ taṃ	52
Uttiņņavicikiccho so	128	Evaṃ sammā vimuttānaṃ	70
Udaggacittā sumanā	16, 132	Evāhaṃ cintayitvāna	192
Udahārī ahaṃ sīte	212	Esā antaradhāyāmi	98
Upakārā ca yā nārī	180	Ehi taṃ upagūhissaṃ	112
Upakārā mamaṃ tumhe	186		
Upagantvā mahāvīraṃ	206	O	
Upaṭṭhāko mahesissa	2, 76,	Okkākavaṃsassa yaso	46
94, 102, 11	0, 118, 124	Ocinitvāna salalam	30
Upassaye yādhivatthā	44	Orasā mukhato jātā	92
Upahatā bhavā sabbe	186	Oropayassu kalyāṇi	112
Upetvā taṃ mahāvīraṃ	72,	Orohitvāna gaganā	60
10	0, 108, 134	Ovādako viññāpako	134
Upetvā lokasaraņam	126	Ovādampi na gacchāmi	206
Uppatte ca kate kamme	184		
Uppalasseva me vaṇṇo	16, 88, 194	K	
Ubbattayitvā paṭhaviṃ	88	Kakudho vilasantova	14
Ubho puttā kālakatā	104	Kaññāsahassappamukhā	160
		Kaṭacchubhikkhaṃ datvāna	. 12
E		Katvā pañcasatakuṭī	60
Ekakaṃ sukhamāsīnaṃ	80	Kathaṃ carahi sabbaññu	52
Ekatiṃse ito kappe	16, 194,	Kadāci dhammaṃ desento	52
203	2, 202, 214	Kadāci nīyamānāya	16, 22
Ekadā lokapajjoto	42	Kadāci pitunā saddhim	56
Ekanavute ito kappe	12, 24,	Kadāci so kāruņiko	156
	28, 30, 74,	Kadāci so narādiccaṃ	146
	, 200, 206	Kadāci so narādicco	76
Ekaputtappasūtā 'haṃ	104	Kappe ca satasahasse	170, 178
Ekasmim samaye ramme	158	Kappe satasahasse ca	166

K		KH	
Kampito merurājāpi	64	Khandhe aniccato disvā	144
Karehi uram pahantvā	64	Khalitaṃ ce pure atthi	174
Kassapassa ca buddhassa	212	Khemā uppalavaṇṇā ca 110	, 118, 126
Kassa brāhmaņa tvam bhīto	212		
Kāmadhātumatikkantā	160, 174	${f G}$	
Kālapakkhamhi divase	18, 36	Gaccha passa mahābhoge	78
Kāsirañño mahesī 'haṃ	96	Gatā udakahārikam	212
Kāsisu seṭṭhikulajā	210	Gandhatelena pūretvā	148
Kilesā jhāpitā amham	182,	Gandhaṃ vilepanaṃ mālaṃ	n 172
	184, 192	Garucittaṃ upaṭṭhapetvā	18, 36
Kilesā jhāpitā mayhaṃ	4,	Goṇakacittakādīhi	32
	6,8, 10,	Gotamī ādikā tāyo tadā	62
12, 1	14, 16, 20,	Gotamī nidhanaṃ yātā	70
24, 28, 3	0, 32, 34,		
38, 40, 54, 62	, 86, 100,	GH	
106, 116, 122, 128,	132, 142,	Ghaṭaṃ gahetvā gacchantī	122
146,156, 170, 172,	196, 200,	Ghanakañcanabimbena	156
204, 208, 210, 214	, 216, 218	Gharato nikkhamitvāna	8
Kiṃ me imāhi mālāhi	14	Gharamekena vatthena	150
Kiṃ me katā rājagahe	204	Ghare cāhaṃ tile jāte	156
Kuṭumbikakule phīte	152		
Kuṇapaṃ chaḍḍayitvāna	120	C	
Kusalaṃ vijjate mayhaṃ	40	Cakkaṅkusadhajākiṇṇe	48
Kusalā 'haṃ visuddhīsu	86	Cakkavattiṃ saparisaṃ	56
Kuhiṃ vadanasobhā te	140	Cakkavāļagiri tuņḍaṃ	162
Kuhiṃ sasinibhaṃ vattaṃ	140	Cakkavāļagirituņḍā	176
Kūṭāgārañca pāsādaṃ	28	Cakkavāļasamaṃ kāyaṃ	162, 174
Kūṭāgāravare ramme	66	Cakkavāļasamaṃ pāṇiṃ	88
Kūṭāgārāni sabbāni	68	Cakkhu ñāṇaṃ ca paññā ca	216
Keci pabbajitā atthi	186	Catujjātena gandhena	154
Kesesu chijjamānesu	204	Catudvāresu sobhanti	148
Koṇāgamanassa munino	6	Catunavute ito kappe	6, 10, 40
Koṇḍaññānandanandādī	46	Catusaṭṭhidevarājūnaṃ	26
Komāribrahmacariyam	76, 94,	Catusāgaratoyāni	56
102, 110	, 118, 126	Cattāro lokapālā te	68
Kosevvakambalivāni	28	Candabhāgānadītīre	8, 30, 40

C		T	
Calatī ravatī paṭhavī	180	Tato upassayam gantvā	54
Citakāni karitvāna	68	Tato kallitacittaṃ maṃ	82
Cittasmiṃ vasībhūtamhi	98	Tato gotamidhātūni	70
Cirappabhūti yaṃ mayhaṃ	46	Tato ca maṃ bhikkhuniyo	144
Ciraṃ jīva mahāvīra	52	Tato cittam vimucci me	114
Cirānupari āsīnaṃ	166	Tato cutā janapade	96
Cīvaraṃ piṇḍapātaṃ ca	100,	Tato cutā manussatte	4, 72, 136
168, 180, 184, 1	92, 194	Tato cutā manussesu	96, 110
Cullāsītisahassāni	186	Tato cutā mayaṃ sabbā	76
Cetiyāni ca kāretvā	154	Tato cutā yāmamagam	4, 72, 136
Coraṃ vadhatthaṃ nīyantaṃ	110	Tato cutā yāmamagā	108
		Tato cut' āriṭṭhapure	96
СН		Tato cutā sapatikā	60
Chaṭṭḥā tassāsahaṃ dhītā	124	Tato cutāhaṃ tusitaṃ	74
Chattiṃsadevarājūnaṃ	8,40	Tato cutā 'haṃ manuje	94
Chassūrodayakāleva	54	Tato cuto ahu rājā	154
Chinnaṃ gayha samīpe me	114	Tato cuto mahātitthe	154
		Tato jarābhibhūtā sā	80
J		Tato taṃ uggahetvāna	114
Janetvānappakam pītim	116	Tato tesaṃ adaṃ yāguṃ	96
Jarāvasānaṃ yobbaññaṃ	138	Tato devā ca brahmā ca	66
Jāti khīṇā jarā vyādhi	174	Tato dhammamadesesim	204
·	, 28, 38	Tatopasampadatthāya	210
Jānanti vata maṃ bhoti	212	Tato bhojanavatthusmim	86
Jino tamhi guņe tuṭṭho	100	Tato mayhaṃ akāmāya	144
Jino tasmiṃ guṇe tuṭṭho	86,	Tato mahākāruņiko	132, 138
106, 122, 12	26, 200	Tato maṃ sa jino āha	72
Jeṭṭho bhātā tilokaggo	136	Tato maṃ sugato āha	124
		Tato me ayyako tuţţho	124
JH		Tato me āsi saṃvego	80
Jhāyinīnaṃ bhikkhunīnaṃ	134	Tato me sāmi āgantvā	104
		Tato vinayadhārīnam	100
T		Tato vuṭṭhāya nibbāyi	64
Tañca appaṭivānīyaṃ	204	Tato vuṭṭhāya saṃviggā	114
Tañca laddham mayā vīra	46	Tato sā anusāsetvā	50
Tato avoca maṃ satthā 106,	130	Tato sā tā vissajjitvā	64

${f T}$		${f T}$	
Tato sīsaṃ mamaṅke sā	138	Tadā nimantayitvāna	134
Tato 'haṃ atisaṃviggā	142	Tadā paṇamya sirasā	84
Tato 'haṃ vinayaṃ sabbaṃ	106	Tadāpi tamhi puññamhi	154
Tattha toyalavāsittā	42	Tadāpi tass' ahaṃ āsiṃ	150
Tattha me sukatam vyamham	18,	Tadāpi pabbajitvāna	202
26	, 32, 36	Tadā madhuraniggoso	84
Tathā pañcasatānampi	42	Tadā mamatthaṃ sakyānaṃ	206
Tathā pabbajitā santī	120	Tadā mahākāruņiko	82,
Tatheva bhaddā kāpilānī	156		108, 140
Tathevādhipateyyena	58	Tadā muditacittā 'haṃ	100
Tadantaṃ chaḍḍhayitvāna	152	Tadā 'yaṃ bandhumatiyaṃ	150
Tadā adantadamako	134	Tadā 'ruṇapure ramme	214
Tadā avoca maṃ satthā	102	Tadā vijātadukkhena	104
Tadā avoca sā sabbaṃ	42	Tadā satasahassehi	188
Tadā ahu sattasāro	188	Tadā sa rājā sugataṃ	86
Tad' ānando nirānando	66	Tadā seṭṭhikule jātā	142
Tadā āmantayī satthā	66	Tadā so dhammakathikaṃ	124
Tadā udakamāhitvā	144	Tadā so pabbajī dhīro	156
Tadā upāsako so maṃ	126	Tadā 'haṃ añjaliṃ katvā	150
Tadā upāsikā tattha	64	Tadā 'haṃ paṇamitvāna	112
Tadā ekena sandiṭṭhā	120	Tadāhaṃ pabbajitvāna	210
Tadā kisā ca paṇḍu ca	104	Tadāhaṃ parisaṃ gantvā	198
Tadā koliyaputtānam	154	Tadā 'haṃ phullavipinaṃ	78
Tadā 'gantvā bhikkhuniyo	144	Tadā 'haṃ bandhumatiyaṃ	200,
Tadā gamitvā sāvatthiyaṃ	120		206
Tadā ca bhikkhuniṃ vīro	116	Tadāhaṃ bārāṇasiyaṃ	74
Tadā ca so bhavitvāna	154	Tadā 'haṃ muditā hutvā	102
Tadā jinassa mātucchā	42	Tadāhaṃ haṃsavatiyaṃ	56, 72,
Tadā tassa mahesīham	150	100,	108, 116,
Tadā taṃ anujānetvā	126	122, 130,	134, 196
Tadā taṃ pātayitvāna	112	Tadā hi so lokagaru	130
Tadātivimhitā sabbā	56, 90	Tadāhu haṃsavatiyaṃ	146
Tadā dasahi ṭhānehi	206	Tadekikā vicintesiṃ	144
Tadā dhammakathaṃ katvā	202	Tadetarā bhikkhuniyo	48, 60
Tadā nipacca sambuddam	54	Tanumajjhā puthussoņi	140
Tadā nipati pādesu	62	Tamaham ehi subhage	138

T		T	
Tamaham lokanāyakam	74	Taṃ sutvā munino vākyaṃ	106
Tamaham vimhitā disvā	138	Taṃ sutvā vanasamiddhaṃ	78
Tampi dānam sah' ādāsim	152	Taṃ sutvā 'haṃ pamuditā	198
Tayā tāta samajjhiṭṭho	52	Tā evamanusāsitvā	46
Tasmā saddham ca sīlam ca	198	Tāyo disvā susaṃviggā	208
Tasmim so samaye	178	Tāvatiṃsaṃ ca bhavanaṃ	188
Tassa kammassa sukatassa	168,	Tāvatiṃsesu devesu	58
	180	Tāsaṃ sahāyikā hutvā	4
Tassa te anukampantī	168	Tāsaṃ sokapahāṇatthaṃ	44
Tassa desayato dhammam	198	Tirokuḍḍaṃ tiroselaṃ	132
Tassa dhammam sunitvā 'har	ņ 114,	Tisso 'tthiyo nidassesi	206
	214	Tiṃsānaṃ devarājūnaṃ	12
Tassa dhammesu dāyādā	58,	Tūlikāvikatikāhi	34
	72, 102,	Tena kammavipākena	190
08, 1	18, 124,	Tena kammena sukatena	4, 8,
130, 136, 1	142, 198	18	8, 22, 30,
Tassa dhammesu dāyādo	148	32, 36, 40	0, 72, 94,
Tassa dhītā catutth' āsiṃ	110	102, 108, 118,	124, 130,
Tassa buddhassa mātucchā	58	136, 144, 194, 198,	202, 216
Tassāpi naravīrassa	202	Tena kālena āsimha	178
Tassāpi bhāginī āsim	154	Tena kālena so āsi	166, 178
Tassā me appamattāya	208	Tena kālen' ahaṃ āsiṃ	166
Tass' āsiṃ jeṭṭhikā dhītā	76	Tena dīpaṃ padīpetvā	130
Tass' āsim tatiyā dhītā	102	Teneva kammasesena	210
Tass' āsim dutiyā dhītā	94	Teneva sukkamūlena	184
Tassāsum satta dhītaro	4	Temāsaṃ tappayitvāna	154
Tassāhaṃ bhariyā āsiṃ	154	Tesaṭṭhi cakkavattīnaṃ	16
Tassāhaṃ suppiyā āsiṃ	78	Tesaṃ buddho viyākāsi	180
Taṃ tathāvādiniṃ buddho	52	Tehi kammehi sukatehi	76, 96,
Taṃ vīraṃ saraṇaṃ gantvā	216	104, 110	, 118, 126
Taṃ sutvāna pamuditā	58		
Taṃ sutvā muditā hutvā	72,	TH	
1	08, 118,	Thīnaṃ adāsi pabbajjaṃ	46
:	124,136,	Thīnaṃ dhammābhisamaye	54
:	142, 198	Thīnaṃ satasahassānaṃ	160, 174
Taṃ sutvā mudito hutvā	148	Thūpassa vediyo tisso	150

D		D	
Dakkhiṇaṃ ca saraṃ piñjaṃ	162,	Devalokā cavitvāna	20, 38
	174	Devā nāgāsurā brahmā	66
Danto dantehi saha purāṇajaṭ	ilehi	Devā dibbehi gandhehi	68
	204	Deve mahiddhikā ahumha	2
Dasakoţisahassāni	90	Desentī janamajjhe 'haṃ	212
Dasakkhattum satakkhattum	2	Domanassam na jānāmi	34
Dasajātisahassāni	214	Dvattiṃsalakkhaṇūpetaṃ	48
Dasannam cakkavattīnam	40	Dvārena haṃsavatiyā	188
Dasavassasahassāni	74	Dve gatiyo pajānāmi	194
Dassanatthāya buddhassa	200	Dvenavute ito kappe	14
Dassetvā pāṭihīrāni	60		
Dassetvā vividhā iddhī	56	DH	
Dassenti candasuriye	186	Dhaññāhaṃ te mahāvīra	50
Dānasīlamayaṃ sabbaṃ	170	Dhanadhaññapariccāgam 1	164, 178
Dāne ca gahaņe ceva	152	Dhammañca tassa assosim	116
Dāruņaṃ nirayaṃ gantvā	214	Dhammadinnā yathā dhīrā	126
Diṭṭhigahanapakkhantā	84	Dhammaṃ care sucaritaṃ	180
Dibbacakkhu visuddham me	20, 38	Dhātiyo maṃ upaṭṭhanti	34
Dibbam sukham asankheyyan	1 190	Dhiratthu saṅkhataṃ lolaṃ	50
Divasaṃ dve tayo ceva	188	Dhītā 'haṃ buddhaseṭṭhassa	88
Disvā ādīnavaṃ loke	156	Dhītu tuyhaṃ mahāvīra	88
Disvā cittaṃ pasādetvā	58		
Disvā jalantam yasasā	132	${f N}$	
Disvā tamevam cintesim	80	Nagare aruņavatiyā	14, 192
Disvāna dassanīyam mam	210	Nagare bandhumatiyā	10, 22,
Disvā paccekasambuddham	96		26, 30,
Disvā buddhānubhāvam	204	Nagare haṃsavatiyā 18	3, 32, 36
Dissanti candasuriyā	68	Na gāmadhammo no	120
Dīghaṅgulī tambanakhe	50	Na ca me vandanaṃ vīra	62
Dīpaṅkaro mahāvīro	170	Na cireneva kālena	138,
Dīpasatasahassāni	20, 38	1	56, 200
Dukkhena dukkhitā homi	140	Na jarā maccu vā yattha	44
Duve kule pajāyāmi	34	Nataṅgā daṇḍadutiyā	80
Duve bhave saṃsarāmi	22, 34	Na tittapubbam tava dassane	na 50
Deyyadhammo ca me natthi	22	Natthi jāti jarā vyādhi	160
Devakaññā manussā ca	180	Nadato parisāvam te	50

${f N}$		${f N}$	
Nanu nāma gahaṭṭhena	80	Nisinnaṃ janakāyasmiṃ	150
Nando rāhulabhaddo	50, 158	Nisinno rukkhamūlamhi	80
Na pañhakālo subhage	138	Nisīdi tattha samaņo	32
Namo te sabbadassāvi	82	Nekakoţisahassānaṃ	164, 176
Na yuttaṃ socituṃ putta	52	Nekakoțisahassāni	164, 176
Na rocesi pati mayham	104	Nekapāṇasahassānaṃ	204
Na vijjante matā yasmiņ	120		
Na santi puttā tāṇāya	106	P	
Na sociyā paresaṃ sā	70	Pakkhipitvā padīpetvā	154
Na hi sabbesu ṭhānesu	112	Paccantadesavisaye	166, 178
Nāgānaṃ pavaraṃ pupphai	ņ 94	Paccayākārakusalā	74
Nāgā surā ca brahmāno	68	Paccekabuddhaṃ disvāna	152
Nānākalimalākiņņe	50	Pacchime ca bhave dāni	76, 104,
Nānādisā namassantam	198	110, 118	, 126, 132,
Nānāvikubbaṇaṃ katvā	88, 188	144, 198, 204, 206	6, 212, 216
Nānāvidhaṃ bahuṃ dukkha	aṃ 164,	Pacchime bhave sampatte	20, 38,
	178	136, 172, 190	, 194, 216
Nānujānāsi maṃ tāto	126	Pañcadāsasatānūnā	58
Nābhinandittha so dānaṃ	152	Pañcamī tassa dhīt' āsiṃ	118
Niṭṭhite ca mahāthūpe	6	Pañca hatthā tava hontu	166
Nittiņņā jātisaṃsāraṃ	86	Paññattamāsanamidaṃ	32
Nipacca munivīram tam	116	Paññāsa cakkavattīnaṃ	12
Nipacca sirasā pāde	146	Paññāsaṃ devarājūnaṃ	22
Nipajja pādamūlamhi	58	Paṭigaccāyusaṅkhāre	42
Nipatitvā mahesissa	82	Paṭiggahetvā tattheva	124
Nibbatti ekato hoti	88	Paṭiggahetvā sambuddho	12,30
Nibbānaṃ gotamī yāti	44	Paṭilomena jhānāni	64
Nibbānāya vajantīnam	42, 182	Paṭisambhidā catasso ca	4, 6,
Nibbāyissāma iccevam	62	8,	10, 12, 14,
Nibbinditvā agāramhā	184	16, 20, 2	24, 28, 30,
Nibbinditvā agāreham	194	32, 34, 38, 4	10, 54, 62,
Nibbinditvāna saṃsāre	168	86, 100, 106, 116	, 122, 128,
Nibbinnā sabbasaṅkhāre	84	132, 142, 146, 156, 170	, 172, 196,
Nibbute tamhi lokagge	148	200, 204, 208, 210, 214	, 216, 218
Nimantayitvā sugatam	124	Paṇamāmi narādiccaṃ	48
Nivattā ukkuso 'hāsi	104	Paṇḍitāsi mahāpaññā	70

P		P	
Patākā ussitā nekā	68	Passitvā āyusaṅkhāraṃ	158
Patim thapetvā sesā	118	Passitvā janasammajjhe	166
Patthesim tepi patthesum	96	Pāṇinā tāni paggayha	70
Padumuttarabuddhassa	122	Pādapakkhālanenāhaṃ	114
Padumuttaro nāma ino	56, 72,	Piṇḍacāraṃ carantassa	12
10	00, 108,	Piṇḍāya vicarante so	152
116, 1	22, 128,	Piṇḍitaṃ lokasāraṃva	138
134, 142, 1	146, 196	Pitā añjanasakko me	60
Padumuttaro mahāvīro	190	Pitunā saha gantvāna	196
Padesarajjaṃ vipulaṃ	194	Putto ca rāhulo nāma	88
Panāditā dundubhiyo	64	Putto sigālako nāma	198
Panthamhi samaṇaṃ disvā	30	Puna kassapavīrassa	152
Pabbajitvā cireneva	218	Puno nimantayitvāna	152
Pabbajitvā tathāgatam	206	Puno pattaṃ gahetvāna	152
Pabbajitvā tadā cāhaṃ	84	Pubbadakkhiṇapacchāsu	66
Pabbajitvā dhammadharā	202	Pubbānaṃ lokanāthānaṃ	176,
Pabbajitvāna kāyena	196		188
Pabbajitvā munimatam	202	Pubbe nivāsam aññāsi	70
Pabbatagge dumagge vā	22	Pubbe nivāsaṃ jānāma	62,
Pabhinnam vadanam cāsi	140		176, 188
Pamoditā 'haṃ sumanā	92	Pubbe nivāsaṃ jānāmi	86,
Parakkamaṃ taṃ saphalaṃ	166		90, 106,
Parammukhā nisīditvā	18,36	120,	, 128, 132,
Parikkhīṇaṃ atītaṃ ca	170, 182	162, 196,	200, 204,
Pariciṇṇo mayā satthā kataṃ	44,	208, 210, 214	, 216, 218
10	00, 106,	Purakkhatā bhikkhunīhi	158
114, 122, 1	126, 132	Purato devamanujā	68
Pariññātaṃ mayā dukkhaṃ	44	Purimaṃ kusalaṃ kammaṇ	n 184
Parinibbātumicchāmi	48	Purimānaṃ jinaggānaṃ	90
Parinibbānakālaṃ me	54	Pūjāmetādisaṃ rammaṃ	150
Paripakko vayo mayham	158	Pūrayitvā paramantaṃ	10
Paribbājakinī āsiṃ	130	Pūretvā paramaṃ annaṃ	194
Parivutā pāṇakoṭīhi	216	Pūrentī ūnakasatam	212
Parisāhi catūhi	92		
Pasannacittā sumanā	8, 40	PH	
Pasīdassu mahābhoge	44	Phullāravindasaṅkāse	48

В		ВН	
Bahussutā dhammadharā	200,	Bhūmiṃ udukkhalaṃ katv	ā 88
	212	Bhojayitvāna sattāham	100
Bālaṃ ādāya atariṃ	104		
Bimbisāro tadā rājā	78	${f M}$	
Buddhapaccekabuddhānam	184	Makuļamburuhākārā	140
Buddhamātāti paññattim	66	Maggaññū ca maggavidū	128
Buddhasāsanapāletā	52	Maggam ca paṭiyādesi	90
Buddhassa parinibbāṇaṃ	42,68	Majjhantikamhi suriye	32
Buddhassa raṃsiṃ disvāna	14	Majjhe aṭṭhaṭṭhakumbhīna	m 148
Buddhassa vacanaṃ sutvā	92	Maṇimayamhi pallaṅke	92
Buddhānaṃ lokanāthānaṃ	162	Maṇḍape rukkhamūle vā	20, 34, 38
Buddhe pasannā kalyāṇī	198	Mattaññunī ca asane	210
Buddhe pasannā dhamme ca	196	Madhurāni pahaṭṭhāni	50
Buddho tassa ca saddhammo	44	Mandhātādinarindānam	46
Buddho buddhassa nibbāne	68	Mamañca cittamaññāya	92
Brahmacariyamasevissam	216	Mama putto 'bhinikkhamm	na 60
Brahmadevam ca sambuddha	m 164,	Mayaṃ sahāva nikkhantā	42
	178	Mayā bhikkhuniyo vīra	48
Brahmavaṇṇañca māpetvā	162	Mahatā ca payattena	138
Brahmāno kāci dassenti	188	Mahatā janakāyena	62
		Mahatā parivārena	78
ВН		Mahākāruņiko satthā	128
Bhagavati koṇāgamane	2	Mahādānaṃ daditvāna	94
Bhavanetti avijjā ca	186	Mahādhane seṭṭhikule	98
Bhavābhave saṃsarantī	34	Mahānelassa chadanaṃ	16
Bhavābhave saṃsaritvā	196	Mahābhitāpaṃ kaṭukaṃ	10, 192
Bhavāmi tena kammena	74	Mahāsamudde caturo	88
Bhavā sabbe parikkhīņā	184	Mahāhitaṃ varadadaṃ	84
Bhāvanāya mahāpaññā	214	Mahorago mahānāgo	90
Bhikkhāya gāmaṃ gacchante	96	Mātaraṃ pitaraṃ cāpi	72
Bhikkhunī uppalavaņņā	86	Mātucchā te mahāvīra	56
Bhikkhunīnilayo suñño	44	Mā no saraņade nāthe	64
Bhikkhunīhi vimuttāhi	42	Mittā bhikkhuniyo tā hi	42
Bhiyyo cittam pasādesim	166	Mucalindaṃ mahāselaṃ	56
Bhuñjitvāna sambuddho	92	Muttacāgā sīlavatī	206
Bhūmicālo tadā āsi	42	Muhuttatanhāsamanam	46

\mathbf{Y}		${f Y}$	
Yato sarāmi attānam	112	Yaṃ mayhaṃ paṭimantesi	164
Yattha nāma jinassāyaṃ	50	Yaṃ mayhaṃ purimaṃ kam	maṃ 162
Yattha yattha nisinnāhaṃ	142		194
Yattha yatthūpapajjāmi	2, 4, 72,	Yaṃ yaṃ janapadaṃ yāmi	6
108, 132	2, 136, 152	Yaṃ yaṃ yonupapajjāmi	20, 38
Yattha yatthūpapannāhaṃ	74	Yā ce 'maṃ parivāriṃsu	66
Yathā idaṃ tathā etaṃ	82, 140	Yā tayā vaṇṇitā vīra	102
Yathāpi bhaṇḍasāmuggaṃ	168	Yā dadanti sakattānaṃ	182
Yadā icchāmi gamanam	34	Yā padhānatamā tāsaṃ	64
Yadā ca piṇḍāya muni	78	Yā vaḍḍhayi payattena	66
Yadā ca yobbanūpetā	104	Yāvatā abhikaṅkhāmi	18, 36
Yadā te yobbanappattā	96, 144	Yāvatā parisā atthi	86
Yadā pabbajitā āsi	156	Yāvatā parisā ettha	160
Yadā buddhā sutamatī	96	Yā sasaṅghaṃ abhojesi	58
Yadā bhikkhusahassena	204	Yuvatīnañca sabbāsaṃ	136
Yadā rūpaguņopetā	126	Ye keci hatthaparikammam	190
Yadā so taruņo bhadro	120	Yena veļuvanam diṭṭham	78
Yadāhaṃ yobbanaṃ pattā	76	Ye rāgarattānupatanti sotam	82
Yadā 'haṃ lokasaraṇaṃ	84	Yo ca uppatitam attham	112
Yadi te rucitam ayye	42	Yo ca vassasataṃ jīve	120, 146
Yadi te ruccate rāja	84	Yoniso paccavekkhitvā	26
Yadi buddho amitaguņo	18	Yopi me bhavate bhattā	74
Yadi buddho amitayaso	36	Yo raṃsiphusitāvelo	214
Yasaggappatto sirimā	128	Yo vuḍḍho daharo vāpi	212
Yasodharā aham vīra	160, 162	Yo so mahattaro khandho	70
Yasodharā mayam vīra	176		
Yasodharī mahāvīra	174	R	
Yassatthāya pabbajitā	44, 100,	Rañño mātā mahesīti	46
106, 116, 122	2, 126, 132	Ratanānaṭṭhapaññāsaṃ	134
Yassatthi sugate saddhā	66	Ratanāmayaṃ maṇḍapañca	90
Yassa saddhā tathāgate	198	Rattaṃsukūpasabyānā	80
Yam amham purimam kam	maṃ 176	Rathikāya vajantiṃ taṃ	44
Yam amhe paṭimantesi	178	Rammaṃ veļuvanaṃ yena	78
Yam amhehi katam kamma	m 188	Rahogatā nisīditvā	10, 192
Yam na diṭṭham purāṇehi	52	Rājakaññāhi sahitā	130
Yam mayā pūritam kamma	m 90	Rājapuññena nibbattam	78

R		V	
Rājānaṃ upasaṅkamma	10	Vuttaṃ hetaṃ bhagavatā	180
Rājāpi rajjaṃ chaḍḍhetvā	26	Vesikāva anācārā	214
Rāhulo ca ahañceva	88	Vessasuddakule jātā	186
Rūpabhogayase ceva	190		
Rūpavatī bhogavatī	168,	${f S}$	
	180, 184	Sakuņīva yathākāse	54
Rūpasaddehi gandhehi	58	Sakena anubhāvena	138
Rūpācāraguņūpetā	160, 174	Sakkatā pūjitā āsiṃ	98
Rūpena kiṃ tavānena	64	Saṅkārakūṭā āhatvā	122
		Saṅkhittakaṇṇā setakkhī	80
${f L}$		Saṅghārāmamadāsimha	74
Lahuñca vata khippañca 112	2	Saṅghe pasādo yassatthi	198
Lābhaggena yasaṃ pattā 17	2	Sace mayi dayā atthi	46
Lābhaṃ silokaṃ sakkāraṃ	168, 180	Saṇḍāsena ca kese me	112
Lābhiyo annapānānam 172		Satahasasse atikkante	190
Lokanāthe dharanteva 158		Satasahasse ito kappe	20,
		34, 38	, 58, 72,
${f V}$		90, 102, 108, 1	18, 124,
Vaddhanarakkhane mayhar	n 46	130, 134, 142, 146, 1	
Vanditvā munino pāde	186	Sataṃ sahassānapi dhuttakār	1am 98
Vayaṃ hi pacchime kāle	158	Satāni pañc' anūnāni	154
Varagandhañca mālañca	28	Satipaṭṭhānakusalā	16
Vasantiyā tamhi nagare	158	Satta-uppalapupphāni	16
Vassasatasahassāni	134	Sattati devarājūnam	16
Vāsavaṃ viya vassentaṃ	58	Sattapātisahassāni	154
Vicarantī amaññissam	78	Sattamālā gahetvāna	14
Vipassino bhagavato	212	Sattayojanikaṃ thūpaṃ	148
Vipassissa bhagavato	8	Sattarattindivam tattha	18, 36
Vimhitā tā jinavaram	144	Sattasatasahassāni	148
Viriyam me dhuradhorayha	.m 16	Sattisūlūpamā kāmā	98
Virocanti parikkhittā	148	Sadevakaṃ ca passantā	170
Visuddhanayanā homi	132	Santattā kuthitā bhūmi	32
Visuddhamanasā ajja	22, 40	Saddhammasavaņe yutte	124
Vihāya nandanaṃ devā	78	Sabbakālampi paṭhaviṃ	192
Vīthisammajjanaṃ katvā	190	Sabbaññuṃ phullitaṃ disvā	92
Vīsānaṃ cakkavattīnaṃ	12	Sabbattha vihatā nandi	98

S		\mathbf{S}	
Sabbapāramisambhūtam	200	Sā tāhi saha gantvāna	64
Sabbabandhanamuttāham	12	Sā dadāti sakattānaṃ	170
Sabbavositavosānā	20,38	Sā pavedhitasabbaṅgī	140
Sabbaso chāditaṃ āsi	68	Sāvakaṃ dhutavādānaṃ	146
Sabbam kammam parikkhīr	nam 210	Sāvatthiyaṃ puravare	216
Sabbaṃ sarīrasañjātaṃ	140	Sāvatthīnagaraṃ gantvā	104
Sabbāpi tā bhikkhuniyo	68	Sā vīsaṃvassasatikā	56
Sabbāyo purato nītā	68	Sāsanaṃ jotayitvāna	148
Samacittā samakammā	168	Sāhaṃ tamatthaṃ pucchissaṃ	114
Samaṇī samaṇaguttā ca	76,	Sāhaṃ tehi vinābhūtā	96
	94, 102,	Sā 'haṃ sutvāna saddhammaṃ	210
110	, 118, 126	Sāhaṃ sutvānimā gāthā	120
Samādhigocarā sabbā	186	Siddhatthassa bhagavato	6
Samānetvāna te sabbe	152	Sineruṃ daṇḍaṃ katvāna	54
Sampattiyonubhotvāna	150	Siriṃva rūpiniṃ disvā	136
Sampattim anubhotvāna	4,	Sīlesu saṃvutā hutvā	206
	12, 74,	Sukhadukkhe 'nubhotvāna	180
	110, 136	Sukhappattā na modāma	178
Sampattiṃ taṃ karitvāna	32	Sukhappattā na modāmi	164
Sambuddham abhivādetvā	158,	Sukhito sajjito hutvā	150
	174	Sukhedhitā ca te sabbe	144
Sambuddham patimānentī	14	Suññakanti viditvāna	80
Sayambhuno pañcasatā	60	Suṇitvā tamahaṃ haṭṭhā	130
Saha āvajjanā mayham	18, 36	Suto buddhassa dāyādo	156
Saha tassā nipātena	140	Sutvā taṃ munino vācaṃ	160
Saha puññassa kattāro	60	Sutvā datvā mahādānam	58
Saha me jātamattamhi	76	Sutvāna tassā vacanam	160
Sahassam devarājūnam	194	Sutvā suttantaseṭṭhaṃ taṃ	82
Sahāhaṃ seṭṭhinā tena	150	Sutvā 'haṃ mātuvacanaṃ	138
Saṃvaḍḍhīto 'yaṃ sugata	46	Sudassanā suppiyā ca	168
Saṃsaritvā ca saṃsāre	160	Sudinnaṃ me dānavaraṃ	14
Saṃsāre saṃsarantāya	86	Sudūraţṭhāpi taṃ sutvā	66
Saṃsāre saṃsarantīhaṃ	58	Suddhe anūne mama bhikkhusa	nghe
Sā kaññā kanakābhāsā	80		8
Sākiyamhi kule jātā	136	Supupphitaggam upagamma	
Sākiyānihi dhīrāhi saha	60	bhikkhunī	98

${f S}$		\mathbf{S}
Surattaṃ sukataṃ cetaṃ	148	Svāgataṃ vata me āsi 4, 6, 8,
Suvaṇṇarāsisaṃkāsaṃ	48	10,12, 14, 16, 20, 24, 28, 30,
Suvaṇṇavaṇṇā hutvāna	26	32, 34, 38, 40, 54, 62, 86, 100,
Susīlā lajjinī ceva	202	106, 116, 122, 128, 132, 142, 146,
Seṭṭhidhītā tadā hutvā	94	156, 170, 172, 182, 184, 192, 196,
Seṭṭhino anukampāya	146	200, 204, 208, 210, 214, 216, 218
Seṭṭhiṃ tatonumodetvā	212	
Setuvihāre kāretvā	190	H
Sesabhāgāni ḍayhiṃsu	70	Hatthiyānam assayānam 26
Sesā sakyakule jātā	60	Hatthivaṇṇaṃ tathevassaṃ 162, 176
Sokaṭṭā dīnavadanā	120	Hatthī assā gavā cāpi 164, 178
Soṇṇamayā maṇimayā	34	Handāhaṃ parinibbissaṃ 54
So me dhammamadesesi	114	Hā yogā vippayogantā 66
So me bhūsanalobhena	110	Hā santiṃ gotamī yāti 52
Sovaṇṇamayaṃ rūpimayaṃ	28	Hitāya sabbasattānam 128
So hetu ca so pabhavo	4	Hemadolābhasavanā 80

APADĀNAPĀĻI (Therī Apadānaṃ)

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG:

		Trang		Trang
	A			K
Añjanasakka		60	Kalyāṇī	136
Ariṭṭhapura		96	Kassapa	2, 76,
Aruṇa		192		94, 102, 110,
Aruņavatī		14		130, 148, 156, 202
			Kāsirājā	76, 94
	Ā		Kāsī	2, 76,
Ānanda		42, 46,		94, 102, 110, 118
	50, 52, 6	66, 70, 130	Kisāgotamī	76, 94, 102, 110
			Kuṇḍalā	76, 94, 118, 126
	U		Koṇḍañña	46
Udakadāyikā		24	Koṇāgamana	2, 74, 202
Uppaladāyikā		196	Kosiyagotta	154
Uppalavaṇṇa		76, 86,		
	102, 11	0, 118, 126	KH	
Uppalasavhayā		88	Khemakasakka	206
			Khemā	2, 72, 82,
	E			94, 102, 110, 118, 126
Ekapiṇḍapātadāy	ikā	12		
Ekūposathikā		28		G
			Giribbaja	110
	O		Giribbajapurutt	ama 198,
Okkākakula		102,		204
		8, 142, 146	Gotama	20, 72,
Okkākakulasamb	hava	130, 134		102, 108, 130,
				134, 140, 142, 164
	K		Gotamī	50, 66,
Kakusandha		202		68, 70, 118, 156, 158
Kaṭacchubhikkhā	dāyikā	14		
Kapila (pura)		136, 206		C
Kapila		156	Candabhāgā nad	dī 8, 30, 40

	J		P
Jațila	188	Padumavatī	154
Janapadakalyāṇī	142	Padumuttara	56, 72, 90,
Jotidīpasanāmak	a 180		100, 108, 130,
		1	134, 142, 146, 188, 190
	T	Pipphalāyana	154
Tāvatiṃsa	76,		
	96, 102, 108,		В
	130, 136, 142	Brahmadatta	154
Tiriṭavaccha	96	Brahmadeva	164, 178
Tusita	4, 8,	Bandhumatī	10, 22,
	72, 108, 136		26, 30, 150, 200
		Bandhumā	10, 26
	D	Bārāṇasī	2, 74,
Dīpaṅkara	178		94, 102, 110
Devadaha	60	Bimbisāra	76
	DII		DII
Dhana aizu:	DH	Dhoddoleo	BH
Dhanañjāni Dhammadinnā	2,74	Bhaddaka	94, 130
	76, 94,	Bhaddā kānilār	102
Dhammā	2, 110, 118, 126, 204	Bhaddā kāpilār Bhaddākuṇḍala	
Dilaiiiiia	76, 94,	Bhikkhadāsi	
	102, 110, 118, 120	Bhikkhudāsikā	110
	N	Dilikkiiuuasika	76, 94, 102, 110, 118, 126
Nanda	42, 46,	Bhikkhunī	94, 102, 110, 118, 126
Nanda	50, 136, 154, 158	Dilikkilulli	94, 102, 110, 110, 120
Nandā	130, 136,		M
Turida	140, 206	Maṇḍapadāyik	
Naļamālikā	8	Maddajanapad	
Nimmānavatī	4, 108, 136	Madda	76
1 (IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII	7, 100, 100	Mandara	56
	P	Mandhātu	46
Pañcadīpā	20	Mahāgotamī	42
Pañcadīpi	18, 36	Mahātittha	154
Paṭācārā	76, 94,	Mahānidhāna s	
-	102, 110, 118, 126	Mucalinda	56

${f M}$		${f s}$	
Mekhalādāyikā th	erī 6	Saṅghadāsikā	76, 94, 102,
Meru	56		110, 118, 126
Merurāja	64	Sattuppalamālikā	14
Modakadāyikā	32	Samaṇaguttasavha	ayā 94
		Samaņaguttā	76, 94,
	Y		102, 110, 118, 126
Yasodharā	136, 158,	Samaņī	76, 94,
	170, 174		102, 110, 118, 126
Yāma	108, 136	Sallapupphikā	30
	R	Sākiya (kula)	136
Rājagaha	158, 204	Sāgalā	76, 156
Rāhula	42, 46,	Sāvatthī	104, 142
	50, 88	Sikhī	200
Rāhulabhadda	50, 158	Sigālakassa mātā	198
		Sigālaka	198
	V	Siddhattha	6
Vasavattipura	4, 72,	Sukkaa (bhikkhun	ī) 204
	108, 136	Suvimatī	156
Videha	146	Suddhodana	158, 136
Vipassī	8, 30,	Sudhammā	76, 94,
	74, 94,		102, 110, 118, 120
	150, 200, 206	Sundara	136
Visākhā	76, 94,	Subhā	108
	102, 110, 118, 126	Sumanādevī	154
Visuddhanayanā	132	Sumedhā	4
Vessabhū	202	Sumedha	178
Veļuvana	78	Soņā	142
	S		Н
Sakyā	206	Haṃsavatī	18, 32, 72, 100,
Sakulā	130, 132		108, 130, 134, 146

APADĀNAPĀĻI (Therī Apadānaṃ)

VISESAPADĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT:

	Trang		Trang
${f A}$		\mathbf{A}	
Agāre	4	Anomo	198
Acalaṃ padaṃ	14, 86	Aparājitaṃ	8
Accayaṃ	82, 84	Aparādhaṃ	86
Acchariyaṃ	70	Aparādho	86
Ajjhattaṃ	82	Appaṭivānīyaṃ	204
Añjaliṃ	84	Appameyyaphalam	72
Aḍḍhapallaṅkaṃ	64	Abhabbaṭṭhāne	90,
Atappaneyyarūpena	80		162, 176
Atidayitā	150	Abhijjamāne udake	54
Atisakkatā	168, 180	Abhiññāvosito	156
Atuliddhiparakkamā	90	Abhidhammanayaññū	86
Atthadhammaniruttīsu	70,	Abhirūpanī	80
	86, 116	Amataṃdada	82
Atthavicintakā	112	Amatena	84
Atthe	62	Amarindassa	58
Adantadamako	134	Amito	198
Addhagū	204	Amejjhabharitā	140
Addhamāse	84	Amejjhe	152
Adhikuṭṭanā	98	Ambaraṃ	160
Anagāriyaṃ	8, 74	Ambare	14
Anaņo	46	Ayyako	124
Anapekkhino	82	Araṇaṃ	84
Anavaṭthitaṃ	50	Araņo	202
Anassāsitaṃ	64	Arahattaṃ	84
Anāsavā	6, 12	Arindama	84
Animittaṃ	82	Aruṇaṃ	94
Anukampako	8	Avataṃsā	148
Anubyañjanasampattaṃ	132	Avandiyā	52
Anumodanam	121	Asucim	82

	A		\mathbf{U}	
Asubhāya		82	Uggato	134
Asecanakaṃ		204	Uggatamānasaṃ	166
Aṃsehi		68	Uccākulīnā	34
			Ucchaṅge	138
	Ā		Uttarāyaṃ	66
Ākāsāyatanaṃ		64	Udakahārikā	122
Ākiñcaññaṃ		64	Udaggacittā	16, 132
Ādicco		68	Udaggacitto	82
Ādeyyavacanā		16	Udayantaṃ	80
Ānandabherikālo		46	Udahārena	22
Āyatapaṇhike		50	Udukkhalaṃ	88
Ārammaṇaṃ		12	Udda-ekantalomīhi	34
Ārāmaṃ		2	Uddhumātaṃ	140
Āvelaṃ		56	Upaṭṭhāko	2,76
Āsavā		86	Upādikā	12
Āsīvisālaya		50	Uppaṇḍuppaṇḍukā	80
			Uppalassa	16, 88
	I		Uppalahatthāni	166
Ittaraṃ		50, 64	Uppalā	14
Itthigumbassa		150	Uppādetā	128
Itthimaṇḍe		164	Ubbāļhā	188
Itthiya???		160	Ubbiddham	148
Itthiratanam		2		
Iddhiṃ		88	$ar{\mathbf{U}}$	
Iddhipādā		98	Ūkhā	152
Iddhiyā		70, 84, 86	Ūmīyo	168, 180
Iddhīsu		66		
Iddhe		104, 142	${f E}$	
Isigilipasse		96	Ekajjhaṃ	10, 192
Isisattama		54	Ekantalomī	34
Isisattamaṃ		66	Ekāsanaphalaṃ	34
Isisattamo		58	Ekikā	54,
Issarā		16		104
			Etadaggaṃ	72
	Ī		Etadaggamhi	72
Īdise		80	Etadagge	86

0		K	
Ogatākāsapadumā	68	Kalimalākiņņe	50
Opattapadumaṃ	96	Kalebaraṃ	48
Orasā	102	Kalebare	50
Oruddhe	188	Kallitacittaṃ	82
Ohito	100, 106	Kāmaṃ	80
		Kāmabandhoghatārinaņ	n 70
K		Kāmarāgavimohitā	84
Kakudho	14	Kāmalālasaṃ	138
Kaṇḍaṃ	88	Kāmavaṇṇinī	172
Kañcanagghiyā	148	Kāmasukhaṃ	82
Kañcanagghiyasaṅkāso	134	Kāye	82
Kaññā	80	Kāraṃ	72, 116, 142
Kaññāsahassappamukhā	160	Kārayantassa	8
Katacchubhikkham	12	Kāsirājā	102
Kaṭukaṃ	10	Kittayaṃ	130
Kaṭṭhissacittakāhi	34	Kittijananam	138
Katañjalī	8	Kinnarī	8
Kathāvatthu	86	Kinnarīdeham	8
Kadalī	190	Kilesā	4, 6, 10, 86
Kadalūpamaṃ	50	Kutitthiye	148
Kanakābhāsā	80	Kuthinā	32
Kanīyasī	152	Kundadasanā	80
Kantisūcakam	206	Kunnadiṃ	104
Kappamhi	2	Kumbhadāsī	26
Kappākappavisāradam	100	Kusalaṃ	10
Kappe	72	Kūṭāgāravare	66
Kambugīvā	140	Kūṭāgārāni	68
Kammassa	2	Keyūraṃ	112
Kammārehi	152	Kesarī	14
Kammāro	60	Kokilāgītasahitaṃ	78
Kammena	4	Koṭṭhakaṃ	22, 60
Karuṇaṃ	52	Komalaṅgo	120
Karuṇaṃ rāvaṃ	64	Komārako	88
Karuṇākara	82	Komāribrahmacariyaṃ	76, 94,
Kallapuṇṇaṃ	152		102, 110, 126
Kalasākārasutthanī	80	Koseyyakambaliyāni	28

КН		\mathbf{c}	
Khantiya	10	Cakkhumā	72
Khanti	4	Cakkavāļagirituņdā	176
Khandho	70	Caturassa ratham	98
Khalitaṃ	86, 714	Caturoghe	84
Khalitajjhāsayo	110	Cattāya	144
Khujjā	34	Candalekhā	48
Khemaṃ	76	Candasuriyā	68
Khelāsikā	34	Candasūra visālakkhā	174
Khomakappāsikāni	28	Carimo	34
		Calāvalaṃ	64
G		Cārikī	18
Gati	70	Cārunayano	74,
Gandhagehaṃ	86		94, 150
Gandhehi	68	Cikkhallabhūmiṃ	192
Gandho	16	Citakāni	68
Gabbitā	206	Cittaṃ	8,82
Garuļaṃ	56	Cittappasādena	8
Gahaṭṭhena	80	Cittamuñjaṃ	88
Gāthā	82	Cīrānaṃ	166
Gāyake	78	Cīvaraṃ	6
Girigabbhare	112	Cuṇṇaṃ	190
Giribbajapuruttame	78	Cullyaṃ	144
Guṇandhara	50	Cullāsīti sahassāni	186
Guṇasanticayaṃ	78	Cetanāpanidhīhi	4,
Guņe	86		72,104
Goṇakacittakādīhi	32	Cetopariyañāṇassa	62, 70, 84
Gottena	2	Corapapātaṃ	110
Gotamīnibbāne	68		
		СН	
GH		Chattiṃsa devarājūnaṃ	8
Gharato	8	Chadaṃ	14, 16
Ghorarūpaṃ	10	Chandaṃ	82
		Chassūrodayakāle	54
C		Chaḷabhhiññā	4, 62, 116
Cakkaṅkusadhajākiṇṇe	48	Chaļuttari	160
Cakkhuma	88	Chijjamānesu	204

J		T		
Janapadaṃ	6	Taruṇaṃ	78	
Jatiyo	2	Tahiṃ	68	
Jarābhibhūtā	80	Τā	68	
Jalajuttamanāyako	92	Tāto	76, 102, 110, 126	
Jātavedaso	70	Tādiṃ	100	
Jātisaṃsāraṃ	86	Tādino	8, 84	
Jānapadaṃ	104	Tāṇāya	106	
Jāyā	58	Tāraṇāya	104	
Jālaṃ	82	Tārakā	68	
Jālāmālākulaṃ	54	Tārā	66	
Jiṇṇena	80	Tāruññe	138	
Jinaṃ	72	Tāvatiṃsaṃ	18, 22, 94	
Jinaggassa	76, 102, 110	Tiṇṇasaṃsāra	82	
Jinaggānaṃ	90	Tiṇṇasaṃsārasāga	rā 70	
Jinavacchalo	52	Titthikācariyehi	52	
Jinasammukhā	86	Tirokuḍḍaṃ	132	
Jinasāsane	74, 86	Tiroselaṃ	132	
Jinālayaṃ	80	Tilokasaraņo	134	
Jino	72, 84, 86	Tittiṃ	50	
Jīvitaṃ	66	Titthiye	134	
Jīvitāpādikā	58	Tisso	2	
Jutindhara	88	Tuṇḍaṃ	162	
		Tulitā	178	
JH		Tūlikāvikatikā	34	
Jhānajjhenaparaṃ	138	Telamattakaṃ	130	
Ñ		ŋ	ГН	
Ñāṇaṃ	70, 86	Thiyo	3	
Ñāṇamhi	14	Thūpaṃ	6	
Ñātisaṅghena	16	Thūpakārassa	6	
Т			D	
Taṅkhaṇe	66	Dakadānassa		
Tanknaņe Tanumajjhā	80	Daṇḍadutiyā	22 80	
Tambanakhe	50	Daṇṇadutiya Daddara	56	
Tambahakhe Tambabimbavaroṭṭhaṃ	_	Daddara Dayitā	110, 118, 130	
ı amnanımna yar o'i filgili	140	Dayna	110, 110, 130	

D		DH	
Dānavaraṃ	14	Dhammakāyo	46
Dijavaro	4	Dhammakhīraṃ	46
Diṭṭhapubbaṃ	150	Dhammacakkhuṃ	82, 114
Diṭṭhigahanapakkhantā	80	Dhammadesanam	72
Diṭṭhigahanapakkhanto	198	Dhammanimmitā	72, 136
Dibbagandham	16	Dhammanimmito	148
Dibbacakkhu	62, 70, 86	Dhammaratāya	4
Dibbāya sotadhātuyā	70, 84	Dhamme	62
Diso	110	Dhammesu	72
Dīghaṅgulī	50	Dhātiyo	34
Dīnamānasā	104	Dhātuthūpassa	206
Dīpacci	66	Dhātūni	70
Dīpodayaṃ	84	Dhītaro	4
Dukkhassantam	70	Dhītā	76
Duggaccam	26	Dhītu	88
Duggatim	6	Dhīro	14
Dundubhiyo	64	Dhutavādānaṃ	146
Dubbaṇṇiyaṃ	16	Dhuradhorayham	16
Dumagge	22	Dhuvaṃ	6
Devagandhikā	14	Dhūpaṃ	190
Devadundubhi	42	Dhūmikaṃ	54
Devamanujā	68		
Devā	66,	${f N}$	
	68, 78	Naccehi	68
Devānam	68	Națo	64
Devesu	2, 4, 74	Nataṅgā	80
Doļālālā	140	Nandanaṃ	78, 96
Dosagghāni	50	Nabhaṃ	14
Dvāragāmake	152	Nabhatthalaṃ	68
Dvārāsanne	14	Nayanam	78
Dviradaṃ	56	Narapatiṃ	84
		Narapuṅgava	50
DH		Narapuṅgavo	146
Dhaje	190	Narasaddulo	134,
Dhaññā	50		202
Dhammakathikam	124	Narasārathi	72

N	N P		
Narasārathiṃ	74, 82	Pakhumantarikāyaṃ	98
Narādiccam	146	Paccantadesavisaye	166
Narāsabho	80	Paccayākārakovidā	84
Narissaro	2, 76, 102	Pacchimako	34
Naruttamo	86	Pacchimam	66
Navakammāya	6	Pañcanetto	66
Navanivesamhi	2	Paññattiṃ	66
Navayobbane	80	Paṭākāni	148
Naļaggi	148	Paṭipattiphalena	74
Naļamālaṃ	8	Paṭibhāne	62, 70, 86, 116
Nāgā	66, 68	Paṭisambhidā	4, 62, 116
Nāgī	4	Paṇḍitā	70, 112
Nāgīva	54	Paṇidhi	72
Nāthassa	70	Patākā	68
Nānābhamarakūjitam	78	Pattaṃ	10
Nānāratanapajjote	98,	Padakkhiṇaṃ	84
	134	Padumānanalocanā	80
Nāyako	66,72	Padumodare	96
Nikiṭṭhe	112	Pabbajjā	76, 84
Nigame	6	Pabbhāramhi	158
Nittiṇṇā	86	Pabhavo	4
Nipakā	122	Payattena	138
Nibbānaṃ	4	Parakammakarī	122
Nibbānado	84	Paramatthanivedakan	n 134
Nibbāne	68	Paramantena	10
Nibbidā bahulo	82	Paramassādaṃ	116
Nirayaṃ	10	Paramāsane	64
Nirānando	66	Parāyatte	50
Nirāsanā	64	Parikittayaṃ	124
Nirindhano	52	Pariciņņo	132
Nirīhake	50	Parinibbānam	68
Nissasantī	140	Paribbājakinī	130
Nekajātisu	4	Pariyāputasaddhamm	ā 202
Nettena	80	Parivajjitasantāpā	70
Nerutte	62	Parivasike	124
Nevasaññaṃ	64	Pariyā	16, 86

P		P	
Parissamo	52	Puno	152
Pavāsite	104	Pupphakañcukā	68
Pavedhamāno	80	Pupphadānassa	16
Pavedhitasabbaṅgī	140	Pupphavuţţhi	64
Pasannacittā	8	Pubbadakkhiṇapacchāsu	66
Pasūtisamaye	104	Pubbasaññam	82
Pasūtaratano	146	Pubbasnehena	150
Pāṭhīraṃ	36	Pubbanivāsam	62, 70, 86
Pāṭhīrāni	60	Purakkhatā	158
Pāṇino	8	Puruttame	76
Pāṇīhi	6	Pure	76
Pātiyo	148	Puļavākulaṃ	114
Pādapakkhālanena	114	Pūjitā	6
Pādapūjanatapparā	50	Pūtiṃ	82
Pādamūlamhi	82	Pūvaṃ	122
Pādo	88		
Pāpima	98	PH	
Pāmokkhā	160	Phalikāmayā	34
Pārichattakaṃ	186	Phalikāmayaṃ	28
Pāsādavare	14	Phīte	104, 142
Piñjaṃ	162, 174	Phullapadmena	162
Piṇḍacāraṃ	12	Phullavipinam	78
Piṇḍapātassa	12	Phullitaṃ	92
Piṇḍāya	78	Phusitam	88
Pitaraṃ	72		
Piyaṃvadā	160	В	
Piļandhavikatī	60	Bandhanam	4
Pītamaṭṭhaṃ	96	Bandhavā	106
Puññakammasamohitā	4	Bahiddhā	82
Puññakammassa	6	Bālakkaṃ	48
Puṇṇakumbhāni	148	Bālānaṃ	82
Puṇṇaghaṭe	190	Bālīsā	82
Puṇṇalocano	66	Bimboṭṭhī	80
Puthupaññā	70	Bībhaccham	140
Puthussoņi	140	Buddhanibbānam	70
Punabbhavo	10, 70, 86	Buddhappamukhasaṅgha	ssa 2

В		ВН		
Buddhapuññena	78	Bhikkhādānassa	14	
Buddhapūjāya	16	Bhikkhunīnilayā	42, 44	
Buddhaposikā	50,68	Bhikkhunīsaṅghassa	70	
Buddhamātaraṃ	68	Bhikkhunūpassayam	64	
Buddhamātā	66	Bhikkhunūpassaye	42	
Buddhasāsanavaccha	lā 64	Bhisajuttamaṃ	120	
Buddhasāsane	86	Bhojanavatthusmim	86	
Buddhaseṭṭhassa	4			
Buddhānavandanā	52	M		
Buddhānujā	136	Makkaṭako	82	
Buddhupaţţhānanirat	ā 4	Makuļamburuhākārā	140	
Brahmacariyam	4,74	Maccuhāyinī	156	
Brahmacariyaphalena	74	Mañcakaṃ	66	
Brahmaññakulasamb	havā 186	Mañcesu	68	
Brahmanivesanam	54	Maṇḍalīnaṃ	4, 136	
Brahmabandhu	2, 74, 102, 130	Maṇḍapo	6	
Brahmā	66	Maņimayā	34	
Brahmāno	68	Matthake	14, 16	
		Madhuraniggoso	84	
ВН		Manasā	12	
Bhagavati	2	Manujesu	74	
Bhaṇḍasāmuggaṃ	168	Manussatte	4	
Bhattā	74	Manussesu	2	
Bhattukaṃ	112	Manonettarasāyanā	80	
Bhadde	84, 102, 108	Manosilāya	150	
Bhadro	120	Mandamati	112	
Bhayamokkham	162, 176	Mayūragaņanaccitaṃ	78	
Bhariyā	10	Maraṇantaguṃ	84	
Bhavanetti	100, 106, 132	Mayhaṃ	16	
Bhavasandhi	184	Marupuram	202	
Bhavā	4	Mahākāruņiko	82, 84	
Bhavesu	12	Mahācelena	194	
Bhākaraṃ	56, 80	Mahādayaṃ	78	
Bhāvitindriyaṃ	10	Mahādukkhaṃ	84	
Bhāsitaṃ	66	Mahātelaṃ	16	
Bhikkhavo	68	Mahātelassa	16	

M		\mathbf{M}	
Mahāpaññā	70	Mālāhi	14
Mahāparisatim	58	Mālutā	32
Mahāthūpe	6	Mālehi	68
Mahābhitāpaṃ	10,192	Migamuṇṇā	112
Mahābhoge	78	Migarājā	14
Mahāmuni	86	Muṇḍo	80
Mahāmune	66, 158	Muddhani	16
Mahārājā	10	Muni	84
Mahāvīraṃ	72	Munivāņinā	84
Mahāvīra	86, 88	Mune	66
Mahāsāle	194	Mūlaṃ	4
Mahāsukhasamappite	134	Mūlataņhā	186
Mahāsokasamappitā	5	Mekhalikā	6
Mahāhitaṃ	84		
Mahiddhikā	2	\mathbf{Y}	
Mahiyā	54, 68	Yathārandhaṃ	32
Mahītalaṃ	78	Yathāsatti	116
Mahīpati	78, 84	Yāgasampadā	14
Mahesittam	4, 72, 136	Yasodharā	174, 176
Mahisinam	84	Yasodharī	174
Mahesino	72	Yāvajīvitaṃ	12
Mahesissa	2,76,82	Yogā	66
Mahesī	2	Yobbaññaṃ	136
Mahorago	90	Yobbanam	76
Mātaraṃ	72	Yobbanaṭṭhā	160
Mātucchā	50		
Mātucchaṃ	58	R	
Mātunibbutim	66	Raṅgamajjhe	64
Mātuyā	68, 70	Rañño	10, 78
Mānānusayaṃ	82	Raṭṭhiko	188
Mānābhisamayā	82	Ratanamaṇḍapaṃ	152
Mānusaṃ (dehaṃ)	4	Ratanānaṭṭhapaññāsaṃ	134
Mānusakamhi	2	Ratanāmayam	148
Mānusake (bhave)	2	Ratiṃ	80
Mānusesu	4	Rattaññū	70
Mālaṃ	190	Rathiyaṃ	8

R		${f L}$	
Rambhoru	80	Lokapālā	68
Raṃsiṃ	14	Lokabandhuno	6
Raṃsimālākulaṃ	58	Lokasaraṇaṃ	84
Rāgarattā	82	Lokasāraṃ	138
Rāja	84	Loke	72
Rājakaññā	4, 76,	Lohitaṅkamayā	34
	94, 102		
Rājadhāniyo	6	${f v}$	
Rājapuññena	78	Vacanam	10, 82
Rājānaṃ	10	Vaco	70
Rājino	76	Vacchalo	52
Rājūnaṃ	4, 72, 10	Vaņitakibbisā	140
Rukkhamūlamhi	80	Vaṇṇakittibhato	128
Rukhassa	70	Vaṇṇadhātu	98
Rudammukhā	120	Vaṇṇo	16, 88
Rūpaṃ	82	Vanaṃ	4
Rūpakelāyane	78	Vatthayugena	10
Rūpadessim	206	Vanadassanakāmāya	84
Rūpanirotā	84	Vanasamiddhim	78
Rūpayobbanalālitā	138	Vanassa	78
Rūpācāraguņūpetā	160	Vandiyā	52
Rūpānaṃ	78	Varadadaṃ	84
Rūpe	84	Varākiyā	144
		Varitthiyā	80
${f L}$		Valivitatasabbaṅgī	80
Lakkhīnilayanam	200	Vasavattipuram	4
Lajjiniṃ	100	Vākyaṃ	106
Lambāsubhapayodharā	80	Vākyāni	50
Lahuṃ	112	Vātapāne	132
Lūkho	80	Vāditehi	68
Lūtā	138	Vādidappāpahārino	50
Lokajeṭṭhassa	8	Vādipavaram	60
Lokanāthassa	6	Vāhasā	108,
Lokanātho	8		122, 132, 136
Lokanāyakaṃ	74	Vicittakathikā	200
Lokanāyako	8	Vijjā	4

\mathbf{v}		S	
Viññāṇayatanaṃ	64	Sakulālayaṃ	104
Viññāta saddhammā	114,	Sakkāraṃ	66
	120	Sakyaputtanivesane	160
Viññāpako	134	Sakyabhikkhavo	114
Vitānena	68	Sakhiyo	2
Videho	146	Saṅkamanatthā	8
Vinadantaṃ	56	Saṅkārakūṭā	122
Vinaye	84	Saṅkhārā	66
Vināyakaṃ	72	Saṅkhittakaṇṇā	80
Vināyako	100	Saṅgītīhi	68
Vinīlaṃ	140	Saṅghāṭipāruto	80
Vipubbaṃ	140	Saṅghārāmamhi	2
Vippakule	132	Sañcitakusalā	2
Vimano	52	Sañjhāghanā	48
Vimalā	90	Saṇḍāsena	112
Vimuttānaṃ	70	Sataraṃsī	148
Vimokkhā	4	Satahatthakam	152
Vimokkho	62	Sati kāyagatā	82
Vimhitā	138	Sattabojjhaṅgā	70
Vijjaṃ	8	Sattamālā	14
Viriyaṃ	16	Sattasāro	188
Vivaṇṇā	80	Sattā	84
Visayajaņ	80	Sattāhaṃ	72
Visādena	64	Sattāhikaṃ	146
Visuddhīsu	86	Sattisūlūpamā	98
Vihāradānaṃ	2	Sattukaṃ	112
Vihāraṃ	74, 188	Sattusambādhā	112
Vījamānā	80	Satthā	12, 16, 72
Vīrassa	74	Satthāgamena	150
Vīthiyā	12	Satthuno	6, 12, 86
Vīsaṃvassasatikā	56	Satthusāsanakārikā	66, 106
Vedajātā	8,	Saddhā	66
	16, 92	Saddhāvimuttānam	196
Vediyo	150	Sanāgāsurabrahmakā	68
Vemātubhaginī	130	Santattakuthitā	22
Vyamhaṃ	18, 20, 26	Santim	66

\mathbf{s}		S		
Santike	4	Savāhiniṃ	156	
Sabbakāmasamiddhinī	98	Sasaṅghe	72	
Sabbaṅgasampannā	132	Sasañjho	148	
Sabbaṅgasampadā	180	Sasikantaṃ	138	
Sabbadassāvī	82	Sasī	68	
Sabbadukkham	86	Sassuyā	124	
Sabbadhmmānapāragū	100	Sahadhammake	114	
Sabbadhammavipassako	74	Sahassagghanakena	10	
Sabbadhammesu	72	Sahāyikā	4	
Sabbapati	170	Saṃviggā	66	
Sabbavositavosānā	20, 38	Saṃsārasāgare	84	
Sabbasankhāre	84	Saṃsāre	86	
Sabbasaṃvariṃ	130	Saṃvego	82	
Sabbāyo	68	Saṃsayo	10	
Sabbāvayavamaņḍitaṃ	2	Sākiyāni	60	
Sabbāsavā	12	Sākiyamhi	160	
Sabbāsave	12	Sākiye	168	
Samaṇaṃ	10	Sāriputtādhikā	68	
Samatiggayha	132	Sāvikā	88	
Samodhānam	4	Sāsanakārike	88	
Sampatti	4, 12, 74	Sāsanaṃ	4	
Sampattiyo	74	Sāsane	4, 74, 84, 86	
Sambuddham	14	Sikhā	162, 174	
Sambuddho	12	Siṅgīnikkhasavaṇṇo	204	
Sambhavo	88	Siddhatthakam	120	
Sammā-upāyo	84	Sineruparibhaṇḍaṃ	186	
Sayanāsanam	100, 180	Sirasā	84	
Sayambhū	8	Sirasāropitāhi	14	
Sayam	82	Sirasi	8	
Saraṇaṃ	72	Siriyā	18	
Saradādiccasadisam	58	Sirisaṅghātasannibhaṃ	138	
Sarīraṃ	66	Sirīmato	50	
Sarīrakaṃ	70	Sivaṃpadaṃ	158	
Sarena	66	Sītibhūtā	70	
Salalaṃ	30	Sīlesu	4	
Salālavadanā	80	Sīsante	8	

S	\mathbf{S}		
Sukkamūlena	184, 196	Susamiddhakulappajā	2
Sukhedhitā	4, 102, 120, 142	Sussoņī	80
Sugatam	86	Sūtikāgehe	38
Sugatābhānurañjita	m 78	Sūtighare	18
Sugatālayam	78	Seţţhikule	72, 98
Sugate	66	Setakkhī	80
Sugato	82	Setasirā	80
Sugatorasā	66, 68	Setuṃ	188
Suññatā	80	Sesabhāgāni	70
Suņisaṃ	124	Sokaţţa	120
Sutisāgaram	52, 66	Sokaţţā	104
Suttantam	82	Sokapariddavo	70
Sudāruņaṃ	10	Soṇā	146
Suduggato	150	Soṇṇavacchattam.	206
Suduraṭṭhā	66	Soṇṇamayā	34
Suddhodanagharam	60	Sotaṃ	82
Sunā	140	Sovaṇṇa-iṭṭhakavaraṃ	152
Sunibbutā	10	Svāgataṃ	116
Supasuppaya	138		
Subhaddako	80	H	
Suno	8, 16	Haṭṭḥā	130
Sumittā	170	Hatthaparikammam	190
Sumedho	166, 170	Hatthapātiyaṃ	88
Suriyodaye	66	Haritālena	150
Sulakkhaṇā	60	Haṃsarājā	14
Suvākyena	50	Hāvabhāvasamanvitā	80
Suvāno	114	Hemadolābhasavanā	80
Susamāhitaṃ	82	Hetu	4

CÔNG TRÌNH ẤN TỐNG TAM TẠNG SONG NGỮ PĀĻI - VIỆT

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ấn Tống Tập Kinh 41 *APADĀNA III & THÁNH NHÂN KÝ SỰ III*

Công Đức Bảo Trợ

Ven. Đức Minh (Hồi hướng đến HT. Giới Nghiêm)
Thượng Tọa Giác Giới
Tỳ Khưu Pháp Luân
Tu Nữ Dhammasārī
Phật tự Phật Bảo Tự (France)
Phật tử Thiền Viện Bát Nhã (Canada)
Phật tử Chùa Bửu Đức (Biên Hòa)
Phật tử Tam Bảo Tự (Đà Nẵng)
Nhóm Phật tử Philadelphia (do Phật tử Thanh Đức đại diện)
Nhóm Phật tử (do Phật tử Thành Nghĩa đại diện)
Phật tử Diệu Hương & Đạo Tràng Phật Đài (Úc Châu)

Công Đức Hỗ Trợ

Ven. Khánh Hỷ
Ven. Minh Hạnh
Thầy Thích Tâm Không (Lê Nguyên Kim)
Cố Phật tử Hồ văn Châu Pd. Nguyên Bảo
Phật tử Chanhome Iasouvah
Phật tử Ba La Mật
Gia đình Phật tử Lê văn Hòa
Gia đình Phật tử Trần Hữu Đức
Phật tử Nguyễn Văn Tân Phong
Phât tử Diệu Thư - Văn Thị Yến Dung
Phật tử Võ Trân Châu

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ấn Tống Tập Kinh 41 *APADĀNA III & THÁNH NHÂN KÝ SỰ III*

Công Đức Bảo Trợ

Phật tử Kiều Công Minh
Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô thị Liên
Gia đình Ông Trần Bá Thế
Phật tử Đào Thanh Tuyền
Phật tử Đào Duy Lâm
Phật tử Tâm Kiến Chánh
Phật tử Long Ngọc
Phật tử Lý Hoàng Anh
Phật tử Nguyễn Diễm My
Gia đình Phật tử Trần Minh & Thúy Hoa
Phật tử Võ Đức Hùng & Một Thí Chủ ẩn danh

Công Đức Hỗ Trợ

Phật tử Hồ Hữu Hòa
Ái nữ Chú Nguyễn hữu Danh
Phật tử Christine Nguyễn
Phật tử Bùi Anh Tú
Phật tử Thạch thị Minh Tâm và các con
Gia đình Lã Quý Anh Đào
Gia đình Lã Quý Anh Huy
Phật tử Trần Mai Phương và các con
Gia đình Bùi Quang Hiếu
Phật tử Hoàng Mạnh Cường và gia đình
Phật tử Nguyễn Thìn

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA

(do Phật tử Thanh Đức đại diện):

Gđ. Hứa thị Liên Pd. Diệu Bạch, Gđ. Nguyễn Bạch Cúc Pd. Thanh Đức, Gđ. Nguyễn Ngọc Hương Pd. Chơn Thanh, Gđ. Nguyễn Thị Thanh Hương Pd. Diệu Thanh, Gđ. Nguyễn Thị Ký Pd. Diệu Nhã, Gđ. Đặng Thị Gái Pd. Tâm Thành, Gđ. Đoàn Việt Nga Pd. Quảng Anh, Gđ. Dương thị Chiếu Pd. Diệu Hương, Gđ. La song Hi Pd. Nguyên Tịnh, Gđ. Nguy Kim Pd. Diệu Hảo, Gđ. Nguyễn Thị Rắt Pd. Tâm Thạnh, Gđ. Bùi Thị Sáng Pd. Diệu Minh, Gđ. Nguyễn Thị Diễm Thúy Pd. Ngọc Duyên, Gđ. Nguyễn Thanh Trung, Phật Tử Ngụy Mỹ An Pd. Nguyên Như, Phật tử Phan Thông Hảo Pd. Hoằng Trí, Phật tử Lưu Kim Chi Pd. Mỹ Trí, Phật tử Đào Thị Giúp Pd. Diệu Thiện, Phật tử Lê Thị Sinh Pd. Diệu Trí, Phật tử Nghiêm Ái Phương Pd. Diệu Hiên, Phật tử Evans Lan Pd. Diệu Anh, Phật tử Trần Quốc Việt Pd. Thiện Đạt, Phật tử Trần Thị Bích Thủy Pd. Diệu Hảo, Gđ. Võ Thị Xuân, Gđ. Ông Bà Nguyễn Hữu Phước, Gđ. Nguyễn thị Tốt, Đạo Tràng Bát Quan Trai Chùa Giác Lâm.

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHẬT BẢO TỰ (FRANCE):

Bà Lê Nguyễn Xuân Tuyết Nga, Bà Nguyễn Thị Đến, Cô Cathy LIEOU FangTsai, Hội nghiên cứu Phật Giáo Paris 13ème, Ông Bà Lê Thiện Bửu, Ông Bà Nguyễn Hữu Phước, Ông Bà Nguyễn Ngọc Tuấn & Hồng, Ông Bà Trang Thành Báu, Ông Bùi Thuận, Ông Lê Quí Hùng, Ông Nguyễn Văn Phố, Ông Phạm Phi Long.

DANH SÁCH PHẬT TỬ TAM BẢO TỰ - ĐÀ NẮNG:

Ông Nguyễn Đức Vui, Bà Hồ thị Đẩu, Cô Hựu Huyên, Bé Huyên Vi, Bác Kiệt, Cô Liễu Nhiên, Gđ. Nguyễn Sam & Khánh Phượng, Gđ. Cô Mai Chín, Cương Hảo, Cô Nguyệt, Cô Thi, Chị Tường & Hà, Nguyễn văn Vinh, Đoàn Tu Nữ, Nguyễn Ngọc Thị, Ngô thị Phượng, Thùy Chung, Ngọc Anh, Thôi, Cô Bốn Đề, Cô Mẹo, Dì Thủy, Nhân Huy - Từ Nhẫn, Bà Nhàn, Trần thị Ngọc Lan, Gđ. Trần thị Khứu, Trương Tiến Hoàng, Trương Tiến Hưng, Nguyễn Ngọc Thị, Trần thị Quý, Tôn Thất Lộc, Trương thị Đoạt, Tôn Nữ Minh Ngọc, Tôn Thất Minh Trí, Như Hồng, Lệ Liên, Bà Hai Nhàn, Dì Bảy, Ngọc Anh, Trần thị Củng, Trần thị Ngân, Trương thị Loan, Trương đình Trực, Nguyễn thị Loan, Nguyễn thị Hạnh, Nguyễn Bảo Lộc (Huế), Gđ. Ngô thị Tiến, Dì Bảy Nhân, Chị Trâm, Chị Trương thị Hiền.

DANH SÁCH PHẬT TỬ

(do Phật tử Thành Nghĩa đại diện):

Phật tử An Trụ, Phật tử An Minh, Phật tử An Như, Phật tử Thanh Lan, Phật tử Thanh Minh, Phật tử Thanh Trí, Phật tử Minh Châu, Phật tử Hồ Ngọc Hải, Phật tử Thành Quang, Phật tử Thành Minh, Phật tử Thanh Nhàn, Phật tử Thành Nghĩa.

DANH SÁCH PHẬT TỬ CHÙA BỬU ĐỨC - BIÊN HÒA:

TT. Bửu Chánh, ĐĐ.Tuệ Quyền, ĐĐ.Chánh Trí, ĐĐ.Phước Độ, ĐĐ.Chơn Quý, ĐĐ.Hộ Huệ, ĐĐ.Giác Thiền, ĐĐ Pháp Hương, ĐĐ.Minh Hạnh, ĐĐ.Pháp Thắng, ĐĐ.Thiện Hoà, ĐĐ.Giác Tâm, ĐĐ.Huệ Tiến, Sư Phước Toàn, Sư Pháp Định, Sư Pháp Thiện, Sư Thiện Thông, Sư Pháp Thái, Tu Nữ Từ Nguyện, Tu Nữ Diệu Từ, Tu Nữ Diệu Lộc, Tu Nữ Phước Bửu, Tu Nữ Diệu Hải, Tu Nữ Diệu Tín, Tu Nữ Diệu Tấn, Tu Nữ Diệu Ánh, Tu Nữ Quang Giới, Gđ. Tu Nữ Diệu Tấn, Gđ. Lý Văn Thòn, Gđ. Bảy Tiến, Gđ. Văn Hưng, Gđ. Ông Tư Minh, Gđ. Bà Giảng, Gđ. Chánh Lý, Gđ. Bà Lý Mỹ Ngọc, Gđ. Ấn Minh, Ngọc Huyền, Thanh Hằng, Lê thị Trọng, Lê thị Hải, Cô Trang, Cô Giáo Bửu, Cô Luyến, Gđ. Nguyễn thị Thanh Châu và các con, Gđ. Nguyễn thị Liên Châu và các con cháu, Gđ. Nguyễn Quốc Thái, Nguyễn thị Nhiễu, và Nguyễn thị Long Châu, Cô Hiền, Cô Diệu Hương, Cô Hai Nhang Cô Thảo, Cô Sumanā (Phượng), Cô Medhikā (Liên), Cô Sukañnā (Trinh), Gđ. Upekkhā, Cô Bùi Hồng, Gđ. Giác Hải, Lê Thị Loan, Cô Diệu Bảo, Gđ. Bà Lý Mỹ Ngọc, Gđ. Nguyễn Thi Kim Châu và Hồng Châu, Ngọc Châu, Gđ. Trí Thọ, Gđ. Nguyễn Thị Phương Thùy, Gđ. Châu Thanh, Gđ. Đặng Thị Hoa, Gđ. Chú Phước, Gđ. Nguyễn Văn Quyền, Gđ. Nguyễn Thị Long Châu, Gđ. Cô Tâm Giới, Gđ. Diệu Tâm, Gđ. Ngô Thanh Nhàn, Gđ. Trần Ngọc Phương, Gđ. Diệu Mẫn, Gđ. Cô Tâm, Gđ. Như Thiện, Gđ. Nguyên Thắng, Gđ. Thầy Dậu, Gđ. Chánh Kiến, Gđ. Tín Huệ, Gđ. Nguyễn Kim Chi, Gđ. Cô Ba, Gđ. Châu Công Sang, Gđ. Cô Sáu Loan, Gđ. Diêu Thành, Gđ. Tư Bình Long, Gđ. Cô Ba Đỏ, Gđ. Cô Đỏ Chín, Gđ. Ông Tư (Bình Điền), Gđ. Thế Trinh, Gđ. Long Chi, Gđ. Trương Trinh, Gđ. Trương Ngọc Thu, Trương Ngọc Hải, Gđ. Mã Thị Thới, Gđ. Diệu Hành, Chánh Lý, Gđ. Lý Văn Dừng, Gđ. Lý Văn Thân, Gđ. Lý Ngọc Lành, Gđ. Lý Thị Ngọc Thảo, Gđ. Hoàng Thị Kim Ngân, Gđ. Lý Văn Phương, Gđ. Lý Hữu Kỳ, Gđ. Lê Quang Quyền Gđ. Diệu Đức, Gđ. Bà Nguyễn Thị Kim Lợi, Gđ. Phan Hạnh Thu, Gđ. Ngọc Chánh, Gđ. Đặng Văn Thoại, Cô Diệu Thọ, Cô Hai Thành,

DANH SÁCH PHẬT TỬ CHÙA BỬU ĐỨC - BIÊN HÒA:

Cô Huệ Như, Cô Dương, Cô Huỳnh Thị Xuân cùng các con, Cô Giàu (Gò Vấp), Cô Tịnh Lực, Cô Liên, Cô Hồng Lộc, Cô Chi, Cô Sơn, Cô Giáo Hạnh, Cô Tám NH Huệ Sơn, Cô Hoa Biên Hoà, Cô Hòa, Cô Hương, Cô Yến, Cô Xuân Lôc, Cô Diêu Tinh, Cô Thu, Cô Diêu Nhẫn, Cô Lợi, Cô Nam Đào, Pt. Diệu Cân, Pt. Mai Ngọc Châu, Pt. Nguyễn Thị Đẹp, Pt. Nguyễn Thanh Bạch, Pt. Trí Tín, Pt. Nguyễn Thùy Đoan, Pt. La Kim Định, Pt. Nguyễn Phối Thuận, Pt. Trần Kín, Pt. Nguyễn Huệ Trứ, Pt. Huệ Nga, Pt. Huệ Tấn, Pt. Trần Thị Ba, Pt. Phan Thanh Hồng, Pt. Văn Long, Bác Sáu Dép, Pt. Thiện Tánh, Pt. Nguyễn Thị Bích Phương, Pt. Vũ Thị Sơn, Pt. Lý Văn Hải, Pt. Đặng Thị Ngọc Mai, Pt. Trần Đức Hoàng, Pt. Duy Duyên Bảo, Anh Hai Phật tử Phước Sơn, Pt. Lý Kim Hoàng, Pt. Võ Hoàng Hảo. Pt. Lê Thị Sương, Phật tử Cái Đôi, Pt. Nguyễn Thị Kim Hoa, Pt. Nguyễn Minh Nhơn, Pt. Ngọc Ái, Pt. Trí Cương, Pt. Gia Nguyên, Pt. Quế Trinh, Pt. Hoàng Trọng Thu, Pt. Trương Thanh Lâm, Pt. Nguyễn Ngọc Thảo, Pt. Võ Chí Nguyện, Pt. Nguyễn Ngọc Cẩm Châu, Pt. Nguyễn Hữu Thu, Pt. Nguyễn Thị Minh Viễn, Pt. Mai Hoàng Sơn, Pt. Phạm Thanh Bình và Pt. Phạm Khắc Hòe, Pt. Châu Thị Kim Tâm, Pt. Diệu Tịnh (Vĩnh Long), Pt. Nguyễn Văn Hoàng, Pt. Nguyễn Thị Âu, Pt. Ngô Thị Lan, Pt. Nguyễn Thị Ngọc Tuyết, Pt. Ngô Thị Bưa, Pt. Tấn Khánh Hà Như, Pt. Đào thị Thế, Pt. Diệu Thành, Pt. Lương thị Hường, Pt. Đinh Phan Thuý Anh, Pt. Hứa Tấn Sĩ, Pt. Nguyễn Thị Hòa, Pt. Lê Thị Giác, Pt. Nguyễn Thị Chẳng (Pd. Phước Hậu), Pt. Mai Thị Nhanh, Pt. Tăng Thị Ngọc Hà, Pt. Thái Thị Thu Hà và các con, Pt. Diệu Tỉnh, Pt. Nguyễn Thị Ngọc Điệp, Pt. Diệu Trí, Pt. Đặng Ngọc Thu, Rex Gadia, Pt. Trần Thị Hường, Pt. Mai Thị Sáu, Pt. Lê Thị Phương Anh, Pt. Nguyễn Việt Hùng, Cô Diễm, Pt. Nguyễn Tuấn Kiệt, Pt. Nguyễn Hữu Hậu, Pt. Huỳnh Thanh Long, Pt. Nguyễn Thế Hoàng, Pt. Lê Thị Nhàn, Pt. Bảy Thạch, Pt. Phan Thị Thu Trang, Pt. Trần Thị Trúc Nhi, Pt. Giang Hữu Phúc, Pt. Đào Nguyên Song Anh, Pt. Nguyễn Thị Sen, Pt. Trần Huỳnh Bích Thuỷ, Pt. Đinh Quang Nguyên Khang, Pt. Huỳnh Thi Tuyết, Pt. Huỳnh Thi Huế, Pt. Lý Văn Sâm, Pt. Lý Hữu Kỳ, Pt. Trần Thị Mai Lương, Pt. Châu Công Trí, Pt. Nguyễn Kim Xuyến, Pt. Phạm Ngọc Thủy, Pt. Liễu Vân, Pt. Trần Thị Thanh Thoảng, Pt. Chú Lũ, Pt. Trần Huỳnh Trang Thư, Pt. Mai Kim Chi, Pt. Huỳnh Thị Thoại, Pt. Hà Thị Phương, Pt. Phước Hội, Pt. Lý Văn Phương, Pt. Nguyễn Thị Hai, Pt. Diệu Tâm, Pt. Trần Đăng Khoa, Pt. Phan Thị Thu Nguyệt.

